

532 p.88.
70

KALENDARZ

KRÓLOWEJ RÓŻAŃCA ŚW.

NA ROK

1938

Bolesław Banach

WYDAWNICTWO INSTYTUTU RÓŻAŃCOWEGO

TORUŃ, RYBAKI 59

702

3000043873

K 643/55/40

Wstrzemięźliwość od mięsa obowiązuje we wszystkie płatki całego roku. Jakkolwiek przy poszczególnych miesiącach nie jest to oznaczone odpowiednimi krzyżykami.

Przedmowa

Wśród wielu pobożnych wezwań do Matki Najświętszej, wielką popularnością cieszy się u nas wezwanie: „Królowo Różańca św.“

Instytut Różańcowy, jako instytucja powołana do szerzenia kultu Najsw. Maryi Panny przez Żywy Różaniec — wśród wielu wydawnictw różańcowych, uwzględnia również

„Kalendarz Królowej Różańca św.“

Kalendarz Królowej Różańca św. Instytut wydaje już drugi rok.

W roku ubiegłym kalendarz ten był bardzo mile przyjęty nie tylko przez członków Stowarzyszeń różańcowych, ale i przez wysokich dostojników Kościoła.

Treść artykułów, które zawarte są w niniejszym kalendarzu, opracowana jest z myślą, aby Czytelnikom wskazać na pożyteczność organizacyj różańcowych, na ich szeroki zakres możliwości przeciwdziałania zakusom bezbożnictwa i komunizmu, który pod różnymi pozorami wciska się dziś w duszę naszego społeczeństwa.

Może nie wszystkim wymaganiom Czytelników uczynimy zadość, może znajdą się i niedociągnięcia — wierzymy jednak że treść którą w kalendarzu tym podajemy przyczyni się choć w części do podniesienia życia religijnego, do powiększenia szeregów Różańca Żywego, a przez to — do zjednania Maryi nowych rycerzy i rycerek różańcowych.

INSTYTUT RÓŻAŃCOWY

STYCZEŃ

Dni		Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżyc		Notatki
			wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1	S	Nowy Rok. Obrz. Pań. ☾	7 47	15 48	7 15	15 50	
Ew. u św. Łuk. r. 2,21: Nadanie Imienia Jezus							
2	N	Niedz. po N. R. Im. Jez.	7 47	15 49	7 52	16 51	
3	P	Genowefy pn.	7 47	15 50	8 21	17 56	
4	W	Tytusa bp., Izabeli	7 46	15 51	8 47	19 02	
5	Ś	Wig. Telesfora pap. m.	7 46	15 52	9 09	20 10	
6	C	Trzech Króli	7 46	15 53	9 30	21 19	
7	P	Lucjana m., Kryspina	7 46	15 54	9 51	22 29	
8	S	Seweryna op.	7 45	15 56	10 12	23 42	
Ew. u św. Łuk. r. 2, 42—52: Jezus 12-letni w kościele							
9	N	1 po 3 Królach. Św. R. ☾	7 45	15 57	10 35	—	
10	P	Agatona pap., Wilh. bp.	7 44	15 59	11 03	0 56	
11	W	Honoraty pn., Hygina	7 44	16 00	11 35	2 13	
12	Ś	Arkadiusza m., Prob. b.	7 43	16 01	12 18	3 29	
13	C	Leoncjusza bp., Gotfr.	7 43	16 03	13 11	4 41	
14	P	Hilarego bp. i d. K.	7 42	16 04	14 18	5 46	
15	S	Pawła I-go pustelnika	7 42	16 06	15 31	6 38	
Ew. u św. Jana r. 2, 1—11: Gody w Kanie Galilejskiej							
16	N	2 po 3 Królach. Marc. ☾	7 41	16 07	16 56	7 19	
17	P	Antoniego op.	7 40	16 09	18 18	7 54	
18	W	Katedry św. Piotra w R.	7 39	16 10	19 37	8 21	
19	Ś	Henryka bp. męcz., Mar.	7 38	16 12	20 55	8 45	
20	C	Fabiana i Sebastiana	7 37	16 13	22 10	9 08	
21	P	Agnieszki pn. męcz.	7 36	16 15	23 22	9 30	
22	S	Wincentego m., Anast.	7 35	16 17	—	9 53	
Ew. u św. Mat. r. 8, 1—13: O setniku z Kafarnaum.							
23	N	3 po 3 Królach. Zaśl. ☾	7 34	16 19	0 29	10 18	
24	P	Tymoteusza bp. męcz.	7 32	16 20	1 35	10 47	
25	W	Nawrócenie św. Pawła	7 31	16 22	2 38	11 20	
26	Ś	Polikarpa bp. męcz.	7 30	16 24	3 36	12 01	
27	C	Jana Złotoustego b. i d.	7 29	16 26	4 28	12 48	
28	P	Flawiana bp. męcz.	7 27	16 27	5 13	13 42	
29	S	Franciszka Selezego bp.	7 26	16 29	5 52	14 41	
Ew. u św. Mat. r. 23—27: Uśmierzenie burzy na morzu.							
30	N	4 po 3 Król. Martyny	7 24	16 30	6 24	15 46	
31	P	Piotra z Nolasko ☾	7 23	16 32	6 51	16 53	

Członkowie Żywego Różańca czytają i rozpowszechniają „Czytanki Różańcowe“ wraz z bezpłatnym dodatkiem „Wiara i życie w przykładach“.

„Czytanki Różańcowe“ są najtańszym czasopiśmem, gdyż jedna gazetka kosztuje tylko 3 grosze miesięcznie, co czyni 36 gr. rocznie.

„Czytanki Różańcowe“ należy prenumerować kompletami po 15 egzemplarzy.

Adres: Toruń — Rybaki 59. Zamówienia najlepiej skutecznie za pośrednictwem Ks. Proboszcza.

Polskie Biuro Podróży „Orbis”

Coraz częściej słyszymy z okazji pielgrzymek i kongresów religijnych o Orbisie — Polskim Narodowym Biurze Podróży. Orbis organizuje wspólnie z Instytutem Różańcowym wielką pielgrzymkę do Lourdes — Orbis na zlecenie Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej zorganizował świadczenia turystyczne dla uczestników Kongresu Chrystusa Króla w Poznaniu w r. 1937 — zajmując się ulokowaniem gości, urządzając dla nich zwiedzanie miasta i wycieczki po Polsce.

O Orbisie, jako polskim narodowym biurze podróży należy wiedzieć, że jest on czysto polską instytucją, pracującą pod zwierzchnictwem władz państwowych, że kapitał zakładowy Orbisu jest polski, gdyż należy do Banku P. K. O

Polskie Biuro Podróży Orbis wśród innych zadań postawiło sobie za cel organizowanie polskiego ruchu pielgrzymkowego i działa w ścisłym porozumieniu z instytucjami religijnymi i duchowieństwem katolickim.

Polskie Biuro Podróży Orbis

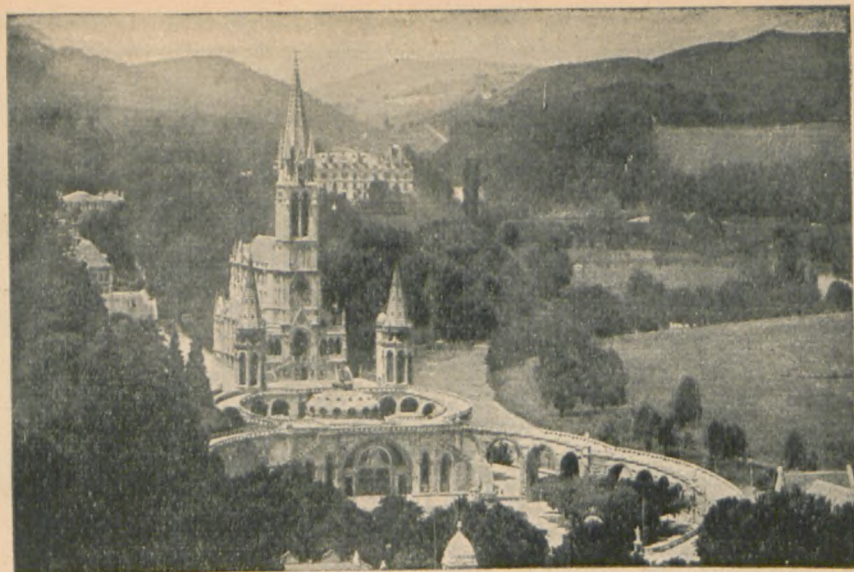
posiada ponad 100 własnych placówek oraz korespondentów we wszystkich większych miastach w kraju i zagranicą.

LUTY

Dni		Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżyc		Notatki
			wschód g m	zachód g m	wschód g m	zachód g m	
1	W	Ignacego bisk. męcz.	7 22	16 34	7 16	18 01	
2	S	Matki Boskiej Gromn.	7 20	16 36	7 37	19 10	
3	C	Błażeja bp. i męcz.	7 19	16 37	7 58	20 20	
4	P	Andrzeja Kors. bisk.	7 17	16 39	8 20	21 32	
5	S	Agaty p. m., Adelajdy	7 16	16 41	8 42	22 45	
Ew. u św. Mat. r. 13, 24—30: Kąkol między pszenicą.							
6	N	5 po 3 Kr. Doroty p., T.	7 14	16 43	9 08	—	
7	P	Romualda op.	7 12	16 45	9 38	0 00	
8	W	Jana z Maty Honor.	7 11	16 46	10 15	1 14	
9	S	Apolonii pn. męcz.	7 09	16 48	11 02	2 25	
10	C	Scholastyki pn.	7 07	16 5	12 00	3 30	
11	P	N. M. P. w Lourdes	7 05	16 52	13 10	4 26	
12	S	7 założycieli serwitów	7 03	16 54	14 27	5 12	
Ew. u św. Mat. r. 20, 1—16: O robotnikach z winnicy.							
13	N	Starozapustna. Grz. II.	7 02	16 55	15 48	5 50	
14	P	Walentego bisk.	7 00	16 57	17 09	6 20	
15	W	Faustyna i Jowity mm.	6 58	16 59	18 28	6 46	
16	S	Juliany pn. męcz.	6 56	17 01	19 43	7 09	
17	C	Donata, Juliana	6 54	17 03	20 58	7 32	
18	P	Szymona bisk. męcz.	6 53	17 04	22 09	7 56	
19	S	Konrada pust.	6 51	17 06	23 18	8 21	
Ew. u św. Łuk. r. 8, 4—15: O siejbie na roli.							
20	N	Mięsopustna. Leona bp.	6 49	17 08	—	8 49	
21	P	Feliksa bp.	6 47	17 10	0 23	9 21	
22	W	Stolicy św. Piotra w A.	6 45	17 12	1 25	9 59	
23	S	Piotra Damiana	6 42	17 13	2 20	10 43	
24	C	Macieja ap.	6 40	17 15	3 07	11 34	
25	P	Cezarego lek.	6 38	17 17	3 48	12 32	
26	S	Aleksandra bp. męcz.	6 36	17 19	4 23	13 33	
Ew. u św. Łuk. r. 18, 31—43: O ślepym przy drodze.							
27	N	Zapustna. Leandra bp.	6 34	17 20	4 53	14 39	
28	P	Romana op.	6 32	17 22	5 18	15 46	

Książd Proboszcz chodzi po kołędzie.

W każdym domu katolickim powinny być: kropielniczka, krucyfiks z lichtarzami, krzyże, obrazy. Wspomniane przedmioty jak również wszystkie artykuły, wchodzące w zakres dewocjonaljów dostarcza Instytut Różańcowy do każdej parafji, po cenach bardzo niskich, na zamówienia listowne. Na żądanie wysyłamy cennik.

Lourdes — Bazylika.

W dniu 11 lutego świat katolicki obchodzi rocznicę Objawienia Matki Boskiej w Lourdes we Francji. Odbywają się wówczas wielkie uroczystości w tej cudami słynącej miejscowości, dokąd przybywają liczne pielgrzymki z różnych krajów.

Pielgrzymki z Polski organizuje najlepiej Polskie Biuro Podróży Orbis, które w roku ubiegłym przeprowadziło wspólnie z Instytutem Różańcowym dużą pielgrzymkę do Lourdes w czasie od 29 września do 14 października, ku zupełnemu zadowoleniu pielgrzymów.

Zgłoszenia pielgrzymek przyjmują upoważnione Oddziały Orbisu w większych miastach.

Placówki

posiadają

Polskiego Biura Podróży Orbis

wszelkie przewodniki turystyczne, broszury i ulotki informacyjne. Służą bezpłatnie informacjami w zakresie podróży i organizacji pielgrzymek i wycieczek.

marzec

Dni		Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
			wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1	W	Albina bp., Antoniny	6 30	17 23	5 41	16 56	
2	S	† Popielec. Pawła m.	6 28	17 25	6 03	18 07	
3	C	Kunegundy ces.	6 26	17 27	6 26	19 20	
4	P	† Kazimierza kr.	6 24	17 29	6 48	20 34	
5	S	† Fryderyka, Gerazyma	6 21	17 30	7 13	21 48	
Ew. u św. Mat. r. 4, 1—11: O kuszeniu P. Jezusa.							
6	N	Wstępna. Perpetui i Fel.	6 19	17 32	7 42	23 03	
7	P	Tomasza z Akwinu d. K.	6 17	17 34	8 17	—	
8	W	Jana B., Wincent. Kadi.	6 15	17 36	9 02	0 16	
9	S	† Suche dni. Franciszki	6 13	17 38	9 55	1 22	
10	C	40 Męczenników	6 10	17 39	10 59	2 20	
11	P	† Suche dni. Konstant.	6 08	17 41	12 11	3 08	
12	S	† Suche dni. Grzegorza	6 06	17 43	13 27	3 47	
Ew. u św. Mat. r. 17, 1—9: O przemienieniu Pańskim.							
13	N	Sucha. Krystyny pn.	6 04	17 45	14 45	4 14	
14	P	Matyldy kr.	6 02	17 46	16 03	4 46	
15	W	Klemensa Dworzaka	6 00	17 48	17 20	5 10	
16	S	Heryberta bisk.	5 58	17 49	18 35	5 31	
17	C	Gertrudy pn., Patryka	5 56	17 51	19 47	5 51	
18	P	† Cyryla Jer. bisk. d. K.	5 54	17 53	20 58	6 22	
19	S	† Józefa Obl. N. M. P.	5 51	17 54	22 06	6 49	
Ew. u św. Łuk. r. 11, 14—28: P. Jezus wypędza szatana.							
10	N	Głucha. Teodozji m.,	5 49	17 56	23 09	7 20	
11	P	Benedykta op.	5 47	17 57	—	7 55	
12	W	Saturnina męcz.	5 45	17 59	0 08	8 38	
13	S	Katarzyny Szew. pn.	5 43	18 01	0 59	9 27	
14	C	Gabriela Arch.	5 40	18 01	1 42	10 21	
15	P	† Zwiastowanie NMP.	5 38	18 04	2 21	11 20	
16	S	† Ludgera bp., Tekli m.	5 35	18 05	2 52	12 24	
Ew. u św. Jana r. 6, 1—15: P. Jezus karmi 5000 osób.							
27	N	Środopustna. Jana D.	5 33	18 07	3 19	13 30	
28	P	Jana Kapistrana	5 31	18 01	3 43	14 38	
29	W	Eustazjusza męcz.	5 29	18 11	4 06	15 49	
30	S	Jana Klimaka op., Kw.	5 26	18 12	4 28	17 00	
31	C	Balbiny pn.	5 24	18 13	4 51	18 15	

Zywy Różaniec spełni swoje zadania, gdy prowadzi pracę tak, jak to omawia Książka: p. t. „Zywy Różaniec w parafii”. Książka p. t. „Zywy Różaniec w parafii”, to praktyczny podręcznik do zakładania i prowadzenia Stowarzyszeń Zywego Różańca.

Podręcznik: „Zywy Różaniec w parafii” powinien znaleźć się w ręku nawet każdego gorliwego zelatora(ki). Zamawiać należy w Instytucie Różańcowym.

Odjazd z Konstancy

Zwiedzenie Ziemi Świętej, na której żył i działał Zbawiciel jest dla każdego chrześcijanina-katolika źródłem wzniosłych wzruszeń i głębokich przeżyć religijnych. Betleem, Nazaret, Jerozolima, jezioro Genezaret, kościoły i inne miejsca uświęcone — przemawiają doń słowami Ewangelii, mową cudów i nauk Chrystusa i Apostołów.

W tej pobożnej pielgrzymce poznaje się również jeden z najoryginalniejszych krajów Wschodu — Palestynę i odbywa się przepiękną podróż lądem i morzem.

Najodpowiedniejszą porą na pielgrzymki do Ziemi św. jest wczesna wiosna, zanim zapanują tam większe upały. Odbycie pielgrzymki z Polski jest obecnie udostępnione i ułatwione dzięki przystępnym cenom i organizacji Orbisu, który przyjmuje zapisy na pielgrzymki, wyjeżdżające statkami polskimi GAL'u, z Konstancy (port Rumunii nad M. Czarnym) do Haify (port Palestyny).

Zgłoszenia pielgrzymek przyjmują upoważnione placówki Orbisu.

Karty okrętowe

na wszystkie połączenia morskie

sprzedają placówki
*Orbisu*_____

KWIECIEŃ

Dni		Święta rzymsko-katolickie	Śl ńca		Księżycy		Notatki
			wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1	P	† Hugona bisk.	5 22	18 15	5 15	19 31	
2	S	† Franciszka z Pauli	5 20	18 17	5 45	20 48	
Ew. u św. Jana r. 8, 46—59: Żydzi chcą P. Jezusa ukam.							
3	N	Czarna czyli Męki P.	5 18	18 18	6 18	22 04	
4	P	Izydora bp.	5 15	18 20	7 00	23 13	
5	W	Wincentego Fer., Ireny	5 13	18 21	7 52	—	
6	S	Celestyna pap.	5 11	18 23	8 53	0 15	
7	C	Hermana, Epifaniasza	5 09	18 25	10 02	1 05	
8	P	† Matki B. Bol. Dyoniz.	5 07	18 26	11 17	1 47	
9	S	† Kasyldy pn., Marii Kl.	5 04	18 28	12 33	2 20	
Ew. u św. Mat. r. 21, 1—9: Triumf. wjazd P. J. do Jeroz.							
10	N	Palmowa. Ezechiela pr.	5 02	18 29	13 49	2 49	
11	P	Leona W. pap.	5 00	18 31	15 04	3 14	
12	W	Juliusza pap.	4 58	18 33	16 17	3 37	
13	S	Hermenegildy m.	4 56	18 35	17 29	4 00	
14	C	† W. Czwartek. Just.	4 53	18 36	18 40	4 23	
15	P	† W. Piątek. Anastazji	4 51	18 38	19 49	4 50	
16	S	† W. Sobota. Benedykta	4 49	18 40	20 55	5 19	
Ew. u św. Marka r. 16, 1—7: O zmartwychwstaniu P. J.							
17	N	Wielkanoc. Aniceta pap.	4 47	18 42	21 56	5 52	
18	P	Poniedz. W. Apolon.	4 45	18 43	22 50	6 32	
19	W	Jerzego bisk.	4 43	18 45	23 37	7 19	
20	S	Wiktora męcz.	4 41	18 46	—	8 12	
21	C	Anzelma bp. i d. K.	4 39	18 48	0 17	9 09	
22	P	Sotera i Kajusa mm.	4 37	18 50	0 50	10 10	
23	S	Wojciecha bp. męcz.	4 35	18 51	1 19	11 14	
Ew. u św. Jana r. 20, 19—31: O niewiernym Tomaszu.							
24	N	Przewodnia. Fidelisa	4 33	18 53	1 44	12 21	
25	P	Marka ew.	4 31	18 54	2 07	13 29	
26	W	Kleta i Marceliny męcz.	4 29	18 56	2 29	14 39	
27	S	Zyty p., Piotra K. d. K.	4 27	18 58	2 52	15 52	
28	C	Pawła od Krzyża	4 25	18 59	3 15	17 07	
29	P	Piotra z Werony męcz.	4 23	19 01	3 42	18 21	
30	S	Katarzyny z Sienny	4 21	19 02	4 14	19 44	

Kiosk w każdej parafii

do rozsprzedaży czasopism i wydawnictw katolickich oraz dewocjonalistów — to wyгода dla parafian i pożytek dla sprawy Bożej. Kiosk powinien stać w każdej parafii. Jeżeli gdziekolwiek samodzielnie zrobienie kiosku napotyka na trudności — gotowe kioski dostarcza Instytut Różańcowy i zaopatruje je w wydawnictwa i dewocjonalja. Prosimy żądać prospektów.

Budapeszt — Zamek Królewski.

Wiosna jest okresem najliczniejszych pielgrzymek do Ziemi Świętej ze względu na sprzyjające warunki klimatyczne. To też polskie statki GAL'u wiozą z Konstancy do Haify pielgrzymki polskie, organizowane przez Polskie Biuro Podróży Orbis. Dużo już udało się lub uda się w najbliższym czasie z tymi pielgrzymkami.

Oprócz pielgrzymek do Ziemi Świętej organizacje katolickie zajmują się w tej chwili przygotowaniami do udziału w Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Budapeszcie (26 — 29. V). To wielkie zdarzenie o charakterze religijnym odbędzie się w ramach niezwykle uroczystych i wspańiałych, a stolica Węgier oczekuje przybycia 30.000 uczestników Kongresu z całego świata.

Organizacją wycieczek i delegacji na Kongres z Polski zajmuje się Polskie Biuro Podróży Orbis, na podstawie porozumienia z Komitetem Kongresu.

Najlepszy poradnik turystyczny

miesięcznik „*Turystyka*”

otrzymać można we wszys-
kich placówkach ORBISU.

Dni	Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżyc		Notatki
		wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
Ew. u św. Jana r. 10. 11—16: O dobrym Pasterzu.						
1 N	2 po Wielk. Filipa i Jak.	4 19	19 04	4 53	0 57	
2 P	Afanazego b. Zygmunta	4 17	19 06	5 49	2 04	
3 W	Królowej Kor. Polskiej	4 15	19 07	6 42	3 01	
4 S	Józefa p. K. Zn. K. św.	4 14	19 09	7 51	—	
5 C	Piusa V pap.	4 11	19 10	9 07	23 46	
6 P	Jana w Oleju	4 10	19 11	10 24	0 23	
7 S	Domiceli pn.	4 08	19 11	11 40	0 53	
Ew. u św. Jana r. 16, 16-22: „Maluczko a nie ujrzycie Mnie“.						
8 N	3 po Wielk. Stanisława	4 07	19 15	12 54	1 18	
9 P	Grzegorza z Nazianzu	4 01	19 17	14 06	1 42	
10 W	Izydora roln.	4 04	19 18	15 18	2 04	
11 S	Franciszka Hieronima	4 02	19 20	16 28	2 28	
12 C	Pankracego męcz.	4 00	19 21	17 37	2 52	
13 P	Serwacego bp., Roberta	3 59	19 23	18 43	3 20	
14 S	Bonifacego męcz.	3 57	19 24	19 46	3 52	
Ew. u św. Jana r. 16, 5—14: O odejściu do Ojca.						
15 N	4 po Wielk. Zofii, Jana	3 56	19 26	20 42	4 29	
16 P	Bł. Andrzeja B., Jana N.	3 54	19 27	21 32	5 13	
17 W	Paschalisa	3 55	19 28	22 14	6 01	
18 S	Wenancjusza męcz.	3 51	19 30	22 51	6 19	
19 C	Piotra Cel. pap.	3 50	19 31	23 20	7 59	
20 P	Bernardyna z Sien.	3 48	19 33	—	9 01	
21 S	Tymoteusza męcz.	3 47	19 34	23 46	10 06	
Ew. u św. Jana r. 16, 23—30: O prawdziwej modlitwie.						
22 N	5 po Wielk. Heleny p.	3 46	19 35	0 09	11 12	
23 P	Dni krzyżowe Dezyder.	3 45	19 37	0 31	12 20	
24 W	Dni krzyżowe. Zuzanny	3 43	19 38	0 53	13 29	
25 S	Dni krzyż. Grzegorza	3 42	19 40	1 15	14 42	
26 C	Wnieb. Pana Jez. Filipa	3 41	19 41	1 40	15 58	
27 P	Bedy W. d. K.	3 40	19 42	2 10	17 16	
28 S	Augustyna bp.	3 39	19 43	2 44	18 33	
Ew. u św. Jana r. 15, 26-16, 14: Obietnica zesł. Ducha św.						
29 N	6 po Wielk. Maksym.	3 38	19 45	3 29	19 45	
30 P	Feliksa pap.	3 37	19 46	4 24	20 48	
31 W	Anieli i Petronelli	3 36	19 47	5 32	21 40	

Dzieci przystępują do I-ej Komunii św.

Najmilszą pamiątką jest wpisanie dziecka do Żywego Różańca, ofiarowując mu równocześnie różańczyk oraz książeczkę z tajemnicami różańcowymi p. t. Żywy Różanec Dzieci. Książeczki „Żywy Różanec Dzieci“, różańce po 20 gr.: białe — dla dziewcząt, czarne — dla chłopców oraz inne pamiątki I-ej Komunii św. — dostarcza Instytut Różańcowy.

Budapeszt — Pomnik św. Szczepana

Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Budapeszcie! Już 26—29 maja! Świat katolicki oczekuje z radością i entuzjazmem tych podniosłych chwil, jakie udziałem tysięcy uczestników, przybyłych z całego świata na wielkie uroczystości religijne.

Na odbycie Kongresu wybrany został Budapeszt nie tylko dlatego, że jest to wielkie i piękne miasto, malowniczo położone nad Dunajem lecz, że stolica Węgier obchodzi w tym roku 900-lecie śmierci św. Szczepana, wielkiego swego Króla i Patrona. Uroczystości ku czci św. Szczepana odbędą się bezpośrednio po Kongresie Eucharystycznym.

Organizowaniem wycieczek na te uroczystości w warunkach dogodnych i przystępnych zajmuje się Polskie Biuro Podróży ORBIS, które działa w ścisłym porozumieniu z Komitetem Kongresu Międzynarodowego.

Uniknięcie zmęczenia,

podróżując wagonami sypialnymi.

Bilety na miejsca sypialne w pociągach sprzedają wszystkie placówki ORBISU.

Dnia	Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
		wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1	Ś Jakuba Strepy bp.	3 35	19 48	6 47	22 21	
2	C Sadoka i tow. mm.	3 35	19 49	8 07	22 55	
3	P Kłotyldy kr.	3 34	19 50	9 25	23 22	
4	S † Wig. Franciszka C.	3 34	19 51	10 42	—	
Ew. u św. Jana r. 14, 23—31: O zesłaniu Ducha św.						
5	N Zesłanie Ducha św.	3 33	19 52	11 57	23 47	
6	P Poniedz. św. Norberta	3 32	19 53	13 09	0 11	
7	W Roberta op.	3 32	19 54	14 19	0 33	
8	S † Suche dni. Medarda	3 31	19 54	15 28	0 57	
9	C Pelagii	3 31	19 55	16 34	1 23	
10	P † Suche dni. Małgorzaty	3 30	19 6	17 38	1 54	
11	S † Suche dni. Barnaby	3 30	19 57	18 36	2 28	
Ew. u św. Mat. r. 28, 18-20: „Dana mi jest wszelka władza“.						
12	N Św. Trójcy. Jana Fak.	3 30	19 57	19 28	3 10	
13	P Antoniego z Padwy	3 29	19 58	20 13	3 58	
14	W Bazylego bp.	3 29	19 58	20 52	4 52	
15	S Wita, Jolanty	3 29	19 59	21 23	5 50	
16	C Boże Ciało. Benona bp.	3 29	19 59	21 50	6 52	
17	P Adolfa bp.	3 29	20 00	22 15	7 56	
18	S Marka i Marcelego mm.	3 29	20 00	22 37	9 01	
Ew. u św. Łuk. r. 14, 16—24: O wezwaniu na ucztę.						
19	N 2 po Ziel. Św. Gerwi Pr.	3 29	20 01	22 57	10 07	
20	P Sylwiusza	3 29	20 01	23 19	11 13	
21	W Alojzego Gonzagi	3 29	20 01	23 42	12 21	
22	S Paulina bisk.	3 29	20 01	—	13 36	
23	C Zenona	3 30	20 02	0 08	14 52	
24	P Serca Jez. Nar. św. Jana	3 30	20 02	0 39	16 06	
25	S Wilhelma op.	3 30	20 02	1 17	17 20	
Ew. u św. Łuk. r. 15, 1—10: O zgubionej owcy i groszu.						
26	N 3 po Z. Św. Jana i Pawła	3 31	20 02	2 07	18 28	
27	P 7 braci śpiąc. Wład.	3 31	20 02	3 08	19 27	
28	W Ireneusza bp.	3 32	20 02	4 20	20 14	
29	S Piotra i Pawła Ap.	3 32	20 02	5 40	20 53	
30	C Wspomn. św. Pawła	3 32	20 02	7 02	21 21	

Wiemy jak przykra jest rzeczą, gdy w czasie procesji lub jakiegos zjazdu zgromadzenia zaczęną śpiewać wspólnie pieśń, a już 3-cią czy 4-tą zwrotkę śpiewa zaledwie kilkanaście osób, bo reszta nie zna słów.

Abi temu zapoblec — Instytut Różańcowy wydał zbiorok pieśni odpowiednich na procesje, zgromadzenia, zjazdy. Śpiewniczek kosztuje 10 gr. — zamawiać na zjazdy, kongresy.

Rzym — Bazylika św. Piotra.

W świecie katolickim zawsze niezmienny, zawsze jednakowo imponujący i przyciągający blaskiem swej chwały promienieje Rzym — stolica Apostolska, siedziba Ojca Świętego — Wieczne Miasto.

Do Rzymu ciągną przeliczne pielgrzymki z całego świata. Z Polski organizuje pielgrzymki najlepiej Polskie Biuro Podróży ORBIS, rozwijające w tym zakresie poważną działalność.

Organizacja szeregu pielgrzymek, zjazdów i Kongresów Katolickich, między nimi wielkiego Międzynarodowego Kongresu Chrystusa Króla, odbytego w Poznaniu w r. 1937, była powierzona przez Naczelną Instytut Akcji Katolickiej i inne stowarzyszenia religijne — Polskiemu Biuru Podróży ORBIS.

Orbis organizuje najlepiej wycieczki grupowe

najpiękniejszymi szlakami
turystycznymi Polski

urządza tanio pobyty wypoczynkowe i kuracyjne po cenach
ryczałtowych.

Dni	Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
		wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1 P	Najśw. Krwi P. Jezusa	3 34	20 01	8 02	21 51	
2 S	Naw. N.M.P., Ottona	3 34	20 02	9 41	22 15	
Ew. u św. Łuk. r. 5, 1—11: O obfitym połowie ryb.						
3 N	4 po Ziel. Św. Anatola	3 35	20 01	10 56	22 38	
4 P	Teodora bisk.	3 35	20 01	12 08	23 02	
5 W	Antoniego Marii Zach.	3 36	20 01	13 18	23 28	
6 S	Łucji m., Dominiki	3 37	20 00	14 26	—	
7 C	Cyryla i Metodego bp.	3 38	19 59	15 31	23 57	
8 P	Elżbiety kr. wd.	3 38	19 59	16 31	0 9	
9 S	Weroniki p.	3 39	19 58	17 24	1 09	
Ew. u św. Mat. r. 5, 20—24: O sprawiedl. faryzeuszów.						
10 N	5 po Ziel. Św. 7 braci m.	3 40	19 57	18 12	1 54	
11 P	Piusa I pap. męcz.	3 41	19 56	18 52	2 46	
12 W	Jana Gwalberta op.	3 42	19 55	19 27	3 43	
13 S	Małgorzaty, Anakleta	3 44	19 55	19 56	4 44	
10 C	Bonawentury b. i d. K.	3 45	19 54	20 21	5 47	
15 P	Rozesł. Henryka ces., Ap.	3 46	19 53	20 43	6 51	
16 S	Matki B. Szkaplerznej	3 47	19 52	21 04	7 57	
Ew. u św. Marka r. 8, 1-9: O cudownym nakarmieniu.						
17 N	6 po Ziel. Św. Aleksego	3 48	19 51	21 25	9 04	
18 P	Szymona z Lipn., Kam.	3 50	19 51	21 47	10 11	
19 W	Wincentego à Paulo	3 51	19 49	22 11	11 21	
20 S	Czesława, Heronima	3 52	19 48	22 39	12 32	
21 C	Praksedy pn.	3 53	19 47	23 12	13 45	
22 P	Marii Magdaleny	3 54	19 46	—	14 59	
23 S	Apolinarego bp.	3 56	19 44	23 55	16 07	
Ew. u św. Mat. r. 7, 15—21: O fałszywych prorokach.						
24 N	7 po Ziel. Św. Krystyny	3 57	19 43	0 48	17 09	
5 P	Krzysztofa, Jakóba ap.	3 58	19 42	1 54	18 04	
26 W	Anny	3 59	19 41	3 19	18 45	
27 S	Natalii m., Pantaleona	4 01	19 39	4 31	19 21	
28 C	Wiktora pap. męcz.	4 02	19 38	5 54	19 51	
29 P	Marty pn.	4 04	19 37	7 16	20 17	
30 S	Abdona m., Rufina m.	4 05	19 35	8 34	20 42	
Ew. u św. Łuk. r. 16, 1—9: O nieuczciwym włodarzu.						
31 N	8 po Ziel. Św. Ignacego	4 07	19 33	9 50	21 06	

Polecamy

Skład dewocjonaljów — Instytutu Różańcowego

który dostarcza wszelkie artykuły, wchodzące w zakres dewocjonaljów, jak: książeczki do nabożeństwa, różańce, łańcuszki, obrazki, krucyfiksy, lichtarze itp. Przesyłki przekazujemy na podstawie zamówień listownych. Na żądanie wysyłamy cenniki.

Wilno — Ostra Brama.

„Panno święta, co w Ostrej świecisz Bramie“ — modlił się Wieszczy Narodu, Adam Mickiewicz, do Boskiej Poczciwielki — a wraz z nim i po nim modliły się i modlą milionowe rzesze ludu polskiego.

W starej ulicy Ostrobramskiej w Wilnie bez przerwy, każdego dnia, klęczą rozmodleni wierni, błagając Matkę Bożą o łaskę. Na wszystkie święta przybywają do Wilna liczne pielgrzymki.

Organizację pielgrzymek przeprowadza w porozumieniu z instytucjami katolickimi Polskie Biuro Podróży Orbis przez swoje apowaznione placówki w większych miastach.

Orbis organizuje tania pobyty
wypoczynkowe i kuracyjne

w uzdrowiskach i letniskach
polskich.

SIERPIEŃ

Dni	Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
		wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1 P	Piotra w okowach	4 03	19 32	11 04	21 32	
2 W	N.M.P. Anielsk., Alfonsa	4 10	19 30	12 14	22 00	
3 S	Znal. rel. św. Szczepana	4 11	19 29	13 20	23 32	
4 C	Dominika	4 13	19 27	14 23	23 09	
5 P	M. B. Śnieżnej	4 14	19 2	15 19	—	
6 S	Przemienienie Pańskie	4 16	19 23	16 08	23 52	
Ew. u św. Łuk. r. 19, 41—47: O zburzeniu Jerozolimy.						
7 N	9 po Ziel. Św. Kajetana	4 17	19 22	16 51	0 42	
8 P	Cyriaka męcz.	4 19	19 20	17 28	1 37	
9 W	Romana m., Jana	4 0	19 18	17 59	2 37	
10 S	Wawrzyńca męcz.	4 2	19 16	18 25	3 38	
11 C	Filomeny, Zuzanny p.	4 3	19 14	18 49	4 43	
12 P	Klary męcz. Hilarii m.	4 5	19 13	19 11	5 49	
13 S	Hipolita i Kasjana mm.	4 6	19 11	19 33	6 46	
Ew. u św. Łuk. r. 18, 9—14: O faryzeuszu i celniku.						
14 N	10 po Ziel. Św. Euzeb.	4 28	19 09	19 54	8 02	
15 P	Wniebowzięcie N.M.P.	4 30	19 07	20 18	9 11	
16 W	Rocha, Joachima	4 31	19 05	20 44	10 22	
17 S	Jacka w.	4 33	19 0	21 15	11 33	
18 C	Heleny ces.	4 34	19 01	21 52	12 44	
19 P	Jana Eudes	4 36	18 59	22 40	13 53	
20 S	Bernarda op. d. K.	4 37	18 57	23 38	14 56	
Ew. u św. Marka r. 7, 31—37: O głuchoniemym.						
21 N	11 po Ziel. Św. Joanny	4 39	18 55	—	15 51	
22 P	Tymoteusza męcz.	4 40	18 52	0 46	16 37	
23 W	Filipa Benicjusza	4 42	18 50	2 03	17 16	
24 S	Bartłomieja ap.	4 43	18 48	3 25	17 48	
25 C	Ludwika kr.	4 45	18 46	4 46	18 16	
26 P	Matki Boskiej Częst.	4 46	18 44	6 07	18 42	
27 S	Józefa Kalasantego	4 48	18 42	7 25	19 07	
Ew. u św. Łuk. r. 10, 23—37: O miłosiernym Samaryt.						
28 N	12 po Ziel. Św. August.	4 49	18 40	8 41	19 33	
29 P	Ścięcie św. Jana Chrz.	4 51	18 38	9 54	20 01	
30 W	Róży Limańskiej	4 53	18 36	11 04	20 33	
31 S	Rajmunda w.	4 54	18 34	12 09	21 07	

11 sierpnia przypada św. Filomeny.

W związku z tem, w najbliższą niedzielę po 11 sierpnia, Stowarzyszenia Żywego Różańca powinny obchodzić święto Patronalne Żywego Różańca.

Na żądanie — Instytut Różańcowy dostarczy odpowiednio wydawnictwa, ulotki, oznaki członkowskie itp. Bliższe informacje zainteresowani znajdują zawsze w numerze 3 „Informatora Różańcowego” z danego roku.

Częstochowa — Odpust.

W Częstochowie odbywają się w sierpniu i wrześniu wielkie uroczystości religijne, odpusty i procesje — oto 15 sierpnia mamy uroczystość Wniebowzięcia Matki Boskiej, 26 sierpnia święto Matki Boskiej Częstochowskiej, specjalnie ustanowione przez Stolicę Apostolską, zaś 8 września jest święto Narodzenia Najśw. Maryi Panny.

Kto może, udaje się z pielgrzymką do Królowej Korony Polskiej, królującej na Jasnej Górze.

Pielgrzymki organizuje najstaranniej Polskie Biuro Podróży Orbis, mające w większych miastach placówki, upoważnione do akcji pielgrzymkowej.

ORBIS sprzedaje

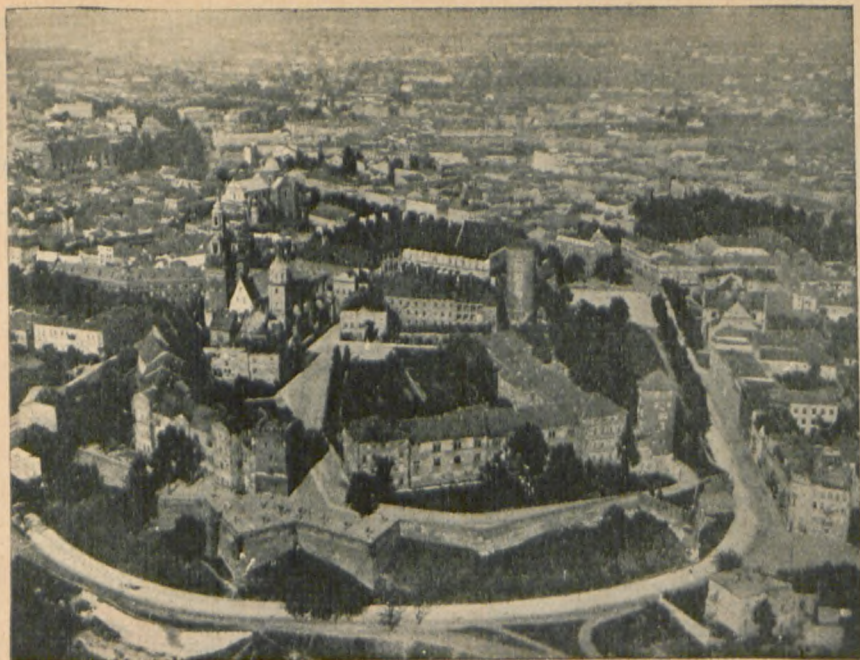
*bilety kolejowe - lotnicze - karty okrętowe
miejsca sypialna*

po cenach nominalnych bez żadnej dopłaty.

WRZESIEŃ

Dni		Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
			wschód g. m.	zachód g. m.	wschód g. m.	zachód g. m.	
1	C	Bł. Bronisławy	4 56	18 31	13 18	21 49	
2	P	Stefana kr.	4 57	18 29	14 02	22 37	
3	S	Szymona Słupnika	4 59	18 27	14 47	23 30	
Ew. u św. Łuk. r. 17, 1—19: O 10 trędowatych.							
4	N	13 po Ziel. św. Anioła S.	5 01	18 25	15 26	—	
5	P	Wawrzyńca, Justyniana	5 02	18 23	16 00	0 28	
6	W	Zachariasza pr.	5 04	18 20	16 28	1 28	
7	S	Bł. Melchiora, Reginy	5 05	18 18	16 53	2 32	
8	C	Narodzenie N.M.P.	5 07	18 16	17 16	3 38	
9	P	Piotra Klawera	5 09	18 14	17 37	4 44	
10	S	Mikołaja z Tolentynu	5 10	18 12	18 00	5 52	
Ew. u św. Mat. r. 6, 24—33: O służeniu Bogu i mamonie.							
11	N	14 po Ziel. św. Prota	5 12	18 09	18 23	7 01	
12	P	Imienia N. M. P.	5 13	18 07	18 49	8 12	
13	W	Filipa męcz.	5 15	18 05	19 19	9 23	
14	S	Podwyższ. Krzyża św.	5 17	18 03	19 54	10 34	
15	C	Matki Boskiej Bolesnej	5 18	18 00	20 38	11 44	
16	P	Korneliusza i Cypriana	5 20	17 58	21 32	12 47	
17	S	Stygmaty św. Fran.	5 21	17 55	22 34	13 45	
Ew. u św. Łuk. r. 7, 11—16: O wskrzesz. młodz. w Naim.							
18	N	15 po Ziel. św. Józefa	5 23	17 53	—	14 32	
19	P	Januarego m.	5 24	17 51	23 46	15 12	
20	W	Eustachego m.	5 26	17 49	1 03	15 46	
21	S	† Suche dni. Mateusza	5 27	17 46	2 22	16 15	
22	C	Tomasza z Wilanowa	5 29	17 44	3 41	16 42	
23	P	† Suche dni. Tekli pn.	5 30	17 42	4 59	17 08	
24	S	† Suche dni. NMP.	5 32	17 40	6 16	17 34	
Ew. u św. Łuk. r. 14, 1—11: Uzdrawienie opuchłego.							
25	N	16 po Ziel. św. Bł. Ład.	5 34	17 38	7 31	18 01	
26	P	Cypriana i Justyny mm.	5 35	17 35	8 44	18 31	
27	W	Kosmy i Damiana mm.	5 36	17 33	9 52	19 05	
28	S	Wacława kr.	5 58	17 31	10 56	19 45	
29	C	Michała Archanioła	5 40	17 29	11 52	20 31	
30	P	Hieronima d. K.	5 41	17 27	12 41	21 22	

Piękną i wielce chwalebną będzie rzeczą, gdy poszczególni członkowie Z. R. oraz Parafialne Stowarzyszenia Żywego Różańca wesprą, chociażby niewielkimi ofiarami, działalność Instytutu Różańcowego. Przesyłając ofiary — należy zaznaczyć: „Na Instytut Różańcowy”. Każdego roku 11 sierpnia odprawiana jest solenna Msza św. za ofiarodawców żyjących, a 7 października — za ofiarodawców zmarłych. Nazwiska ofiarodawców będą ogłaszane w „Informatorze Różańcowym”.

Kraków — Wawel.

„Polski Rzym“ — Kraków, miasto najliczniejszych i najpiękniejszych kościołów i pamiątek religijnych i narodowych — jest celem pielgrzymek i wycieczek całej Polski. Każdy pragnie odwiedzić Kraków bodaj raz w życiu — zaznać niezapomnianych wrażeń i podniosłych wzruszeń. Katedra na Wawelu, Kościół Mariacki, Kościoły Franciszkanów i Dominikanów, św. Ducha, Misjonarzy, Reformatorów, na Skalce i inne pełne relikwii i świętości, słyną w samym Krakowie. W pobliżu Krakowa znajduje się słynne miejsce odpustowe Kalwaria Zebrzydowska. Miejscem pielgrzymek narodowych stał się Sowiniec pod Krakowem, gdzie usypano kopiec ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego, bohatera Niepodległości i Wodza Polski Odrodzonej.

Odbycie pielgrzymki do Krakowa i zwiedzenie jego cudów ułatwia, Polskie Biuro Podróży Orbis. Należy zgłosić się do jego placówek w większych miastach, upoważnionych do prowadzenia akcji pielgrzymkowej.

Orbis sprzedaje karty uczestnictwa

na pociągi popularne i na wszelkie imprezy Ligi Popierania Turystyki.

PAŹDZIERNIK

Dni	Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
		wschód g m	zachód g m	wschód g m	zachód g m	
1 S	Bł. Jana z Dukli, Rem.	5 43	17 24	33 22	22 18	
Ew. u św. Mat. r. 22, 35—46: O najprzedn. przykazaniu						
2 N	17 po Ziel. Św. A. Stróża	5 44	17 21	13 58	23 17	
3 P	Teresy od Dz. Jezus	5 46	17 20	14 28	—	
4 W	Franciszka z Asyżu	5 48	17 18	14 55	0 20	
5 S	Placyda i tow. męcz.	5 49	17 16	15 18	1 24	
6 C	Brunona op.	5 51	17 13	15 40	2 29	
7 P	M. B. Różańcowej	5 52	17 11	16 03	3 37	
8 S	Brygidy wd.	5 54	17 09	16 26	4 46	
Ew. u św. Mat. r. 9, 1—8: Uzdrawienie paralytyka.						
9 N	18 po Ziel. Św. Dyoniz.	5 56	17 07	16 52	5 57	
10 P	Franciszka B.	5 57	17 04	17 21	7 09	
11 W	Emiliana męcz.	5 59	17 02	17 55	8 22	
12 S	Maksymiliana bp.	6 00	17 00	18 37	9 34	
13 C	Edwarda kr.	6 02	16 58	19 29	10 40	
14 P	Kaliksta pap. i męcz.	6 04	16 56	20 28	11 40	
15 S	Teresy pn., Jadwigi	6 05	16 54	21 37	12 30	
Ew. u św. Mat. r. 22, 1—14: O szacie godowej.						
16 N	19 po Ziel. Św. Gerarda	6 07	16 51	22 51	13 12	
17 P	Małgorzaty, Marii Alac.	6 08	16 49	—	13 47	
18 W	Lukasza ew.	6 10	16 47	0 07	14 17	
19 S	Piotra z Alkantary	6 12	16 45	1 24	14 43	
20 C	Jana Kantego	6 14	16 43	2 41	15 0	
21 P	Urszuli pn. i męcz.	6 15	16 41	3 58	15 34	
22 S	Korduli pn. i męcz.	6 17	16 39	5 10	16 00	
Ew. u św. Jana r. 4, 46—53: Uzdraw. syna królewsk.						
23 N	20 po Ziel. Św. Sewer.	6 19	16 37	6 23	16 29	
24 P	Rafała arch.	6 21	16 35	7 33	17 02	
25 W	Chryzanta i Darii mm.	6 23	16 33	8 39	17 39	
26 S	Ewarysta pap. i męcz.	6 24	16 33	9 40	18 23	
27 C	Sabiny męcz.	6 26	16 29	10 32	19 12	
28 P	Szymona i Tadeusza ap.	6 28	16 27	11 17	20 07	
29 S	Narcyza bp., Zenobiusza	6 30	16 25	11 56	21 05	
Ew. u św. Jana r. 18, 33—37: O królestwie Chryst.						
30 N	21 po Z. Św. Chr. Króla	6 31	16 23	12 28	22 06	
31 P	† Wig. Wolfganga bp.	6 33	16 22	12 55	23 09	

W całej Polsce przyjmuje się, że członkowie Żywego Różańca odmawiają Różaniec św. z własnych książeczek, a nie z pojedynczych kartek (tajemniczek) przekazywanych z rąk do rąk. Książeczki te noszą tytuł: „Żywy Różaniec”, zawierają 15 ilustrowanych tajemnic oraz wiele pieśni. Książeczki „Żywy Różaniec” dostarcza Instytut Różańcowy, na zamówienia listowne. Cena 30 gr. Przy większych zamówieniach rabat.

Łowicz — Procesja.

Październik poświęcony jest modłom ku czci Chrystusa Króla, misjom i specjalnej działalności Akcji Katolickiej.

Zjazdy Katolickie i obchody religijne odbywają się w kraju i zagranicą.

Uczestnictwo w zjazdach, pielgrzymki i wyjazdy na obchody religijne w Polsce i zagranicą ułatwiają upoważnione placówki Orbisu w większych miastach. Organizują one pielgrzymki i wycieczki, załatwiają wszelkie formalności, związane z podróżami.

Biuro bagażowe Orbisu w Warszawie — Dworzec Główny

załatwia wszelkie czynności, związane z przewozem bagażu podróżnych.

LISTOPAD

Dni	Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycy		Notatki
		wst. 60 g. m.	zachód g. m.	wst. 60 g. m.	zachód g. m.	
1 W	Wszystkich Świętych	6 34	16 20	13 20	—	
2 S	Dzień Zaduszny	6 36	16 18	13 41	0 14	
3 C	Huberta bisk.	6 38	16 16	14 04	1 19	
4 P	Karola Boromeusza bp.	6 40	16 15	14 27	2 26	
5 S	Zachariasza i Elżbiety	6 41	16 13	14 52	3 36	
Ew. u św. Mat. r. 22, 15—21: O monecie czynszowej.						
6 N	22 po Z. św. Leonarda	6 43	16 12	15 19	4 49	
7 P	Engelberta bp.	6 45	16 10	15 52	6 02	
8 W	Gotfryda bp.	6 47	16 08	16 31	7 16	
9 S	Teodora męcz.	6 48	16 07	17 20	8 27	
10 C	Andrzeja z Awelinu	6 50	16 05	18 19	9 32	
11 P	Marcina bisk.	6 51	16 04	19 27	10 27	
12 S	5 br. pol. mm., Marcina	6 53	16 02	20 41	11 12	
Ew. u św. Mat. r. 9, 18—26: O córce Jaira.						
13 N	23 po Ziel. św. Stan. K.	6 55	16 01	21 58	11 50	
14 P	Józefata bp. męcz.	6 57	15 59	23 14	12 21	
17 W	Leopolda, Gertrudy	6 58	15 58	—	12 48	
16 S	M. B. Ostrobramskiej	7 00	15 56	0 30	14 14	
17 C	Bł. Salomei pn., Grzeg.	7 02	15 55	1 43	13 38	
18 P	Romana męcz., Odon	7 04	15 54	2 57	14 03	
19 S	Elżbiety król.	7 05	15 53	4 09	14 30	
Ew. u św. Mat. r. 24, 15—35: O okropnym spustoszeniu.						
20 N	24 po Ziel. św. Feliksa	7 07	15 51	5 19	15 00	
41 P	Ofiarowanie N. M. P.	7 08	15 50	6 25	15 35	
22 W	Cecylii pn. i męcz.	7 10	15 49	7 28	16 16	
23 S	Klemensa pap. męcz.	7 12	15 48	8 24	17 04	
24 C	Jana od Krzyża	7 13	15 47	9 12	17 56	
25 P	Katarzyny pn. męcz.	7 15	15 46	9 53	18 54	
26 S	Konrada bp., Sylwestra	7 16	15 45	10 28	19 53	
Ew. u św. Łuk. r. 21, 25—33: O znakach dnia ostatecz.						
27 N	1 Adwentu. Waleriana	7 18	15 44	10 57	20 56	
28 P	Zdzisławy p., Sosteneza	7 19	15 43	11 23	21 59	
29 W	Saturnina męcz.	7 21	15 43	11 45	23 03	
30 S	Andrzeja ap.	7 22	15 42	12 07	—	

Wielce interesujący i praktyczny Kalendarz Królowej Różańca św. na rok następny, zawsze jest wydrukowany w końcu paździenika, więc już w listopadzie 1938 r. można go nabywać. Cena 70 groszy za egzemplarz. Przy większych ilościach — rabat. Zamówienia należy kierować pod adresem: Instytut Różańcowy — Toruń, Rybaki 59.

Zakopane — Widok z Kościelisk na Kominy Tyłkowe.

Akcja pielgrzymek religijnych wchodzi w zakres działalności Polskiego Biura Podróży Orbis, które specjalnie uwzględnia potrzeby instytucji katolickich przy organizowaniu i obsłudze pielgrzymek.

Dobre zorganizowanie pielgrzymki, dostarczenie każdemu z uczestników odpowiednich wygód, punktualne przeprowadzenie podróży i zakwaterowanie — wymaga sprawności i fachowej rutyny. Tę fachową znajomość rzeczy i spraw podróżowania posiadają placówki Polskiego Biura Podróży Orbis, upoważnione do przyjmowania zgłoszeń instytucji religijnych, zamierzających urządzić pielgrzymkę.

Polskie Biuro Podróży Orbis

posiada ponad 100 własnych placówek oraz korespondentów we wszystkich większych miastach w kraju i zagranicą.

GRUDZIEŃ

Dni		Święta rzymsko-katolickie	Słońca		Księżycyca		Notatki
			wschód g m	zachód g m	wschód g m	zachód g m	
1	C	Eligiusza bp., Natalii	7 24	15 42	12 29	0 08	
4	P	Bibiany pn. i męcz.	7 25	15 41	12 52	1 15	
3	S	Franciszka Ksawerego	7 26	15 41	13 17	2 24	
Ew. u św. Mat. r. 11, 2—10: O Janie Chrz. w więzieniu.							
4	N	2 Adwentu. Barbary pn.	7 28	15 40	13 47	3 36	
5	P	Saby op.	7 29	15 40	14 22	4 50	
6	W	Mikołaja bisk.	7 31	15 39	15 06	6 04	
7	S	Ambrożego bp. i d. K. ☺	7 32	15 39	16 01	7 13	
8	C	Niepok. Poczęcie NMP.	7 33	15 39	17 07	8 15	
9	P	Leokadii, Walerii pn. m.	7 34	15 39	18 22	9 06	
10	S	N. M. P. Loretańskiej	7 35	15 38	19 41	9 48	
Ew. u św. Jana r. 1, 19—28: Świadectwo Jana Chrzc.							
11	N	3 Adwentu. Damazego	7 36	15 38	21 00	10 23	
12	P	Aleksandra męcz.	7 37	15 38	22 18	10 53	
13	W	Łucji pn. m., Otylii	7 38	15 38	23 34	11 18	
14	S	† Suche dni. Spirydona ☺	7 39	15 38	—	11 44	
15	C	Waleriana bisk.	7 40	15 38	0 48	12 08	
16	P	† Suche dni. Euzebiusza	7 41	15 38	1 59	12 34	
17	S	† Suche dni. Łazarza b.	7 42	15 38	3 09	13 03	
Ew. u św. Łuk. r. 3, 1—6: O posłannictwie Jana Chrzc.							
18	N	4 Adw. Oczek. NMP.	7 43	15 38	4 16	13 35	
19	P	Nemejusza męcz.	7 43	15 39	5 19	14 13	
20	W	Teofila i tow. męcz.	7 44	15 39	6 17	14 58	
21	S	Tomasza ap. ☺	7 44	15 40	7 08	15 48	
22	C	Zenona m., Flawiana	7 45	15 40	7 52	16 44	
23	P	Wiktorii pn. męcz.	7 45	15 41	8 29	17 43	
24	S	† Wig. Adama i Ewy	7 46	15 41	9 00	18 44	
Ew. u św. Łuk. r. 2, 1—14: O Narodzeniu P. Jezusa.							
25	N	Boże Narodzenie	7 46	15 42	9 27	19 47	
26	P	Szczepana męcz.	7 47	15 42	9 50	20 51	
27	W	Jana ap. i ew.	7 47	15 43	10 12	21 55	
28	S	Młodzianków	7 47	15 44	10 34	22 59	
29	C	Tomasza bp. męcz. ☺	7 47	15 45	10 55	—	
30	P	Eugeniusza bp.	7 47	15 45	11 19	0 06	
31	S	Sylwestra pap.	7 47	15 46	11 45	1 15	

Instytut Różańcowy udziela dogodnych kredytów swoim odbiorcom, którzy regulują zaległości w określonym terminie. Nadszedł ostatni miesiąc roku. Należy zbadać rachunki i uregulować zaległości, aby nie utrudniać pracy Instytutowi, a sobie zapewnić kredyt w roku następnym. Łączymy równocześnie gorącą prośbę o wpłatę zaległej należności i polecamy łaskawym względem Instytut Różańcowy.

Dolina i szczyt Starobociański.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia podróżujemy bardzo wiele w grudniu. Aby ułatwić sobie podróż, czy wycieczkę świąteczną, najlepiej zwracać się do placówek Polskiego Biura Podróży Orbis, które: sprzedają wszelkie bilety, kolejowe, lotnicze, miejsca sypialne w pociągach, oraz karty okrętowe po cenach taryfowych, jak również karty uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki na zjazdy masowe; dostarczają bezpłatnych informacji turystycznych i podróżniczych; załatwiają i ułatwiają formalności związane z podróżami i wycieczkami; organizują wycieczki w kraju i zagranicą; organizują pielgrzymki i zjazdy religijne.

W tej ostatniej dziedzinie Orbis, jako polskie narodowe biuro podróży i jego upoważnione placówki w większych miastach współdziałają ściśle z instytucjami religijnymi i z duchowieństwem katolickim.

*Orbis najlepszym doradcą
i przewodnikiem każdego turysty.*

ALFABETYCZNY SPIS ŚWIĘTYCH

A.

Adama 24 grudnia
Adolfa m. 19 kwietnia
 — b. w. 17 czerwca
 — b. Mef. 11 września
Agaty p. m. 5 lutego
Agneszki p. m. 21 i 28 stycznia
 — p. 20 kwietnia
Albina b. 5 lutego
 — b. w. 1 marca
 — b. 15 września
Albiny p. m. 16 grudnia
Aleksandra b. m. 11 st.
 — b. 26 lutego
 — żołn. m. 21 lipca
 — m. 24 listopada
 — m. 12 grudnia
Aleksandry m. 20 marca
 — p. m. 18 maja
Alfonsa Lig. b. w. dK.
 2 sierpnia
 — Rodr. 30 październ.
Alojzego Gonz. w. 21
 czerwca
Ambrożego żołnierza m.
 16 sierpnia
 — b. w. 16 października
 — op. 2 listopada
 — b. dK. 7 grudnia
Amelii p. 10 lipca
Anastazego m. 22 stycz.
 — p. w. 27 kwietnia
 — b. 17 sierpnia
Anastazji m. 15 kwiet.
 — p. m. 28 październ.
 — m. 25 grudnia
Anatola m. 20 marca
 — b. 3 lipca
 — m. 20 listopada
Anatolii p. m. 9 lipca
Andrzeja Kors. b. 6 st.
 i 4 lutego
 — Bob. m. 16 maja
 — z Awel. w 10 listp.
 — ap. m. 30 listopada
Anieli Merici p. 27 st.
 i 31 maja
Anny Matki NMP.
 26 lipca
 — prorokini 1 września
Antoniego m. 9 stycznia
 — op. 17 stycznia
 — z Padwy 13 czerwca
 — Zacc. w. 5 lipca
Antonii p. m. 29 kwiet.
 — m. 4 maja
Antoniny m. 1 marca
 — p. m. 3 maja
 — m. 12 czerwca

Anzelma b. 18 marca
 — b. dK. 21 kwietnia
Apolinarego b. m. 23 lip.
 — m. 23 sierpnia
Apolonii p. m. 9 lutego
Apoloniusza m. 18 kwiet.
Arkadiusza m. 12 stycz.
Atanazego b.dK. 2 maja
 — b. m. 22 sierpnia
Augusta m. 7 maja
 — Camp. 1 września
Augustyna b. 26 i 28
 maja
 — b. dK. 28 sierpnia
Aurelio m.Cord. 27 lip.
 — b. 12 listopada
Aureli Anag. p. 25 wrz.
 — p. 15 października
 — m. 2 grudnia

B.

Balbiny p. 31 marca
Barbary p. m. 4 grudnia
Barnaby ap. m. 11 czer.
Bartomieja ap. m.
 24 sierp.
 — op. 11 listopada
Bedy dK. 27 maja
Benedykta b. 11 marca
 — opata 21 marca
 — mnicha 23 marca
 — Józ. Labre 16 kwiet.
 — papieża 7 maja
 — pust. m. 12 listop.
Benedykty p. 6 maja
Bernarda b. 12 marca
 — z Mentony 15 czerw.
 — op. dK. 20 sierpnia
 — Ptol. op. 21 sierpnia
 — z Lat. 14 września
 — kard. 4 grudnia
Bernardyna 20 maja
Błażeja b. m. 3 lutego
 — m. 29 listopada
Bogdana m. 18 maja
 — b. 2 listopada
Bogdany (Teodoty)
 m. 17 lipca
 — m. 2 sierpnia
Bogumiła arc. gnieź.
 10 czerwca
 — m. 5 listopada
Bogusława b. w. 22
 marca
Bonawentury b. w. dK.
 14 lipca
Bonifacego b. i m. 14
 maja
 — b. m. 5 czerwca
 — m. 17 sierpnia
 — pap. 25 października

Bronisławy p. 1 września
Brunona ks. 2 lutego
 — Sig. b. 18 lipca
 — op. 6 października
 — b. 11 października
 — ap. 15 października
Brigidy p. 1 lutego

C.

Cecylii p. m. 22 listop.
Celestyna p. 6 kwietnia
 — m. 2 maja
Cezarego Naz. 25 lutego
 — b. 22 sierpnia
 — Dam. m. 1 listopada
 — Arab. m. 28 grudnia
Cypriana Cor. m.
 10 marca
 — b. m. 14 i 16 września
 — m. 26 września
 — op. 9 grudnia
Cyriaka m. 8 sierpnia
Cyryla b. w. dK. 28 st.
 i 9 lutego
 — Jer. b. w. dK. 18 mar.
 — b. w. ap. Słow. 14 lu-
 tego i 7 lipca
Czesława w. Polaka
 20 lipca

D.

Damazego p. w. 11 grud.
Damiana m. 27 września
Daniela Pat. m. 3 stycz.
 — pror. 21 sierpnia
Dezyderiusza b.m. 11
 lutego i 23 maja
Dionizego b. 8 kwietnia
 — p. 26 grudnia
Dominika op. 22 stycz.
 — Cal. 12 maja
 — w. 4 i 6 sierpnia
 — Lor. 14 października
 — b. w. 20 grudnia
 — Syl. op. 20 grudnia
 — m. 29 grudnia
Doroty p. m. 6 lutego
 — p. m. 5 września

E.

Edmunda b. w. 16 list.
Edwarda kr. 5 stycznia
 i 13 października
 — kr. m. 18 marca
Eleonory p. 21 lutego
Eliasa 20 lipca
Elżbiety p. 18 czerwca
 — kr. wd. 4 i 8 lipca
 — matki św. Jana 5 list.
 — wdowy 19 listopada

Emila m. 22 maja
 — diak. m. 15 września
 — m. 6 października
Emiliana b. 8 sierpnia
 — w. 11 października
 — kap. 12 listopada
 — m. 6 grudnia
Emiliany p. 5 stycznia
Erazma b. m. 2 czerwca
 — Ant. m. 25 listopada
Ernesta op. 27 marca
 — op. m. 27 marca
 i 13 lipca
 — b. 30 czerwca
Eugenii p. m. 25 grud.
Eugeniusza m. 4 stycz.
 — b. m. 4 marca
 — Syr. m. 20 marca
 — b. m. 2 maja
 — b. m. 13 lipca
 — Cap. m. 6 września
 — b. Tol. 12 listopada
 — b. m. 15 listopada
 — Arab. m. 20 grudnia
Eustachego b. w. 16 lip.
 — m. 20 września
 — w. 12 października
 — m. 20 listopada
 — b. 28 listopada
Euzebiusza m. 5 marca
 — Med. b. 12 sierpnia
 — w. 14 sierpnia
Ewarysta p. m. 26 paź.

F.

Fabiana p. m. 20 stycz.
 — m. Cat. 31 grudnia
Felicjana b. m. 24 stycz.
 — Afr. m. 30 stycznia
 — m. 2 lutego
 — 9 czerwca
 — żołn. m. 21 lipca
 — b. m. 20 października
 — m. Vien. 19 listopada
Feliksa k. 14 stycznia
 — Kap. w. 18 maja
 — p. m. 30 maja
 — b. 14 lipca
 — b. 19 lipca
 — m. 27 lipca
 — i Adaukta mm. 30
 sierpnia
 — w. 20 listopada
Filipa b. 11 kwietnia
 — ap. m. 1 maja
 — m. Rzym. 10 lipca
 — w. 23 sierpnia
 — m. Aleks. 13 września
 — m. 13 września
 — b. m. 22 październ.
Filipiny m. 20 wrześn.
Filomeny p. 5 lipca
 — 11 sierpnia
Florentyny p. 20 czerw.

Floriana m. 4 maja
 — m. Cal. 17 grudnia
Flory p. m. 29 lipca
 — p. m. 24 listopada
Franciszka Sal. 29 kw.
 — a Paulo 2 kwietnia
 — Hier. w. 11 maja
 — Kar. w. 4 czerwca
 — Sol. w. 14 lipca
 — Ser. w. 4 październ.
 — Borg. 10 październ.
 — Ksaw. 3 grudnia
Franciszki Rz. wd.
 9 marca
Fryderyka b.m. 18 lipca

G.

Gabriela arch. 24 marca
Gawła op. 16 październ.
Genowefy p. 3 stycznia
Gerarda b. m. 24 wrz.
 — Maj. w. 16 październ.
Gertrudy p. 17 marca
 — p. 15 listopada
Gerwazego m. 19 czerw.
Grzegorza b. 4 stycznia
 — N. b. 9 marca
 — W. pap.dK. 12 marca
 — b. Illib. 24 kwietnia
 — Naz. b. dK. 9 maja
 — VII pap. 25 maja
 — b. Traj. 25 sierpnia
 — b. w. Arm. 30 wrz.
 — cud. 17 listopada
 — pap. III 28 listopada
 — m. 24 grudnia
Gwidona And.w. 12 wrz.

H.

Heleny p. 22 maja
 — p.m. z Burg. 13 sierp.
 — ces. 18 sierpnia
Henryka b.m. 19 stycz.
 — ces. W. 15 lipca
Hiacynty p. 30 stycz.
Hieronima E. w. 20 lipca
 — w. dK. 30 września
Hilarego b.w.dK. 14 st.
 — b. 16 marca
 — b. Arel. 5 maja
 — b. Gaw. 25 październ.
Hilarii m. 12 sierpnia
Hipolita m. Afr. 3 lutego
 — b. Port. m. 22 sierp.
 — b. Pont. 19 listopada
 — m. 2 grudnia
Honorata op. 16 stycz.
 — b. Amb. 16 maja
Honoraty p. 11 stycznia
Huberta b. 3 listopada
Hugona b. 1 kwietnia

— b. w. Rot. 9 kwietnia
 — op. 29 kwietnia
 — b. 17 listopada

I.

Idziego op. 1 września
Ignacego b.m. 1 lutego
 — m. Afr. 3 lutego
 — w. 31 lipca
 — b. Konst. 23 paźdz.
Ildefonsa b. 23 stycznia
Innocentego b. ter.
 17 kwietnia
 — m. 4 lipca
 — p. w. 28 lipca
Ireneusza b.m. 25 marca
 — b. m. 28 czerwca
Ireny p. m. 5 kwietnia
 — m. Tess. 5 maja
 — m. 18 września
 — p. m. 20 październ.
Iwona kapł. w. 19 maja
Izydora b. Ant. m. 2 st.
 — Aleks. 15 stycznia
 — m. 5 lutego
 — b. dK. 4 kwietnia
 — m. Cord. 17 kwietnia
 — rolnika 10 maja
 — Chio. 15 maja
 — m. 14 grudnia

J.

Jacka m. 10 lutego
 — Cez. m. 3 lipca
 — w. 17 sierpnia
 — m. Rzym. 11 wrz.
Jadwigi ks. wd. 16 paź.
 (dla Śląska 15 paź.)
Jakuba pust. 28 stycz.
 — m. Lam. 30 kwietnia
 — młod. ap. m. 1 maja
 — Strepy b.w. 1 czerw.
 — b. Niz. 15 lipca
 — star ap. 25 lipca
 — pust. Am. 6 sierpnia
Jana Dobr. b. 10 stycz.
 — b. Raw. 12 stycznia
 — Cal. 15 stycznia
 — mnicha Rzym. 17 st.
 — Chryz. b. w dK. 27 st.
 — w. z Maty 8 lutego
 — Boż. 8 marca
 — Sarkander 17 marca
 — Dam. w. dK. 27 mar.
 — Kap. w. 28 marca
 — ap. ew. przy bramie
 łac. 6 maja
 — Milcz. 13 maja
 — de la Salle w. 15
 maja
 — Nep. m. 16 maja
 — pap. m. 27 maja

— Fr. Reg. w. 16 czerw.
 — Chrzc. 24 czerwca
 — Gwalb. op. 12 lipca
 — Chrz. ściecie 29 sierp.
 — Dukl. w. 1 październ.
 — Kant. w. 20 paźdz.
 — od Krzyża w. 24 list.
 — Berch. w. 26 listop.
 — ap. i ew. 27 grudnia
Jerzego b. Ant. 19 kw.
 — m. 23 kwietnia
 — diak. m. 27 lipca
 — Lim. m. 24 sierpnia
 — b. Vien. 2 listopada
Joachima, ojca NMP
 20 marca
 — Sen. 16 kwietnia
Joanny 24 maja
 — Fr. de Ch. wd. 21
 sierpnia
Jolenty Ks. 15 czerwca
Jozafata b. m. 14 listop.
Józefa Leon. 4 lutego
 — diak. Antioch. 15 lut.
 — Obl. NMP. 19 marca
 — Just. 20 lipca
 — Kal. w. 27 sierpnia
 — m. 9 stycznia
 — z Kup.w. 18 września
Juliana m. 7 stycznia
 — b. 28 stycznia
 — m. 12 lutego
 — Cap. 17 lutego
 — mnicha 9 czerwca
 — m. 9 sierpnia
 — m. 2 września
 — pust. 18 października
 — b. Apam. 9 grudnia
Juliany wd. 7 lutego
 — p. m. 16 lutego
 — Falk. p. 19 czerwca
 — m. 17 sierpnia
Julii m. 16 kwietnia
 — p. m. 22 maja
 — p. m. 21 lipca
 — Nol. m. 27 lipca
 — m. 1 października
 — p. m. Aug. 7 paźdz.
 — p. m. 10 grudnia
Juliusza m. Afr. 12 st.
 — prezb. 31 stycznia
 — p. 12 kwietnia
 — m. 27 maja
 — m. 19 sierpnia
 — m. 20 grudnia
Justyna fil. m. 13 i 14
 kwietnia
 — prezb. m. 17 wrześn.
Justyny m. Sard. 14
 maja
 — m. Mog. 16 czerwca
 — p. m. 26 września
 — p. m. 7 października
 — p. m. 30 listopada

K.

Kajetana w. 7 sierpnia
Kaliksta b. w. 14 paźdz.
Kamila Lell. w. 14 i 18
 lipca
Kanuta kr. m. 19 stycz.
Karola Bor. b. 4 listop.
Katarzyny R. p. 2 lutego
 — Bon. p. 9 marca
 — Szw. p. 22 marca
 — wd. 22 marca
 — Sen. p. 30 kwietnia
 — p. m. 25 listopada
Kazimierza kr. w. 4
 marca
Klary p. 12 sierpnia
 — p. 18 sierpnia
Klaudii m. 20 marca
Klemensa Dw. w. 15
 marca
 — p. m. 23 listopada
Klotyldy kr. 3 czerwca
Konrada pust. 19 lutego
 — op. 22 marca
 — b. m. 1 czerwca
 — m. 7 sierpnia
 — b. 21 listopada
Konstancji m. 19 wrz.
Konstantego b.m. 29 st.
 — m. 26 sierpnia
 — b. 1 września
 — 23 września
 — w. 30 listopada
 — m. Trew. 12 grudnia
Korduli m. 22 paźdz.
Kornela żołn. i b. 2 lut.
 — p. 14 i 16 września
 — m. 31 grudnia
Kornelii m. 31 marca
Kosmy m. 27 września
Kryspina m. 25 paźdz.
Kryspiny m. 5 grudnia
Krystyna pust. m. 12
 listopada
Krystyny p. m. Persk.
 13 marca
 — p. m. 24 lipca
Krzysztofa m. 25 lipca
 — mnicha m. 20 sierp.
Kunegundy ces. p. 3
 marca
 — księżny p. 24 lipca

L.

Leokadii p. m. 9 grudnia
Leona b. 20 lutego
 — m. 1 marca
 — b. m. 14 marca
 — p. w. dK. 11 kwiet.
 — IX p. 19 kwietnia
 — w. 25 maja
 — II p. w. 23 czerwca

Leonarda w. 6 listopada
 — w. 26 listopada
Leonidasa m. 28 stycz.
Leony m. 15 czerwca
Leopolda 15 listopada
Longina żołn. m. 15
 marca

Lucjusza b. m. 2 marca
Lucyny 30 czerwca
Ludwika m. Kor. 30 kw.
 — b. Tul. 19 sierpnia
 — kr. fr. 25 sierpnia
 — Bert. 9 października
Ludwiki wd. 31 stycznia

Ł.

Łucjana k. m. 7 stycz.
 — k. p. Bel. 8 stycznia
 — m. 28 maja
 — m. Afr. 13 czerwca
 — m. Dyr. 7 lipca
 — Nik. 26 października
 — m. Tryp. 24 grudnia
Łucji p. m. 25 czerwca
 — m. 6 lipca
 — m. 16 września
 — p. m. 13 grudnia
Łukasza diak. m. 22 kw.
 — m. 10 września
 — ew. 18 października

M.

Macieja b. Jer. 30 stycz.
 — ap. m. 24 lutego
Makarego op. 2 stycznia
 — op. 15 stycznia
 — b. Jer. 10 marca
 — b. Antioch. 10 kw.
 — m. Syr. 12 sierpnia
Makryny p. 19 lipca
Maksymiliana b. 12 paź.
 — b. m. 29 października
Małgorzaty z Kort. 22
 lutego
 — kr. 10 czerwca
 — p. m. 20 lipca
 — wd. 27 sierpnia
 — Alac. p. 17 paźdz.
Marcela p. m. 16 stycz.
 — żołn. m. 30 paźdz.
 — b. 1 listopada
Marceli wd. 31 stycznia
 — m. 23 czerwca
Marcelina p. m. 26 kw.
 — k. w. 14 lipca
Marceliny p. 17 lipca
Marcina b. Tungr. 21
 czerwca
 — b. 1 lipca
 — b. m. Trew. 19 lipca
 — opata 24 październ.
 — b. w. 11 listopada

— p. m. 12 listopada
 — op. Sant. 7 grudnia
Mariana diak. m. 17 st.
 — m. 30 kwietnia
 — w. 19 sierpnia
 — m. 17 października
Marii NP. Zaśl. 23 stycz.
 — obj. w Lourd. 1 lut.
 — Zwiast. 25 marca
 — 7 Bol. piątek przed
 N. Palm.
 — Dobrej Rady 26 kw.
 — Król. Kor. Pol.
 3 maja
 — Łask. 2 niedz. maja
 — Wspom. wiern. 24
 maja
 — Pośr. łask. 31 maja
 — N. Pomocy 27 czerw.
 — Nawiedz. 2 lipca
 — Szkaplerz. 16 lipca
 — Anielskiej 2 sierpnia
 — Śnieżnej 5 sierpnia
 — Wniebowz. 15 sierp.
 — Jasnogórszk. 26 sierp.
 — Pocieszenia niedz. po
 28 sierpnia
 — Narodz. 8 września
 — Najśw. Im. 12 wrz.
 — Bolesnej 15 września
 — Wykupu n. 24 wrz.
 — Różańc. 1 niedz. paź.
 — Macierzyństwa 11
 października
 — Ostrobram. 16 listop.
 — Ofiarow. 21 listop.
 — Niep. Pocz. 8 grudnia
 — Loret. 10 grudnia
Marii Kleof. 9 kwietnia
 — Jakub. 25 maja
 — Magd. 29 maja
 — Cypryjsk. 29 czerwca
 — Magd. 22 lipca
 — p. 19 września
 — Franc. p. 6 paźdz.
 — Salomei 22 paźdz.
 — m. 1 listopada
 — p. m. Kord. 24 listop.
 — m. Rzym. 2 grudnia
Mariusza m. 19 stycznia
Marka m. Nic. 13 marca
 — ew. m. 25 kwietnia
 — b. At. m. 28 kwiet.
 — m. 18 czerwca
 — m. 3 lipca
Marka m. 31 sierpnia
 — b. Ryb. 27 września
 — p. w. 7 października
Marty m. 19 stycznia
 — p. m. 23 lutego
 — m. 21 czerwca
 — p. 29 lipca
 — m. 20 września
 — p. m. 20 październ.

Mateusza ap. ew. 21 wrz.
 — pust. m. pol. 12 list.
Matyldy kr. 14 marca
Maura b. 8 listopada
Maurycego m. 10 lipca
Medarda b. 8 czerwca
Melanii zak. 31 grudnia
Melchiora m. 7 września
Metodego ap. Słow. 7
 lipca
Michałiny wd. 19 czerw.
Michała de Sanctis
 10 kwietnia
 — b. Syn. 23 maja
 — arch. 29 września
Mikołaja kard. b. Bon.
 10 maja
 — Peregr. 2 czerwca
 — w. 10 września
 — m. 13 października
 — p. 13 listopada
 — b. w. 6 grudnia
Modesta m. Afr. 12 st.
 — Lewity m. 12 lutego
 — b. Trew. 24 lutego
Moniki 4 maja

N.

Natalii m. Kord. 27 lipca
 — 1 grudnia
Nikodema 3 sierpnia
Nestora b. m. 26 lutego
 — b. m. 4 marca
 — m. 8 września
 — m. 8 października
Norberta b. 6 czerwca

O.

Odon b. Urg. 7 lipca
Oktawiana m. Kart.
 22 marca
Onufrego pust. 12 czer.
Oskara b. w. 3 lutego
Otylii p. 13 grudnia

P.

Pafnucego m. 19 kwiet.
Pankracego m. 12 maja
Paschalisa 17 maja
Paulina b. w. 29 kwiet.
 — m. Tud. 26 maja
 — b. w. z Noli 22 czer.
 — b. m. 31 sierpnia
Pauliny m. 6 czerwca
 — m. Rzym. 2 grudnia
 — m. Rzym. 31 grudnia
Pawła I pust. 15 stycz.
 — m. Adr. 19 stycznia
 — ap. nawr. 25 stycz.
 — b. Pel. 7 marca
 — m. Syr. 20 marca

— mnicha m. 17 kw.
 — Od Krzyża w. 28 kw.
 — k. m. 1 czerwca
 — pap. 28 czerwca
 — ap. m. 29 czerwca
Pelagii m. 23 marca
 — p. m. 4 maja
 — p. m. 9 czerwca
 — pok. 8 października
Piotra w. 10 stycznia
 — m. Aleks. 11 stycznia
 — Nolasko w. 31 stycz.
 — kard. Alb. 8 lutego
 — Dam. b. dK. 23 lut.
 — bicz. m. Rzym.
 2 czerwca
 — ap. m. 29 czerwca
 — w okowach 1 sierp.
Piotra Klaw. w. 9 wrz.
 — z Alk. w. 19 paźdz.
 — Złotoust. b. 4 grudn.
Placyda mnicha m. 5
 października
Polikarpa b. m. 26 st.
Prokropa m. 8 lipca
Protazego m. 19 czerw.
 — m. 4 sierpnia
 — b. 24 listopada
Pryski p. m. 18 stycznia

R.

Rafała arch. 24 paźdz.
Rajmunda de P. 23 st.
 — kard. w. 31 sierpnia
Reginy p. m. 7 września
Roberta op. w. 17 kw.
 — op. 29 kwietnia
 — op. 7 czerwca
Rocha w. 16 sierpnia
Romana op. 28 lutego
 — op. Ant. 22 maja
 — żołn. m. 9 sierpnia
 — b. m. 6 października
 — b. Rot. 23 październ.
 — m. Ant. 13 listopada
 — k. 24 listopada
Romany p. 23 lutego
Romualda op. 7 lutego
Rozalii p. 4 września
Róży Lim. p. 30 sierpnia
 — p. 4 września
Rufina m. 30 lipca
Ryszarda kr. 7 lutego
 — b. 3 kwietnia
 — b. And. 9 czerwca

S.

Sabiny m. 27 paźdz.
Sadoka m. z tow. 2 czer.
Salomei księż. p. 17 list.
Saturnina m. 29 listop.
Scholastyki p. 10 lutego

Sebastiana m. 20 stycz.
 Serafina w. 12 paźdz.
 Serwacego b. 13 maja
 Sewera b. 30 kwietnia
 — m. 8 listopada
 Seweryna b. 8 stycznia
 — b. w. 23 paźdz. iern.
 Sokratesa m. 19 kwiet.
 — m. 17 września
 Stanisława b. i m.
 8 maja
 — Kostki 13 listopada
 Jylewriusza p. m. 20
 czerwca
 Sylwestra b. 20 listop.
 — op. 26 listopada
 — I p. 31 grudnia
 Symeona b. m. 18 lutego
 Szczepeana (Stefana)
 op. Mur. 8 lutego
 — m. Egipt. 1 kwietnia
 — b. Ant. m. 25 kw.
 — kr. 2 września
 — m. 26 grudnia
 Szymona z Lipn. w. 18
 lipca
 — Słupn. w. 3 września
 — ap. 28 paźdz. iernika

T.

Tadeusza ap. 28 paźdz.
 Tekli p. m. 23 września
 — ksieni 15 paźdz. iern.
 Telesfora p. m. 5 stycz.
 Teodora m. 7 lutego
 — b. m. 26 marca
 — żołn. m. 9 listopada
 Teodory pok. 11 wrz.
 Teofila b. 7 marca
 — b. 27 kwietnia
 — m. 22 lipca

— mnicha w. 2 paźdz.
 — b. Ant. 13 paźdz.
 Teofili p. m. 28 grudnia
 Teotyima (Bogusława)
 m. 18 grudnia
 Teresy od Dz. J. 3 paż.
 — p. 15 paźdz. iernika
 Tomasza z Akw. w. dK.
 7 marca
 — z Villanova b. w. 22
 września
 — b. Herf. 2 paźdz.
 — ap. m. 21 grudnia
 — m. 29 grudnia
 Tymoteusza b. m. 24 st.
 — m. 24 marca
 Tytusa b. w. 6 lutego

U.

Urbana b. 2 kwietnia
 — m. 16 kwietnia
 — p. m. 25 maja
 — p. 19 grudnia
 Ursyna b. w. 9 listopada
 Urszuli p. m. 21 paźdz.

W.

Wacława kr. m. 28 wrz.
 Walentego k. m. 14 lut.
 — b. m. 16 lipca
 Walentyny p. m. 25 lip.
 Walerego b. 28 stycznia
 Waleriana m. 14 kwiet.
 — b. m. 15 grudnia
 Walerii m. 28 kwietnia
 — p. m. 9 grudnia
 Wawrzyńca w. 22 lipca
 — diak. m. 10 sierpnia
 — b. 5 września
 — b. 14 listopada
 Wenancjusza m. 18 m.

Weroniki p. 13 stycznia
 — Jul. ksieni p. 9 lipca
 Wiktora m. 25 lutego
 — w. 26 lutego
 — m. żołn. 21 lipca
 — p. m. 28 lipca
 — b. 23 sierpnia
 Wiktorii m. 17 listopada
 — p. m. 23 grudnia
 Wilhelma b. w. 10 stycz.
 — b. w. 29 lipca
 — op. 6 kwietnia
 — mnicha w. 25 czerw.
 Wincentego m. 22 st.
 — Kadł. b. w. 5 marca
 — Fer. w. 5 kwietnia
 — Lewity m. 9 czerwca
 — a Paulo w. 19 lipca
 Wita m. 15 czerwca
 Witalisa m. 9 stycznia
 — m. 28 kwietnia
 Władysława kr. węg.
 27 czerwca
 Włodzimierza w. 15 lip.
 Wojciecha arc. i m. 23
 kwietnia

Z.

Zachariasza pr. 6 wrz.
 — ojca św. Jana 5 list.
 Zenona m. 5 kwietnia
 — b. m. 12 kwietnia
 — m. 9 lipca
 — żołn. m. 22 grudnia
 Zofii p. m. 30 kwietnia
 — m. 18 września
 — wd. m. i 3 córek
 30 wrz.
 Zuzanny p. m. 11 sierp.
 Zygmunta kr. 2 maja
 Zyty p. 27 kwietnia

TABLICA ŚWIĄT RUCHOMYCH

Rok	70-nica	Popelec	Wielkanor	Wniebo- wstąpiecie	Zesłanie	Boże Ciało	Święta Trójca	Pierwsza niedziela adwentu
1938	13 luty	2 marzec	17 kwiecień	26 maj	5 czerwiec	16 czerwiec	24	27 listopad
1939	5 luty	22 luty	9 kwiecień	18 maj	28 maj	8 czerwiec	26	3 grudnia
1940	21 stycznia	7 luty	24 marzec	2 maj	12 maj	25 maj	28	1 grudnia
1941	9 luty	26 luty	13 kwiecień	22 maj	1 czerwiec	12 czerwiec	25	1 listopada
1942	1 luty	18 luty	5 kwiecień	14 maj	24 maj	4 czerwiec	26	29 listopad
1943	21 luty	0 marzec	25 kwiecień	3 czerwiec	13 czerwiec	24 czerwiec	23	28 listopad
1944	6 luty	23 luty	9 kwiecień	18 maj	28 maj	8 czerwiec	26	3 grudnia
1945	28 stycznia	14 luty	1 kwiecień	10 maj	20 maj	31 maj	27	2 grudnia
1946	17 luty	6 marzec	21 kwiecień	30 maj	9 czerwiec	20 czerwiec	24	1 grudnia
1947	2 luty	19 luty	6 kwiecień	15 maj	25 maj	5 czerwiec	26	30 listopad
1948	25 stycznia	11 luty	28 marzec	6 maj	16 maj	27 maj	27	28 listopada
1949	13 luty	2 marzec	17 kwiecień	26 maj	5 czerwiec	16 czerwiec	24	27 listopad
1950	5 luty	22 luty	9 kwiecień	18 maj	28 maj	8 czerwiec	26	3 grudnia
1951	21 stycznia	7 luty	25 marzec	3 maj	13 maj	24 maj	28	2 grudnia
1952	10 luty	27 luty	13 kwiecień	22 maj	1 czerwiec	12 czerwiec	25	30 listopada

Hierarchja Kościoła katolickiego

na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej.

Najwyższy Pasterz Kościoła:

Jego Świątobliwość

OJCIEC ŚW. PIUS XI PAPIEŻ

Biskup Rzymski

(przedtem kard. Achilles Ratti, były Nuncjusz Ap. w Polsce.)

ur. 1857 r., obrany papieżem 6 lutego i koronowany 11 lutego 1922 r.

METROPOLIA GNIEŹNIEŃSKO- POZNAŃSKA

Archidiecezja gnieźnieńsko- poznańska

Arcybiskup-Prymas Polski: J. Em.
Kard. August Hlond.

Biskup-sufragan gnieźnieński: An-
toni Laubitz.

Biskup-sufragan poznański: Wa-
lenty Dymek.

Diecezja włocławska

Biskup - Ordynariusz: Karol Ra-
doński.

Biskup-sufragan: Wojciech Oweza-
rek

Diecezja chełmińska

Biskup - Ordynariusz: Stanisław
Okoniewski.

Biskup-sufragan: Konstanty Do-
minik.

METROPOLIA WARSZAWSKA

Archidiecezja warszawska

Arcybiskup - metropolita: J. Em.
Kard. Aleksander Kakowski.

Biskup-sufragan: arcybisk. Stani-
sław Gall.

Biskup-sufragan: Antoni Szlago-
wski.

Diecezja płocka

Biskup-Ordynariusz: Antoni Julian
Nowowiejski.

Biskup-sufragan: Leon Wetmański.

Diecezja sandomierska

Admin. apostolski bisk. Jan Lorek.

Biskup-sufragan: Paweł Kubicki.

Diecezja lubelska

Biskup-Ordynariusz: Marian Leon
Fulman.

Biskup-sufragan: vacat.

Diecezja podlaska

Biskup-Ordynariusz: Henryk Przeż-
dziecki.

Biskup-sufragan: Czesław Sokoło-
wski.

Diecezja łódzka

Biskup-Ordynariusz: Włodzimierz
Bronisław Jasiński

Biskup-sufragan: Kazimierz Tom-
czak.

METROPOLIA LWOWSKA

Archidiecezja lwowska

Arcybiskup-metropolita: Bolestaw
Twardowski.

Biskup-sufragan: Eugeniusz Ba-
ziak.

Diecezja przemyska

Biskup - Ordynariusz: Franciszek
Barda.

Biskup-sufragan: Wojciech Toma-
ka.

Diecezja łucka

Biskup-Ordynariusz: Adolf Piotr
Szelażek.

Biskup-sufragan: Stefan Walczy-
kiewicz.

METROPOLIA KRAKOWSKA

Archidiecezja krakowska

Książe-metropolita: Adam Stefan
Sapieha.

Biskup-sufragan: Stanisław Ros-
pond.

Diecezja kielecka

Biskup-Ordynariusz: vacat.

Biskup-sufragan: Franciszek Sonik.

Diecezja tarnowska

Biskup-Ordynariusz: Franciszek Lisowski.

Biskup-sufragan: Edward Komar.

Diecezja częstochowska

Biskup-Ordynariusz Teodor Kubina

Biskup-sufragan: Antoni Zimniak

Diecezja katowicka

Biskup - Ordynariusz: Stanisław Adamski.

Biskup-sufragan: Juliusz Bieniek.

METROPOLIA WILEŃSKA

Archidiecezja wileńska

Arcybiskup-metropolita: Romuald Jałbrzykowski.

Biskup-sufragan: Kazimierz Mikołaj Michalkiewicz.

Diecezja łomżyńska

Biskup - Ordynariusz: Stanisław Kostka Łukomski

Biskup-sufragan: vacat.

Diecezja pińska

Biskup-Ordynariusz: Kazimierz Bukraba.

Biskup-sufragan: Karol Niemira.

Biskup polowy Wojsk Polskich

Józef Gawlina, biskup tyt. Marianne.

Wolne Miasto Gdańsk

Biskup Ordynariusz: Edward O'Rourke.

W Ameryce polscy Ks. Biskupi:

W diecezji Green Bay: Paweł Rhode

W diecezji Marquette: Józef Plagens

W diecezji Grand Island: Tomasz Bońa.

Najrzewielebniejsi Ks. Biskupi Polacy nie posiadający diecezji

Metropolita mohylewski: Edward Ropp (mieszka w Warszawie).

Biskup tyt. egejski Michał Godlewski, obecnie prof. U. J.

Były biskup łucko-żytomierski, Ignacy Dubowski, (mieszka w Rzymie).

Najprzewielebniejsi Ks. Biskupi innych katolickich obrządków w Polsce:

Archidiecezja lwowska obrz. gr.-kat.

Arcybiskup - metropolita: Andrzej Szeptycki.

Biskup-sufragan: Jan Buczek.

Diecezja przemyska obrz. gr.-kat.

Biskup-Ordynariusz: Józefat Józef Kocyłowski.

Biskup-sufragan: Grzegorz Łakota.

Diecezja stanisławowska obrz. gr.-kat.

Biskup-Ordynariusz: Grzegorz Chomyszyn.

Biskup-sufragan: Jan Latyszewski

Administrator Apostolski Łemkowszczyzny.

Ks. Jan Polański.

Najrzewielebniejsi Ks. Biskupi obrz. gr.-kat. przebywający w Polsce:

Biskup Mikołaj Czarnecki, Wizytator Apostolski Słowian, obrządku bizantyjskiego.

Biskup tyt. patareński, obrządku grecko-katol. Ks. Nicetas Budka, (mieszka we Lwowie).

Archidiecezja lwowska obrządku ormiańsko-katolickiego

Arcybiskup-Metropolita: Józef Teofil Teodorowicz.

Potęga Różańca św.

Świat ten chory był zawsze: od pierwszych stuleci
niósł Molochom ofiary i — wił się z rozpacz...
Dziś Lucyfer, wódz jego, chwytł w zradne sieci
całe wielkie narody i krwią ślad swój znaczy,
nawet dłonie dlańców już zaciska w pięście...
Wszakże ludzkość wciąż marzy słodki sen swój — szczęście.

Śni i szuka... Gdzie jesteś, kwiecie cudnej wiary?
W lupanarach rozkoszy? w dymach czci i chwały?
Darmo tam cię człek tropi: ty wyrastasz z wiary
zdolnej w ciuto oblekać śnione ideały.
Mistrz ją Boski dał ziemi, a Mistrza Maryja,
źródło takiej radości, która nie przemija.

Przez Maryję do Zbawcy, przez Zbawcę do Nieba
oto hasło najświętsze i droga żywota.
Tajemnice ich dziwne wciąż rozważać trzeba,
iść za nimi niezłomnie, mijać grzechu błota,
tak, jak Oni mijali i stać się redutą
Ich Królestwa, choć może jak Oni, pokłutą!

Z Ich radości się cieszyć, boleć nad Ich męką,
i brać udział w Ich glorii — oto nasz Różaniec
i warunek zbawienia: z Najświętszą Pankenką
Słodki Jezus w czas przyjdzie i — dusz wszystkich szanec,
ogniem bojów spieczony, taka zwilży rosa,
że zwyciężym świat, czarta i pomknem — w Niebiosa!

Ks. Józef Markowski

PAPIEŻA PIUSA XI

O RÓŻAŃCU ŚW. NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY ¹⁾

CZCIGODNI BRACIA

POZDROWIENIE I BŁOGOSŁAWIENSTWO APOSTOLSKIE

Wobec wzrastającej fali zła (*Ingravescentibus malis*), szerzącego się w naszych czasach, niejednokrotnie oświadczyliśmy, świeżo zaś w Encyklice *Divini Redemptoris*²⁾, że jedynym na nie lekarstwem jest powrót do Chrystusa i świętych Jego przykazań. On jeden bowiem „m a s ł o w a ż y w o t a w i e c z n e g o”³⁾; nie może bowiem ani jednostka ani społeczeństwo — jeśli wzgardzą Jego majestatem i prawem Bożym — niczego utworzyć, co by zwolna w sposób wielce żałosny nie rozpadło się w gruzy.

Ktokolwiek zaś z uwagą zagłębi się w dziejach Kościoła, zauważy łatwo, że losy chrześcijaństwa nierozzerwalnie spoiły się z przemożną opieką Bogarodzicy Dziewicy.

Ilećroć bowiem szeroko krzewiące się błędy rozedrzeć usiłowały nie-
szytą szatę Kościoła i podkopać jego jedność, ojcowie nasi uciekali się
ufnym sercem do tej, która „s a m a j e d n a w s z y s t k i e p o k o-
n a ł a h e r e z j e n a c a ł y m ś w i e c i e”⁴⁾, a wskutek jej zwycię-
stwa szczęśliwsze nastawały czasy.

Kiedy zaś niewierni mahometanie, dufni w swą flotę potężną i wojsko
ogromne nieśli narodom Europy klęskę i niewolę, wzywano z woli Ojca św.
z całą usilnością opieki Matki niebiańskiej i pokonano w ten sposób wro-
gów i statki ich zatopiono.

A jak w niebezpieczeństwie publicznym, tak i prywatnym udawali się
wierni wszystkich czasów z gorącym błaganiem do Marii, aby łaskawie
przyszła im w pomoc i uprosiła im osłodę i lekarstwo w cierpieniach. I nikt
nigdy na próżno nie uciekał się do przemożnego jej wstawiennictwa, kto z po-
bożną i ufną modlitwą do niej się udawał.

W dzisiejszych zaś czasach Kościołowi i społeczeństwu nie mniej po-
ważne zagrażają niebezpieczeństwa.

Skoro tak niezmiernie wielu lekceważy albo zgoła odrzuca najwyższy
i wieczny autorytet Boga nakazującego i zakazującego, nastąpić musi nie-
uchronnie osłabienie poczucia obowiązków chrześcijańskich oraz nadwątlenie
albo nawet całkowity zanik wiary w duszach, a w końcu podważanie i osta-
teczny upadek samych fundamentów społeczności ludzkiej.

Dlatego z jednej strony widzimy nieubłagalną walkę klasową między
tymi, którzy opływają w dostatki, a robotnikami, którzy z pracy rąk wyży-
wić muszą siebie i rodzinę. Jak powszechnie wiadomo, doszło w niektórych
krajach nawet do tego, że zniesiono zupełnie prawo własności prywatnej,
i wszelkie mienie ogłoszono wspólnym dobrem, (wprowadzając ustrój komu-
nistyczny).

¹⁾ W tłumaczeniu J. E. X. Biskupa Dr. Okoniewskiego.

²⁾ *Acta Ap. Sed.* 1937, vol. XXIX, p. 65.

³⁾ *Gl. Jan.* VI, 69.

⁴⁾ *Ex Brev. Rom.*

Z drugiej strony nie brak polityków, głoszących wyraźny **kult państwa**, którzy podkreślają zawsze i wszędzie znaczenie porządku społecznego i autorytetu i szczytą się, że to oni najskuteczniej zwalczają zgubne plany **komunistów**. Wzgardziwszy jednak światłem prawdy ewangelicznej, usiłują wznović błędy pogańskie i pogański sposób życia.

Do tych zamysłów dochodzi owa podstępna bardzo i wielce niebezpieczna sekta tych, którzy, przecząc istnieniu Boga, albo nienawidząc Go, nazywają siebie bluźnierczo nieprzyjaciółmi Stwórcy wiekuistego; wkra-
dają się wszędzie; uwłaczają wszelkiej religii i zabijają wiarę w duszach; depcą w końcu wszelkie prawa ludzkie i boskie; a ponieważ mają w pogardzie nadzieję dóbr niebiańskich i mają ludzi obietnicą urojonej szczęśliwości doczesnej, zdobytej chociażby za cenę największych zbrodni, wywołują zuchwale krwawe zamieszki, bunt i wojny domowe a tym samym całkowitą przygotowują anarchię.

Ale, Czcigodni Bracia, chociaż tak liczne i wielkie grożą nam niebezpieczeństwa i gorszych jeszcze lękamy się w przyszłości, **nie powinniśmy upadać na duchu**, ani porzucać nadziei i ufności, na Bogu jedynie opartej.

Ten, który uleczalne stworzył ludy i narody⁵⁾, niewątpliwie nie opuści tych, których drogą krwią swoją odkupił; nie opuści Kościoła swojego.

Musimy jednak, jak to wspomnieliśmy już na początku, udać się jako do możnej Orędowniczki i Patronki, do Najśw. Maryi Panny; albowiem wedle słów św. Bernarda „taka jest wola Boga, że przez Maryję wszystko otrzymać możemy“⁶⁾.

Pośród różnych i bardzo pożytecznych nabożeństw do Matki Bożej, wedle ogólnego przeświadczenia wiernych, pierwsze i naczelne miejsce zajmuje Różaniec.

Ten sposób modlitwy, nazwany przez niektórych „Psałterzem Najśw. Maryi Panny“ albo Skrótem Ewangelii i streszczeniem życia chrześcijańskiego⁷⁾, tymi słowy jedynie określa i gorąco zaleca Poprzednik nasz, ś. p. Leon XIII: „Wspaniały wieniec z Pozdrowienia Anielskiego uwity, Modlitwą Pańską przeplatany, z obowiązkiem rozmyślenia złożony, najpiękniejszy sposób modlitwy... i do zdobycia żywota wiecznego szczególnie skuteczny⁷⁾. Wskazują na to kwiaty same, z których ów wieniec mistyczny uwity.

Jakież bowiem stosowniejsze i świętsze możnaby znaleźć modlitwy?

Pierwsza z nich wypłynęła z ust samego Zbawiciela, wtenczas, kiedy Go uczniowie prosili: „N a u c z n a s m o d l i ć s i ę“⁸⁾; przeświète to błaganie pozwala nam w miarę sił naszych głosić chwałę Bożą, ale nie zapomina też o wszelakich potrzebach ciała i duszy. Bo czyżby naprawdę zdarzyć się mogło, żeby Ojciec odwieczny, słowy własnego Syna proszony, nie przybył nam na pomoc?

Drugą modlitwą jest Pozdrowienie Anielskie, zaczynające się od słów pochwalnych archanioła Gabriela i św. Elżbiety, a kończące się ową błagalną prośbą do Matki Bożej, aby sobie teraz i w ostatniej godzinie wspomnienie jej wyjednać.

Do modłów tych odmawianych ustnie dochodzi rozpamiętywanie świętych Tajemnic, stawiających nam przed oczy radości, smutki i triumfy Jezusa Chrystusa i Matki Jego, tak że z nich czerpiemy osłode i pociechę

⁵⁾ Cf. Mądr. I, 14.

⁶⁾ Sermo in Nativ. B. M. V. I.

⁷⁾ Acta Leonis, 1898, vol. XVIII, pp. 154, 155.

⁸⁾ Łuk., XI, 1.

w utrapieniach swoich; i że pod wpływem owych świętych przykładów po wyższych stopniach doskonałości dążymy do ojczyzny szczęśliwości wiecznej.

Łatwy to, bez wątpienia, Czcigodni Bracia, i do wszystkich dostosowany umysłów, nawet prostych i nieuczonych, sposób modlitwy **rozpowszechniony cudownie przez św. Dominika** nie bez zachęty ze strony Matki Bożej i bez pobudki niebiańskiej.

Jakże bardzo mylą się ci, którzy odrzucają go jako rzekomo bezduszne i jednostajne powtarzanie zawsze tych samych słów, stosowne co najwyżej dla dzieci i kobiet!

Wobec takiego zarzutu należy zaznaczyć, że chociaż pobożność, podobnie jak miłość, często te same powtarza słowa, nie wyraża jednak tych samych myśli, lecz dorzuca zawsze coś nowego, dobytego z głębi serca, gregującego miłością.

Nadto ten sposób modlitwy technie naprawdę prostotą ewangeliczną i pokorą ducha i tej prostoty i pokory wymaga; kto nimi wzgardzi, nie znajdzie drogi do nieba, jak poucza nas Zbawiciel Boży: „Z a p r a w d ę powiadam wam, jeśli się nie poprawicie i nie staniecie się jako dzieci, nie wnijdziecie do królestwa niebieskiego”⁹⁾.

Jeśli świat w swej pysze Różaniec ośmiesza i odrzuca, to **nieprzejrany wręcz zastęp świętych** ze wszystkich wieków i każdego stanu nie tylko serdecznie go pokochał i pobożnie odmawiał, ale używał go też zawsze jako potężnego oręża w walce z szatanem, dla zachowania czystości życia, dla skuteczniejszego uzyskania cnót i w końcu do szerzenia pokoju wśród ludzi.

Nie zbywało też na **wielu wybitnych bardzo uczonych**, którzy mimo nawahu wyczerpujących studiów i badań naukowych, nie opuszczali żadnego dnia, żeby nie uklęknąć przed obrazem Matki Bożej i nie odmówić pobożnie Różańca. Nawet **królowie i książęta** uważali to za święty obowiązek, mimo że obarczeni byli kłopotami i trudami rządzenia.

Dlatego nie tylko ręce prostaczków i ubogich piastują i ściskają tę koronkę mistyczną, ale **przynosi ona zaszczyt ludziom wszelkiego stanu.**

Nie chcemy też pominąć milczeniem, że **Najśw. Panna sama, i w naszych czasach, ten sposób modlitwy gorąco poleciła, objawiając się w grocie w Lourdes i własnym przykładem ucząc niewinne dziewczątko odmawiania Różańca.** Czemuż więc nie mielibyśmy się wszystkiego spodziewać, wzywając należycie i święcie, jako się godzi, Matkę niebiańską?

Pragniemy też, Czcigodni Bracia, aby wszyscy wierni, zwłaszcza w październiku, tak w świątyniach, jako też w domach prywatnych z większą jeszcze to czynili żarliwością. Modlić należy się w roku bieżącym przede wszystkim w tej intencji, aby wszyscy, zarówno ci nieprzyjaciele Boga, którzy wyrzekają się Stwórcy odwiecznego i zuchwale Nim gardzą, jako też ci, którzy następują na wiarę katolicką i swobodę przynależną Kościołowi, oraz ci w końcu, którzy w szale nienawiści buntują się przeciw prawom boskim i ludzkim i ku ruinie i zagładzie usiłują pociągnąć społeczność ludzką, pokonani przecież zostali za przemożnym wstawiennictwem Bogarodzicy Dziewicy i w duchu pokuty szczerze się nawrócili i pod Jej opiekę się oddali.

Niech ta, która wielce szkodliwą sektę albigensów zwycięsko przepełdziła z granic krajów chrześcijańskich, uproszona naszym błaganiem,

⁹⁾ Mat., XVIII, 3.

walczy także nowe błędy, zwłaszcza błędy **komunistów**, którzy z niejednego powodu i niejedną zbrodnią przypominają owe dawne sekty.

Jak w czasie wypraw krzyżowych narody europejskie podnosiły jeden głos i jedno błaganie, tak dziś na całym świecie w miastach i miasteczkach, a nawet po wioskach i siołach, prosimy gorąco w wspólnym porywie umysłów i serc Wielką Boga Rodzicielkę o to jedno, aby pognębieni zostali grabarze cywilizacji chrześcijańskiej; aby zmęczonym i zatrwożonym narodom zabłysła jutrzienka prawdziwego pokoju.

Jeśli wszyscy chrześcijanie połączą swe ufne i żarliwe wołanie błagalne, możemy niezłomną żywić nadzieję, że Najśw. Panna tak jak dawniej, tak i dziś uprosi u swego Syna Bożego, aby wzburzone fale przycichły, opadły i uspokoiły się i aby ten wspólny chwałebny wysiłek modlitewny promiennym uwieńczony został zwycięstwem.

Nadto Różaniec jest nie tylko skutecznym orężem w walce z wrogami Boga i z nieprzyjaciółami wiary, ale krzewi także i rozwija cnoty ewangeliczne i zdobywa dla nich dusze. Przede wszystkim podsyca wiarę katolicką, odradzającą się łatwo pod wpływem rozważania świętych Tajemnic, i podnosi dusze do prawd od Boga użytych. Przyzna to każdy, że doniosłe to znaczenie posiada on zwłaszcza w czasach dzisiejszych, kiedy pewna niechęć do spraw duchowych i pewna odraza do nauki chrześcijańskiej opanowała niemało dusz, nawet pomiędzy wiernymi.

Natomiast ożywia nadzieję osiągnięcia dóbr nieśmiertelnych triumf Jezusa Chrystusa i Matki Jego, który w ostatniej części Różańca rozważamy, ukazując nam niebo otwarte i wzywając nas do zdobywania wiecznej ojczyzny.

Dlatego teraz, kiedy serca ludzkie rozpala taka chęć posiadania dóbr ziemskich a ludzie coraz namiętniej płoną pożądaniem dóbr znikomych i przemijających rozkoszy, przypomina się wszystkim skarby niebieskie, „**d o k a d z ł o d z i e j s i ę n i e z b l i ż y i g d z i e m ó l n i e n i w e c z y**“¹⁰⁾ i przywodzi na myśl dobra, trwające na wieki.

A dlaczegoż by ci, w których duszach wyschła i wyziębla miłość, skoro w czasie Różańca ze smutkiem serdecznym rozważą mękę i śmierć Zbawiciela naszego oraz utrapienia Bolesnej Jego Matki, nie mieli zapłonąć pragnieniem płacenia miłością za miłość? Z owej Bożej bowiem miłości nie może nie zbudzić się naprawdę gorętsza miłość bliźniego, jeśli się nabożnie rozważy, ile trudów, ile bólu wycierpiał Chrystus Pan, aby wszyscy wrócili do utraconego dziedzictwa synów Bożych.

Przeto, Czcigodni Bracia, **niech to będzie przedmiotem szczególnej waszej troski**, aby tak owocny sposób modlitwy rozpowszechniał się coraz więcej, w poszanowaniu był u wszystkich i pobożność wszystkich pomnażał.

Przyczynicie się własnym słowem i przez usta współpracowników waszych w duszpasterstwie do tego, aby wierni wszelkiego stanu jasno i wyraźnie poznali piękność i pożytek Różańca.

Niech z niego czerpie siłę młodzież, aby mogła okiełznać rosnącą moc złego i czystość zachować nietkniętą. W nim starcy powinni często szukać ukojenia, osłody i pokoju w uciążliwościach wieku.

¹⁰⁾ Łuk., XII, 33.

**Bojownikom Akcji Katolickiej niech doda
bódza do ochotniejszego i gorliwszego apostoł-
stwa.**

Strapionym zaś wszelkiego rodzaju — a zwłaszcza konającym w ostatniej godzinie — niech przyniesie osłode i wzmacni nadzieję osiągnięcia szczęśliwości wiecznej.

Niech szczególnie też ojcowie i matki przyświecają pod tym względem dzieciom dobrym przykładem. Kiedy zwłaszcza pod koniec dnia wracają wszyscy od pracy i zajęć w zacisze domowe, powinno grono dzieł pod przewodnictwem rodziców i przed świętym obrazem Matki Niebiańskiej jednym głosem, w jednej wierze, w jednym duchu odmawiać Różaniec. Jest to przepiękny i zbawienny zwyczaj; nie można wątpić, że zapewni rodzinie pogodną współżycie i sprowadzi na nią dary niebieskie. Ilekróć też przyjmujemy nowozaślubione małżeństwa i po ojcowsku do nich przemawiamy, dajemy im zawsze koronkę i gorąco ją polecamy. Zachęcamy ich usilnie — na własny powołując się przykład — aby ani w jednym dniu nie zaniedbali tych modłów, choćby niewiedzieć jak obarczeni byli kłopotami i pracami.

Z tych powodów uważaliśmy, Czcigodni Bracia, za rzecz odpowiednią, aby zachęcić was, a przez was wszystkie owieczki wasze do tej modlitwy różańcowej, a niewątpimy, że chętnie, jak zawsze, słuchając Naszego polecenia, obfite zbierzecie owoce.

Jest inna jeszcze sprawa, która przy pisaniu tej Encykliki leży Nam na sercu; mianowicie pragniemy, by wraz z Nami wszyscy nasi synowie w Chrystusie złożyli Najchwalebniejszej Bogarodzicy serdeczne podziękowanie za silniejsze zdrowie, szczęśliwie przez Nas odzyskane. Jak to już przy innej napisaliśmy okazji¹¹⁾, łaskę tę przypisujemy wstawiennictwu Dziewicy z Lisieux, św. Teresie od Dzieciątka Jezus; nie mniej jednak wiemy, że wszystkie łaski Najwyższego i Wszechmocnego Boga przechodzą przez ręce Bogarodzicy.

W końcu, ponieważ bardzo niedawno ośmielono się publicznie w prasie ciężko znieważyć imię Najśw. Panny, nie możemy pominąć tej sposobności, aby razem z Episkopatem i ludem tego narodu, który czci Maryję jako **Królową Korony Polskiej**, także z popędu własnego serca nie złożyć tej Niebiańskiej Królowej należnego Jej zadośćuczynienia i z żalem i oburzeniem nie napiętnować przed całym światem katolickim tego niecnego czynu w łonie ucywilizowanego narodu bezkarnie popełnionego.

Tymczasem zaś jako zadatek łask Bożych i w dowód ojcowskiej Naszej miłości przesyłamy w Panu jak najmiłościwiej Wam, Czcigodni Bracia i owieczkom pieczy Waszej powierzonym, Błogosławieństwo Apostolskie.

Dan w Castel Gandolfo, w pobliżu Rzymu, dnia 29 września, w uroczystość św. Michała Archanioła, w roku 1937, szesnastym Naszego Pontyfikatu.

PIUS PAPIEŻ XI.

¹¹⁾ Cf. Odręczne Pismo do J. E. Kard. Pacelli, Osservatore Romano, 5 września 1937, nr. 207.

Hiszpania. Początek drogi Różańcowej t. zw. „Via Rosari” w Montserrat.

O Żywym Różańcu

Różaniec Żywy — to organizacja bardzo pokrewna Bractwom Różańca św., znanym szeroko po Polsce całej. Niema prawie kościoła parafialnego, w którymby nie było zaprowadzone Bractwo św. Różańca.

Różnica pomiędzy Bractwem a Różańcem Żywym jest ta, że w Bractwie należy cały Różaniec św. z piętnastoma Tajemnicami odmówić w czasie jednego tygodnia, a w Stowarzyszeniu Ż. R. codziennie jedną tylko Tajemnicę t. j. jeden dziesiątek Różańca św. dziennie.

Oczywiście korzyści duchowe z należenia do Bractwa Różańca św. są większe, aniżeli z należenia do stow. Ż. R. Dlatego też dążeniem każdego członka Żywej Róży powinno być, aby kiedyś wstąpić do Bractwa Różańca świętego.

Jednym słowem, Różaniec Żywy jest jakby przedszkolem do tej prawdziwej szkoły duchowej, jaką jest Bractwo Różańca św.

Różaniec Żywy powstał przed 110 laty, a zaprowadziła go pewna świątobliwa dziewczyna francuska Marja Paulina Jaricot (czytaj Żariko).

Historia tego pożytecznego stowarzyszenia przedstawia się następująco:

W roku 1825 papież Leon XII. wydał swój wielki list zwany „encykliką”, w którym potępiał w sposób ostry rozpustne życie i rozluźnienie obyczajów, jakie w owym czasie miały miejsce.

Ale nie wszyscy ludzie byli źli. Obok nich byli i ludzie dobrzy, tak jak to zresztą zawsze na świecie było i jak jest również w dzisiejszych czasach.

Otóż ten list papieski do głębi przejął lepszą część ówczesnego społeczeństwa, które żyło bogobojnie i pobożnie.

Do tych lepszych jednostek należała Maria Paulina, której myśl o prześlągnięciu Boga za grzechy ludzkie nie dawała przez długi czas spokoju. A choć wiedziała, że miłosierdzie Boże większe jest niż podłość ludzka — zastanawiała się jednak w jaki najlepszy i najskuteczniejszy sposób to miłosierdzie u Boga wyblagać.

Znała Różaniec. Wiedziała, że przez Różaniec św. przyszło zbawienie za czasów św. Dominika, a więc i teraz napewno modlitwa ta nie zawiedzie.

Ale Różaniec cały jest jednak modlitwą, która wymaga i czasu i dużej pobożności, żeby ją należycie odmówić.

Myślała więc już teraz nad tym tylko w jaki sposób ułatwić i udostępnić ludziom tę piękną modlitwę różańcową.

Wpadła więc na pomysł, żeby zebrać 15 osób t. j. tyle, ile jest Tajemnic różańcowych. Niech każda osoba rozmyśla jedną tylko Tajemnicę, niech odmówi tylko jeden dziesiątek, a w ten sposób cały Różaniec przez dzień będzie odmówiony.

A ponieważ cały ten Różaniec będzie składał się z piętnastu żywych osób, więc niechby się nazywał „Różańcem Żywym“.

Myśl ta, rzucana przez Marię Paulinę, znalazła zrozumienie w wielu sercach ówczesnych ludzi, podobała się wszystkim tak, że coraz to nowe osoby do Stowarzyszenia tego wstępowały i duch różańcowy ożywiał się coraz bardziej.

Taki sposób odmawiania Różańca św. zatwierdził Ojciec św. Grzegorz XVI w roku 1832.

Od tego czasu Żywy Różaniec zaczął się więcej jeszcze rozszerzać.

Z Francji idea Żywego Różańca popłynęła do Belgii, Włoch, Ameryki... i dziś ogarnęła już cały katolicki świat.

Dziś i w twojej parafii czytelniku miły jest to pobożne Stowarzyszenie, do którego domownicy twoi, albo i ty sam należysz.

A jeśli nie należysz jeszcze, to zapisz się, niezawodnie, gdyż tam znajdziesz to wszystko, co ci do uczciwego i szczęśliwego życia jest potrzebne.

Żywy Różaniec jest przede wszystkim organizacją religijną.

A czyż człowiekowi nie potrzeba czasem pomyśleć o swoim życiu wewnętrznym?

Jakżeż często szukamy samotnej ciszy, aby z Bogiem tylko o swoich troskach i kłopotach porozmawiać.

Ileż to razy spotyka nas zawód życiowy, przykrość czy inne zmartwienie. Gdzie wtedy szukać pociechy?

Czy u ludzi? Czy oni potrafią zrozumieć?

Zresztą każdy ma swoje trudności, z którymi borykać w tym życiu się musi.

Wtedy otworzysz swoją książeczkę różańcową. Otworzysz tam, gdzie bolesne Tajemnice Różańca są opisane. Popatrzysz na biczowanego Chrystusa, na Jego koronę cierniową, na ciężki duży krzyż, na którym bezgranicznie cierpieć musiał za przewinienia innych, za grzechy całej ludzkości.

Od Boga poczynamy — Bóg początkiem wszystemu.

(Jan Kochanowski)

Jakże małe wydadzą się wtedy cierpienia nasze własne.

Jakże inaczej spoglądać będziemy w świat cały.

A inne Tajemnice Różańcowe czyż mniej w pojmowaniu życia potrzebne nam będą?

Mamy pretensje do wygod? — Popatrzmy na ubogą stajenkę betlejemską. Kto w niej leży? Trzecia Tajemnica radosna odpowie nam na to wyraźnie.

A gdybyśmy przeszli kolejno wszystkie piętnaście Tajemnic Różańcowych — wszędzie znajdziemy dla siebie naukę cenną, radę mądrą, znajdziemy w nich sens życia.

Zywy Różaniec jest również organizacją społeczną.

W Żywym Różańcu bowiem kwitnie piękna i wzniosła zasada miłosierdzia chrześcijańskiego. Członkowie Żywego Różańca — to apostołowie miłosierdzia, których obowiązkiem jest dbać o biedniejszych braci i siostry ze swojej parafii.

W żywym Różańcu uczymy się pracy społecznej, pracy jednostki dla wszystkich i wszystkich dla jednostki, uczymy się przemawiać, uczymy się pracować w zwartej organizacji, wysuwamy wnioski, podejmujemy uchwały, dbamy o moralność w parafii, przeciwstawiamy się rzeczom złym, a rozszerzamy rzeczy dobre.

Zadaniem członków Żywego Różańca jest rozpowszechniać dobre gazety i książki, a zwalczać złe. Jeśli na teren parafii przedostanie się bezbożnik czy też komunista — wtedy członkowie Ż. R. wiedzą, że trzeba go unieszkodliwić.

W Żywym Różańcu jest biblioteka, z której książki przydadzą się na długie wieczory zimowe, są i gazety sprowadzone ze wspólnych składek członkowskich, jest kasa pogrzebowa, są możliwości uczciwej pracy społecznej.

A ileż to Stowarzyszeń Różańcowych prowadzi ochronki dla dzieci najbiedniejszych, ileż prezentów rozdano ubogiej diatwie, szczególnie tej która do pierwszej Komunii św. przystępuje.

Zywy Różaniec jest także organizacją oświatową.

Zauważyliśmy to już z poprzedniego działu, gdy mówiliśmy o czytelnich i bibliotekach.

Wspomnieć jeszcze wypada, że oświata płynie ku nam nie tylko z książki, ale i ze sceny, z kina, z teatru.

Społeczna praca członków Żywego Różańca uwidacznia się wtedy, gdy bojkotują sztuki sceniczne i filmy, propagujące rozwody, miłość grzeszną i t. p.; ale wślad za tym pójdzie praca oświatowa, przez odegranie poważnej, religijnej sztuki na deskach teatru, utworzonego przez członków Żywego Różańca.

Akademie, wieczornice, przedstawienia o treści moralnej — oto praca oświatowa, oto zakres pracy członków stowarzyszeń różańcowych dla całej parafii.

Bojkot zabaw i majówek z wódką, po kątach, po polankach — to niemniej ważne zadanie dla członków Ż. R. W miejsce tego — stowarzyszenie

W jednej ręce ma Bóg łaskę — w drugiej sprawiedliwość.

(Ks. Andrzej Radawiecki)

Żywego Różańca urządzi opłatek czy święcone na sali parafialnej, gdzie będzie pewnośc zabawy bez wódki, bez obrazy Bożej.

Wiele trzebaby jeszcze mówić o Żywym Różańcu. Wiele jest rzeczy o których z powodu braku miejsca pisać nie można, ale jedno trzeba z radością stwierdzić.

Żywy Różaniec w Polsce — to najliczniejsza i najsilniejsza organizacja katolicka w Polsce. Jeżeli gdzieś Różaniec jest jeszcze ośmieszany — to wiemy dlaczego, i kto to robi. Robią to bezbożnicy i komuniści, w obawie, żebyśmy czasem nie byli za silni.

Kółka Różańcowe rozsiane po parafiach całej Polski zwiększają się z dniem każdym.

Minęły już czasy kiedy o Żywym Różańcu mówiło się, że jest dobry dla starych, dla dewotek. Dziś w Różańcu Żywym, obok strony dewocyjnej jest strona życiowa, strona pracy społecznej, charytatywnej, oświatowej.

Dziś, w Różańcu Żywym widzi się nie tylko kobiety i dziewczęta, ale mężów, młodzież męską, a nawet dzieci.

Wszyscy garną się tam, gdyż tam jest praca dla wszystkich. Praca nad uszczególnieniem duszy, serca i rozumu.

*Gdzie są ludzie, tam i przyjaciela znajdziesz, bylebyś sam pałał
potrzebą przyjaźni i wierzył w święte, bezinteresowne uczucie.*

(Teodor Trippin)

*Różaniec jest to księga Maryi, w której się
zawiera w streszczeniu wszystko, co Mądrość Boża
wymyśliła najdoskonalszego, a miłość Boża wyko-
nała najlepszego.*

Ks. Bp. Palczar

O bolszewickim „raju“

„Komunizm uszczęśliwi ludzkość“ — wielkie to kłamstwo i blaga.

Rosja jest wybitnym przykładem „raju“ komunistycznego.

W Rosji już od lat 20 rządzą komuniści. Jest to wystarczający okres czasu, aby pokazać światu, do czego prowadzi komunizm.

Rozpatrzmy bliżej kilka faktów.

Rosja była śpichlerzem dla całej niemal Europy. Przyszli bolszewicy, odebrali ziemię zarówno obszarnikom jak i drobnym rolnikom.

Porobili kolektywy. Ponieważ gospodarze nie chcieli dobrowolnie oddawać ziemi — dziesiątki tysięcy opornych wystrzelali, dużo więcej zesłano do robót (katorżnych) na wyspy Sołowieckie, skąd zesłanych może uwolnić jedynie śmierć; a reszcie — pozostał niedostatek i głód...

Na czele kolektywów stanęli urzędnicy sowieccy, którzy są właściwie panami zabranych obszarów ziemi; gospodarczą na niej, według własnego uznania; na wszystko sobie pozwalają, gdy tymczasem dawniejsi właściciele tylko pracują i — przymierają głodem. Prowadzą życie niewolników, zależnych od biurokracji z zarządu kolektywów.

A robotnicy, jaką mają dolę w Rosji bolszewickiej?

Dzieci hiszpańskie, do których dotarła czerwona zaraza komunizmu, niszczą i rozbijają kilofem figurę Matki Najświętszej.

Poza małymi wyjątkami, większość robotników prowadzi mizerny żywot. Zarabiają mało. Ale i to co zarobią nie mogą wydać, według własnego uznania, gdyż wszelkie artykuły żywnościowe czy odzieżowe nabywa się ze sklepów kolektywnych.

Sklep taki zaopatruje, należących do niego, w potrzebne artykuły. I nierzadko się zdarza, że kiedy komuś potrzebne są buty, to sklep dostarcza mu kapelusz. Wychodzą wówczas zabawne sytuacje, że człowiek chodzi

„w kapeluszu, a boso“. Jest to przytem połączone z ogromną udręką, bo ludzie muszą całymi godzinami wystawać w ogonkach, ażeby potrzebną rzecz otrzymać.

Jeszcze innym „dobrodziejstwem“ bolszewickim jest wprowadzenie pewnego rodzaju paszportów, które warunkują otrzymanie pracy. Czyż nie jest to sposób niewolniczego „umiejscowienia“ robotników?

Paszporty te uprawniają do kilkakrotnej zmiany miejsca zatrudnienia. Jeżeli ktoś określoną liczbę przekroczy, już nie otrzyma nigdzie pracy, a tym samym wykreśla się z życia, bo wówczas traci prawo do otrzymania kartek na żywność, bonów na mieszkanie i t. p.

Jest to oczywiście niewolnictwo nowoczesne.

Taka jest dola włościan i robotników, którym przecież komunizm przede wszystkim miał uczynić życie wygodnym.

Innym dzieje się jeszcze gorzej.

Rządy komunistyczne miały być rządami robotników i włościan. Tymczasem są to rządy różnych przybłędów i typów „z pod ciemnej gwiazdy“, a pierwsze miejsce wśród nich zajmują żydzi, z różnych stron świata.

Rządzi partia przy pomocy wojska, milicji i słynnego G. P. U. (Głównoje Politiczeskoje Uprawlenije). Obywatele znajdują się pod terrorem.

Ktokolwiek ośmieliłby się krytykować rząd lub partię, tego oczekuje w najlepszym razie więzienie lub wyspy Sołowieckie, a najczęściej „kula w łeb“ i to przeważnie bez sądu.

Komuniści bezczelnie głoszą hasła wolności, równości i braterstwa. Na przykładzie Rosji widzimy, że to jest fałsz. Niema tam wolności, gdyż za wszelką krytykę, pędzą ludzi do więzienia. Nawet przenoszenie się swobodnie z miejsca na miejsce jest zabronione, co wynika chociażby z „paszportów pracy“. Wielu ludzi np. Polaków, którzy pozostali w Rosji, chciałoby wyjechać do Polski, ale jest to im zabronione.

Niema też równości, gdyż tylko ludzie z partii są uprzywilejowani.

Niema wreszcie braterstwa, a istnieje szpiegostwo, donosicielstwo, podżegiwanie jednych przeciw drugim. Nikt nie jest pewnym jutra. Nawet najwięksi dygnitarze są zagrożeni.

Wymownym dowodem, że tak jest, są ostatnie wypadki. Twórcy bolszewizmu kłócą się między sobą, wzajemnie mordując się...

Przed Stalinem obecnym dyktatorem Bolszewii musiał Trocki uciec z Rosji. Innych dygnitarzy spotkał los milionów ludzi, których pożarł bolszewizm.

W ostatnich miesiącach na rozkaz Stalina zostali rozstrzelani najznacniejsi bolszewicy, jak: Zinowiew, Kamieniew, Piataków, Jagoda, Tuchaczewski i t. p. Odbывают się stałe aresztowania różnych dygnitarzy sowieckich.

Rewolucja pożera własne dzieci.

Jotgen.

Człek bez cnoty — z marmuru kamień pozłocisty:

Choć się pstrzy po wierzchu, wewnątrz błazen czysty.

(Jan Kochanowski)

KRÓLOWA RÓŻAŃCA ŚW.

Z działalności Instytutu Różańcowego

Instytut Różańcowy w Toruniu istnieje od roku 1936.

Kilka poprzednich lat działalności ks. Fr. Nowakowskiego, założyciela i dyrektora Instytutu Różańcowego, uwieńczone błogosławieństwem Ojca św. dla pracy nad rozszerzaniem Stowarzyszeń Żywego Różańca w Polsce — tworzyły podwaliny pod Instytut w formie takiej, w jakiej jest on obecnie.

Zadaniem Instytutu Różańcowego jest szerzenie Stow. Ż. R. w Polsce, dostarczanie im pomocy do należytego prowadzenia Ż. R., organizowanie kursów dla zelatorów, propagowanie wydawnictw religijnych, urządzenie zjazdów, kongresów różańcowych, przeprowadzenie rekolekcji zamkniętych dla członków Stowarzyszeń Ż. R., organizowanie pielgrzymek do miejsc cudownych, zarówno w Polsce jak i zagranicą.

Nie wszystkie jednak zamierzenia dadzą się odrazu przeprowadzić bądź to ze względu na trudności pieniężne, bądź to z różnych innych przyczyn.

Ks. Fr. Nowakowski
dyr. Instytutu Różańcowego

W redakcji
Instytutu Różańcowego

W oddziale propagandy
i organizacji.

Biura, warsztaty i składy wydawnictw Instytutu Różańcowego mieszczą się we własnej siedzibie, w której kiedyś za czasów zaboru koncentrowała się pruska masoneria.

Głębokie ma to znaczenie, gdyż jakby na gruzach starej placówki masońskiej i pruskiej, powstała nowa placówka katolicka, która za szczególny cel powzięła sobie rozszerzanie nabożeństwa ku czci Królowej Różańca św.

Dom ten z całymi urządzeniami przeznaczony został wyłącznie dla pracy różańcowej na wieczne czasy.

Obok domu, w otoczeniu srebrnych wyniosłych świerków, stoi kamienny posąg Matki Bożej, Królowej Różańca św., której pomoc i opiekę wyraźnie się odczuwa, zważywszy na ciągły rozrost Kółek Różańcowych w Polsce.

Wiele osób przechodząc tędy, w dostępnej ciszy ustronia, odmówi pobożnie dziesiątek Różańca św.

Podobna postać Matki Bożej, tylko mniejszych rozmiarów, znajduje się w samym domu, w dużym i przestronnym hallu, w którym umieszczona jest również cenna biblioteka Maryjologiczna, z bardzo starymi książkami, drukowanymi przed setkami lat. Bibliotekę tą oddał Instytutowi w używalność świecki ofiarodawca, który przez długie lata książki te po Polsce i zagranicą zbierać musiał i zebrał ich przeszło tysiąc.

Co się zaś odnosi do pomocy dla Stowarzyszeń Żywego Różańca, Instytut wydaje pismo p. t. „Czytanki Różańcowe“, które w miesiącu

każdym zdobywają sobie co raz to większe uznanie odbiorców.

Znana jest w całej Polsce książeczka „Żywy Różaniec“, która wprowadziła i ugruntowała nowy system w odmawianiu Różańca św.

System ten polega na tym, że w miejsce dawnych kartek do losowania, członkowie Żywego Różańca, posiadają swoje książeczki do odmawiania Różańca, a Tajemnice losują za pomocą specjalnych numerów.

Inne wydawnictwa Instytutu wyszczególnione są w niniejszym kalendarzu na str. 136.

Ważną dla katolickiego społeczeństwa jest rzeczą, aby wszelkie przedmioty kultu religijnego jak różańce, medaliki, krzyże, książeczki do nabożeństwa i wszelkie inne artykuły religijne pochodziły z rąk polskich i katolickich.

Dlatego też Instytut Różańcowy, zorganizował z początkiem 1937 r. skład dewocjonaljów, aby kupującym te przedmioty religijne dać pewność, że pochodzą ze źródeł katolickich.

W projektach swoich Instytut przewiduje stworzenie w najbliższym czasie, własnych zakładów wytwórczych dewocjoniów.

W trosce o duszę dziecka, którą dla siebie starają się pozyskać komuniści i inne żywy bezbożnicze — Instytut rzucił hasło organizowania dzieci w Żywym Różańcu, tworząc z nich Róże pod nazwą „Żywy Różaniec Dzieci“.

Aby ułatwić dzieciom odmawianie pięknej modlitwy różańcowej — Instytut wydał w r. 1937 specjalnie

W administracji.

Przy maszynie.

Fragment Biblioteki
Maryjologicznej.

Siedziba Instytutu Różańcowego.
Widok od strony Wisły.

Widok na Instytut
od strony wejściowej.

dla umysłów dziecięcych opracowaną książeczkę p. t. „Żywy Różaniec Dzieci“, w której podany jest sposób jak należy Różaniec odmawiać, 15 Tajemnic Różańcowych z obrazkami i pieśniami ku czci Matki Bożej.

Podobnie przez Instytut Różańcowy rzucone zostało w tym samym roku hasło szerokiej rozprzedaży książek i gazet katolickich zapomocą kiosków parafialnych.

Idea ta przyjęła się w bardzo wielu miejscowościach na terenie Polski i znalazła pełne zrozumienie.

Pierwsza pielgrzymka Instytutu została zorganizowana do Lourdes — stolicy Królowej Różańca św., aby u Jej stóp zaczerpnąć nowych sił do dalszej pracy na niwie różańcowej.

Pielgrzymka wyjechała pod protektoratem i z udziałem J.E.Ks.B-pa Karola Radońskiego, Ordynariusza Diecezji Włocławskiej.

Na przyszłość Instytut zamierza dokonać dalszego rozszerzenia i pogłębienia pracy w Stow. Ż. R.

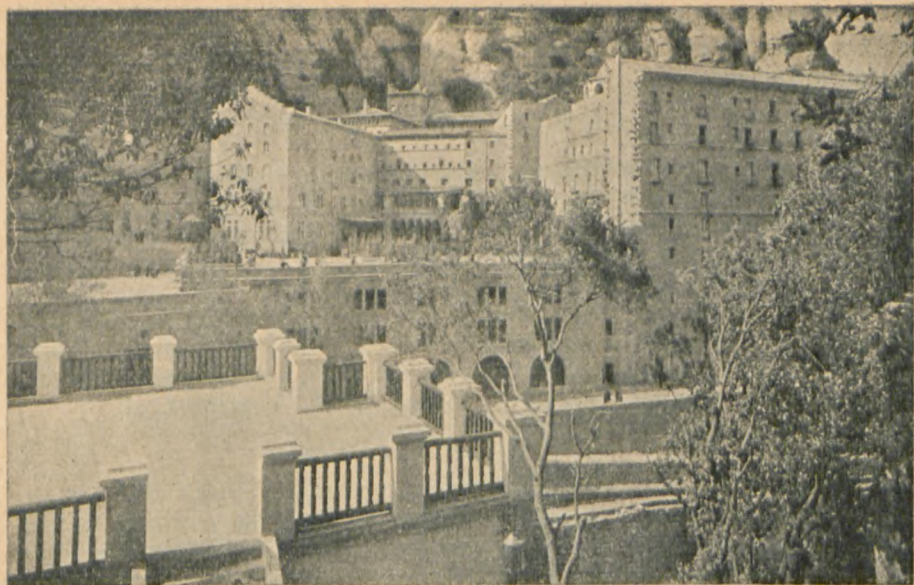
Czy się uda?

Zależać to będzie od woli Bożej, od moralnego poparcia Braci Różańcowej i od warunków, jakie się w przyszłości dla pracy tej ułożą.

*Śmierć nie jest karą; chyba dla zbrodniarzy
W swej zbrodni brnących.*

(Antoni Małecki)

Hiszpania. Klasztor w Montserrat z którego dziś zostały tylko zgliszcza.

Jotgen.

Kłęczący generał

W pośrodku obszernej polanki, otoczonej lasem wysoko-plennym, gęsto podszytym krzakami jałowcu — wznosił się gustownie i ładnie przybrany ołtarz polowy.

Kilku żołnierzy krzątało się, znosząc sprzęty i przybory potrzebne przy odprawianiu nabożeństwa.

Co chwilę z gęstwiny lasu wynurzały się oddziały wojska, ustawiając się w zwartych szeregach na polance.

W pobliżu ołtarza stanęła grupa oficerów różnych szarż, a pośród nich na fotelu zajął miejsce jakiś wyższy rangą oficer, co widać z pełnego godności stosunku innych do jego osoby.

Dzwonek.

Ubrany w szaty liturgiczne kapłan podchodzi do ołtarza.

Nabożeństwo się rozpoczęło.

Kapłan otwiera mszał — schodzi do stóp ołtarza.

W tym momencie ów dostojny oficer wstaje z fotela, schodzi również do stóp ołtarza, klęka obok kapłana i odmawia z nim ministranturę.

Poruszenie w gronie oficerów, szmer przeszedł po szeregach, głosy zdziwienia...

Żołnierze z dalszych szeregów wspinają się na palce — chcą też widzieć.

Przecież ten oficer, to największy wódz czasów ostatnich, to generał Foch (Fosz), a taki pokorny, służy do Mszy św. księdzu, który ma szarżę zaledwie sierżanta.

* * *

Msza się odprawia.

Zahartowane i zatwardziałe w gigantycznych bojach serca żołnierskie tu wobec Tej Niekrwawej Ofiary — zaczynają mięknąć.

Myślami przenoszą się do swoich stron rodzinnych, do swoich najbliższych, których już tyle miesięcy nie widzieli.

Dziś przecież niedziela.

Ich najbliżsi odświętnie ubrani również w tej chwili zgromadzeni są u Ołtarzy Pańskich w swoich kościółkach. Wznoszą modły do Boga i w gorącej modlitwie proszą o zachowanie ich życia, a myśli biegną do tych pól rozległych, porytych granatami, zlanych krwią... Poszukują ich.

Czy żyją jeszcze?

* * *

Dużo już odeszło — dziś nad ranem, wczoraj, przedwczoraj...

Oni tu jeszcze żyją, są na nabożeństwie, modlą się razem ze swoim wodzem, który właśnie w tej chwili wpatrzony w wizerunek Ukrzyżowanego Chrystusa, przesuwa palcami paciorki Różańca, szepcząc modlitwy.

Jaki ten generał kochany. Tak wierzy, tak modli się gorąco, cały czas klęcząc i im otuchę do serc wlewa, że jest Bóg, który tę straszną rzeź przecież przerwie — jutro, pojutrze...

Pewnie w tej chwili oto Boga prosi.

* * *

Spełnił życzenie żołnierstwa ten pobożny generał.

Poprowadził ich do zwycięstwa. Zakończył wojnę.

Sam przeszedł do historii, jako geniusz, zwycięzca wojny wszechświatowej, a w pamięci żołnierskiej zachował się, jako „klęczący generał“.

*Żadna inna modlitwa tak nie zaspakaja
różnych potrzeb serca jak Różaniec.*

Ks. Br. Obuchowicz.

O co się biją w Hiszpanii?

Już przed wielu laty Lenin oświadczył swoim towarzyszom, że po Rosji najpodatniejszym krajem, gdzie można zaszczerpić komunizm, jest Hiszpania.

Jeszcze z tego względu zależało bolszewikom rosyjskim na skomunizowaniu Hiszpanii, że z chwilą przekształcenia jej na państwo bolszewickie, cała Europa będzie niejako pod obstrzałem wpływów komunistycznych: od wschodu — ze strony Rosji i od zachodu — ze strony Hiszpanii.

Dlatego też stale zwrócona była uwaga bolszewików całego świata na skomunizowanie Hiszpanii.

Powstańcy prowadzą niewolnika czerwonej armii.

Co im się w pewnym stopniu uczynić udało.

Równocześnie jednak, kiedy łuny palonych kościołów rozbłysły nad Hiszpanią, a ziemia hiszpańska poczęła się barwić krwią codziennie mordowanych księży i zakonników, oraz świeckich patriotów — nastąpiło u większości narodu hiszpańskiego otrzeźwienie.

Zorientował się naród hiszpański, że to gromada zbirów z różnych stron świata chce naród steroryzować i uczynić Hiszpanię kolonią Rosji sowiecką, zależną od czerwonych satrapów.

Tymbardziej można było przewidzieć los Hiszpanii, mając jako przykład Rosję, gdzie kraj bogaty został doprowadzony do nędzy, a obywatel zeszedł do roli niewolnika.

Patriotyczna część narodu, a głównie armia hiszpańska pod wodzą generała Franco (Franko) postanowiła nie dopuścić do ugruntowania się bolszewików w Hiszpanii, i wypowiedziała walkę komunistom hiszpańskim i wszystkiemu co bolszewickie.

Rozgorzała walka. Walka o to, ażeby zapewnić niepodległość Hiszpanii, aby zachować wiarę katolicką, aby utrzymać wolność obywatela, aby zachować życie niewinnych ludzi, którychby bolszewizm — zniszczył, kraj zachować od nędzy, a społeczeństwo od głuchej rozpacz, w jaką wprowadziłyby naród rządy czerwonych władców.

Walka rozwija się pomyślnie dla powstańców pod wodzą gen. Franco.

*Los równo rozdziela swe dary;
bogatym daje obawę — ubogim nadzieję.*

(Anatol Krzżanowski)

*Czem ziemskie szczęście? — Mgłą, znikomym cieniem,
Obłokiem białym, iskrą, snem marzeniem...*

(Julian Lętowski)

Wielkie wrażenie wywiera **wieczorna procesja manifestacyjna z wielką ilością świateł**

przy okazji większych odpustów, okolicznościowych uroczystości, jak: Święto Chrystusa Króla, Matki Boskiej Różńcowej, Dzień Zaduszny, oraz w czasie zjazdów i kongresów

Aby ułatwić zorganizowanie tego rodzaju procesji manifestacyjnych **Instytut Różańcowy** na zamówienia, dostarcza w dowolnych ilościach odpowiednich świeczek zwanych „**o f i a r k a m i**”.

Ofiarki jerozolimskie, dług. 23 cm., średnicy 8 mm., których wchodzi na 1 kg. 80 sztuk — cena za 1 kg. zł. 3,20, zatem 1 sztuka wynosi 4 grosze.

Ofiarki częstochowskie, dług. 21 cm. średnicy 16 mm. na 1 kg. wchodzi 28 sztuk — cena zł. 3.20 za 1 kg.

Ofiarki **dostarczamy** na tych samych warunkach, co i dewocjonalja, t. j. dla **WWKsięż** **Proboszczów** udzielamy 6-tygodniowego kredytu, na połowę należności, od każdego zamówienia.

Zamówienia należy kierować pod adresem:

Instytut Różańcowy — Toruń, Rybaki 59.

Zywot św. Dominika

Św. Dominik urodził się w Hiszpanji w miasteczku Kalaroge w roku 1170. Ojciec jego Feliks Guzman pochodził z panujących Książąt Bretańskich. Matka, Joanna Aza była niewiastą pełną pobożności i cnót chrześcijańskich.

Lata dziecięce św. Dominika są nam prawie nieznane.

Zaledwie św. Dominik podrośł, a już ćwiczyć się zaczął w cnotach

Św. DOMINIK.

chrześcijańskich. Spoczywał na gołej ziemi, w nocy wstawał na modlitwy, odznaczał się szczególnie wielkim miłosierdziem dla ubogich, płacząc rzewnie w chwilach, gdy nie mógł pomóc najbiedniejszym.

Dla ukończenia wyższych nauk posłano go do najślawniejszej w owe czasy Akademii Palenckiej — którą ukończył z odznaczeniem, uchodząc za jednego z najuczeńszych teologów ówczesnych.

Razem z postępem w wiedzy, czynił ciągły postęp w świętobliwości.

Biskup rodzinnej diecezji św. Dominika, skłonił go do wstąpienia do stanu duchownego. Po wyświęceniu na kapłana mianował go kanonikiem regularnym w Zgromadzeniu, które przy swojej katedrze założył.

W kaznodziejstwie nikt nie mógł św. Dominikowi dorównać. Podobnie wielkim talentem odznaczał się przy zbijaniu błędów kacerskich.

Profesorowie Akademii Palenckiej, powodowani rozgłosem i sławą św. Dominika, zaproponowali mu objęcie katedry teologii, którą przez lat kilka zajmował, zrzekając się wreszcie tej godności i zaszczytu, aby poświęcić się misjom, szczególnie w tych częściach kraju, gdzie błędy heretyckie powodowały największe moralne spustoszenia.

Nauki jego gromadziły słuchaczy nie tylko po kościołach ale i po placach publicznych, po drogach, po polach, które przemierzał pieszo, o chlebie żebraczym, nie przyjmując żadnego wynagrodzenia.

Gdy razu pewnego, pomimo zwłok ze swej strony wysiłków bardzo mało heretyków nawrócił, skarżąc się na to Matce Najświętszej, do której od dziecka miał wielkie nabożeństwo — wtedy w objawieniu od Niej usłyszał: Nie dziw się, siejesz na roli bezpłodnej, nie skropionej jeszcze rosą łaski Bożej... głoś mój Psalterz złożony ze 150 Pozdrowień i 15 modlitw Pańskich, a uradujesz się obfitym żniwem.

Sługa Boży rozpoczął odtąd głosić to nabożeństwo ludowi, uzyskując coraz to liczniejsze nawrócenia.

Dzięki zdobytej przez to sławie i wrodzonej świętobliwości — z licznych miejsc zwracano się do niego z prośbą o przyjęcie wielu biskupstw. Odmówił.

Pan Bóg bowiem do czego innego go przeznaczył.

Myśl o założeniu zakonu, któryby poświęcił się głównie głoszeniu Ewangelii, nawracaniom heretyków, nie dała mu spokoju.

Dzięki sprzyjającym warunkom w roku 1216 papież Honoriusz III. zatwierdził jego Zgromadzenie specjalną w tym celu wydaną bullą.

Z łona tego Zgromadzenia wyszło dotychczas 4 papieży, więcej niż 50 kardynałów, około 30 patriarchów, 1600 biskupów, 600 arcybiskupów, 45 nuncjuszków, wielu uczonych i pisarzy, wielu świętych, którzy zdołają teraz Kościół Boży.

Nadszedł rok 1221.

Po powrocie z wizytacji, wielkiej już wówczas liczby swoich klasztorów, zapadł na zdrowiu. A chociaż dopiero 51 rok życia miał — braciom oznajmił, że z choroby tej już nie wyjdzie.

Spracowany trudami misionarskiego życia i nadzwyczajnymi umartwieniami ciała, zbliżał się do końca ziemskiej pielgrzymki.

Po przyjęciu ostatnich Sakramentów świętych, zgromadził braci około siebie, utwierdził ich w powołaniu i pobłogosławił. Gdy w ciągu odmawiania modlitw, za konających przyszło do słów: „Aniołowie niebiescy niech wyjdą na spotkanie jego“ — zasnął w Bogu. Było to dnia 10 sierpnia. Papież Grzegorz IX. ogłosił go świętym.

Uroczystość świętego Dominika została naznaczona na 4 sierpnia.

O św. Filomenia

Św. Filomena jest oficjalnie przez Kościół nazwana patronką Żywego Różańca.

W Polsce, cześć św. Filomeny powstała już przed 100 laty, lecz nie rozprzestrzenia się tak szeroko jak naprzykład we Włoszech, we Francji, w których to państwach niema diecezji ani Kościołów, czy kaplic, w którychby nie czczono św. Filomeny.

Narody te prześcigają się w czci dla tej świętej — jakby chciały odrobić to, że przez 1500 lat od czasu jej śmierci, nikt czci żadnej jej nie oddawał.

Przez 1500 lat od czasu śmierci św. Filomeny, nikt o niej nie wiedział. Dopiero w 15 wieku po jej śmierci, odkryto w katakumbach urnę z popiołami i kilku kośćmi, a na grobie kamiennym zauważono tablicę z napisem: Filomena! pax tibi! Amen.

W grobie, prócz lilii (godła dziewictwa), napotkano oznaki męczeństwa, jak to: fiaszeczkę ze krwią, palmę, kotwicę, bicz i trzy strzały. Mówią, że jej historia objawioną została trzem bardzo oddalonym od siebie osobom: młodemu artyście, kapłanowi i pobożnej zakonnicy, nic o znalezionych przedmiotach nie wiedzącym. Podług tego objawienia, Filomena była córką księcia greckiego, który wraz z żoną się nawrócił i córkę sobie u Boga uprosił. Ta w 13 r. życia zawieziona do Rzymu, tak dalece podobała się ces. Dioklecjanowi, że koniecznie chciał się z nią ożenić; lecz ani namowy rodziców, ani obietnice i groźby cesarza nie zdołały jej do tego nakłonić, albowiem przed dwoma laty ślubowała już swoje dziewictwo Chrystusowi Panu.

Cesarz w namiętnej żądzy wpadłszy w szaloną zemstę skazał Filomenę na męczeństwo. Najprzód 33 dni trzymano ją w więzieniu, następnie ćwiczone srodze różgami, włóczono po ulicach Rzymu, wielokrotnie przeszywano strzałami, zawiesiwszy kotwicę u szyi, wrzucono ją do Tybru; a mimo to zawsze cudownie przy życiu zachowywaną była. W końcu została ścięta 10 sierpnia o trzeciej godzinie po południu. O tych objawieniach Kościół dotąd nic jeszcze nie wyrzekł. Relikwie tej świętej r. 1805 Franciszek de Lucia, świątobliwy kapłan przeniósł do Neapolu, skąd wkrótce potem przewiezione zostały do miejsca jej urodzenia, do Mugnano, miasta o 20 mil od Neapolu odległego a leżącego w Terra di Lavoro, gdzie przybyły 10 sierpnia. Poprzednio w Neapolu, a następnie w Mugnano pojawiły się liczne cuda i chwałę św. Filomeny rozniosły na wszystkie strony świata. Od 50 przeszło lat wystawiać zaczęto wszędzie po kościołach jej obrazy, zakładać bractwa i wznosić pod jej wezwaniem kaplice, nie tylko we Włoszech, ale i w innych krajach. Wszędzie nosi tytuł cudotwórczyni XIX wieku. Na prośby wielu biskupów, Grzegorz XVI zezwolił (30 stycznia 1837 r.) na Mszę św. i oficjum na cześć św. Filomeny, przeznaczając dzień 11 sierpnia na obchód jej pamiętki

Zydostwo chce zapanować nad światem

Żydzi zawsze dążyli do opanowania świata. Rozumieli więc przyjście na świat Mesjasza w ten sposób, że zostanie On ich królem i — uchwycą rządy świata w swoje ręce.

Tymczasem Chrystus głosił zasadę: „Królestwo moje nie jest z tego świata“.

Żydzi zatem, czując się zawiedzeni w swoich planach zaborczych, nie uznali Chrystusa za obiecanego Mesjasza i rozpoczęli walkę z nauką Chrystusa.

Różne formy ta walka przybierała w przeciągu wieków.

W dzisiejszych czasach żydostwo zastosowało metodę walki ukrytej przez łoże masonskie i socjalizm.

Łoże masonskie są przewidziane dla burżuazji i inteligentów.

Burżuazja i inteligenci są ludźmi bogatymi, bądź też zajmują dobrze płatne posady. Ludzie ci żądni są użycia, bo ich zamożność i dostatek pozwalają im na to.

Dlatego też żydostwo dla tej sfery ludzi stworzyło doktrynę masonską, która głosi, że głównym celem życia człowieka jest jego osobista wygoda.

Katolicyzm natomiast nakazuje poświęcenie i zrzeczenie się nadmiaru dostatku na rzecz biedniejszych.

Nic więc dziwnego, że ludziom tym odpowiada doktryna masonska, bo pozwala im nie pamiętać o poświęceniu się dla ulżenia doli bliźniego, a wskazuje jedynie na użycie osobiste.

Aby zaś odgrodzić się od wszystkiego, co by im przypominało obowiązki względem bliźnich, oddalają się od Kościoła, powoli obojętnieją w wierze i wreszcie stają się bądź biernymi niedowiarkami, bądź też wojującymi bezbożnikami, wpisując się równocześnie do łóż masonów, to jest do sztabów prowadzących walkę z chrześcijaństwem, a kierowanych przez żydostwo.

To jest właśnie jedna z metod odchrześcijanienia świata przez żydostwo.

Nadmienić przy tym trzeba, że do łóż masonów przyjmowani są bogacze i wykształceni bezbożnicy, których następnie masoneria stara się „wywindować” na wysokie urzędy państwowe i inne, obsadzając wybitne stanowiska ludźmi z łóż masonów.

W ten sposób żydostwo zyskuje wpływ na sprawy państwowe wielu narodów.

A teraz rozpatrzmy skolei w jaki sposób żydostwo wykorzystuje do swej roboty proletariatus, to jest robotników i chłopów.

Dla tych żydzi stworzyli inną doktrynę, a mianowicie — socjalizm, który w dzisiejszym ujęciu jest to samo co komunizm.

Socjalizm stworzył żyd Marks.

Socjalizm głosi walkę klas, to znaczy klóci robotnika z pracodawcą a małorolnym chłopom wskazuje na obszary ziemi, będące własnością ziemian i doradza odebranie tej ziemi.

Rozumie się jednak, że nigdy nie da się wyrównać całkowicie różnic między ludźmi. Zawsze będą wykształceni i mniej uczeni, pracownicy i pracodawcy.

Dziś dajmy wszystkim majątku porównanie, jutro już będą różnice, bo jeden przepił swoje, a drugi już coś dorobił, więc — walka.

Dziś jest ktoś małorolny, a syn jego przez zdolność i pracę powiększył majątek, to mu go inni zabiorą i znów walka.

To jest właśnie cel żydostwa: skłócić ludzi, rozpętać w nich niskie instynkty, w ten sposób osłabiwszy narody chrześcijańskie, zapanować nad nimi.

Zasady zaś chrześcijańskie głoszą pokój i miłość, a nie walkę. Zalecają współdziałanie i współpracę wszystkich klas, wzajemne ułatwianie sobie życia w atmosferze pokojowej i zgodnej.

Aby więc wykluczyć łagodzący wpływ Kościoła, socjaliści okłamują nieświadomione masy robotników i włościan, że religia katolicka idzie na rękę interesom bogaczy.

Jeśliby Kościół bronił interesów bogaczy, to ci nie stroniliby od Kościoła i nie wypełnialiby łóż masonów.

Socjalistom tak samo jak i masonom chodzi o odciągnięcie ludu robotniczego i włościan od Kościoła i wiary. Chodzi im o to, ażeby odsunąć ludzi od wpływu nauki Chrystusowej, a całkowicie zabrać ich pod wpływ żydostwa. A ponieważ Kościół uświadamia robotników i chłopów o fałszach i mrzonkach socjalizmu, demaskuje w działaniu socjalistów ukrytą robotę żydostwa międzynarodowego, więc też nie dziwnego że socjaliści walczą z Kościołem i duchowieństwem katolickim.

Jasne więc jest, że źródło walki masonów i socjalistów z Kościołem katolickim znajduje się w dążeniu żydostwa do opanowania świata, w czym niestety skwapliwie dopomagają żydostwu sami chrześcijanie zarówno ci z wyżyn jak i ci z nizin.

A żydostwo zaciera ręce z zadowolenia że „gojów” tak potrafiło ogłupić, a szatan się chichocze...

Jotgen.

Handel musi przejść w ręce polskie

„Wasze są ulice, a nasze kamienice“ — mówią żydzi.

Tak jest w rzeczywistości. Ulice noszą nazwy: Marszałka Piłsudskiego, gen. Hallera, Słowackiego, Sienkiewicza, 3-go Maja, Szopena, Kopernika i t. p., a najczęściej właścicielami domów przy tych ulicach są: Liberman, Perl, Golberg, Najman, Wassercug i t. d.

Żydzi opanowali w Polsce wszystkie źródła zarobków, które nie wymagają ciężkiej pracy rąk, a dają dobre dochody.

To zażydzenie szczególnie jest rażące w przemyśle i handlu polskim.

Stąd też, do tej chwili, handel w Polsce jest opanowany w większości przez żydostwo.

Polacy już od dziesiątek lat czynią wysiłki, aby żydów zepchnąć z handlu i przejąć go we własne ręce.

Do tej pory udało się to uczynić jedynie na Śląsku, w Poznańskim i na Pomorzu.

Zagadnienie wyrwania handlu z rąk żydowskich dla Polaków, a szczególnie dla wsi — jest sprawą niezwykle ważną.

Dziś wieś jest przeludniona. Rola nie wystarcza na wyżywienie wszystkich. Wielu nie może oglądać się na zagon ojcowski, bo nie wystarcza na nim pracy dla wszystkich, nie wystarcza chleba. Trzeba szukać innych źródeł zarobku. Wielkie możliwości są w handlu.

Ale jak zepchnąć żydów, jak wytrzymać ich konkurencję?

Jest to możliwe, o ile całe społeczeństwo polskie okaże dobrą wolę i zrozumienie.

Wiadomą jest rzeczą, że sklepy żydowskie istnieją i rozwijają się, bo je popiera klient Polak.

Wystarczyłoby, gdyby wszyscy, którzy się czują Polakami, a więc: urzędnik, rolnik i robotnik; wykształcona pani i zwykła gospodyni wiejska; starsi i młodzież — niech wszyscy poprosto z uporem omijają sklepy żydowskie i to, co mogą zakupić w sklepach polskich — niech kupują u Polaków.

Mówi się, że u żydów taniej. Nieprawda. Pozornie jest tylko taniej, gdyż jeżeli żyd bierze mniejszą cenę, to albo daje gorszy gatunek towaru, albo oszukuje na miarze, lub wreszcie na jednym opuści, a na drugim „pociągnie“.

Pewnie, że żydzi używają różnych sztuczek, aby utrzymać przy sobie klientów Polaków, ale czas najwyższy, żeby trzeźwo spojrzeć w oczy rzeczywistości.

Jeżeli gospodynie będą popierać żydów, to ich własne dzieci, bądź też dzieci ich krewnych, znajomych — będą głodem przymierać.

Gdy zaś będziemy omijać sklepy żydowskie, a popierać sklepy polskie — to wytworzy się potrzeba większej ilości sklepów, a stąd też otworzą się nowe możliwości zarobkowania dla głodującej dziś młodzieży dorastającej.

Ta sprawa dziś zmienia się na lepsze.

Nie bądźmy tymi, którzy dopomagają żydom tuczyć się kosztem nędzy polskiej.

Nie bądźmy tymi, którzy utrudniają i opóźniają zwycięstwo Polaków nad żydami, na odcinku gospodarczym.

To wszyscy muszą zrozumieć.

Opatrność czuwa

(Z opowiadań śp. ks. kapelana Więckowskiego)

Było to na froncie francuskim.

Wiadomość, że o świcie rozpocznie się ofenzywa i atak wszystkich wojsk na całym froncie — obiegała okopy.

Głęboka noc panowała jeszcze nad okolicą, a już francuska artyleria rozpoczęła gwałtowną kanonadę, zasypując gradem pocisków okopy niemieckie.

Mrok nocy przerzynały srebrne smugi świateł reflektorów, sunących to po niebie, to po ziemi, szukając samolotów nieprzyjacielskich, bądź też śledząc, co się dzieje na linjach przeciwnika.

Snopy ognia u wylotów armat przy każdej salwie rozświetlają poszczególne odcinki frontu, znacząc miejsca, gdzie usadowniły się baterie artylerii.

Grzmoty dział, huk rwących się granatów, warkot motorów i zmieszane odgłosy przegrupowujących się wojsk w mrokach nocy — były ponurym i złowrogim wstępem do tego, co miało nastąpić dopiero w najbliższych godzinach...

Drobny, gęsty deszcz, który już od dwóch dni prawie nie przestał padać, teraz przybrał na sile i wlewa się strugami wody do rowów strzeleckich, powiększając przez to grozę położenia.

A kanonada wzmaga się, potęguje, już trudno odróżnić pojedyncze salwy, a słychać tylko nieprzerwany grzmot armat, zmieszany z hukami, rwących się granatów i szrapneli.

• • •

*Różaniec jest Arfą o piętnastu strunach,
z których jedne odzywają się radością, inne boleścią,
inne tryumfem, a których dźwięk rozwesela serca
znękanego.*

Ks. Bp. Pelczar

Otulony w płaszcz, przysiadłem w okopie na pudle po amunicji, od-
mawiając poranny Różaniec.

„Patrzcie, nasz ksiądz, nasz kapelan“ — odezwały się głosy.

Za chwilę ten i ów z naszych chłopców przeciska się w moją stronę.
Prosi o spowiedź.

Spowiadam.

* * *

Tymczasem zaczyna dzień. Mrok zwolna przechodzi w szarość po-
ranku, a następnie robi się świt spowity w opary przyziemnych mgieł.

Z brzaskiem dnia do kanonady artylerii dołącza się szczekoczący
grzechot karabinów maszynowych.

Siedzę opodal zwartych szeregów żołnierzy, którzy przyciśnięci do
scian rowów, czekają na rozkaz ataku.

Nad nami z rykiem, rechotem i świstem przelatują większe i mniejsze
pociski.

„Niedługo nam tu będzie gorąco“ — mówi któryś z żołnierzy.

Jakby na potwierdzenie tych słów, następna salwa pocisków zasypała
nasz odcinek.

Huk rwących się granatów ogłuszył wszystkich. Ziemia wstrząśnięta
hukiem zadygotała przed nami, zwały piasku obsunęły się ze zboczy okopów,
obsypując żołnierzy przywartych do gruntu.

Następna salwa, rwących się w powietrzu szarpnęli, zasypała okop już
nie piaskiem, a ołowiem i odłamkami żelaza.

Ozwały się przeraźliwe krzyki, wołających o pomoc i głuche jęki
śmiertelnie rannych.

Rozpoczęło się żniwo śmierci...

* * *

Zsunęty w głąb okopu, rozmyślałem nad twardą dolą żołnierza, który
dziś żyje w strasznych warunkach frontowych, a jutro kośba śmierci prze-
cina i ten jego ciężki żywot.

I z tych trzystu chłopców, których w tej chwili wzrok mój obejmuje —
ilu wyjdzie zdrowych i żywych z dzisiejszego ataku?

Tacy niektórzy mili, ładni chłopcy. Weseli nawet są, pomimo ciężkich
trudów wojennych, jakie przeżywają.

Śmieją się, choć śmierć im w tej chwili w oczy zagląda.

Ileż smutku, ile wylanych łez będzie po każdym z nich?

Takie i tem podobne myśli przechodziły po mej głowie.

* * *

Sytuacja stawiała się coraz bardziej poważna. Zdenerwowanie udzie-
lało się nawet najbardziej zahartowanym w bojach żołnierzom i dowódcom.

Przecież ofenzywa, która za chwilę rozpocznie się, ma zdecydować
o przegranej lub zwycięstwie.

Rozkaz: „Trwać na stanowiskach“ — trzymał wszystkich na miej-
scu, chociaż salwy były coraz celniejsze i z masami ziemi, wyrzucanymi wyso-
ko przez rwące się granaty, nierzadko wylatywały w górę szczątki ciał żoł-
nierskich poszarpanych przez pociski armatnie.

* * *

Z zamyślenia wyrwało mnie lekkie pociągnięcie za rękaw.

Odwracam głowę i ze zdziwieniem stwierdzam, że to pułkownik R... dowódca pułku, który zajmował odcinek frontu obok naszych formacji polskich.

Temwięcej wydało mi się dziwnem podejście pułkownika R... do mnie, że pułkownik ów należał do grupy ateuszów, którzy w czasie nabożeństw odprawianych poza linią, niejednokrotnie drwili sobie z modlących się i wierzących.

Często bowiem byłem proszony, aby odprawić nabożeństwo dla francuskich żołnierzy z grupy pułkownika R... Pułk ten nie posiadał kapelana, gdyż ten, walcząc jako zwykły podoficer zginął w jednej z bitew.

W czasie nabożeństw, a szczególnie nauk, jaką zwykle miewałem do żołnierzy, zaobserwowałem, że grono oficerów, do których należał i pułkownik R... staowało na uboczu, wiodąc przyciszone rozmowy, znacząco się przytem uśmiechając.

Nie dziwiło mnie to, gdyż wiedziałem, że przez społeczeństwo francuskie przeszła fala bezbożnictwa, powodując zubożenie religijne i odstępstwa od wiary.

Zdażyłem przytem zaobserwować, że wśród nawet najwyższych oficerów francuskich byli ludzie głęboko wierzący, przykładni i praktykujący katolicy. Do takich, między innemi, należał przecież zwycięzca wojny wszechświatowej Marszałek Foch (Fosz), ale byli również i ludzie bezbożni, do tych należał właśnie pułkownik R...

Niejednokrotnie chciałem już porozmawiać z pułkownikiem R..., ale zawsze brakło sposobności.

Tymczasem sam przyszedł. Zauważyłem, że był wielce zdenerwowany. W warunkach normalnych, napewno doszłoby między nami do wielkiej dysputy.

Warunki wojenne, frontowe, tuż przed decydującą bitwą, w obliczu śmierci — stwarzają inne sytuacje.

I w tym wypadku nie było między nami prawie żadnych słów.

Pułkownik R... położył mi rękę na ramieniu, nachylił się do mnie, ze zwrokiem utkwionym w moich oczach — mówi:

„Księżu, czy Ty wierzysz w to, co mówisz na naukach do żołnierzy?“ Popatrzyłem na niego przez chwilę i odrzekłem:

Ja — wierzę.

Chwila wahania, może walki z sobą.

„To wypowiadaj mnie, księżu!“

Wypowiadał się.

Pochodził z religijnej rodziny mieszczańskiej. Ojciec jego był adwokatem. Matka była pobożną kobietą, ojciec — mniej, ale był również praktykującym katolikiem.

Matka wychowała go religijnie. Dopóki znajdował się przy rodzicach — wszystko było dobrze.

Potem — gimnazjum, szkoła podchorążych, akademja wojskowa, otoczenie lekkomyślnych kolegów, ich zły wpływ i — zszedł na bezdroża.

Stąd jego niewiara.

„Dziś tak wciąż mam na myśli matkę — mówi — która już nie żyje. Myślałem dużo o latach dziecięcych, takich jakichś lepszych, z matką. Nie

mogłem spać. Zastanowiłem się nad swoim życiem. — Myślałem też o tem, co ksiądz w naukach swoich mówił.

— Gdzie jest prawda?

— Błądziłem.

— Rozgrzesz mnie, ojcze“.

Udzieliłem mu rozgrzeszenia, pobłogosławiłem. Miał łzy w oczach. Ucałował mi ręce. — Poszedł...

* * *

Nad linjami okopów i na przedpolu istne piekło: Grzmot i ryk armat, huk i łoskot, rwących się granatów i szrapneli, grzechot karabinów maszynowych, świst kul...

W górze, unoszące się samoloty, warkoczą, siejąc ogniem. Z ziemi co chwilę, biją fontanny masami wyrzucanego w górę piasku wraz z poszarpanymi ciałami ludzkimi. Krzyki i jęki rannych. Zdaje się, jakby wszystkie moce piekielne sprzysięgły się, aby niszczyć, zabijać z wyciem i skowytami jakichś niesamowitych stworzeń.

Groza, zniszczenie...

Coś się stanie, coś się stać musi.

Naraz — głos trąbki!

Wszystkim zamarł dech w piersiach.

To sygnał.

Za chwilę — atak.

* * *

Drżącymi rękami chwytają bagnety, wciskając na lufy karabinów. „Ach, jak trudno jest nałożyć bagnet, nie można trafić na otwór...

Drżą ręce... Wytrzymać... Przetrwać!“

Znów sygnał trąbki.

To znak — do ataku.

* * *

Gromady ludzkiego mrowia wyrastają ponad ziemię. Pędzą nierównymi szeregami...

Hurra! hurra! — niosą ich okrzyki poprzez pola.

Karabiny maszynowe przyspieszyły swoje szczekanie, jakby, ciesząc się z żeru, który będzie ich udziałem, lub może chcą nadażyć pracy, chcą jak najwięcej zabić...

Coraz to nowe linie żołnierstwa wyrastają, jakby z pod ziemi. Lecą szeregi za szeregami.

W poprzednich szeregach coraz większe wyrwy i leje — armaty i karabiny maszynowe przecież pracują...

* * *

Patrzę w prawo. To pułkownik R... z szablą w ręku prowadzi pułk do ataku.

Lecz co to? Pada. Podbiegają żołnierze. Odnoszą go z powrotem do okopów.

Pędzę rowem, potykając się o zwaly ziemi i ciała zabitych.

Przybiegam. Nachylam się nad nim. Uśmiecha się — poznaje mnie...

„Księżu, dziękuję. Nie boję się śmierci. Niech ksiądz napisze do ojca...“

Skonał.

* * *

Ten pułkownik R... tyle razy był w różnych bojach. Już przecież od trzech lat wędrował po różnych frontach.

Wtedy — może 100 metrów odbiegł od okopów i — spotkało go przeznaczenie.

A jednak — przeczuł.

Opatrzność Boża pozwoliła mu w ostatniej chwili wrócić na właściwą drogę, na drogę wiary...

Opatrzność czuwa...

Ofenzywa rozwijała się pomyślnie.

Pod wieczór zluzowano pierwsze linie.

Biedni moi chłopcy. Pozostało ich zdrowych tylko 47...

Napisał — Jotgen.

Który człowiek plewami sieje swoją rolę,

Taki nędzę będzie żał i swoją niewolę.

(Jan z Koszyczek)

Szczęście Bóg daje, a szatan — przyrzeka.

(Deotyma)

**Czy już śpiewają przed sumą
w tamtejszej parafji Różaniec
św. według książeczki p. t.**

„RÓŻANIEC I GODZINKI”

Książeczka zawiera poprawiony tekst Różańca i Godzinek.

Tekst Różańca i Godzinek w dawniejszym opracowaniu — zawiera dużo zwrotów niestosownych w pieśni religijnej.

Poprawiony tekst nie zmienia dotychczasowej melodji, a czyni tylko całość dla ucha miłszą. **Cena 30 gr.**

Zamawiać należy w **Instytucie Różańcowym**, listownie

Święty Różaniec

Gdy w heretyckich czasów powodzi
Stał się bezradnym ziemi wygnaniec,
Matka Najświętsza w pomoc przychodzi
Dając mu w rękę Święty Różaniec.

Wręcza mu oręż potężny ducha,
Jak żołnierzowi obrony szan'ec.
W serce człowieka wchodzi otucha,
Bo moc tę daje Święty Różaniec.

I heretycka czern' wnet zaniąka,
Niejeden z błędu wraca zaprzaniec,
A prawda Boża ludzkąść przenika,
Gdy odmawioją Święty Różaniec!

Gdy świat dziś grzęźnie w kałuży ducha,
Gdy zło wciąż chodzi: piekła wysłaniec —
Więc zew Maryi niech każdy słucha
I weźmie w rękę Święty Różaniec!

O cześć Chrystusa i Marji, do boju
Stąpmy. Załuzmy piekłu łaganiec.
Nię pożałuje żaden z nas znoju,
Gdy pozna, czym jest Święty Różaniec.

W pracy, radości, w biedzie, w cierpieniu
Każdy z nas biedny ziemi wygnaniec,
Ku chwale Matki, Najświętszej Imieniu
Niechaj odmówi Święty Różaniec.

Ks. Cz. D.

Różaniec stanie się potężną tarczą przeciwko piekłu, wyniszczy występki, wybawi od grzechu i przytłumi herezje.

Objawienie św. Dominik

Front bezbożniczy w Polsce

Przednią strażą komunizmu jest bezbożnictwo we wszelkich jego przejawach.

Bezbożników nazywa się również wolnomyślicielami.

Organizacją, której zadaniem jest szerzenie bezbożnictwa we wszystkich krajach jest Międzynarodówka wolnomyślicieli, której właściwie najczęściej odpowiada nazwa międzynarodówka wojujących bezbożników.

Międzynarodówka wolnomyślicieli jest organizacją pomocniczą Kominternu, to jest organizacji wyższego rzędu, która — zajmuje się rozszerzaniem komunizmu na całym świecie.

Komintern ma do pomocy 16 międzynarodówek pomocniczych i właśnie jedną z nich jest Międzynarodówka wolnomyślicieli.

Siedzibą Międzynarodówki jest zasadniczo Bruksela, ale właściwa siedziba mieści się w Moskwie, gdyż w Moskwie stale przebywa faktyczny wódz międzynarodówki wolnomyślicielskiej żyd Gubelman-Jarosławski, skąd kieruje robotę bezbożniczą na całym świecie.

Z tego wynika dobitnie, że bezbożnicy są na usługach bolszewizmu.

U nas w Polsce działa również Komintern przez organizacje wolnomyślicielskie.

Najpierw bezbożnicy polscy działali całkiem legalnie pod nazwą: „Stowarzyszenie Wolnomyślicieli Polskich“. Jednak władze rozwiązały po pewnym czasie tę organizację za działalność antypaństwową.

To jednak nie zmieniło sytuacji, gdyż w niedługim czasie powstaje nowa organizacja o tych samych celach — pod nazwą: „Polski Związek Myśli Wolnej“. I tę organizację władze państwowe musiały rozwiązać, gdyż stwierdzonym zostało, że jest na usługach bolszewików.

Działała wreszcie na terenie Polski organizacja przeciw religijna pod nazwą: „Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela“, która też została rozwiązana za wystugiwanie się Moskwie.

Istnieje jeszcze wiele organizacyj w Polsce, szerzących bezbożnictwo, trudno jest jednak stwierdzić, czy współdziałają one z Kominternem. Są to organizacje przepojone duchem masońskim lub też komunizujące. Jedno jest pewne, że wszelka działalność wolnomyślicielska i bezbożnicza, czy podlega ona bezpośrednio kierownictwu Międzynarodówki wolnomyślicielskiej, czy też nie — jest „wodą na młyn bolszewicki“.

Działalność bezbożników przejawia się w różnej formie, bądź to przez bezbożnicze czasopisma, książki, widowiska itp., lub też przez bezpośredni wpływ ludzi o zapatrywaniach bolszewickich.

Stwierdzoną jest przy tym rzeczą, że wylęgarnią bezbożników, a tym samym komunistów — są organizacje o kierunkach lewicowych i radykalnych.

Stąd też ludzie, którym dobro narodu i niezależność Polski leży na sercu powinni tępić to wszystko, co powoduje rozszerzanie się bezbożnictwa, bo w ten sposób tępi się równocześnie komunizm.

Gdzie miłość Ojczyzny gaśnie, tam przychodzą czasy łotrów i szaleńców.

Lurd - miejsce cudowne

W pierwszym półroczu 1858 r. potoczyły się w Lourdes wypadki, które miały ściągnąć uwagę całego świata na małą, dotychczas nieznaną miejscinę, położoną u stóp wielkich gór, zwanych Pirenejami.

Tam właśnie, mała czternastoletnia dziewczynka Bernadeta Soubirous, córka biednego młynarza, miała 18 widzeń, kolejno po sobie następujących.

Tam Matka Najświętsza objawiła się jej w chwili gdy odmawiała Różaniec.

Tam Bernadeta usłyszała z ust Matki Najświętszej wielkie słowa: „Jestem Niepokalane Poczęcie“.

Od tego czasu zaczęły się cuda.

Cuda licznych uzdrowień cielesnych, jak również cudowne uzdrowienia znękanych chorobą moralną dusz ludzkich. Cuda w Lourdes dzieją się bardzo często.

Rzadziej można spotkać dzień, w którym cudu nie ma, niż dzień, w którym cud się spełnia.

Rzeczywistość tych cudów potwierdzają każdorazowe ścisłe badania naukowe. A badania te są tak dokładne jak w żadnym prawie procesie sądowym.

W roku 1938 dnia 11 lutego upływa 80 lat od chwili, kiedy poraz pierwszy objawiła się Matka Najświętsza małej pasterce.

Przez te 80 lat wiele narodów krzepiło się wiarą i nadzieją chrześcijańską.

Tu miłość rozpala, otucha do sere ludzkich wstępuje, a oko zalewa się łzami rozzulenia i modlitwa z samego dna duszy wznosi się przed tron Boży.

W Lourdes widzi się wielkie damy z najwyższych rodów arystokratycznych, klęczące z rozkrzyżowanymi ramionami i modlące się na różańcu, a obok nich rozmodlone kobiety z gminu krzyżem leżące, których usta wynędzniałe szepcą święte paciorki Różańca.

Podobnie rzecz się przedstawia z mężczyznami, gdzie obok wysoko w hierarchii świeckiej postawionych panów, klęczy rozmodlony wyrobnik, błagając o łaski dla siebie i dla rodziny całej.

Wiele zmieniło się podczas długich 80 lat, od chwili pierwszego objawienia.

Na miejscu objawień wznosi się dziś wspaniała potrójna bazylika. Trzy kościoły ogromne, wspaniałe, z marmuru wyciosane stoją nie obok siebie, ale amfiteatralnie nad sobą.

W grocie Massabielskiej, gdzie w zachwycie klęczała Bernadetta, widząc Matkę Najświętszą — stoi dziś posąg z białego marmuru, ręką Polaka M. Fabisza wykuty, według dokładnych wskazówek dziewczęcia.

Powracając jeszcze do świątyń w Lourdes, trzeba nadmienić, że nie w jednym czasie powstały.

Pierwszy powstał kościół na szczycie skały pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia. zdobny w przepych wotów, które gęsto porozmieszczane są na marmurowych ścianach.

Drugi kościół — w skałe wykuty, kościół krypty, gdzie znów na różnorodnych marmurach korzy się wdzięczność ludzka.

Trzeci kościół powstał na specjalne polecenie Ojca św. Leona XIII, który na oświadczenie: „miejsca już niema“ odpowiedział:

Wgrzebcie się pod skałę, a świątynia dla Matki Boskiej Różańcowej powinna stanąć.

I stanęła z wieżami szklanymi i kopułą, które strugami wpuszczają światło do wnętrza jej. Piętnaście kaplic otacza ją wokoło, a każda z nich w przepięknych obrazach mozaikowych przedstawia poszczególne Tajemnice różańcowe.

Liczne uzdrowienia, fakty, które świat cały uznaje za cudowne, mają miejsce w dalszym ciągu i roznoszą do najdalszych zakątków ziemi sławę cudownego miejsca.

Wszystkim, którzy należą do Żywego Różańca albo do Bractw Różańcowych — Lourdes będzie szczególnie umiłowane, gdyż tam jest Królowa Nasza, z różańcem w swych świętych dłoniach.

S. P.

Różaniec jest łańcuchem o piętnastu ogniwach, do których dusze nasze przyczepiamy; kiedyś ręka Maryi pociągnie ten łańcuch i podźwignie nim na wzgórze niebieskie tych wszystkich, którzy się go silnie trzymają.

Ks. Bp. Pelczar

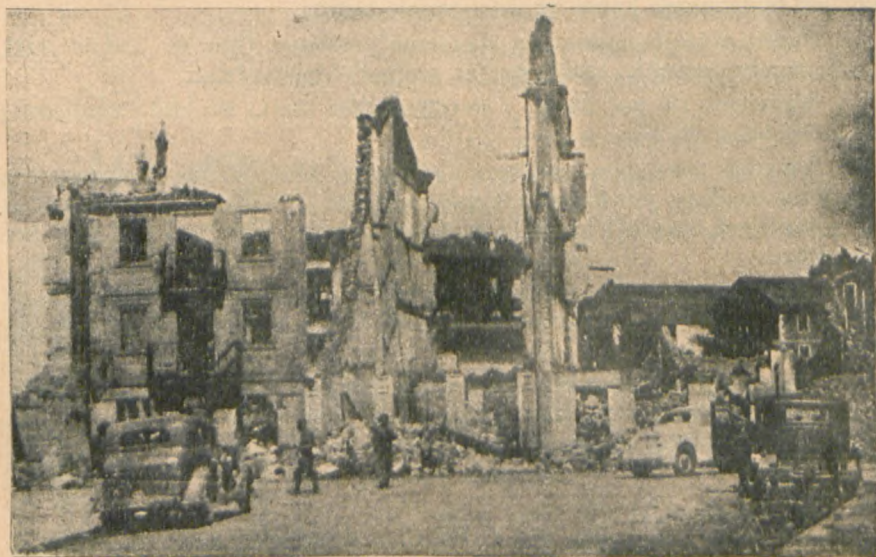
Kościół katolicki wobec komunizmu

Komunizm, na pierwszym miejscu swych zagadnień, stawia walkę z Kościołem Katolickim.

Życie stwierdza, że w którymkolwiek kraju komunizm doszedł do znaczenia — zawsze towarzyszyło temu zniszczenie i palenie świątyń, oraz mordowanie księży i zakonników. Tak było w Rosji, na Węgrzech, w Meksyku — tak jest i w Hiszpanii.

Komunizm w dzisiejszym ujęciu to już nie system gospodarczy, ale sekta komunistyczna, której dążeniem jest zniszczenie wszystkich innych religii.

Idea katolicka nie da się pogodzić z doktryną komunistyczną. Widać to z oświadczeń wybitnych przedstawicieli tych dwóch kierunków.

Burzenie kościołów, dzieł sztuki, starych zabytków — oto dzieło komunizmu.

Gubelman - Jarosławski, przywódca bezbożników sowieckich, przemawiając na Zjeździe wojujących bezbożników rzucił między innymi takie zdanie: „Chcemy wszystkie kościoły świata zamienić w morze płomieni“.

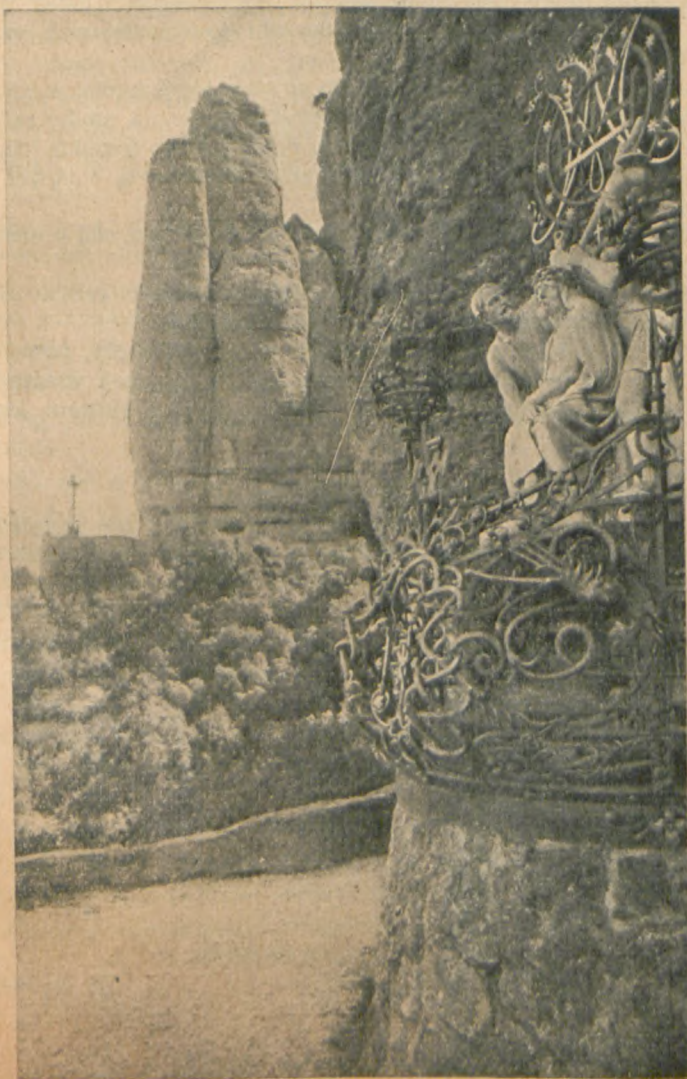
Znane jest również powiedzenie Lenina, który wyraził się: „Jedyną formą pogodzenia się z przeciwnikiem jest zniszczenie jego“.

Stanowisko Kościoła Katolickiego odnośnie komunizmu, które jest zarazem ostrzeżeniem skierowanym do katolików — dokładnie odtwarzają słowa, jakie Papież Pius XI wypowiedział na otwarciu Światowej Wystawy Prasy Katolickiej: „Największym i najpowszechniejszym z niebezpieczeństw — mówi Ojciec Święty — jest dziś bezwarunkowo komunizm we wszystkich swoich formach i stopniach. Jest to wspólny wróg, który grozi godności osobistej i świętości rodzin, łaadowi i bezpieczeństwu publicznemu, Państwu i Kościołowi. Wspólny wróg, który usiłuje wszędzie przeniknąć, „przybierając pozory,

budzące zaufanie“, musi spotkać się z wspólną, zbiorową odprawą. W równej mierze jest to sprawa Kościoła, Państwa, narodu i jednostki“.

Jako środki, które zdolne są skutecznie zwalczyć komunizm, Papież Pius XI w encyklice swej przeciw komunizmowi wskazuje: odrodzenie prywatnego i społecznego życia chrześcijańskiego, poznawanie i rozpowszechnianie nauki społecznej Kościoła, stanowcze odgradzanie się od wpływów komunistycznych, duch modlitwy i zadośćuczynienia.

O ile zatem katolicy nie chcą ulec pod naporem komunizmu — muszą zdecydowanie zastosować środki obronne, wskazywane przez Głowę Kościoła Katolickiego, Papieża Piusa XI.

Hiszpania. Koniec drogi Różańcowej w Montserrat.

Rycina przedstawia 8 Tajemnicę Bolesną, cierniem Ukoronowanie.

Żywy Różaniec Dzieci w parafii

W wielu krajach, a już najczęściej we Włoszech i we Francji rozpowszechnione są bardzo religijne stowarzyszenia dziecięce pod nazwą „Żywy Różaniec Dzieci”.

W Polsce, w niektórych parafiach istnieją również Koła Żywego Różańca dzieci, ale są one bardzo nieliczne.

A tymczasem trzeba nam wiedzieć, że Żywy Różaniec wśród dzieci powinien być bardzo rozpowszechniony, ze względu na wielkie znaczenie jakie on ma dla wychowania dziecięcej duszy.

Aby lepiej jeszcze zrozumieć potrzebę organizowania dzieci w Żywym Różańcu — musimy zajrzeć do szkół, do zakładów naukowych, w których dzieci nasze się kształcą.

Każdy z nas wie dobrze o tym, że w dzisiejszej szkole, w dzisiejszym nauczaniu dziecka jest najmniej czasu przeznaczony na naukę religii.

Obowiązkowo musi być gimnastyka, obowiązkowo wszelkie inne przedmioty, ale zato religię traktuje się jako rzecz dodatkową, a nawet całkiem zbyteczną.

Obowiązkowo muszą być ćwiczenia ciała i rozumu, ale o ćwiczeniach duszy dziecięcej mało się wspomina.

Dawniej nie tylko więcej czasu i uwagi poświęcono religii, ale nawet innym przedmiotom nadawano oświecenie katolickie.

Dawniejsi rodzice, posyłając dziecko swoje do szkoły, pewni byli, że w niej kształci się jednocześnie charakter dziecka, że obok wiedzy ogólnej, uwzględniona była wiedza o Bogu, że obok kształcenia rozumu, kształcone było również i serce.

A dziś?

Jakże inaczej przedstawia się to wszystko!

Chociaż niektórzy nauczyciele katolicy starają się uwzględnić ten pierwiastek religijny w wychowaniu dziecka w szkole — to jednak do osta-

*Różaniec jest kotwicą, którą Maryja chwytła
kuszonych i trzyma przy sobie, by ich fale na-
mętności nie uniosły.*

Ks. Bp. Pelczar

tnich czasów wyraźnie widziało się dążenie do osłabienia wychowania religijnego.

Zdarzały się nawet takie wypadki w czasach ostatnich, że nauczyciel wyrzucił z sali dziecko polskie, za to, że przyniosło „Przewodnik Katolicki“.

Dziś daje się do rąk dziecka gazetkę szkolną, w której pełno jest bezbożniczej propagandy bolszewickiej.

Dziś odważyli się już na to, żeby prawa nauczania religii katolickiej dać żydówce, albo nauczycielowi świeckiemu, który w niejednym wypadku okazał się bezbożnikiem i bluźniercą.

Czyż możemy obojętnym okiem patrzeć na to wszystko?

Nie wolno rodzicom katolickim być obojętnymi dla tych spraw.

Nie wolno pobłażliwym okiem patrzeć na to i pozwolić, żeby dziecko oddane do szkoły zatracalo pomału wiarę św.

Ze względu na wielką odpowiedzialność przed Bogiem, świętym obowiązkiem rodziców jest czuwać nad religijnym wychowaniem swego dziecka.

Dziecko polskie i katolickie musi wzrastać w wierze św. w wierze praojców swoich.

Piękne to są chwile, gdy matka uczy małeńkie dziecko swoje składać rączki do małego Jezuska i Matki Najświętszej.

Ileż znów nieopisanej radości sprawia każdej matce gdy dziecko jej rozpoznaje już obrazy świętych, a wskazując na nie drobną rączką mówi, że to „Bozia“.

Wielka to radość dla rodziców katolickich.

Ale czy radość ta ma się skończyć z chwilą oddania dziecka pod opiekę innych ludzi?

Czyż troska o duszę dziecka ma się skończyć z jego pójściem do szkoły?

W błędzie byłby ten, kto by tak myślał.

Teraz właśnie, gdy dziecko wyzbywa się „niewoli domowej“ gdy poznawać zaczyna nieznaną dotąd, inny dla niego świat — teraz największą czułością otaczać je należy.

Dziecko teraz nie zawsze znajduje tyle czasu, żeby odmówić pacierz poranny czy wieczorny, gdyż ma dużo innej pracy. Modlitwa teraz staje się ciężką i nudną.

Teraz więc największą troską rodziców winno być, aby dziecko nie zatraciło tego wychowania, które uzyskało w latach swojej najpierwszej młodości.

Obowiązkiem rodziców jest uważać na życie religijne dziecka.

Wielu ludzi zastanawiało się nad tym, w jaki sposób ograniczone religijne wychowanie dziecka w szkole rodzicom ułatwić.

I wskazali Różaniec. Ten sam Różaniec, który w innych państwach wśród dzieci zaprowadzony jest już od dawna.

Tak więc i w Polsce „Żywy Różaniec Dzieci“ stanie się szkołą moralnego wychowania duszy dziecięcej.

„Żywy Różaniec Dzieci“ będzie gwarancją dla każdej matki, gwarancją dla wszystkich rodziców, że dzieci ich, przez piękną a skuteczną modlitwę różańcową utrwala się w zasadach i prawdach o Bogu i Matce Najświętszej.

Codziennie odmówienie jednego dziesiątka Różańca św. z zastanowieniem się o życiu Jezusa Chrystusa, o radościach, troskach, smutkach i tryumfach Matki Najświętszej — to najlepsze i najpraktyczniejsze uzupełnienie wychowania religijnego.

Odmawianie Różańca św. nie jest trudnem. Przecież on z tych samych Pozdrowień Anielskich się składa, które od małości wkłada matka każda w usta swego dziecka.

Te same „Zdrowaś Marja“ połączone w wianek modlitwy, z krótkim rozmyśleniem — tworzą Różaniec przedziwnie skuteczny a tak bardzo przez Matkę Najświętszą umiłowany.

Każda matka umie Różaniec odmawiać, więc łatwo pomoże w tym swemu dziecku. Przyjdzie to z tym większą łatwością, że dzieci z natury swej wykazują wielką pobożność, a już najwięcej zaufania mają do Matki Najświętszej, najgorliwszą cześć Jej oddają.

Zastanówmy się nad tym, jakżeby miłym Matce Najświętszej było, gdyby razem ze starszymi, również i dzieci czciły Ją modlitwą Różańcową, gdyby całe rodziny polskie wspólnie klękały do tej pięknej, a tak łatwej modlitwy.

Aby mieć zorganizowany „Żywy Różaniec Dzieci“ w swojej parafii, wystarczy poprosić księdza proboszcza, żeby się tym zainteresował.

Już on to zrobi i chętnie rodzicom do tego dopomoże.

Jakże to miłym Matce Najświętszej będzie, gdy wśród modłów za parafię w prośbach o deszcz, czy pogodę — nie braknie dzieci.

Czyste serduszka dziecięce najwięcej mogą u Boga dla parafii wyprosić.

A modlitwa ta będzie tym skuteczniejszą — im więcej będzie zwarta im więcej jednogłośną i wspólną. Wspólna modlitwa dzieci — to modlitwa w stowarzyszeniu, które nazywa się „Żywy Różaniec Dzieci“.

S. P.

Miedzy wszystkimi modlitwami po pacierzach kapłańskich i po Mszy świętej nie masz przyjemniejszego i wdzięczniejszego Nabożeństwa — mnie i Synowi Mojemu — nad Nabożeństwo Różańcowe.

Widzenie bł. Alana

Wiemy jak przykrą jest rzecz

gdy w czasie procesji, zjazdu, kongresu. ktoś zaintonuje pieśń i pierwszą zwrotkę śpiewają wszyscy, a 3-cią czy 4-tą już tylko kilka osób, bo reszta nie zna słów...

Aby zapobiec kłopotliwym sytuacjom, w tej myśli wydał Instytut Różańcowy zbiorek najpopularniejszych pieśni na procesje, zjazdy, kongresy, który wwidzie z druku w listopadzie b. r. pod tytułem

„Śpiewajmy wszyscy razem”

Zamawiać należy w większych ilościach w Instytucie Różańcowym
Cena 10 groszy. - - - Przy większych zamówieniach rabat.

W całej Polsce przyjmuje się

że członkowie Żywego Różańca odmawiają Różaniec św. z **własnych książeczek**, a nie z pojedynczych kartelek, przekazywanych z rąk do rąk.

Książeczka ta nosi tytuł:

„Żywy Różaniec”

zawiera 15 ilustrowanych Tajemnic Różańcowych do odmawiania Różańca św. dla dorosłych.

Cena 30 groszy.

Książeczki dostarcza:

INSTYTUT RÓŻAŃCOWY

na zamówienie listowne

Wilno. Góra Trzykrzyska

Henryk Sienkiewicz

Wyjątek z powieści »Quo Vadis«

...Dwie ciemne postacie posuwały się drogą Appijską ku równinom Kampanii.

Jedną z nich był Nazarjusz, drugą Piotr Apostoł, który opuszczał Rzym i męczonych w nim współwyznawców.

Niebo na wschodzie przybierało już leciuchny odcień zielony, który zwolna, coraz wyraźniej bramował się u dołu barwą szafranową. Drzewa o srebrnych liściach, białe marmury willi i łuki wodociągów, biegnące przez równinę ku miastu, wychylały się z cienia. Rozjaśniała się stopniowo zieloność nieba, nasycając się złotem. Zaczem wschód zaczął różowieć i rozświecił góry Albańskie, które ukazały się cudne, liljowe, jakby z samych tylko blasków złożone.

Świt odbijał się w drżących na liściach drzew kroplach rosy. Mgła rzedła, odkrywając coraz szerszy widok, na równinę, na leżące na niej domy, cmentarze, miasteczka i kępy drzew, między którymi białały kolumny świątyń.

Droga była pusta. Wieśniacy, którzy zwozili jarzyny do miasta, nie zdążyli jeszcze widocznie pozaprzęgać do wózków. Od płyt kamiennych, którymi aż do gór wyłożony był gościniec, szedł w ciszy odgłos drewnianych postolów, jakie podróżni mieli na nogach.

Potem słońce wychyliło się przez przełęcz gór, ale zarazem dziwny widok uderzył oczy Apostoła. Oto wydało mu się, iż złocisty krąg, zamiast wznosić się wyżej i wyżej na niebie, zsunął się ze wzgórza i toczy się po drodze.

Wówczas Piotr zatrzymał się i rzekł.

— Widzisz tę jasność, która zbliża się ku nam?

— Nie widzę nic — odpowiedział Nazarjusz.

Lecz Piotr po chwili ozwał się, przysłoniwszy oczy dłonią:

— Jakaś postać idzie ku nam w blasku słonecznym.

Do uszu ich nie dochodził jednak najmniejszy odgłos kroków. Naokoło było cicho zupełnie. Nazarjusz widział tylko, że w dali drżą drzewa, jakby je ktoś potrząsał, a blask rozlewa się coraz szerzej na równinie.

I począł patrzeć ze zdziwieniem na Apostoła.

— Rabbi! Co ci jest? — zawołał z niepokojem.

A z rąk Piotra kostur podróżny wysunął się na ziemię, oczy patrzyły nieruchome przed siebie, usta były otwarte, w twarzy malowało się zdumienie, radość, zachwyt. Nagle rzucił się na kolana z wyciągniętymi przed się ramionami, a z ust jego wyrwał się okrzyk:

— Chryste!... Chryste!...

I przypadł głową do ziemi, jakby całował czyjeś stopy.

Długo trwało milczenie, poczem w ciszy ozwały się przerywane łkaniem słowa starca:

— Quo vadis, Domine?...

I nie słyszał odpowiedzi Nazarjusz, lecz do uszu Piotrowych doszedł głos smutny i słodki, który rzekł:

— Gdy ty opuszczasz lud mój, do Rzymu idę, by mnie ukrzyżowano raz wtóry.

Apostoł leżał na ziemi, z twarzą w prochu, bez ruchu i słowa. Nazarjuszowi wydało się już, że omdlał lub umarł, ale on powstał wreszcie, drżącymi rękoma podniósł kij pielgrzymi, i nie mówiąc, zawrócił ku siedmiu wzgórzom miasta.

Tajemnice poczęcia, Narodzenia, życia i śmierci Syna Mego również jak Jego zmartwychwstanie i uwielbienie, otoczone w Pozdrowienia Anielskie i Modlitwę Pańską — oto jest mój Różaniec, w którym się radować pragnę.

Widzenie św. Dominika

Pacholę zaś, widząc to, powtórzyło, jak echo:

— Quo vadis, Domine....

— Do Rzymu — odrzekł cicho Apostoł.

I wrócił.

. . .

Paweł, Jan, Linus i wszyscy wierni przyjęli go ze zdumieniem i z trwogą tym większą, że właśnie o brzasku, zaraz po jego wyjściu pretorjanie otoczyli mieszkanie Mirjamy i szukali w niem Apostoła. Lecz on na wszystkie pytania odpowiadał im tylko z radością i spokojem:

— Panam widział!

I tego jeszcze wieczora udał się na cmentarz ostjański, aby nauczać i chrzcić tych, którzy chcieli się skąpać w wodzie życia

I odtąd przychodził tam codziennie, a za nim ciągnęły codziennie liczniejsze tłumy. Zdawało się, że z każdej łyzy męczeńskiej rodzą się nowi wyznawcy, i że każdy jęk na arenie odbija się echem w tysiącznych piersiach. Cezar pławił się we krwi, Rzym i cały świat pogański szalał. Ale ci którym dość było zbrodni i szalu, ci, których deptano, ci, których życie było życiem niedoli i ucisku, wszyscy pognębieni, wszyscy smutni, wszyscy nieszczęśliwi przychodzili słuchać dziwnej powieści o Bogu, który z miłości dla ludzi dał się ukrzyżować, by odkupić ich winy.

Odnajdując Boga, którego mogli kochać, odnajdowali to, czego nie mógł dać dotychczas nikomu świat ówczesny, szczęście z miłości.

A Piotr zrozumiał, że ni cesarz, ni wszystkie jego legje nie zmożą prawdy żywej, że nie zaleją jej ni łyzy, ni krew, i że teraz dopiero zaczyna się jej zwycięstwo. Zrozumiał również dlaczego Pan zawrócił go z drogi: oto to miasto pychy, zbrodni, rozpusty i potęgi poczynąło być jego miastem i podwójną stolicą z której płynął na świat rząd ciał i dusz.

*Jak człowiek składa się z ciała i duszy,
tak i Różaniec, w którym rozmyślanie tajemnic są
duszą a paciorki różańcowe ciałem.*

Ks. Br. Obuchowicz

W maju

Słońce majowe w ognia koronie
Za las się czarny chowa;
Strzechy i sady, pola i błonie
Owiała mgła różowa.

A w tej złocistej blasków powodzi
W sukience z gwiazd utkanej,
Jakaś powiewna postać wychodzi
Na szmaragdowe łany.

Białą się z dala śnieżne jej szaty
Po łąkach i po lesie,
A wietrzyk za nią chodzi skrzydlaty
I rąbek szat jej niesie.

Drobne na piersiach złożyła ręce
I płynie po przezroczu;
Jakby zdumienie jakieś dziewczęce
Z jej dużych patrzy oczu.

Czasem kosiarzy, co trawę sieką
Na łąkach widzi w dali,
Albo rybaków zgiętych nad rzeką,
Co się od zorzy pali.

Czasem kobiety mija nad strugą,
Piorące białe chusty —
Patrzy za nimi rzewnie i długo
Z uśmiechniętymi usty.

A gdy po drodze dziecko napotka,
Co w polu pasie krowy,
Wtedy drzychodzi cicha i słočka
I włos mu gładzi płowy.

Wierzby garbate przy każdej strzesze
Kornie się przed nią kłonią,
Kwiatów u nóg jej kłękają rzesze,
Modląc się do niej — wonią.

Grają koników polnych kapele,
Z chórami żab złączone,
Echo rozwiejne do stóp jej ściele
Tę dziwną antyfonę.

I przez wieczorną ciszę się niosą
Litanje te olbrzymie;
Płynie po świetle z wilgotną rosą
Jej wniebowzięte imię.

Nowy najazd komunizmu na Polskę

Pochód komunizmu na zachód napotyka stale na przeszkodę u wrót Polski.

Polska wytrzymała dwa natarcia bolszewizmu. Jedno wojskowe w 1920 roku, złamane w walce orężnej nad Wisłą i Wkrą. Drugie niekrwawe było nie mniej groźne, bo przyszło od strony nieoczekiwanej a fałszywej „przyjaźni” polsko-bolszewickiej.

Użyto tu ze strony bolszewików innej broni niż w 1920 roku, ale może skuteczniejszej, zdradliwie zadającej bolesne ciosy naszemu życiu społecznemu.

Naskutek bowiem pewnego zbliżenia się Rosji do Polski, bolszewicy wykorzystali tę sposobność, aby rozwinąć propagandę na rzecz kultury bolszewickiej wśród naszej inteligencji. Co im się do pewnego stopnia udało.

Udało się naprzykład komunistom uzyskać wielkie wpływy w tak poważnej organizacji, jaką jest Polski Związek Nauczycielstwa Szkół Powstających.

Zaczęły się wzajemne wycieczki z Polski do Rosji i z Rosji do Polski dziennikarzy, przemysłowców, działaczy społecznych, parlamentarzystów, a nawet wojskowych.

Prasę polską zasypano kłamliwymi wywiadami i artykułami o bolszewickich urządzeniach społecznych, gospodarczych, kulturalnych.

Ale to bolszewików nie zadowoliło, gdyż tą drogą zbyt wolno wpływy komunistyczne postępowały. Inteligencja bowiem w większości swej okazała się dość krytyczna i nie bardzo wierzyła w te „bajki” bolszewickie, obliczone na naiwność ludzką.

Obecnie jesteśmy świadkami podstępnego przenikania komunizmu do szerokich warstw robotniczych i włościańskich przez tak zwany „front ludowy”.

Taktyka w tworzeniu „frontu ludowego” polega na tym, żeby zjednoczyć wszystkie organizacje lewicowe w Polsce w myśl hasła: „niema wroga na lewicy” a zjednoczone organizacje lewicowe i radykalne w „froncie ludowym”, wykorzystać do rozszerzania wpływów komunistycznych w społeczeństwie polskim.

Druga zasada w nowej taktyce bolszewików przejawia się w przenikaniu elementów komunizujących do wszelkich organizacji czy to społecznych, czy gospodarczych, a nawet religijnych, aby zdradliwie wyrobiwały sobie wpływy, wywoływać potem fermenty, wprowadzając ducha niezadowolenia i rozkładu.

Następne wskazanie taktyczne zaleca wykorzystanie nieporozumień ludności z władzami państwowymi i duchownymi lub pracodawcami, do stałego jątrzenia między stronami i do utrzymania nastrojów niepokoju i wzajemnych niechęci, pogłębianiem zaognień, aż nawet do krwawych zająć i awantur.

Jak wielkie komuniści osiągną rezultaty przy owej nowej taktyce — trudno przewidzieć. Zależne to będzie od zorientowania się szerokich rzesz ludu polskiego w tej podstępnej i zdradliwej robocie.

*) Opracowano na podstawie broszury ks. dr. Wyszyńskiego p. t. „Nowy najazd komunizmu na Polskę”.

Czy lud polski pójdzie na lep złudnych obietnic i hasel bolszewickich, pograżając kraj swój w otchłani wojny, jak to ma miejsce w Hiszpanii, czy też zorjentuje się dokąd go chcą poprowadzić czerwoni władcy z Kremla i w porę sam uchroni siebie od nieszczęścia, a kraj — od ciężkich doświadczeń!

Czuwajmy zatem, żebyśmy nie byli społeczeństwem „koźłów ofiarnych”, pchanych na rzeź przez podstępą taktykę wrogów naszego narodu, jakim są komuniści.

Montserrat. Widok ogólny na przełęcz górską.

Widok z krajobrazu polskiego.

Proboszcz i parafianie

Gdy Chrystus Pan posyłał apostołów i uczniów swoich na wszystkich świat, aby nauczali, aby wszemu stworzeniu głosili Prawdę Jego, wyrzekł do nich te słowa:

„Kto was słucha, Mnie słucha, kto wami gardzi, Mną gardzi“.

I chociaż od tego czasu, upłynęło już długich 1900 lat — słowa te zawsze mają to samo znaczenie, tą samą powagę, i tę samą świętość.

Na osłabienie tych słów nie wpłynęły ani prześladowania Kościoła, ani burzenie świątyń, ani męczeństwa pierwszych chrześcijan, ani rozstrzelanie kapłanów, którzy za wiarę św. ponieśli i ponoszą śmierć w Meksyku, Rosji, w Niemczech czy Hiszpanii.

Ludzkość całego świata w ogromnej swej części wielbi Chrystusa, kocha Jego naukę i cześć kapłanów, którzy naukę tę głoszą.

W każdej parafii jest kapłan katolicki, posłany z rozkazu Chrystusa, by głosić ewangelię i prowadzić ku Prawdzie i Światłu.

Proboszcz prowadzi każdego z nas przez całe życie doczesne i przygotowuje do życia wiecznego.

Proboszcz daje nam nowe życie, życie duchowe, gdy przy chrzcielnicy wypowiadał nad nami owe wielkie słowa: „Ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego“.

Proboszcz od najmłodszych lat prowadził nas ku dobremu, nauczał katechizmu, przygotowywał do tego radosnego dnia, w którym poraz pierwszy przystępowaliśmy do Stołu Pańskiego.

Jakież to miłe wspomnienia!

Podszedł wtedy do Tabernakulum, wydobył zeń Zbawiciela, wskazał na Niego: „Oto Baranek Boży, oto który gładzi grzechy świata“, i podał nam Go w pierwszej Komunii św.

Proboszcz idzie z nami przez całe dalsze życie...

On, a nie kto inny prowadzi w parafii nauki stanowe, on przygotowuje młodych do przyjęcia wielkiego i ważnego sakramentu małżeństwa, poucza o przyszłych obowiązkach i łączy dwa serca nierozelwanym węzłem małżeńskim, błogosławiąc im na nową drogę życia. A kto, jeśli nie proboszcz odda nam i tę ostatnią posługę w życiu?

Wtedy, gdy przed oblicze swoje zawoła nas Pan — przyjdzie proboszcz i przygotowuje nas do odejścia z tego świata.

Proboszcz wreszcie prowadzi nas na miejsce wiecznego spoczynku...

Tak oto przez całe życie prowadzi nas proboszcz, a więc bardzo z życiem naszym jest związany.

Proboszcz jest prawdziwym ojcem w znaczeniu duchowym.

Tak jak dobry ojciec w rodzinie stara się o dobrobyt dla własnego domu — tak samo i ojciec parafii stara się o dobrobyt duchowy i nadprzyrodzony dla swoich parafian. I czy to będzie w szkole wśród dzieci, czy przy ołtarzu, czy na ambonie, czy w kancelarii — zawsze i wszędzie stara się o to, żeby dostarczyć duchowego, zdrowego pokarmu swym parafialnym dzieciom.

Tak często w dzisiejszych szczególnie czasach, wślizga się do parafii grzech, odstępstwa od Chrystusa i pogaństwo nowoczesne. Ludzie zbaczają z prawdziwych i jasnych dróg, wiodących ku Chrystusowi, a wstępują na ścieżki kręte, na których czycha szatan i grzech.

Wtedyto proboszcz mocą swej władzy kapłańskiej, leczy przy kratkach konfesjonału chore dusze, w imieniu Boga odpuszcza grzechy. i przywraca duszy dawne jej piękno i zdrowie.

Jakże więc wielką czcią i szacunkiem należy otaczać swojego proboszcza, a jednocześnie każdego kapłana katolickiego!

Wśląd za Chrystusem, który dla zbawienia ludzkości poniósł śmierć na krzyżu — idzie każdy kapłan katolicki.

Dowody tego znajdziemy już w czasach pierwszego chrześcijaństwa, kiedyto wielu apostołów i wielkich świętych kapłanów za wiarę poniosło śmierć męczeńską.

A przecież i u nas, kapłan śpieszy do domów, gdzie leżą chorzy na ciężkie i zaraźliwe choroby, gdzie epidemie porywają całe dziesiątki ofiar.

Ale to nie może przeszkodzić proboszczowi naszemu w spełnianiu obowiązków kapłańskich.

Niejednokrotnie bywały wypadki, że po przyjsciu od chorego na zaraźliwą chorobę, proboszcz w dwa tygodnie po nim umarł.

Padł na posterunku pracy kapłańskiej.

Dlatego też należy się poważnie zastanowić nad tym wszystkim co łączy parafian z proboszczem, należy zastanowić się jakim powinien być stosunek parafianina do swego duchowego ojca parafii...

W pierwszym rzędzie moralnym obowiązkiem każdego parafianina jest uznanie w proboszczu ojca i kierownika dusz. Należy uszanować w nim godność kapłańską i apostolskie powołanie...

Wielu z dzisiejszych niedowiarków, niedouczonej głów, wielu ludzi złych, którym ich „mądrość“ przewróciła w głowie, nie chce widzieć godności nadprzyrodzonych w kapłanie, nie chcą widzieć również wszystkich dobrych stron i zasług, ale zato szatańsko cieszyliby się gdyby znaleźli jakieś strony ujemne.

Dobry parafianin tak nie postąpi.

Ale nie trzeba się dziwić tym wszystkim prześladowcom.

Czyż Chrystusowi Panu nie stawiano różnych zarzutów?

Prześladowanie Kościoła i kapłanów przewidział Chrystus Pan, gdy mówił im: „Jeśli mnie prześladują, i was prześladować będą“ (Jan 15. 20).

Cierpią więc księża niejedni z prawdziwym samozaparciem i pokorą chrześcijańską, znoszą wiele prześladowań, ale te cierpienia wszystkie ofiarują Chrystusowi.

Przed wszystkim nie można i nie wolno nam wierzyć wiadomościom rozsiewanym przez żywoły bezbożnicze o kapłanach.

Ci ludzie, którym zależy na tym, aby oderwać lud cały od kościoła — w pierwszym rzędzie będą łąć, kłamać, i rzeczy nieprawdopodobne na księży wymyślać.

Bywały już przecież u nas w Polsce takie wypadki, że w obronie zniesławionej czci i godności kapłańskiej trzeba było sądownie nawet karać oszczerców.

I ukarano ich. Ale zniesławienie i krzywda wyrządzona kapłanom a tymczasem krzywda wyrządzona Kościołowi, rozchodziła się coraz dalej.

A jeśliby kiedyś i w stanie kapłańskim znalazły się wyjątki, którym możnaby coś zarzucić — to modlić się nam trzeba o świętość życia dla kapłana, a nie nastawiać się wrogo do całego kapłańskiego stanu.

Z pomiędzy hołdów, które Matce Boskiej się od nas należą nie znam drugiego, któryby bardziej był Jej przyjemny, niż Różaniec.

św. Alfons Liguori

Wszelkie ludzkie błędy, które ksiądz ma jako człowiek powinien parafian skłonić do szczerzej modlitwy za niego.

Ludzkie ułomności są w każdym człowieku, a więc mogą być nieraz w kapłanie.

Ale to nie wyklucza jego godności i jego władzy kapłańskiej.

Zresztą sam Chrystus Pan wybierał na swoich apostołów zwykłych ludzi, z ludzkimi ułomnościami i wadami.

Był nawet taki wśród nich, który Chrystusa zdradził, a drugi się Go zaparł...

Dlatego też w błędzie byłby ten, ktoby dostojęństwo przywiązane do kapłaństwa uważał za jedno z osobistą godnością ludzką.

Tylko w Chrystusie, Boskim Kapłanie, dostojęństwo urzędu i świętość osoby stanowią całość nierozdzielną.

Natomiast w ludziach wysoki charakter kapłański i godność kapłańska — jest zgoła niezależną od osobistej moralnej godności.

Obowiązkiem każdego parafianina i każdej parafianki jest modlić się za swego proboszcza i modlitwą spieszyć mu z pomocą w sprawowaniu tego wielkiego i odpowiedzialnego urzędu.

Dobry parafianin będzie pamiętał o proboszczu swoim w codziennym pacierzu i podczas Mszy św.

Modlitwa gorliwych i wierzących parafian wielkie ma znaczenie dla każdego proboszcza.

Jakiż to piękny i wzruszający widok, gdy parafianie zamówią Mszę św. za chorego proboszcza! Czyjesz serce nie wzruszy się, gdy widzi długie szeregi parafian dążących za trumną swego drogiego proboszcza.

Jeśli parafianie stosunek do swego duszpasterza opierać będą na wzajemnej miłości Chrystusowej — wtedy każdy proboszcz, przy pomocy modlitwy i współpracy wiernych parafian będzie mógł dokonać wielkiego odrodzenia duchowego w całej parafii, a wszyscy razem w całej wielkiej katolickiej Polsce.

S. P.

*Nie tylko papież, biskupi, kapłani, zakon-
nicy, zakonnice i proslaczkowie, ale także pobożni
królowie, helmani, artyści i uczeni z razkószą od-
dają się modlitwie różańcowej.*

Ks. Bp. Pelczar

Czerwona trucizna...

(Opowiadanie na tle prawdziwego zdarzenia)

We własnym domku, przy ulicy „Długiej“ mieszkała tylko p. Z. ze swym jedynym, ośmioletnim dzieckiem.

Janek, syn p. Z. odbywał już kilkakrotną podróż po Polsce do dalszej i bliższej rodziny, lecz zawsze z matką, dla której od małego był przedmiotem radości i nadziei, a jednocześnie troski i obawy.

Dziś poraz pierwszy miał jechać sam.

Dziś, poraz pierwszy miała go oddać pod opiekę obcych, nieznanym ludzi, na okres długich sześciu tygodni.

Przez sześć tygodni będzie przebywał w towarzystwie dzieci, których ona nie знаła, pod opieką ludzi do których matczyne serce nie czuło całkowitego zaufania.

Ale już postanowione. Pojedzie na wakacje, pojedzie w góry z innymi dziećmi, na kolonje wypoczynkowe.

Przestrogom nie było końca.

— Uważaj, żebyś się nie przeziębił — ostrzegała nie wiadomo który już raz.

W końcu ucałowała go w czoło, w jasną jak len głowę, a potem zdjęła z nad jego łóżeczka mały czarny różaniec i rzekła na pożegnanie:

Niech cię on, za przyczyną Matki Najświętszej, chroni od wszelkiego złego.

I pojechał.

Matka została sama.

*Nie wódzowie, nie wojska, nie oręż daly nam
zwycięstwo, tylko Matka Boska Różańcowa.*

Senat Wenecki w 1571 r. po bitwie pod Lepanto.

Kolonie letnie dla dzieci, z którymi przybył Janek zorganizowane były przez jakiś związek socjalistyczny...

Minęły dwa tygodnie od przybycia dziatwy do zdrowej podgórskiej miejscowości.

Jak co dnia, tak i dziś gromada opalonych dzieciaków wysypała się gwarnym churmem na obszerną zieloną polanę.

W dali ciągnęły się pasma sinych gór.

Wysokie, majesteczne, jakgdyby żywe strażnice południowych granic Rzeczypospolitej, stały poważne Tatry.

Niebo błękitem czystym nasycone rzucało swój uśmiech szczerzy na te góry polskie, za gromadę rozradowanych dzieciaków, na ich świąteczne jednakowe szare ubranka.

Jednakowe, szare ubranka miały wszystkie dzieci, choć wielka różnorodność stanu i majątności popłatana była w tej dziecięcej brygadzie.

Ale o tym mało kto wiedział.

Zewnętrznie wyglądali jednakowo.

A że ubrani są odświętnie, to dlatego, że dziś jest 15 sierpnia, dziś pójdą parami do pobliskiego podgórskiego miasteczka na doroczne uroczystości „Cudu nad Wisłą“.

* * *

Niejedno widział, niejedno przeżył stary, odległych lat sięgający ratusz, na szczycie którego wywieszone są dziś cztery chorągwie o polskich barwach narodowych.

Z pośród wielu, znajdujących się w nim sal, jedna szczególnie, największa i najzdobniejsza ze wszystkich — była najwspanialszą salą miasta.

W niej to urządzają uroczystą rocznicę „Cudu nad Wisłą“.

Nadeszły dzieci. Po chwili rozpoczęły się przemówienia okolicznościowe, przeplatane żołnierskimi melodjami w wykonaniu orkiestry wojskowej.

Raz smętne, to znów żywe, a zawsze tak bliskie polskiemu sercu, melodie wojenne przywiodły na pamięć chwile z przed lat siedemnastu, chwile krwawych i bohaterskich walk o katolicką Polskę.

Rozpromienione radością a jednocześnie poważne, świętym skupieniem przejęte twarze zebranych mówią co dzieje się w sercach ich.

Na podwyższenie wchodzi dziecko.

Jedno z tych wielu, które przybyły w szarych odświętnych ubrankach. Zapewne wierszyk mówić będzie, wierszyk, w którym wyśpiewane będą bohaterskie czyny braci naszych, naszych ojców, dziewcząt-polek, które z karaminem w rękę ginęły obok kwiatu młodzieży męskiej.

Sercem całym usłyszeć tego pragną wszyscy.

Oczy wszystkich zwrócone są na tę najmłodszą latorośl, na nadzieję Polski, na przyszłość ojczyzny naszej.

Lecz staje się rzecz niezwykła.

Silne jak piorun, wstrząsające do głębi uczucie zawodu ogarnęło zebranych.

Własne cierpienia uczą, że nikomu nie trzeba robić przykrości.

(Bolesław Prus)

Nam się zdaje, że my myślimy o śmierci: ona o nas lepiej myśli.

(Henryk Sienkiewicz)

Oto dziecko wierszem swym, zaczyna chwalić czerwoną Hiszpanię. Podniosło do góry swą drobną zaciśniętą piastkę, wygrażając jak komuniści, niewidzialnemu wrogowi.

W odpowiedzi na dany z ukrycia znak, podniosły się zaciśnięte piastki reszty dzieci, w szarych jednakowych ubrankach.

Biedne dzieci...

Biedne, bo nie rozumieją, że posiew nienawiści, rzucany czerwoną ręką idzie już ku nim,... ku najmłodszemu pokoleniu Polski.

Duszająca, ciężka jak otów cisza, zapanowała wśród zebranych.

Przed chwilą jeszcze rozradowane twarze, pokrył teraz nieopisany smutek.

Zasmuciło się niebo, na którym gęste, ciemne duże chmury przewalać się poczęły, kryjąc blask roześmianego jeszcze przed chwilą błękitu.

Lunał ulewny deszcz.

Rozpłakało się małe biedne dziecko, przestraszone martwą ciszą, jaka obsiadła wszystkich zebranych.

Tak oto skończyła się uroczysta rocznica „Cudu nad Wisłą“, dzięki komunistycznej czerwonej i bezbożniczej propagandzie.

Rozeszli się wszyscy smutni, jak gdyby gnębiony w niewoli lud po nowej serji batów, które ciało siekac — raniły jednocześnie duszę.

Obozem wypoczynkowym w zdrowotnej podgórskiej miejscowości zajęły się władze śledcze. Kierownika tego obozu oraz dwóch jego pomocników aresztowano jeszcze tego samego dnia.

Dzieci dostały nowego wychowawcę, nową pielęgniarkę, nowe moralne wychowanie.

Każdego wieczoru, gdy słońce blask swój kryło na szczyty rozżarzonych wierchołków — dzieci klękały kołem, a najstarszy z nich, Janek trzymał w swych drobnych rękach mały czarny różaniec. Reszta dzieci ze złożonymi pobożnie rączkami dziesiątki razy szeptała: Zdrowaś Marjo.

S. P.

*Zaprowadzenie Bractwa Różańcowego do
gorliwemu pasterzowi znakomitą pomoc do umoc-
nienia parafii.*

Ks. Bron. Marjański

To jest skandal...

Żydzi fabrykują dewocjonalia“!

„Odżydzić handel dewocjonalistów“!

„Odżydzić wytwórczość i sprzedaż dewocjonalistów“!

Takie alarmujące tytuły w bieżącym roku zwracały uwagę czytelników czasopism katolickich.

Wczytawszy się w treść wspomnianych artykułów, dowiadujemy się rzeczy poprostu skandalicznych.

Rzeczywiście.

— Własnością Żydów jest cały szereg wielkich wytwórni i hurtowni w Częstochowie, w Krakowie, w Poznaniu, w Zamościu, we Lwowie, w Przemysłu, w Buczaczu, w Lublinie, które zaopatrują sklepy detaliczne i kramy odpustowe w dewocjonalia, jak: medaliki, krzyżyki, wota, koronki i t. p.

— Główni fabrykanci dewocjonalistów na całą Polskę to: Chain Rozen-sale, Izidor Minc, Dawid Szajkowicz, Fajglowicz, Szyper, Rosensatt i t. p.

— 80% wytwórni i hurtowni dewocjonalistów znajduje się w rękach żydowskich, co przynosi żydostwu rocznie zysku 60 milionów złotych!

A co Żydzi dają nam katolikom za te 60 milionów złotych?

Pomijając już kompromitujące nas i oburzające stwierdzenie, że z rąk żydowskich otrzymujemy odznaki chrześcijańskie, jakimi są medaliki, krzyżyki, koronki — żydostwo daje nam liche wyroby, obliczone na szybkie zniszczenie, co powoduje powiększenie się w ten sposób ich obrotów, zarobków i kapitałów.

Następnie strona artystyczna, to jest wygląd i wykończenie dewocjonalistów, wyrabianych w wytwórniach żydowskich jest tandetą najgorszego gatunku.

Modlić się spokojnie na nich może chyba ten, kto mało ma szacunku dla wielkich, świętych postaci, które pragnie ucieić.

Czemu przypisać, że sprawy tak daleko zaszły?

Czy nieświadomości? Czy niedołęstwu naszemu? Czy brakowi przedsiębiorczości polskiej? Czy wreszcie brakowi solidarności i jednolitej linii postępowania u katolików?

Prawdopodobnie wszystkie wymienione powody złożyły się na to, że handel dewocjonaliami ujęli w swoje ręce nie Polacy, lecz Żydzi.

Działaliśmy nieświadomie.

Dziś jednak, kiedy nam zwrócono na to uwagę, nie wystarczą objawy zdziwienia, ani wyrazy oburzenia.

Musi nastąpić zdecydowany zwrot w stosunku do zakupywania przedmiotów, związanych z kultem wyznawanej przez nas wiary.

Zadnemu katolikowi nie wolno kompromitować swego wyznania i zaopatrywać się w dewocjonalia żydowskiego względnie niepewnego pochodzenia.

Nabywając modlitewnik, krzyżyk, medalik, koronkę, obrazek — musimy mieć całkowitą pewność, że pochodzą one z katolickiego źródła zakupu. Istnieje już wiele fabryk i hurtowni dewocjonalistów katolickich.

Powstają nowe katolickie wytwórnie dewocjonalistów.

Dewocjonalia fabrykowane w wytwórniach katolickich napewno będą lepsze pod względem jakości i pod względem artystycznym.

Być może trzeba będzie za nie, jako za lepsze zapłacić kilka groszy więcej. Niech nas to nie zraża, bo przedmiot zato będzie nam dłużej służył. Pewność natomiast, że korona czy modlitewnik jest pochodzenia chrześcijańskiego da, nam dużo zadowolenia.

Wiele osób, mających nabyć jakiś przedmiot kultu religijnego, może mieć trudność w wyborze źródła zakupu. W takich wypadkach należy zwrócić się z zapytaniem do swego duszpasterza.

Sprawę wytwórczości i handlu przedmiotami religijnymi, reguluje obecnie odpowiednia ustawa, uchwalona przez Sejm Rzeczypospolitej.

Jadnak i ustawa, chociażby najlepsza długo pozostawałaby „martwą literą prawa“, jeżeli nie spotka się się ze świadomym przyjęciem sfer zainteresowanych, w odnośnym wypadku, ze strony społeczeństwa katolickiego.

Dlatego też Zarządy Parafialne względnie Parafialna Akcja Katolicka powinny tej sprawie poświęcić pewną ilość miejsca w swych poczynaniach, gdyż jest to realny przejaw działalności o kierunku wybitnie chrześcijańskim, jako kontrakcja przeciw zachłanności żydostwa.

O tyle ta sprawa jest obecnie ułatwiona, że Instytut Różańcowy, który tę akcję specjalnie propaguje, poczynił równocześnie wielkie udogodnienia, stwarzając u siebie skład dewocjonałów, zaopatrujący na dogodnych warunkach poszczególne parafie, a nawet pojedyncze osoby w odpowiednie artykuły.

Instytut udziela znacznych kredytów dla Wielebnych Księży Proboszczów, którzy chcieliby ułatwić swoim parafianom nabywanie przedmiotów kultu religijnego z niewątpliwego źródła katolickiego.

Sprawy uchrześcijanienia handlu w dewocjonałia nie można zaniedbać, bo element żydowski czeka, aby wytworzone na początku bieżącego roku nastroje poszły w zapomnienie — ówczas żydzi nadal czerpać będą milionowe zyski z handlu dewocjonałiami.

Skuteczną walkę z żydostwem w tej dziedzinie można przeprowadzić wtedy tylko, jeżeli ośrodki parafialne zorganizują u siebie punkty sprzedaży dewocjonałów, co wykluczy zaopatrywanie się wiernych w pokątnych sklepach i u wędrownych kramarzy. Punkty parafialne natomiast powinny zaopatrywać się w dewocjonałia w Instytucie Różańcowym, który ze swej strony jest w kontakcie tylko z katolickimi wytwórniami dewocjonałów, zarówno krajowymi jak i zagranicznymi.

Podjęliśmy ważną sprawę.

Żydostwu chcemy odebrać handel przedmiotami chrześcijańskiego kultu religijnego.

Czy nam się to uda?

To zależy będzie od nas samych. Bo, że żydostwo dotyczy czas dorabia się na handlu dewocjonałiami — sami jesteśmy temu winni.

Jotgen.

*Nie jesteś bliższym Bogu, że stoisz na szczycie,
Można i małym życiem, wielkie kupić życie.*

(Franciszek Morawski).

Hiszpania. Ogólny widok portowego miasta Barcelony.

Jotgen

Franek powrócił...

Przed chałupą Grzelaków stoi gromada ludzi. Ten i ów zerka w okno, gdzie przez niedosunięte firanki widać mocno opaloną twarz Franka Grzelaka, coś zawzięcie opowiadającego.

— Te, Franek, możebyś i do nas wylazł i nam coś opowiedział z dalekiego świata — zawołał w stronę okna Józef Kulczak.

— A pewnie, przecież dawno się nie widzieliśmy, to i ciekawi ciebie jesteśmy — potwierdził Antek Sobota.

— Zaczekajcie, zaraz wyjdę — odkrzyknął Franek.

Poruszenie zrobiło się w gromadzie. Wszyscy z ciekawością oczekiwali Franka.

— Jak się macie — powitał Franek wszystkich.

— O co za niezwykłość i pan Jakub pofatygował się w nasze strony. Dzieńdobry.

Jakub Dorenda, wsparty na kiju, podał godnie rękę Frankowi na powitanie — i rzekł:

— A dyć o tobie tyle tu gadali, że mnie zaciekawiło, abyś sam o sobie coś powiedział. Podobno byłeś aż nawet w tej tam Hiszpanii. Czy to prawda?

— Prawda, prawda — potwierdził z westchnieniem Franek.

— Byłem u komunistów w Hiszpanii i największemu swojemu wrogowi nie życzę, aby go podobny los spotkał.

— Ano! — wtrącił Janek Kuśma.

— At poprostu głupich nabierają, okazało się, że i ja byłem głupi, bo i mnie nabrali.

Przypominacie sobie, że Josek Szmulewicz w marcu powiada chłopakom, że jakiś tam zapisuje na roboty do Francji. Poszedłem i ja z nimi.

Zapisali. Dali nawet trochę pieniędzy na wyszykowanie się w drogę. Po tygodniu pojechaliśmy. „Przeszwarcowali“ nas przez granicę. Jechaliśmy koleją, potem okretem.

Wysadzili nas w jakimś mieście i okazało się że zawieźli nas nie do Francji, a do Hiszpanii.

A wiecie, że w Hiszpanii jest zażarta wojna.

Powstańcy-narodowcy biją się z komunistami. Rozeszła się wiadomość między nami, że przywieźli nas, abyśmy komunistom pomagali.

— Aleśmy wpadli — mówili jedni. A inni powiadają, że nawet lepiej bo u komunistów to narodowi roboczemu jest bardzo dobrze.

Niedługo się przekonaliśmy, jak jest dobrze.

Zaprowadzili nas do baraków, dali pojeść nawet niezgorzej, a na drugi dzień łopaty, siekiery, oskardy i powieźli autobusami za miasto.

Sypaliśmy okopy i robiliśmy zasieki druciane.

Tak było kilka dni. Potem jedzenie coraz gorsze i mało, a w czasie wolnym od pracy, ćwiczenia wojskowe z karabinami.

Poniektórzy zaczęli szemrać, że nie po to tu przyjechali, aby okopy sypać i w dodatku głodem przymierać.

Na drugi dzień już ich wywieźli. Gryzą już ziemię. Rozstrzelali ich za bunt. A nas jeszcze bardziej przycisnęli.

* *

Na noc zawsze odwozili nas do miasta.

Co w tym mieście, Boże zlituj się! Całymi chmurami ludzi pędzili na jakieś tam sądy do komisariatów. A potem, zawsze po kilkanaście osób odprowadzali za miasto, na cmentarz i tam rozstrzelali.

Pewnie rozstrzelali bandytów, a może burżujów? — dopytał Jacek Kwapisz.

— Ale gdzie tam, żeby to. Ale takich, jak my chłopów, robotników, nawet robotnice...

Jak sobie przypomnę, to jeszcze mnie ciarki przechodzą.

— No to, co te psiajuchy, jak do nas który zalizie, to opowiada, że jak komuniści zapanują, to będzie raj dla chłopów i robotników.

Modlitwa ta jest tak prosta, że dziecię może ją z łatwością odmawiać, a zarazem tak wzniosłą i pełną tajemnic, że największy teolog może z nią łączyć najwznioślejsze rozmyślanie.

Ks. Eberhard bp. Trewiru

— A otóż to. To bajka dla głupich, aby przy ich pomocy dostać się do rządów, a potem pokazać czym są...

Jak się temu wszystkiemu przypatrzyłem, postanowiłem jakoś stamtąd się wyrwać.

Jednego dnia przyszedł do nas komisarz, z ruska mówił, ale po polsku, podobny był ścierwo do żyda.

Pewnie to był komunista z Rosji? wtrącił Antek Sobota.

— Pyta, ktoby chciał się zapisać do milicji ludowej, to jest do wojska komunistycznego.

Zaraz mi przyszło do głowy, że może z frontu jakoś da się uciec.

A już słysząc było huk armatni, to powstańcy zbliżali się. Bo trzeba wiedzieć, że powstańcy są górą i siarczyście grzmocą komunistów.

Zapisałem się więc do milicji. Umundurowali nas, przeciwczyli i za 2 tygodnie na front.

Pod wieczór wysłali nas w pierwsze linie. Nad ranem atak powstańców. Milicja ucieka, a ja przykucnąłem w okopie i dostałem się do niewoli.

Trochę mnie poturbowali. Ale jak przywieźli na etap, był tam jakiś Polak, który mnie wypytał o wszystko.

Opowiedziałem mu co i jak — no i odesłali mnie do konsulatu, a potem do Polski.

To ci się udało — zawołało kilku chłopaków naraz.

— Ale ten Josek, to widocznie jest w zмовie z komunistami. Warto go przetrzepać.

— Ba, kiedy się wyprowadził podobno do Łodzi.

Gdzie go tam znajdziesz — zatroskał się Józef Kulczak.

* * *

— Franek chodz na obiad, bo już jest na stole — zawołała Grzelakowa przez okno.

— No to idź, pojedz sobie, chłopie. Udało ci się — przyzwalająco powiedział Jakub Dorenda — potem opowiesz nam jeszcze to i owo.

— Dobrze. Tymczasem — dowidzenia.

Różaniec jest zupełnym, praktycznym katechizmem ludowym, to przedstawia nam zasadnicze nauki Kościoła, w formie modlitwy.

Ks. Bp. Martin

Kto sieje - ten zbiera!

Prawda, wyrażona w tytule posiada cechy czegoś tak prostego, że nabiera niemal cech żartu. A jednak nie wszyscy stosują tę prawdę w życiu. Jeżeli dosłownie, na roli postępują tak jak należy, to jednak nie zawsze gotówkę, uzyskaną ze sprzedaży płodów ziemi — umieszczają jak należy. Wiemy z prasy, z listów naszych korespondentów, jak wiele jest wypadków nieoględnego ukrywania zaoszczędzonych pieniędzy, w schowkach tak prymitywnych, jak piec, stodoła, siewnik itp., a potem przychodzi jakieś nie-szczęście pożaru, kradzieży — i uciulane pieniądze przepadają.

Tymczasem złożenie swoich oszczędności w potężnej instytucji, której przeprowadzonym w życiu hasłem jest pewność i zaufanie — da spokój i zapewni pieniądзом bezpieczeństwo, a składającemu jeszcze ponad to zysk w postaci odsetek. W chwili obecnej w P. K. O. złożyło swoje oszczędności blisko 3 miliony ludzi (dokładnie 2. 667. 711) — gromadząc kapitał prawie 750 milionów! (735.075.916). Obrót roczny wynosi ponad 30 miliardów. Te cyfry mają swoją przekonywującą wymowę. Mogą naprawdę zachęcić i zapewnić, że w takim towarzystwie nasza gotówka nie zginie, a wzrośnie. Jeżeli wziąć pod uwagę, że oprócz Centrali P. K. O. w Warszawie, w większych miastach, każdy urząd pocztowy załatwia sprawy obrotu czekowego i oszczędnościowego, że kwestia wpłat i wypłat nie nastrocza żadnych trudności, że dewizą P. K. O. jest: **szybkość, taniość, pewność i zaufanie** — będziemy mogli zrozumieć dlaczego w tej instytucji złotówki wzrastają w miliony i miliardy, dlaczego rzesza oszczędzających przekroczyła już dawno dwa miliony i liczba ta zwiększa się coraz bardziej (obecnie przybywa ponad tysiąc książeczek oszczędnościowych **dziennie!**)

Prosta rolnicza prawda, o pozorach żartu nabiera tutaj rumieńców życia. Złotówki nasze, rzucone jak ziarno do wielkiego skarbcza P. K. O. — wyrosną dla nas dojrzałym zbożem kapitału, który w niejednym momencie odda nam nieocenioną przysługę.

Kto oszczędza — ten nie drży o przyszłość.

Kto sieje — ten zbiera.

Ks. Franciszek Nowakowski

„ŻYWY RÓŻANIEC DZIECI”

Książeczka z ilustrowanymi Tajemnicami
Różańcowymi do odmawiania Różańca
św. przez dzieci w wieku od lat 8 do 14.

Recenzje: „Żywy Różaniec Dzieci”

Rzecz znakomita dobrze zastosowana do
duszy dziecka. Bardzo polecamy.
(„Homo Dei” lipiec-sierpień 1937)

Stron 48.

Cena 20 gr.

Wydawnictwo INSTYTUTU RÓŻAŃCOWEGO

Różne rady praktyczne

DOMOWE ROBOTY MALARSKIE.

Każda z pań gospodyń dąży do tego, aby mieć czyste, białe sprzęty kuchenne. A że malarza nie zawsze łatwo jest sprowadzić, szczególnie na wsi, — przeto same biorą się do odświeżania szaf, okien, stołków i t. p. Aby to zrobić ładnie — trzeba wiedzieć jak się do tego zabrać.

Jeżeli chodzi o przedmiot z surowego drzewa, należy go najpierw zagruntować farbą olejną z dodatkiem terpentyny do pokostu. Po wyschnięciu wyczyścić szmerglem i pociągnąć lakierem, który dostać można w każdym składzie farb.

Ażeby płaszczyzny polakierowane nie miały grudek i nie wyglądały jakby piaskiem posypane, trzeba malować w miejscu, gdzie nie dochodzi żaden pył, ani brud unoszący się w powietrzu. Trzeba podłogę zmoczyć wodą, zamknąć okna i innej już pracy nie wykonywać.

Jeżeli malujemy okna lub drzwi — wpięrw należy warstwy starej farby dobrze wyskrobać i wyszlifować.

Po malowaniu pendzle wymyć w terpentynie, żeby nie stwardniały.

JAK KONSERWOWAĆ DYWANY.

Dywany wyrabiane są w różnych gatunkach. Aby jaknajdłużej zachowały swój pierwotny i świeży wygląd, trzeba je odpowiednio oszczędnie używać i umiejętnie czyścić.

Najlepsze są odkurzacze elektryczne, które brud w dywanach zawarty wchłaniają do wnętrza aparatu, nie wrywając wcale włósów.

Przy czyszczeniu dywanów szczotką, nie używać szczotek twardej i czyścić zawsze w kierunku układania się włosa.

Nie zawiązać rogów, nie łamać, nie składać dywanów w „kostkę”, lecz zawsze związać w rolkę.

Trzepać dywany z lewej strony, wtedy kurz wydostaje się na wierzch i łatwo go miotełką usunąć.

Przy trzepaniu dywanów z prawej strony — wszystek brud osadza się w tkaninie.

Mniejszych dywanów nie trzepać, trzymając za kant lub frendzle gdyż mogą się uszkodzić.

Przy czyszczeniu nie zwilżać dywanów wodą. Dwa razy do roku można wyczyścić benzyną, która dobrze zmywa brud i przywraca kolorom świeży wygląd. Ostrożnie z ogniem!

Na schodach należy co pewien czas dywany przesuwac, żeby miejsca na zgięciach nie przetarły się.

JAK PRAĆ BIELIZNĘ JEDWABNĄ.

Od racjonalnego prania zależy ładny wygląd i w dużej mierze trwałość bielizny.

Jedwabie pierze się w następujący sposób:

Dobre zwyczajne mydło rozpuścić w gotowanej wodzie. Gdy woda ostygnie do 40 stopni, włożyć przeznaczony do prania przedmiot, pozostawiając go w tym roztworze do 2 godzin. Po upływie tego czasu wycisnąć rękoma brudną wodę (nie wykręcać oburącz), a po tym kilkakrotnie zanurzać go w nowym, jak wyżej powiedziane roztworze, następnie płukać w czystej wodzie z niewielkim dodatkiem octu.

Suszyć w cieniu, prasować nie bardzo gorącym żelazkiem.

JAK CZYŚCIĆ ZABRUDZONE TAPETY.

Tapetom starym i zabrudzonym łatwo jest nadać czysty, świeży wygląd przez wycieranie ich (tak jak gumką na papierze) masą przyrządzoną w następujący sposób:

Miesza się 12 części mąki, 2 części soli kuchennej i 2 części pomeksu. Do tego dodaje się tyle roztworu amoniaku, aby przy jednoczesnym ogrzewaniu otrzymać masę gęstości twardego kitu.

NAWOZY DLA ROŚLIN POKOJOWYCH.

Aby rośliny w pokoju rozwijały się ładnie i szybko — trzeba pomagać im przez podlewanie odpowiednim nawozem.

Do tego celu nadaje się bardzo woda, w której płókało się mięso.

Równie dobry i mocny nawóz dla roślin można przygotować ze świeżego nawozu krowiego, kurzego, gołębiego lub owczego rozpuszczonego w wodzie.

Nawóz kurzy, gołębi i owczy, przed użyciem odstawić na przeciąg kilkunastu dni, aby sfermentował gdyż użyty zaraz po rozpuszczeniu byłby za mocnym i mógłby rośliny zniszczyć.

JAK ZNISZCZYĆ TRAWĘ W BRUKU?

Gdy zajdzie trudność z wyrwaniem niepotrzebnej trawy z bruku przez pielenie — wtedy najlepiej posypać ją zwyczajną solą. W wypadku, gdy od pierwszego razu trawy nie zniszczymy — należy zabieg ten powtórzyć.

JAK ZAWIESZAĆ CIĘŻARY?

Dobrze umocowany hak w murze może utrzymać nawet bardzo wielki ciężar, o ile umiejętnie ten ciężar zawiesimy.

Trzeba więc zwrócić uwagę na to, aby przedmiot, który zawieszamy miał nachylenie prostopadłe. Nie zawieszać ukośnie, gdyż rama czy inny przedmiot w ten sposób zawieszony będzie wyciągał hak z muru.

JAK CZYŚCIĆ ŁAŃCUCHY ŻELAZNE?

Jeżeli chcemy łańcuchy zardzewiałe oczyścić najłatwiej — trzeba sporządzić bęben do obracania, najlepiej z beczki, wyspać do niego ostrego piasku i małych krzemków rzecznych, włożyć w to łańcuch, zamknąć i obracać.

Przez ciągły ruch łańcuchy stają się zupełnie czyste. Dla „wypolerowania“ należy do tego samego bębna wyspać suchych trocin drzewnych i odpadków skurzanych, postępując w ten sam sposób, co przedtem.

Jeśli chcemy wyczyścić mniejsze łańcuchy, wówczas do woreczka wysypujemy drobno pocięty lub poszarpany papier np. gazetę, chwytamy za dwa końce woreczka i przez dłuższy czas „zyspujemy“ całą zawartość woreczka z jednego końca, w drugi.

JAK WYWABIĆ RDZAWĘ PLAMĘ Z BIELIZNY?

Rdzawe plamy z bielizny usuwa się mieszaniną sporządzoną w następujący sposób:

Zmieszać 1 część soli szczawikowej, 1 cz. soku cytrynowego, 1 cz. soli kuchennej i 8 cz. czystej wody. Kilka kropli tego płynu przelać na splamione miejsce, trzymając materiał nad naczyniem cynowym, w którym znajduje się gorąca woda.

Następnie plamę tę wyprać w zwyczajnej wodzie mydlanej.

JAK ZUŻYTKOWAĆ TROCINY?

Trociny drzewne, można zużytkować do różnych potrzeb:

1. Przy wędzeniu wędlin, czy ryb, trocinami posypać rozpalone ognisko. Trociny dają bardzo dużo dymu w czasie nadzwyczaj krótkim.

2. Trociny nadają się również do czyszczenia podług w kościołach, korytarzach, salach, sklepach i t. p. Zaletą ich jest, że przy zmiataniu pochłaniają wszystkich kurz.

3. Do posypywania ulic, chodników czy podwórz, przy ślizgawicy, trociny lepiej nadają się niż piasek czy popiół.

JAK POZBYĆ SIĘ PLUSKIEW?

Pluskwy — to jeden z najstraszniejszych wrogów człowieka. Owad ten tworzy sobie gniazda w miejscach najbardziej dla człowieka niedostępnych i może przetrwać więcej niż rok bez najmniejszego pożywienia.

Dlatego też walka z pluskwami jest bardzo trudna, zniszczyć je można jedynie metodą walki gazowej.

W tym celu, izbę, w której są pluskwy należy najpierw uszczelnić za pomocą pasków papierowych. Przy oklejaniu szczelin nie należy pominąć dziurki od klucza i innych, choćby najmniejszych szpar czy otworków.

Przedmioty wełniane i futra należy usunąć; meble, co do których ma się podejrzenie, że mogą w nich być pluskwy — należy zostawić, szuflady i drzwi pootwierać.

Następnie na środku podłogi ustawić dwie cegły, na nich miseczkę, na dnie miski znów cegłę, a na niej metalowe jakieś naczynie z siarką, którą należy połać denaturowanym spirytusem i zapalić.

Biały dym (gaz), który ze spalonej siarki powstaje jest najlepszą bronią na pluskwy, gdyż wejdzie

w najdrobniejszą nawet szczelinę skutecznie zabijając pluskwy.

Pokój musi być zamknięty przynajmniej 8—12 godzin.

Po tym czasie można przystąpić do wietrzenia.

Podczas tych wszystkich czynności postępować ostrożnie, gdyż gaz ten dla człowieka jest również bardzo szkodliwy.

JAK USZCZELNIAĆ OKNA NA ZIMĘ?

Istnieje wiele sposobów uszczelniania okien na zimę.

Podamy jednak sposób najtańszy i najprostszy.

Przed wszystkim trzeba zbadać czy kit dobrze do szyb przylega. Stary i popękany kit wpuszcza bardzo wiele zimnego powietrza. Należy więc kitem świeżym szyby w ramach uszczelnić. Kit robi się z kredy mielonej, zmieszanej z pokostem. Kreda musi być sucha, gdyż wilgotna źle się wyrabia. Pokost z kredą należy zamieszać i wyrabiać jak ciasto tak długo, dopóki cała masa nie stanie się elastyczną jak guma.

Po uszczelnieniu szyb kitem, należy uszczelnić szpary pomiędzy ramą okienną a futryną. Najlepiej do tego nadaje się wata papierowa, którą łatwo jest w sklepach nabyć. Jeden koniec takiego waleczka z waty przypinamy do otwartej ramy okiennej, następnie doprowadzamy nim całą ramę, znów przypinamy pluskiewką, żeby się nam nie zsunał i wreszcie domykamy okno.

Jeśli szpary oklejamy papierem — wtedy trzeba wybrać papier biały nie zadrukowany i kleić kłajstrem przygotowanym z mąki. Zrobić to w ten sposób, aby okna nie zeszpecić.

Do wietrzenia mieszkania pozostawić niezaklejoną jedną szybę z urządzeniem do otwierania.

JAK LUTOWAĆ BEZ KOLBY

Wiele kłopotu nieraz sprawia, gdy trzeba zalutować dziurę w jakim naczyniu. Jedzie się wtedy do miasta, najczęściej przepłacając za taką naprawę drobnych uszkodzeń.

Lutować może każdy, nie mając nawet kolby.

Miejsce, które w uszkodzonym naczyniu ma być zalutowane czyści się piórkiem maczanym w kwasie solnym, kładzie na to kawałek cyny angielskiej ogrzewa płomieniem lampy lub świecy.

Ponieważ płomień taki nie jest dostatecznie gorący, aby cynę rozpuścić i połączyć z naczyniem — bierze się cienką rurkę (może być nawet słomka), a dmuchając przez nią na płomień, skierowuje się go na miejsce, uszkodzone, gdzie leży cyna.

W ten sposób lutować można nawet bardzo drobne przedmioty

JAK KLEIĆ SZKŁO I PORCELANĘ.

Stłuczone naczynia szklane i porcelanowe można kleić, o ile nie poginęły potłuczone drobne kawałki.

Wszelkie naczynia szklane, porcelanowe i fajansowe jak talerze, miseczki, wazy, figurki klei się klejem przyrządzonym z jednej części wapna gaszonego i jednej części gliny zmieszanej z białkiem jaja.

Równie dobry i mocny klej do porcelany i szkła przyrządza się z 25 części kleju stolarskiego, 16 części bieli ołowianej, 8 części bieli cynkowej, $\frac{1}{2}$ części kamfory, 14 części wody i 1 część spirytusu.

Przed klejeniem obie części szkła podgrzać, następnie dobrze ścisnąć i pozostawić w ciepłym miejscu aż do wyschnięcia.

Klej przezroczysty do szkła przyrządza się z 5 części kauczuku, 1 części mastyksu i 4 części chlorku.

JAK CZYSZCİĆ SREBRA.

Wiele jest sposobów, omawiających czyszczenie srebra. Najtańszy i niezły sposób jest następujący:

Przedmioty srebrne należy najpierw wymyć w roztworze mydła aby usunąć tłuszcz, a następnie myć nasyconym roztworem soli kuchennej. Nasycony roztwór soli otrzymuje się wtedy, gdy woda tyle już soli w sobie zawiera, że więcej nie chce się rozpuszczać. Po wymyciu wypłukać, wycierając do sucha miękką serwetką.

JAK USUNĄĆ PLEŚŃ Z PIWNICY

Niemili, stęchły zapach pleśni piwnicznej można usunąć przez zamiecieńnię całej piwnicy razem ze ścianami i sufitem przy jednoczesnym dłuższym przewietrzeniu.

Po tych czynnościach należy wszystkie otwory szczelnie pozamykać i zapalić siarkę (umieszczoną w żelaznych naczyniach).

Wydzielający się przy spalaniu siarki gaz zabija znajdujące się w piwnicy bakterie i zarodki pleśni.

Piwnica powinna być szczelnie zamknięta przynajmniej przez kilkanaście godzin.

JAK USUNĄĆ PLAMY ZE ZLEŻAŁEJ BIELIZNY.

Jeżeli wilgotna bielizna leży przez czas dłuższy, wtedy powstają na niej duże, zielonkawo-sinawe plamy. Pozbyć się ich można w następujący sposób:

Przed wszystkim trzeba ją raz jeszcze uprać w wodzie mydlanej i wypłukać w czystej wodzie. Następnie dla wybielenia, kładzie się znów do wody, z dodatkiem wody utlenionej (na litr wody 2 gr. wody utlenionej); wreszcie się płóćce w 1%-owym roztworze kwasu siarkowego.

ZAMARZNIĘTE SZYBY.

Kryształy lodu na szybach powstają z pary, która zamarzając tworzy najrozmaitsze wzory.

W sklepach, przy oknach wystawowych zapobiegają temu przez specjalne elektryczne wentylatory lub grzejniki elektryczne. O ile tych przedmiotów się nie posiada — można w inny sposób pozbyć się kryształów lodu na szybach.

Do ciepłej wody wsypuje się soli kuchennej lub ałunu (garść soli na pół litra wody), szybę zamarzniętą powleka się tym płynem za pomocą gąbki, pendzelka czy szmaty. Gdy kryształy znikną, szybę należy zaraz wytrzeć do sucha.

ODŚWIEŻANIE MEBLI POLITUROWANYCH.

Wiadomem jest, że meble politurowane po dłuższym czasie tracą swój połysk. Meble takie może sobie każdy odświeżyć w następujący sposób:

Przewidziane do odświeżenia przedmioty trzeba najpierw starannie i gruntownie oczyścić z brudu i kurzu, powierzchnię ich wycierając płócienną zwilżoną nieco szmatą.

Następnie należy przyrządzić mieszaninę złożoną ze 100 części wosku Karnauba i 10 cz. alkany (stapia się to na ogniu). Po zestawieniu z ognia dodaje się 700 cz. nafty i 310 cz. oleju terpentynowego. Po ostygnięciu pastą tą pociera się meble, a gdy zupełnie wyschnie, wtedy miękką czystą ściereczką wyciera się mocno, przez co otrzymują b. ładny połysk.

JAK Z TWARDEJ WODY OTRZYMAĆ MIĘKKĄ?

Aby rozmiękczyć niewielką ilość wody twardej — trzeba ją przegotować.

W wypadku, gdy chodzi nam o uzyskanie dużo miękkiej wody, wtedy do potrzebnej ilości wsypuje się odpowiednią ilość mleka wapiennego. Woda stanie się miękką.

KOMPOST.

Niektórzy ludzie mówią, że kompost to skarbonka skrzętnego gospodarstwa

Do szybkiego rozłożenia się kompostu musi być stała wilgotność. Dlatego miejsce na kupę kompostową należy wybierać w cieniu. Dobrze jest również zlewać kupę kompostową od czasu do czasu gnojówką, albo wodą z mydlinami (po praniu). Aby wilgoć doszła do wszystkich miejsc, należy porobić z wierzchu grubszym kołkiem kilkanaście dziur.

Obok zlewania trzeba kompost przekopać przynajmniej dwa razy do roku tak, aby warstwa spodnia znalazła się na górze, a górna na dole. Przy przekopywaniu dobrze jest przysypać miałem wapiennym.

Zakładanie kompostu w dołach nie jest wskazane, gdyż utrudniony jest wtedy dostęp koniecznego powietrza.

Na kompost nie wrzucać szkła lub skarup ani chwastów, które mogłyby po tym ziemię zanieczyszczyć.

PRZECHOWYWANIE WARZYW.

Warzywa łatwo jest przechować, gdy się je umiejętnie zbiera. Przede wszystkim nie wolno zbierać warzyw niedojrzałych. Trzeba je zbierać przed przymrozkami, w suchą pogodę, dać im przeschnąć na słońcu i wietrze, nie dołować chorych, obitych lub z uszkodzonymi korzeniami, nie myć przed dołowaniem.

Warzywa przechowuje się w piwnicach albo kopcach. Tak w kopcu jak i w piwnicy trzeba urządzić przewiew.

Warzywa delikatniejsze, jak marchew, pietruszkę, brukiew, rzepę, selery — przechowujemy w piwnicy układając w warstwach przesypanych za każdym razem piaskiem.

Kapusta psuje się, gdy leży na ziemi. Dlatego też najlepiej ją wieszać główkami na dół albo dołować, zasypując głąby do połowy piaskiem.

Zarówno kopce jak i piwnice winny być zakładane w miejscach suchych. Nie należy zakładać zbyt dużych kopców.

O WYCHOWIE KUR.

Wychów kur jest szeroko przez gospodynie znany. Mają już w tym wiele doświadczenia. Nie zaszkodzi jednak przyjąć do wiadomości, że pomyślny wynik lęgów zależy wiele od miejsca, w którym legi się odbywają. Miejsce takie musi być spokojne, czyste i dość ciepłe. Gniazdo musi być przestronne, ale płytkie, gdyż kwoka, wskazując do gniazda wysokiego potłucze wiele jaj. Niewygodnie jest również zdejmować ją z gniazda, a i powietrza brak kwoco w głębokim gnieździe będzie.

Gdy się pisklęta wyklują, nie należy ją przez pierwsze dwa dni żywić, gdyż odpowiednią ilość pożywienia posiadają w zapasie, jaki uzyskały, będąc jeszcze w jajku.

Kurczętom nie powinno dawać się jajka siekanego na twardo, gdyż jest to źle strawne. Dawać natomiast t. zw. serek jajeczny, który przyrządza się następująco: rozbić jajko i wlać je do szklanki słodkiego mleka, dobrze zmieszać, posawić na wolnym ogniu, aby się ścięło. Następnie przecedzić przez gałganek, dobrze wycisnąć, zmieszać z tłuczoną bułką, dodać troszeczkę gotowanego ryżu i dawać pisklętom na czystej deseczce. Na drugi dzień przyrządzić świeży pokarm, gdyż

ten staje się szkodliwy ponieważ zakisa. Deseczka musi być zawsze wymyta i czysta.

JAK PIELEGNOWAĆ WŁOSY

Posiadać własny grzebień i szczoteczkę, które należy często oczyszczać.

Czesać włosy szczotką 2 razy dziennie.

Nie moczyć włosów. Myć wodą i mydłem krótkie włosy choćby codziennie, długie — dwa razy miesięcznie; przy myciu długich włosów starać się przede wszystkim myć skórę głowy.

Unikać używania tłuszczów i pomad, suche z natury włosy po umyciu natłuścić kilku kroplami olejku migdałowego, lub oliwy.

Starannie myć włosy zwłaszcza przy pojawieniu się łupieżu, jako zapobieganie przyszłego łojotoku prowadzącego później do łysienia.

Przy łojotopie zasięgnąć porady u lekarza celem zastosowania na skórę głowy odpowiednich dzieciowych i siarkowych przetworów.

W razie zawsznienia można się pozbyć pasożytów w sposób następujący: zmieszać łyżkę nafty z łyżką oliwy, tranu, lub gliceryny (braku oliwy można używać samej nafty) zwilżyć tą mieszaniną włosy wieczorem (ostrożnie z ogniem!) tak, ażeby ani jeden włos zwłaszcza przy skórze nie pozostał suchy. Owinąć głowę na noc papierem woskowym i obwiązać chustką. Z rana na drugi dzień włosy dokładnie wymyć ciepłą wodą z mydłem i wyczesać gęstym grzebieniem zmoczonym w mocnym occie. Czesanie takie powtarzać w przeciągu kilku dni następnych.

IZOLACJA PO CHOROBACH ZAKAŻNYCH.

Kto przeszedł chorobę zakaźną, może spotykać się z ludźmi w pu-

blicznych miejscach: po szkarlatynie — po 6 tygodniach od chwili wystąpienia wysypki i jeśli nie ma śladu łuszczenia naskórka; po odrze — po 4 tygodniach od chwili wystąpienia wysypki, jeśli nie ma śladu łuszczenia naskórka; po róży — po dwu tygodniach od chwili wystąpienia wysypki; po ospie wietrznej — gdy odpadną wszystkie strupy; po koklusz — po 6 tygodniach od dnia wystąpienia kaszlu, gdy ustaną napady spazmatyczne i przestanie wydzielać się płwocina; po śwince — po 3 tygodniach od chwili wystąpienia obrzęku gruczołów; po błonicy w trzy tygodnie po zupełnym wyzdrowieniu, po ustąpieniu zaczerwienienia gardła, krtani i błony śluzowej nosa. Po ospie naturalnej, gdy odpadną wszystkie strupy.

ŚRODKI DEZYNFEKCYJNE.

Wapno w postaci mleka — roztwórz wapna gaszonego w wodzie 1:3 — do odkażania ścian bielych, kanałów, ścieków itp.

Chlorek wapna — cztery łyżki stołowe na 1 litr wody — do odkażania odchodów.

Soda — jedna łyżka stołowa na 1 litr wrzącej wody — do odkażania bielizny, podłogi, sprzętów drewnianych i do wygotowania naczyń.

Karbol — trzy do pięciu części na 100 części wody — do odkażania rąk, narzędzi, bielizny itd.

Kreolina — 1—2 części na 200 części wody — jak karbol.

Sublimat — 1 część na 1000 części wody t. j. 1 g. na 1 litr do odkażania, rąk, bielizny, futer, ubrania, mebli, podłogi itd.

Ciało odkaża się przy pomocy kąpieli i umycia całego ciała mydłem.

Ręce myje się najpierw doskonale mydłem i wodą aż po łokcie i trzyma się później przez 5 minut w środku odkażającym.

Gardło płucze się 3% kwasem borowym (1 łyżeczka na szklanek gorącej wody) lub wodą utlenioną (1 łyżka na szklanek wody).

Wydzieliny chorego trzyma się przez 2 godziny ze środkiem odkażających, poczym się wylewa jako unieszkodliwione. Dodatek nadmanganianu potasu usuwa przykrą woń.

Naczynia stołowe gotować przez kwadrans w 2% roztworze sody.

Bieliznę należy trzymać w osobnym naczyniu w płynie odkażającym przez 2 godziny, poczym można oddać do prania.

Szczotki i grzebienie należy moczyć przez 2 godziny w płynie odkażającym.

Mieszkanie odkaża się przy pomocy specjalnych aparatów.

Ubranie odkaża się podobnie jak mieszkanie.

Grożba Grzybów domowych oraz sposoby zabezpieczenia przed nimi budynków oraz drewna użytkowego.

Bardzo wiele osób, nieraz wysoko wykształconych, nie zdaje sobie sprawy z niebezpieczeństwa jakie stanowią grzyba, zwane pospolicie grzybami domowymi.

Grzyby domowe, jak zresztą wszystkie inne grzyby, wymagają dla swego rozwoju specjalnego podłoża, utworzonego ze związków t. zw. organicznych. Z takich właśnie związków utworzone jest drewno.

Jedne grzyby rosną na żywych drzewach, powodując anormalny rozwój i w końcu śmierć i te grzyby nazywają się pasożytami; inne nazywają

się saprofitami. Wszystkie grzyby domowe należą oczywiście do tej ostatniej kategorii.

Grzyby domowe zarażają drewno przy pomocy zarodków, które wytwarzają w swych owocnikach w bardzo dużej ilości, lub przy pomocy specjalnych rozmnożeń, czy też przy pomocy grzybni, przeniesionej z zarażonego drewna.

Dla swego normalnego rozwoju grzyby domowe wymagają odpowiedniej temperatury, a w szczególności odpowiedniej wilgoci. Toteż jeżeli budynek narażony jest, na skutek wadliwej konstrukcji na stałe zawilgocenie, szczególnie części przyziemnych (podwalin, legarów), można być stuprocentowo pewnym, że w takim budynku pojawi się grzyb.

Na obecność grzyba w budynku, szczególnie w początkowych jego stadiach wskazuje nieprzyjemny stęchły zapach, wypełniający mieszkanie. U osób wrażliwych zapach ten powoduje bóle głowy i omdlenia. Gdy grzyb występuje pod szczelnie ułożoną podłogę lub wewnątrz ścian, jego obecność przejawia się w uginaniu się desek podłogowych oraz w wykrzywianiu parapetów i futryn.

W dalszych stadiach swego rozwoju grzyb domowy wychodzi na zewnątrz, staje się widzialny. Występuje on wtedy pod postacią watowatych utworów, koloru białego, na listwach podłogowych, boazerjach, futrynach, tapetach i t. d. W końcu tworzy on skórzasto-mięsiste ciało owocowe koloru żółtego o białych obwódkach.

Pojawienie się ciała owocowych wskazuje na bardzo daleko posunięty rozwój grzyba w budynku.

Już po dostrzeżeniu pierwszych przejawów gospodarki grzyba w budynku (nieprzyjemny zapach, wilgotne plamy w kątach podłóg i ścian, na szalówkach i tapetach) należy się zabrać energicznie do jego usunięcia.

Odrzybienie należy przeprowadzić umiejętnie tak, aby całkowicie zabić wszelkie ślady grzyba. Samo zastąpienie chorego drzewa przez zdrowe nie może być uważane za dostateczny zabieg odrzybiający. Przez wprowadzenie zdrowego drzewa do budynku, w którym pozostały choćby najdrobniejsze ślady grzyba po uprzednim odrzybieniu można wywołać ponowny jego rozwój. Toteż w celu radykalnego usunięcia grzyba z budynku należy postępować w sposób następujący:

1. Zerwać podłogę i usunąć legary oraz dolne części futryn drzwiowych, opanowane przez grzyb.
2. Usunąć przerośniętą grzybem podsypkę podpodłogową do głębokości zasięgu grzybni.
3. Jeżeli ma się do czynienia z budynkiem murowanym, to należy odbić tynki powyżej poziomu podłóg conajmniej o 10 centymetrów ponad granicę grzyba. Dobrze oczyścić ściany i spoiny (fugi) przy pomocy szczotki drucianej lub ryżowej.
4. Jeżeli ma się do czynienia z domem drewnianym to należy odbić tynki na znaczną wysokość, aby się przekonać czy bale i słupki nie są napoczęte przez grzyb.
5. Na miejsce usuniętej podsypki podpodłogowej należy nasypać dobrze wysuszonego piasku, najlepiej rzecznego.
6. W fundamentach należy porobić otwory, któreby po założeniu podłogi zapewniały krążenie powietrza i wysuszanie przestrzeni podłogowej.
7. Obnażone z tynku ściany należy posmarować wodnym roztworem specjalnej soli grzybobójczej, nie barwiącej tynków, a znanej pod nazwą „Fungomur“.

8. Podwaliny, legary i dolne części desek podłogowych należy wysmarować dwukrotnie olejowo-solowym środkiem grzybobójczym zwanym „Kreodina”. Środek ten może być stosowany do drzewa nawet niezupełnie suchego.

9. Futryny, oddrzewia, parapety należy posmarować wodnym roztworem środka zwanego „Fungolem”.

Taka sama taktyka może być zastosowana i do zabezpieczenia nowo wznoszonego budynku.

W celu uniknięcia niepotrzebnego trudu i zapewnienia sobie gwarancji, że prace odgrzybiające będą przeprowadzane należyte, najlepiej jest sprowadzić specjalistę, któryby na miejscu nakreślił plan robót odgrzybiających. Gdyby to okazało się niewykonalnym z jakichkolwiek względów, wystarczy zwrócić się o poradę do specjalnego laboratorium firmy „Fungus” w Warszawie, ul. Nowogrodzka 49, która udziela wyczerpujących wskazówek i wysyła wypróbowane środki grzybobójcze.

Aby otrzymać od wyżej wspomnianej firmy należyte wskazówki oraz odpowiednie i w odpowiedniej ilości środki należy przesłać jej próbki zagrzybionego drewna, dołączając do nich następujące dane: a) Rodzaj gruntu na którym stoi budynek; b) Kiedy dom postawiono, względnie przeprowadzono przebudowę; c) Czy budynek jest drewniany, czy murowany z cegły, betonu, pustaków i t. d.; d) Jaka jest konstrukcja podłóg; e) Odręczny planik pomieszczenia z zaznaczeniem gdzie grzyb występuje.

No podstawie tych informacji zostaną ustalone: nazwa grzyba i jego stopień żywotności, stopień zniszczenia drewna, oraz co najważniejsze, ustalony zostanie sposób postępowania w odgrzybianiu.

F. S.

GRZYB DOMOWY

TO WRÓG TWEGO DOMU I ZDROWIA

Wytępienie grzyba na początku jego rozwoju jest łatwe. Grzyb zapuszczony może doprowadzić dom do ruiny. Mieszkanie w domu zagrzybionym jest szkodliwie dla zdrowia.

Badania próbek drewna. Porady. Przeprowadzanie robót odgrzybiających z gwarancją. Własne środki przeciwgrzybowe i przeciwoigniowe.

„FUNGUS”

ZWALCZANIE GRZYBÓW
SZKODNIKÓW SP. Z O. O.

WARSZAWA, NOWOGRODZKA 49. TELEFON 9-81-92.

Przepowiednie pogody

(według kalendarza stuletniego)

STYCZEŃ

Do 6 mróz i śnieg, około 10 zadymki, potem odwilż, w końcu śniegi.

LUTY

Początek miesiąca mroźny, około 10 ponuro i mglisto, w połowie miesiąca piękna pogoda, w końcu deszcze.

MARZEC

Z początku śnieg, około 12 roz pogodzenie, potem przymrozki i zmiennie, koniec miesiąca pogodny.

KWIECIEŃ

W pierwszych dniach dżdżysto i śniegi przelotne, potem przymrozki i pogodnie, około 15 deszcze, koniec miesiąca zmienny, przeważnie pogodny.

MAJ

Do 10 pogodnie, potem chłodno i deszcze, około 20 zmiennie, w ostatnich dniach miesiąca piękna pogoda.

CZERWIEC

Początek miesiąca — ciepło i pogodnie, potem słotnie, około 20 upały i burze, koniec miesiąca chłodny.

LIPIEC

Pierwsze dni upalne, około 10 burze a miejscami grady, w drugiej połowie przelotne deszcze.

SIERPIEŃ

Początek upalny, około 5 burze, potem pogodnie, w połowie miesiąca przelotne deszcze, w końcu — piękna pogoda.

WRZESIEŃ

Początek słotny, od 5 pogodnie, w połowie miesiąca zmiennie, około 20 trwała pogoda.

PAŹDZIERNIK

Pierwsza połowa miesiąca — pogodnie, potem słota, w końcu roz pogodzenie.

LISTOPAD

W pierwszych dniach zmiennie, około 10 ponuro i mglisto, w połowie śnieżycy, potem roz pogodzenie, w końcu zmiennie.

GRUDZIEŃ

Z początku zadymki, około 10 mroźnie, w połowie miesiąca odwilż, w drugiej połowie mróz i śnieg, w końcu zmiennie.

Wiadomości z astronomii — Zaćmienia

W r. 1938 nastąpią 4 zaćmienia, mianowicie 2 zaćmienia Słońca i 2 — Księżyca. W Polsce widoczne będzie tylko jedno zaćmienie Księżyca.

I. Zaćmienie Księżyca, całkowite, w dniu 14 maja. W Polsce niewidoczne.

II. Zaćmienie Słońca, całkowite, w dniu 29 maja. W Polsce niewidoczne, natomiast widoczne w południowej części oceanu Atlantycznego i jako częściowe w południowej Afryce i w południowej Ameryce.

III. Zaćmienie Księżyca, całko-

wite, w dniu 7 i 8 listopada. W Polsce widoczne, a mianowicie: wejście Księżyca w półcień o godz. 20 min. 38, wejście w cień o godz. 21 min. 40, początek całkowitego zaćmienia o godz. 22 min. 45,1, środek zaćmienia o godz. 23 min. 26,2. Koniec całkowitego zaćmienia, dnia 8-go o godz. 0 min. 7,4, wyjście z cienia o godz. 1 min. 11, wyjście z półcienia o godz. 2 min. 13.

IV. Zaćmienie Słońca, częściowe, w dniu 21 i 22 listopada. W Polsce niewidoczne natomiast widoczne w Japonii, w półn. części oceanu Spokojnego i na zach. wybrzeżach Ameryki Północnej.

TARYFA POCZTOWA

LISTY. Miejskowe:

do wagi	20 gramów	15 gr
ponad 20 do 250 gramów		30 gr
ponad 250 do 500 gramów		40 gr
ponad 500 do 1000 gramów		60 gr

Zamiejskowe:

do wagi	20 gramów	25 gr
ponad 20 do 250 gramów		50 gr
ponad 250 do 500 gramów		80 gr
ponad 500 do 1000 gramów		120 gr

KARTKI POCZTOWE. Miejskowe:

pojedyncze	10 gr
z opłaconą odpowiedzią	20 gr

Zamiejskowe:

pojedyncze	15 gr
z opłaconą odpowiedzią	30 gr

D R U K I.

do wagi	20 gramów	5 gr
ponad 20 do 50 gramów		10 gr
ponad 50 do 100 gramów		15 gr
ponad 100 do 250 gramów		25 gr
ponad 250 do 500 gramów		50 gr
ponad 500 do 1000 gramów		60 gr
ponad 1000 do 2000 gramów		70 gr

Nadane jednorazowo:

ponad 500 do 1000 sztuk	70%
ponad 1000 do 5000 sztuk	65%
ponad 5000 do 10000 sztuk	60%
ponad 10000	50%
opłata za druki odpowiedniej wagi.	

PAPIERY HANDLOWE I PRÓBK I TOWARÓW.

do wagi	100 gramów	15 gr
ponad 100 do 250 gramów		25 gr
ponad 250 do 500 gramów		50 gr
ponad 500 do 1000 gramów		60 gr

O b r ó t z a g r a n i c z n y.

- a) Do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier.

KARTKI POCZTOWE.

pojedyncze	25 gr
z opłaconą odpowiedzią	50 gr
b) do innych krajów	30 gr
z opłaconą odpowiedzią	60 gr

L I S T Y.

- a) Do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier do 20 gram. 45 gr
za każde dalsze 20 gram. 25 gr
b) do innych krajów 20 gram. 55 gr
za każde dalsze 20 gram. 30 gr

D R U K I.

za każde	50 gramów	10 gr
----------	-----------	-------

PAPIERY HANDLOWE,

za każde	50 gramów	10 gr
----------	-----------	-------

POLECENIE PRZESYŁEK LISTOWYCH.

Obrót wewnętrzny z U. P. Gdańsk	30 gr
Obrót zagraniczny łącznie z Wolnym m. Gdańskiem	45 gr
Expres w kraju	50 gr
zagraniczne	100 gr
Opłaty za przesyłki listowe w kraju i zagraniczne adresowa- wane „poste restante“	10 gr

Zwrotne poświadczenie odbioru przy nadaniu przesyłki w kraju:

U. P. Gdańsk	25 gr
zagranicą z Gdańskiem	55 gr

PRZEKAZY POCZTOWE.

	do 20 zł	20 gr
ponad 20 do 50 zł		40 gr
ponad 50 do 100 zł		60 gr
ponad 100 do 500 zł		100 gr
ponad 500 do 1000 zł		150 gr
ponad 1000 do 2000 zł		200 gr
ponad 2000 do 5000 zł		300 gr

Przesyłki mieszane opłata jak pa-
piery handlowe: (druki, próbki to-
warów, papiery handlowe).

Za telegramy zamiejskowe opłata
od wyrazu 15 gr — zasadniczo
25 gr

Wysokość opłat obowiązujących
przy wpłatach blankietami P. K. O.
od dnia 1 września 1934 roku jest
następująca:

	do 50 zł	10 gr
powyżej 50 do 100 zł		20 gr
powyżej 100 do 250 zł		30 gr
powyżej 250 do 500 zł		40 gr
powyżej 500 do 750 zł		60 gr
powyżej 750 do 1000 zł		80 gr
powyżej 1000 do 5000 zł		150 gr
powyżej 5000		250 gr

P A C Z K I.

Waga	do 100 km	ponad 100 do 300 km	ponad 300 do 600 km	ponad 600 km
do 1 kg	0.50	0.50	0.60	0.60 zł
do 3 kg	0.70	0.80	1.20	1.40 zł
do 5 kg	0.90	1.30	1.80	2.30 zł
do 10 kg	1.30	2.30	3.—	3.50 zł
do 15 kg	1.70	3.—	4.50	5.— zł
do 20 kg	2.—	3.80	5.80	7.— zł

Paczki ochronne + 50%, dopłata za pilne 0.50 zł, dopłata za pobranie 0.50 zł

PACZKI ŻYWNOŚCIOWE.

		do 100	ponad 100 do 300 km	ponad 300 do 600 km	ponad 600 km
ponad	do 5 kg	0.50	0.50	1.—	1.20 zł
ponad	5 do 6 kg	0.50	0.50	1.20	1.50 zł
ponad	6 do 7 kg	0.50	0.70	1.30	1.70 zł
ponad	7 do 8 kg	0.50	0.80	1.50	2.— zł
ponad	8 do 9 kg	0.60	0.90	1.60	2.30 zł
ponad	9 do 10 kg	0.60	1.20	2.—	2.90 zł
ponad	10 do 15 kg	0.80	1.60	3.—	4.50 zł
ponad	15 do 20 kg	1.—	2.20	4.—	5.50 zł

Paczki ochronne + 50%, dopłata za pilne 50 gr.

PACZKI WARTOŚCIOWE do 10.000 złotych.

Oплата jak za zwykłe paczki i оплата асекuracyjна за każde rozpoczęte 100 zł 10 groszy

TELEGRAMY ŻYCZENIOWE I KONDOLENCYJNE.

za każde słowo 5 gr. — najmniej jednak 75 gr. — оплата podstawowa 25 gr.

M I A R Y I W A G I

Miary długości.

a) metryczne:

Metr (m) = 10 dm = 100 cm
= 1000 mm.

Kilometr (km) = 1000 m.

decymetr (dm) = 0.1 m.

centymetr (cm) = 0.01 m.

milimetr (mm) = 0.001 m.

b) polskie:

mila polska = 8 stajom = 8534 m.

pręt = 7½ łokcia = 4.32 m.

sążen = 3 łokciom = 1.73 m.

łokieć = 2 stopom = 58 cm.

stopa = 12 calom = 29 cm.

cal = 12 liniom = 24 mm.

Miary powierzchni:

a) metryczne:

Metr kwadratowy (m²) = 100 dm²
= 10000 cm² = milionowi mm².

ar (a) = 100 m².

hektar (ha) = 100 a.

b) polskie:

włoka = 30 morgom = 16 ha, 79.6 a.

mórg = 30 prętom kwadr. = 56 a.

pręt kwadratowy = 56.25 łokcia

kwadratowego = 18.66 m².

sążen kwadratowy = 2.99 m².

Miary objętości.

a) metryczne:

Metr sześcienny (m³) = 1000 dm³
= milionowi cm³.

litr (l) = 1 dm³.

hektolitr (hl) = 100 l.

b) polskie:

sążen sześcienny (miara drzewa)
= 5.16 m³.

korzec = 32 garcom = 128 l

niezupełnie dokł.

garniec = 4 kwartom = 4 l

niezupełnie dokł.

kwarta = 16 kwaterkom = 1 l.

niezupełnie dokł.

antał = 18 garncom.

antałek = ½ albo ⅓ antała.

Wagi.

a) metryczne:

kilogram (kg) = 100 dkg = 1000 g.

tonna (t) = 1000 kg.

centnar metryczny (q) = 100 kg.

dekagram (dk) = 0.01 kg.

gram (g) = 0.001 kg.

decygram (dg) = 0.1 g

centygram (cg) = 0.01 g

miligram (mg) = 0.001 g

wagi
aptecz-
ne

b) polskie:

centnar = 100 funtom = 40 kg

55 dkg.

funt polski = 32 łutom = 405.5 g.

JARMARKI W POLSCE

Woj. Białostockie.

Augustów, miasto pow. Jarmarki w pierwsze wtorki: po Nowym Roku, po Niedzieli Palmowej, po św. Stanisławie, po św. Antonim, po św. Piotrze i Pawle, po św. Wincentym, po św. Bartłomieju, po św. Marcynie. Co wtorek i piątek targ.

Bakałarzewo, pow. Suwałki. Jarmarki: 9 stycz., 6 lut., 13 marca, 24 kwietnia, 19 czerwca, 31 lipca, 6 listopada.

Bargłów, pow. Augustów. Co czwart. targ. **Białowieża**, pow. Bielsk. Co poniedział. targ. **Białystok**, miasto powiatowe. Jarmarki: 24 czerwca. Co czwartek targ.

Bielsk, miasto powiatowe. Jarmarki: 7 stycznia, pierwszego czwartku Wielk. Postu w czwartek śródości, w pierwszy dzień po Wniebowst., trzeciego dnia Ziel. św., w pierwszy dzień po oktavie Bożego Ciała, 22 września, 20 grudn. Co czwartek targ.

Boćki, pow. Bielsk. Jarmarki: w pierwszą środę po 1 każdego miesiąca. Co środę targ.

Brańsk, pow. Bielsk. Jarmarki: w pierwszy dzień po św. Kazimierzu, pierwszego dnia po Ziel. św., pierwszego dnia po św. Małgorzacie, po św. Michale, po św. Barbarze. Co poniedziałek targ.

Brańszczyk, pow. Ostrow. Jarmarki: w pierwsze wtorki po 1 i 15 każ. miesiąca.

Brok, pow. Ostrow. Jarmarki: we wtorki po 1 każdego miesiąca. Co piątek targ. **Brzostowica**, pow. Grodno. Co wtorek targ.

Choroszcz, pow. Białystok. Jarmarki: 19 marca i 1 paźdz. i w pierwszy poniedziałek po 1 października.

Ciechanowiec, pow. Bielsk. Jarmarki: w 1 czwartek każdego parzystego miesiąca. Co czwartek targ.

Ciechanowiec, gm. Klukowo, pow. Wysokie Mazowieckie. — Jarmarki w pierwsze poniedz.: po 2 lutym, 23 kwietnia, po święcie Bożego Ciała, 10 sierpnia, 21 września i 30 list. Co poniedz. i czwartek targ. **Czerwin**, pow. Ostrołęka. Jarmarki we wtorki: po 23 stycz., po Niedz. Zapustnej, po 1 kwietnia, po 29 września, po 1 listopada, po 13 grudnia.

Czerwień, pow. Ostrow. Jarmarki: po św. Agnieszce, po Niedz. Zapust., po Niedz. Kwiet., po św. Marji Magdalenie, po św. Michale, po św. Łucji.

Czyżew, gm. Dmochy-Glinki pow. Ostrow. Jarmarki we wtorki: po Nowym Roku, po św. Józefie, po św. Macieju, po św. Stanisławie, po św. Jakobie, po św. Michale, po św. Szymonie, po św. Mikołaju. **Dąbrowa**, pow. Sokółka. Jarmarki: we wtorki po św. Franciszku, Wszystkich św., Wielkiej Nocy, Ziel. św. Co wtorek targ.

Ługosiodło, pow. Ostrow. Jarmarki: w środę po 1 każdego miesiąca.

Drohiczyń, pow. Bielsk. Jarmarki: 29 października (3 dniowy). Co poniedz. targ.

Filipów, pow. Suwałki. Jarmarki: 5 lut. go, 26 marca, 28 maja, 20 sierpnia, 24 września, 12 listopada.

Goniądz, p. Białystok. Jarmarki: w pierwsze poniedz. po 29 stycz., 13 czerw., 15 sierpnia. Co poniedz. i piątek targ.

Goworowo, pow. Ostrołęka. Jarmarki: w czwartek po 15 każdego miesiąca. Co czwartek targ.

Grajewo, pow. Szczuczyn. Jarmarki: miesięcznie w poniedz. po 1 i 15 każdego miesiąca. Co wtorek i piątek targ.

Grodno, miasto pow. Jarmarki co poniedz.

Grodzisk, pow. Bielsk. Jarmarki we wtorki po 1 i 15 każdego miesiąca.

Hainówka, pow. Bielsk. Co środę targ. **Holynka**, pow. Augustów. Jarmarki po 3 Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Annie, po św. Michale, po Niepokalanem Poczęciu.

Indura, pow. Grodno. Co wtorek targ. **Jałówka**, pow. Wolkowsk. Jarm.: 1 każdego miesiąca.

Janów, pow. Sokółka. Jarmarki we wtorki po: 3 Królach, św. Macieju, św. Kazimierzu, św. Józefie, św. Jerzym, Wniebowstąpieniu, św. Antonim, św. Szymonie i Judzie, św. Andrzeju, św. Tomaszu. Co wtorek targ.

Jedwabno, pow. Kolno. Co środę targ. **Jeziory**, pow. Grodno. Jarmarki: 1 paźdz. (st. st.), 14 paźdz. (now. st.).

Kleszczele, pow. Bielsk. Co poniedz. targ. **Knyśzyn**, pow. Białystok. Jarm.: w pierwszy czwartek po 3 Królach, w pierwszy czwartek po półpoście, w pierwszy czwartek po Wniebowst., w pierwszy czwartek po Bożym Ciele. Co czwartek targ.

Kolno, miasto pow. Jarmarki: 8 marca, 4 maja, 5 lipca, 27 września, 4 paźdz., 29 listop. Co czwartek targ.

Krynki, pow. Grodno. Jarmarki: 7 stycz., 3 lutego, 5 marca, 24 kwietnia, 9 maja, 14 czerwca, 6 lipca, 16 sierpnia, 9 września, 4 paźdz., 3 list., 9 grudnia. Co czwartek targ.

Lipsk, pow. Augustów. Jarmarki: 12 rocznie w pierwszą środę każdego miesiąca. Co poniedz. targ.

Łapy, gm. Poświętne, pow. Wysokie-Mazowieckie. Jarmarki w pierwszy czwartek każdego miesiąca.

Łomża, miasto powiatowe. Jarmarki: w poniedz. po Oczyszcz. NMP., w 2 poniedz. Wielkiego Postu, po Niedz. Kwiet., w poniedz. po NMP. Szkaplerznej, w poniedz. po św. Michale, w poniedz. po św. Stanisławie Kostce. Co wtorek i piątek targ.

Łunna, pow. Grodno. W pierwszy wtorek każdego miesiąca targ.

Mała Narewka, pow. Bielsk. Jarmarki pierwszego dnia każdego mies. Co wtorek targ.

Miastków, Jarmarki w środę po 1 każdego miesiąca.

Milejczyce, pow. Bielsk. Jarmarki: 15 lutego, 9 września, 19 grud. Co wtorek targ.

Myszyniec, pow. Ostrołęka. Jarmarki: w środę po 6 stycz., po 25 marca, po 15 czerwca, po 15 sierpnia, po 29 września, po 11 listopada.

Nur, pow. Ostrow. Jarmarki: w 1-szą środę po św. Pawle Pustl., po półpoście, po Zesł. Ducha św., po M. B. Szkaplerznej, po św. Jadwidze. Co środę targ.

Odełsk, pow. Sokółka. Jarmarki: na 3 dzień po Ziel. św., 30 czerw., 3 lipca, 27 grud. Co środę targ.

Orla, pow. Bielsk. Jarmarki w pierwsze wtorki po 1 każ. mies. Co wtorek targ.

Ostrołęka, miasto pow. Jarmarki w środy: po 14 lutym, po 19 marcu, po 2 lipcu, po 14 wrześniu, po 1 listopada, po 8 grudnia. Co wtorek targ.

Ostrow, miasto pow. Jarmarki po św. Błażeju, po półpoście, po św. Stanisławie, po Bożym Ciele, po Nar. NMP., po św. Jadwidze, po św. Feliksie. Co poniedz. i czwartek targ.

Pieski, pow. Wołkowysk. Jarm.: 25 stycz., 25 lut., 26 marca, 25 kwiet., 10 i 25 maja, 25 czerwca, 25 lipca, 25 sierpnia, 25 września, 25 paźdz., 25 listopada, 7 i 27 grudnia.

Poręba, pow. Ostrow. Jarmarki: w środy po 15 każdego miesiąca.

Porozów, pow. Wołkowysk. Jarmarki: 10 każdego miesiąca.

Raczki, pow. Augustów. Jarm.: po Niedz. Zapustnej, po św. Trójcy, po Niedzieli Przewodn., po Przem. Pańsk.

Radziwiłów, pow. Szczuczyn. Jarmarki: w 1-sze czwartki po 3 Królach, po św. Marku Ewang., po św. Alojzym, po Niepokalanem Początku. Co czwartek targ.

Rajgród, pow. Szczuczyn. Jarmarki we wtorki po: Oczyszczeniu NMP., św. Kazimierza, Zwiastow. NMP., św. Filipie i Jakóbku, Nar. NMP. i po św. Franciszku. Co wtorek i piątek targ.

Roś, pow. Wołkowysk. Jarmarki: 10 lutego, 10 marca, 10 kwietnia, 10 maja, 12 czerw. 10 lipca, 10 sierpnia, 11 września, 10 października, 10 listop., 11 grudnia, oprócz tego w środoposie, 2 paźdz. 3 listopada.

Sejny, miasto pow. Jarm.: w pierwszy wtorek każdego miesiąca. Co wtorek i piątek każdego tygodnia targ.

Siemiatycze, pow. Bielsk. Jarm.: w pierwszy czwartek po 1 każdego miesiąca. Co czwartek targ.

Sokoły, pow. Wysokie-Mazowieckie. Jarmarki: w pierwsze wtorki po Nowym Roku, po niedz. Wstępnej Wielk. Postu, po św. Józefie, po niedz. Przewodniej św. Antonim Padewskim, po św. Małgorzacie, po Wniebowst. NMP. i przed św. Mikołajem Biskupem. Co czwartek targ.

Sokolka, miasto pow. Co poniedziałek i czwartek targ.

Sopoćkinie, pow. Augustów. Jarmarki: po św. Trójcy, po św. Edwardzie.

Suchowola, pow. Sokółka. Jarm.: w czwartki po Nowym Roku, po M. B. Gromniczej, po Zwiastow. NMP., w Wielki Czwartek, po św. Stanisławie, po św. Piotrze, po św. Michale, po Niepokalu. Poczęciu. Co czwartek targ.

Suwałki, miasto pow. Jarmarki: w środy po 3 Królach, po św. Romualdzie, św. Benedykcie, Przewod. Niedz., św. Stanisławie, św. Antonim, po Szkaplerznej, św. Rochu, św. Justynie, św. Franciszku, Wszyst. św., św. Andrzeju. Co wtorek i piątek targ.

Swisłocz, pow. Wołkowysk. Jarmarki 15 każdego miesiąca. Co czwartek targ.

Szczuczyn, miasto pow. Jarmarki: we wtorki. Co piątek targ.

Tykocin, pow. Wysokie Mazowieckie. Jarmarki we wtorki po: Oczyszczeniu NMP., św. Trójcy, św. Wincentym a Paulo, św. Marcinie, św. Franciszku Seraf., św. Tomaszu Ap. Co wtorek i piątek targ.

Wiązany, pow. Suwałki. Jarmarki: 6 lut., 27 marca, 13 czerw., 18 lipca, 22 sierpn. 3 października.

Wolpa, pow. Grodno. W pierwszy poniedz. każdego miesiąca targ.

Wysokie Mazowieckie, miasto pow. Jarm. w poniedz. po: 3 Królach, Starozap. Niedz., Kwiet. Niedz., św. Filipie i Jakóbku, św. Janie, Nar. NMP., Wszyst. św., po 1 tego miesiąca, kiedy niema rocznego jarmarku. Co poniedz. i czwartek targ.

Zabudów, pow. Białystok. Jarmarki: w poniedziałki po 1 każdego miesiąca. Co poniedz. i piątek targ.

Zambrów, pow. Łomża. Jarmarki we wtorki po św. Walentym, Niedz. Środop., Ziel. Świątk., św. Idzim, św. Łukaszu, św. Łucji. Co czwartek targ.

Będzin, miasto pow. Jarmarki: środa każdego tygodnia.

Białobrzegi, pow. Radom, jarmarków 6, w środy: po św. Walentym, po św. Marku Ewang., przed św. Janem Chrzcz., po św. Rochu, po św. Łukaszu, po św. Łucji.

Brzesko Nowe, pow. Miechów. Jarmarków 6, we wtorki po Nawróceniu św. Pawła, po św. Ezechjelu, po św. Florentynie, po św. Bartłomieju, po św. Katarzynie, po św. Łucji, małe targi w poniedziałek każdego tygodnia.

Busko, pow. Stopnica, targi małe raz w tygodniu we środy, jarm. 5, w środy po 3 Królach, po Niedz. Środop., jarm. ciągły 4-mies. przez cały czas kąpieli letniej od 1 czerwca do 1 października trwający z wyłąc. niedziel i świąt uroczystych, po Wszyst. Świętych, po Niepokalu. Początku. NMP.

Chęciny, miasto, pow. Kielce, targi w poniedziałki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po Narodzeniu NMP., po Wszyst. Świętych, po Niepokalu. Początku. NMP.

Chmielnik, pow. Stopnica, targi wielkie raz na tydzień w czwartek, wraz z świątami w piątek, targi małe 4 razy w tygodniu: w poniedziałek, wtorek, środa i piątek, jarmarków 6, w czwartki po 3 Królach i po św. Józefie, w środy po św. Wicie, w czwartki przed św. Idzim, po św. Michale, po św. Andrzeju ap.

Czeladź, miasto, pow. Będzin. jarmarki we czwartek każdego tygodnia.

Częstochowa, miasto pow., targi we wtorki i piątki każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedziałek po św. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., w środy po Ziel. Świąt. w poniedziałek po św. Wojciechu, po św. Michale, po św. Łucji.

Daleszyce, pow. Kielce, targi w poniedz. (nie odbywają się obecnie) jarmarków 2, w środy: przed św. Filipem i Jakóbem i po św. Michale.

Dąbrowa, miasto pow. Będzin, jarmarki w poniedziałki i piątki każdego tygodnia.

Działoszyce, pow. Pińczów, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Marii Magdalenie, po św. Michale, przed św. Marcinem, przed św. Tomaszem.

Falków, gm. Ruda Maleniecka, pow. Końskie, targi we czwartki.

Głowaczów, pow. Kozienice, jarmarki i targi odbywają się każdego tygodnia we wtorki.

Gniewoszków, pow. Kozienice, jarmarki po Naw. NMP., po św. Michale, w drugi poniedz. po św. Szymonie i Judzie.

Gowarczów, pow. Końskie. Targi w poniedziałki po św. Józefie, we wtorki po św. Stanisławie, w poniedziałki po św. Annie, po św. Michale, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.

Hża, miasto pow. co poniedziałku jarmarki: po Oczyszczeniu NMP., po Zwiastowaniu NMP., po św. Stanisławie, po Wniebowstąpieniu NMP., po św. Jadwidze, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Iwaniska, pow. Opatów, jarmarki w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedzieli Środop., po Zielonych Świątkach, po św. Marii Magdalenie, przed św. Idzim przed św. Szymonem i Judą.

Jedlińsk, osada, pow. Radom, jarmarki we wtorki (jarmarki nie stałe).

Jędrzejów, miasto pow., targi wielkie w czwartki, jarmarków 6 w czwartek po 3 Królach, po św. Kazimierzu, w środę po św. Wojciechu, w piątek po Bożem Ciele (8-dniowy), na św. Franciszka Serafickiego (8-dniowy), we czwartek po św. Katarzynie.

Kazimierz Wielka, pow. Pińczów, dzień targowy poniedziałki.

Kielce, miasto pow., targi w piątki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po Niedz. Kwietnij, po św. Trójcy, przed św. Rozalją, po Wszystkich Świętych, po 3-ciej Niedzieli Adwentu.

Klimontów, pow. Sandomierz, jarmarki w każdy wtorek.

Kłobucko, pow. Częstochowa, targi we środę każdego tygodnia, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Małgorzacie, po św. Michale, po św. Marcynie.

Końskie Przedbórz, miasto pow., targi we wtorki, jarmarków 6, we wtorki: po Nawróceniu św. Pawła po św. Macieju, po św. Józefie, po św. Jakobie, po św. Urszuli, przed św. Mikołajem.

Koprzywnica, osada, pow. Sandomierz jarmarki w każdy czwartek.

Korczyn Nowy, pow. Stopnica, targi wielkie raz na tydzień w poniedziałek, targi małe raz na tydzień w piątek.

Koszyce, pow. Pińczów, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Środop., po Ziel. Św., po Wnieb. NMP., po św. Jadwidze, po św. Andrzeju.

Koziegłowy, pow. Zawiercie, jarmarki w każdy czwartek.

Kozienice, miasto pow., jarmarki i targi odbywają się w czwartki każdego tygodnia.

Krzepice, pow. Częstochowa, targi we czwartki każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedz. po św. Dorocie, po Niedz. Środop., we wtorek po Ziel. świątk., w poniedz. po NMP., Szkapl., po Narodzeniu NMP., po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Kromiów, pow. Zawiercie, jarmarki w każdy poniedziałek.

Książ Wielki, pow. Miechów, małe targi we środę każdego tygodnia, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po św. Grzegorzu, po św. Barnabie, po św. Kajetanie, po św. Elżbiecie, po św. Łucji.

Lelów, osada, pow. Włoszczowa, w poniedziałek targi małe. Targi odbywają się jedynie w dniu powszednie za wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po św. Macieju, po św. Wojciechu, po Bożem Ciele, po Narodzeniu NMP., po św. Marcynie.

Lipsk, osada, pow. Iiża, co drugi wtorek targ.

Lagów, pow. Opatów, jarmarki we czwartki po 3 Królach, po Oczyszczeniu NMP., po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcic., po św. Bartłomieju, w czwartek po św. Marcynie.

Lopuszno, osada pow. Kielce, co czwartek targ.

Magnuszew, osada gminy Trzebień, pow. Kozienice, jarmarki i targi odbywają się w poniedziałki (co dwa tygodnie).

Małogoszcz, pow. Jędrzejów, targi małe w środy, jarmarków 6, w czwartek: po św. Agnieszce, po Niedz. Środ., w środę po św. Stanisławie, przed św. Janem Chrzcic., w czwartki przed św. Wawrzyńcem, przed św. Szymonem i Judą.

Miechów, miasto pow., małe targi odbywają się we wtorek każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedz.: po Oczyszczeniu NMP., we wtorek po Niedz.

Kwiet., w poniedziałki przed św. Janem Chrzc., po Narodzeniu NMP., po św. Marcynie, po św. Łucji.

Mniów, osada, pow. Kielce, co poniedziałek targ.

Modrzejów, na terenie miasta Sosnowca, pow. Będzin, targi we czwartek każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedz.: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Leonie, przed św. Janem Chrzcic., po Wniebowstąpieniu NMP., po św. Andrzeju, przed Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem.

Mstów, pow. Częstochowa, targi w poniedz. co dwa tyg. Jarmarków 6, we wtorki: po Trzech Królach, po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcicielem, po Wniebowz. NMP.

Odrowąż, pow. Końskie, targi w poniedziałki.

Odrzywół, pow. Opoczno, targi we środy: po św. Fabjanie i Sebastianie, po św. Józefie, przed Znalezieniem Krzyża św., po Przemienieniu Pańskim, po św. Jadwidze, przed św. Mikołajem.

Oksa, pow. Jędrzejów, targi małe we wtorki.

Olkusz, miasto pow., targi małe we wtorki i piątki, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Agnieszce, po Niedz. Środop., po Wniebowstąpieniu Pańskim, po św. Annie, po św. Michale, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Opatów, miasto pow., jarmarki w środy i piątki: w środy po Niedz. Zapustnej, po Niedz. Kwiet., przed św. Janem Chrzcic., po św. Bartłomieju, po św. Marcynie, przed św. Tomaszem Apostołem.

Opoczno, miasto pow., targi w czwartki: po 3 Królach, po Niedz. Przewod. po św. Marji Magdalenie, po św. Bartłomieju, po św. Mateuszu, po Wszystkich Święt.

Opatowiec, pow. Pińczów, dzień targowy środy.

Osiek, pow. Sandomierz, jarmarki małe w każdą środę.

Ostrowiec, pow. Opatów, jarmarki w poniedziałki i czwartki.

Ożarów, pow. Opatów, jarmarki we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Środop., we wtorek po św. Stanisławie, w poniedz. po św. Bartłomieju, po św. Łukaszu, po 1-szej niedzieli Adwentu.

Pacanów, pow. Stopnica, targi małe raz na tydzień w czwartek, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po św. Kiljanie, przed św. Wawrzyńcem, po św. Michale, po św. Marcynie.

Pilica, pow. Olkusz, targi małe we wtorki: jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Stanisławie, po Nawiedzeniu NMP., przed św. Idzimi, po Wszystkich Świętych.

Pińczów, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po św. Grzegorzu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po św. Urszuli, po św. Łucji.

Pogoń, na terenie miasta Sosnowca, pow. Będzin, targi we wtorki i piątki każdego tygodnia.

Polaniec, pow. Sandomierz, jarmarki małe w każdy wtorek.

Proszowice, pow. Miechów, małe targi we środę każdego tygodnia, jarmarków 6, w środy: po św. Pawle pustelniku, po św. Tomaszu z Akwinu, po św. Małgorzacie po św. Elżbiecie, po św. Tekli, po św. Marcynie.

Przyrów, pow. Częstochowa, targi we wtorki co 2 tygodnie, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po Niedz. Kwiet., po św. Zofji, po św. Annie, po św. Michale, po św. Łucji.

Przysucha, pow. Opoczno, targi w czwartki.

Przytyk, pow. Radom. jarmarki w poniedziałki: po św. Kazimierzu, po Niedz. Kwiet. przed św. Filipem a Jakóbem, po Bożym Ciele, po Podwyższeniu Krzyża św., przed Bożem Narodzeniem.

Radom, miasto pow., jarmarki w czwartki: na św. Jana Chrzc. (5-dniowy) i od dnia 9 września (5-dniowy).

Radoszyce, pow. Końskie, targi we środy, jarmarków 6, we środy: po 3 Królach, po św. Wojciechu, po Bożem Ciele, po św. Annie, po św. Mateuszu, po św. Marcinie.

Rakow, pow. Opatów. jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, przed św. Janem Chrzc., po św. Annie, po Wniebowzięciu NMP., po św. Mateuszu.

Sandomierz, miasto pow., jarmarki w każdy poniedziałek, targi w każdy czwartek. Na targach spędu zwierząt gospodarskich niema.

Secemin, jarmarków 6, w czwartki: po św. Leonie, po św. Sulpicjuszu, przed św. Alojzym, po św. Bartłomieju, po św. Łukaszu, po Bożem Narodzeniu.

Sędziszów, pow. Jędrzejów, targi małe we wtorki.

Sielec, na terenie miasta Sosnowca, pow. Będzin, targi w piątki każdego tygodnia.

Sienno, osada pow. Iłża, targi co 2 tygodnie we wtorki, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Grzegorz, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateuszu, po św. Marcinie.

Siewierz, pow. Zawiercie, jarmarki w każdy wtorek.

Skalbierz, pow. Pińczów, jarmarki we czwartki: po św. Józefie po św. Piotrze i Pawle, przed św. Wawrzynem, przed św. Idzimi, po św. Franc. Seraf., po Wsz. Świętych.

Skała, pow. Olkusz, argi małe w środy, jarmarków 6, w środy: po św. Pawle pustelniku, po św. Kazimierzu, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Annie, po św. Michale, po Niepokalanem Pocz. NMP.

Skaryszów, pow. Radom, jarmarki we wtorki: po Niedz. Wstępnej (3 dniowy), po Niedz. Przewod., po św. Jakóbie Apostole, po św. Bartłomieju, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.

Skarżysko Kamienna, pow. Końskie, targi we wtorki.

Sławków, pow. Olkusz, targi małe w czw.

Ślommiki, pow. Miechów, małe targi odbywają się we czwartek każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Agnieszce, po Niedzieli środop., po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po Podwyższeniu Krzyża św., po św. Franciszku Borg.

Ślupia Nowa, osada pow. Kielce, targi we środy, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po św. Benedykcie, przed Znalezieniem Krzyża św. przed św. Wawrzynem, po Podwyższeniu Krzyża św., przed św. Barbarą.

Ślupia, pow. Włoszczowa, w poniedziałek targi małe. Targi odbywają się jedynie w dniu powszednie za wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych.

Sobków, pow. Jędrzejów, targi małe w środy, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Augustynie, przed św. Kryspinem, po św. Łucji.

Solec, osada, pow. Iłża, targi co dwa tygodnie we środy, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po 40 męczennik., po św. Stanisławie, po św. Anto-

nim, po św. Franciszku Seraf., po św. Marcinie.

Staszów, miasto pow. Sandomierz, targi w każdy czwartek, jarmarki w każdy poniedziałek. Na targach spędu zwierząt gospodarskich niema.

Stopnica miasto pow., targi małe raz na tydzień we wtorek, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po Niedzieli Przewodnej, po św. Anonim, po św. Marji Magdalenie, po św. Franciszku, przed św. Mikołajem.

Suchedniów, pow. Kielce, targi w czwartki Szczekociny, miasto, pow. Włoszczowa w środy targi duże, w piątki targi małe. Targi odbywają się jedynie w dniu powszednie za wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych.

Szydłów, pow. Stopnica targi małe raz na tydzień w środę.

Szydłowiec, pow. Końskie, targi we środy, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz., środop., po Niedz. Kw., przed św. Wawrzynem, po św. Franciszku, po św. Marcinie.

Tarłow, osada, pow. Iłża, targi co dwa tygodnie w poniedziałki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Apolonji, po Niedz. Kwietniowej, po św. Trójcy, po Wniebow. NMP., po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem.

Tapkowiec wieś w gminie Ożarówce, pow. Będzin, co poniedziałek targ.

Wierzbnik miasto, pow. Iłża, jarmarki co czwartku.

Wiślica, pow. Pińczów, targi w czwartki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po Zielonych Świątk., po św. Małgorzacie, po Nar. NMP. po św. Jadwidze po św. Marcinie.

Włoszczowa, miasto pow., w poniedziałek targi duże, w piątki targi małe. Targi odbywają się jedynie w dniu powszednie za wyłączeniem uroczystych dni narodowych, państwowych i kościelnych, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietnej, po św. Trójcy, przed św. Idzimi, po św. Franciszku Seraf., po Wszystkich Świętych.

Wodzisław, pow. Jędrzejów, targi wielkie w poniedziałki, jarmarków 4, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedzieli a dep., we wtorki po św. Stanisławie, po św. Małgorzacie, po św. Michale, po św. Marcinie.

Wolbrom, pow. Olkusz, targi małe, w czwartki, jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Kwietnej, po św. Antonim Pad., po Wniebowzięciu NMP. po św. Jadwidze, po św. Łucji.

Zagożdżon, wieś gminy Jedlnia, pow. Kozienice, targi w soboty każdego tygodnia.

Zamów, pow. Opoczno, co poniedziałek targ.

Zawichost, miasto pow. Sandomierz, jarmarki małe w każdą środę.

Ząbkowice, pow. Olkusko-Siewierski, co poniedziałek targ.

Zarnów, pow. Opoczno, co poniedziałek targ.

Zarnowiec, pow. Olkusz, targi małe w poniedziałki, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach i po św. Franciszku Rzym., we wtorek po św. Stanisławie, w poniedz. po Narod. NMP., po św. Łukaszu i po Wszystkich Świętych.

Zarki, pow. Zawiercie, jarmarki w każdą środę.

Zawiercie, targi w każdy czwartek.

Zwoleń, miasto pow. Kozienice, jarmarki i targi każdego tygodnia w czwartki.

Woj. Krakowskie.

Alwernia, pow. Chrzanów, targi co środę.
Andrychów, pow. wadowicki: każdego miesiąca w 1-szy wtorek jarmark. Co wtorku targ.

Baranów, pow. Tarnobrzeg: od czasu wojny targi się nie odbywają. O ile w dzień targowy przypada święto, targ odkłada się na dzień następny w wymienionych miejscowościach.

Biała, miasto pow.: jarmarki na konie: 3-go poniedział. po 3 Królach, pierwszy poniedział. po św. Jakobie Apost., 2-go poniedziałku po św. Janie Nep., 1-go poniedziałku po św. Szymonie i Judzie, 19 marca, ostatni poniedziałek przed Niedz. Palmową, 1 maja, 25 lipca, 10 sierpnia, 24 sierpnia. Co wtorku i soboty targ.

Biecz, pow. gorlicki: Jarmarki w pierwszym poniedziałek każdego miesiąca. Każdego poniedział. targ.

Błażowa, pow. Rzeszów, targi co środę, 6 jarmarków: 7 stycznia, 12 marca, 8 maja, 2 lipca, 30 września, 12 listopada.

Bobowa, pow. grybowski: co czwartku targ.

Bochnia, miasto pow.: jarmarki 12 i 28 stycznia, 9 i 23 lutego, 8 i 22 marca, 5 i 19 kwietnia, 4, 17 i 31 maja, 14 i 26 czerwca, 12 i 26 lipca, 9 i 21 sierpnia, 6 i 20 września, 4, 18 i 31 października, 13 i 29 listopada, 16 i 27 grudnia. Targi co drugi czwartek.

Bolesław, pow. dąbrowska, jarmarki co drugi czwartek po jarmarku w Zabnie.

Borowa, pow. mielecki. Co wtorek targ.

Borzęcin, jarmarki co drugi wtorek.

Brzesko, miasto pow.: co drugi wtorek w miesiącu jarmarki a w każdy wtorek i piątek targi.

Brzostek, pow. pilzno, co wtorek targ.

Chrzanów, miasto pow.: w 2-gi poniedziałek po 3 Królach, w poniedział. po NMP Gromn. na św. Grzegorza, na św. Jakóba i Filipa, na św. Małgorzatę, na Jana Chrzęściciela, na święto Wniebowst. NMP, na św. Jakóba apost., na św. Franciszka Borg., na św. Szymona i Judy, na św. Marcina apost., na św. Mikołaja bisk. Co czwartku targ.

Ciechocice, pow. grybowski: co środę targ.
Czchów, pow. Brzesko, targi co drugi wtorek.

Czarny Dunajec, pow. Nowy Targ, targi co poniedziałek.

Czudec, pow. Strzyżów, targi co środę.

Czernichów, pow. krakowski: 12 jarmarków w każdą środę po pierwszym.

Dąbrowa, miasto pow., co 2-gi poniedziałek jarmark.

Dębica, pow. Ropczyce: 2 stycznia, 2 lutego, 19 marca, 23 kwietnia, w 2-gi dzień po Bożym Ciele, 13 lipca, 24 sierpnia, w dzień św. Jadwigi, 4 grudnia. Co środy targ.

Dobczyce, pow. wielicki: 12 jarmarków a to w pierwszą sobotę każdego miesiąca. Targi co drugą środę. Targi odbywają się w drugim tygodniu.

Dukla, pow. Krosno, 12 jarmarków.

Frysztak, pow. Strzyżów, targi co czwartek.

Głogów, pow. Rzeszów, targi co poniedział.

Gorlice, miasto pow.: ma 12 jarmarków we wtorki po następujących świętach: 3 Królów, św. Mateusza, Niedz. Kwiet., św. Filipie i Jakobie, Wniebowst., św. Jana Chrzęśc., św. Marii Magdaleny, Wniebowst. NMP, Narodzeniu NMP., św. Franciszku Seraf., św. Marcynie, trzeciej niedz. Adwentu. Każdego wtorku targ.

Grybów, miasto pow., co poniedział. targ.

Gdów, pow. Wieliczka, targi co drugą środę. Targi odbywają się w jednym tygodniu.

Jablonka, pow. Nowy Targ, targi co drugą środę.

Jasło, miasto pow.: jarmarki: 7 stycznia, 3 lutego, 23 kwietnia, 21 września, 2 listopada i 1 grudnia. Co piątku targ.

Jaworzno, pow. Chrzanów, targi co czwartek.

Jawornik Polski, pow. Rzeszów, targi co poniedziałek, 9 jarmarków: 24 lutego, w poniedział. po Niedz. Kwiet., 1 maja, 24 czerwca, 12 i 24 sierpn., 23 września, 7 października, 2 grudnia.

Jodłowa, pow. Pilzno, co drugi wtorek targ.

Jordanów, pow. Maków, targi co drugi poniedziałek, w razie święta w dniu następnym.

Kalwaria, pow. wadowicki: jarmarki dwie środy w każdym miesiącu, po jarmarkach w Lanckoronie.

Kamień, pow. Nisko, targi co wtorek.

Kamienica, pow. Limanowa, jarmarki co trzeci wtorek.

Kańczuga, pow. Przeworsk, targi co wtorek.

Kęty, pow. bialski: targi co poniedziałek. Pierwsze targi w miesiącu oznaczone są jako jarmarki, w drugi poniedziałek po 3 Królach, w poniedziałek po Wniebowstąpieniu, w poniedział. po św. Krzyżu, w poniedział. po Narodzeniu NMP. Każdy trwa 8 dni.

Kolaczyce, pow. Jasło, targi co drugi poniedziałek.

Kolbuszowa, miasto pow. Targi co wtorek. Uwaga pod Sokółów.

Krosno, miasto pow., targi co poniedziałek. Prócz tego 12 jarmarków, których daty oznacza się na każdy rok.

Krośnice, pow. Nowy Targ, targi co drugi poniedziałek.

Krzyszowice, pow. Chrzanów, co poniedziałku targ.

Limanowa, miasto pow., jarmark co drugi poniedziałek.

Lipnica Murowana, pow. bocheński, jarmarki: 11 stycznia, 1 i 22 lutego, 14 marca, 4 i 25 kwietnia, 9 i 30 maja, 20 czerwca, 11 lipca, 1 i 22 sierpnia, 12 wrz., 3 i 25 października, 14 listopada, 5 i 27 grudnia.

Lubień, pow. myślenicki: w pierwszą środę każdego miesiąca jarmarki.

Labowa, pow. Nowy Sącz, targi 4 października, 18 października i co drugi czwartek, 3 stycznia, we czwartek po Gromn., 25 kwietnia, w ostatni czwartek Wielk. Postu, w 3 czwartek po św. Janie Chrzt., we czwartek po 6 sierpnia, we czwartek po św. Łucji.

Łańcut, miasto pow., co wtorek a w razie święta w dniu następnym. Jarmarki 7 stycznia, 3 lutego, w środopociu, około 15 marca, 15 maja, 13 czerwca, 13 lipca, 26 lipca, 24 sierpnia, 5 października, 11 listopada, 30 listopada (w razie święta w dniu następnym).

Leżajsk, pow. Łańcut, targi co wtorek a w razie święta w dniu następnym, Jarmarki 21 stycznia, 23 maja, w piątek po Wniebowst., 24 sierpnia, 14 września, 4 października, 12 listopada, 6 grudnia (w razie święta w dniu następnym).

Lanckorona, pow. Wadowice, jarmarki: pierwsza środa po 1-szym i pierwsza po 15-tym każdego miesiąca.

Lapanów, pow. bocheński. Jarmarki: 9 i 23 stycznia, 6 i 20 lutego, 5 i 19 marca, 2, 16 i 30 kwietnia, 14 i 28 maja, 11 i 25 czerwca, 9 i 23 lipca, 6 i 20 sierpnia, 3 i 17 września, 1, 15 i 29 października, 12 i 26 listopada, 10 i 24 grudnia.

Liszki, pow. Kraków, targi we środę po 15-tym a w razie przeszkody w następną środę, 12 jarm. zawsze w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.

Majdan, pow. Kolbuszowa, targi co poniedziałek. Uwaga pod „Sokołowie”.

Łącko, pow. Nowy Sącz. Targi 4 paźdz., 25 paźdz., 1 co trzeci czwartek.

Lukowice, pow. Limanowa, jarmarki co trzeci czwartek.

Maków, miasto pow. Targi co drugi czw. w razie święta we środę.

Mielec, miasto pow.: pięć jarmarków w następujące czwartki: po Gromn., po św. Trójcy, po Wniebowst. NMP., po św. Mateusza, po św. Marcynie. Targi co poniedziałek i czwartek.

Milówka, powiat Żywiec. Targi co drugi wtorek.

Mszana Dolna, pow. Limanowa. Jarmarki co drugi poniedziałek.

Muszyna, pow. Nowy Sącz. W poniedziałek po Gromn., po Wniebowst., po św. Małgorzacie, po św. Michale, po poświęceniu kościoła, po Ofiarowaniu NMP. Targi 8 paźdz., 23 paźdz. i co drugi poniedziałek.

Myślenice, miasto pow., Targi co wtorek i piątek. Jarmarki co drugi poniedziałek.

Niedźwiedz, pow. Limanowa. Jarmarki co drugą środę po limanowskich.

Niebylec, pow. Strzyżów. Targi co poniedziałek.

Niegówic, pow. Bochnia. Jarmarki: 3, 17 i 31 stycznia, 14 i 28 lutego, 13 i 27 marca, 10 i 24 kwietnia, 8 i 22 maja, 5 i 19 czerwca, 3, 17 i 31 lipca, 14 i 28 sierpnia, 11 i 25 września, 9 i 23 paźdz., 6 i 20 listopada, 4 i 18 grudnia.

Niepolomice, pow. bocheński. Jarmarki: 10 i 24 stycznia, 7 i 21 lutego, 6 i 20 marca, 3 i 17 kwietnia, 1, 15 i 29 maja, 12 i 26 czerwca, 10 i 24 lipca, 7 i 21 sierpnia, 4 i 18 wrz., 2, 16 i 30 paźdz., 13 i 27 listopada, 11 i 24 grudnia. Targi co drugi wtorek.

Nowy Sącz, miasto pow., co wtorek i piątek targ.

Nowy Targ, miasto pow. Co 4-ty poniedz. jarmark. Targi co czwartek.

Olpiń, pow. Jasło, co 2-gi czwartek targ.

Osiek, pow. Jasło, co czwartek targ na bydło.

Oświęcim, miasto pow. Targi co czwartek.

Pilzno, pow. Oświęcim: 1 i 28 stycznia, 24 lutego, 19 i 31 marca, 23 kwietnia, 8 i 9 maja, 24 czerwca jarmark na płótno, 22 lipca, 15 i 28 sierpnia, 29 września, 28 października, 30 listop., 15 grudnia. Co poniedziałek targ.

Piwniczna, pow. Nowy Sącz. Jarmarki 2 stycznia, w poniedziałek po niedzieli śródom., we wtorek po Ziel. świąt., 25 lipca, 24 sierpnia. Targi: 3 paźdz. i 17 paźdz., 1 co drugą środę naprzemiennie z targami w Starym Sączu.

Prądnik Czerwony, pow. Kraków. Targi we środę po 15-tym a w razie przeszkody w następną środę.

Rogi, pow. Krosno, 3 jarmarki.

Przeworsk, miasto pow. Targi w poniedz., środy i piątki.

Przeclaw, pow. Mielec. Co wtorku targ.

Rabka, pow. Maków. Targi co drugi poniedziałek.

Radiów, pow. Brzesko, co środę targ.

Rajca, pow. Żywiec. Targi co czwartek, po 15-tym każdego miesiąca.

Radomyśl Wielki, pow. Mielec. Targi co czwartek.

Rudnik n. S., pow. Nisko. Targi co czw., wraz z świętą rzym.-kat. targi odbywają się dnia następnego.

Radomyśl n. S., pow. Tarnobrzeg. Targi co poniedziałek.

Raniżów, pow. Kolbuszowa. Targi co czw. Rzepiennik Strzyżewski, pow. Gorlice. Targi co czwartek.

Rzeszów, miasto pow. Targi co piątek, 7 jarmarków: 19 marca, 24 kwietnia na św. Trójcę, 7 czerwca, 22 lipca, 21 wrz., 2 listop., 21 grudnia.

Rozwadow, pow. Tarnobrzeg. Targi co wtorek.

Ropczyce, miasto pow.: 7 stycznia, w 1-szy piątek przed niedz. wstępną przez cały tydzień, w 1-szy poniedziałek po niedz. przewodniej, w 3-ci dzień po Ziel. świąt., przez 3 dni, 22 lipca, 14 września, 28 października, 9 grudnia. Co drugi poniedziałek targ.

Sędziszów, pow. Ropczyce, co piątek targ.

Skawina, pow. Kraków, co czwartek targ.

Skrzydłina, pow. Limanowa, jarmarki po tymbarkich co drugi czwartek.

Ślemien, pow. Maków, targi co drugi poniedziałek.

Sokołów, pow. Kolbuszowa. Targi co środę. Uwaga: O ile dni targowe przypadają w uroczyste święta, wówczas w Majdanie odbywa się targ dnia następnego, t. j. we wtorek, w Kolbuszowej we środę, w Raniżowie dnia poprzedniego, t. j. we środę, a w Sokołowie dopiero następnej środy.

Sucha, pow. Maków, co 2-gi wtorek targ.

Sulkowice, pow. Myślenice, co 2-gi poniedziałek jarmarki.

Szczepanów, pow. Brzesko, Targi co drugą środę.

Szczucin, pow. Dąbrowa, co środę jarmark.

Szczurowa, pow. Brzesko, jarmarki co drugi czwartek.

Tarnobrzeg, miasto pow., targi co środę.

Tarnów, miasto pow. Jarmarki pierwszy poniedziałek w styczniu, 3 lut., 19 marca, w drugi poniedziałek w sierpniu, 29 wrz., w drugi poniedziałek w październiku, listop. i grudniu. Co wtorku i piątku targ.

Trzciana, pow. bocheński. Jarmarki: 3, 17 i 31 stycznia, 14 i 28 lutego, 13 i 27 marca, 10 i 24 kwietnia, 8 i 22 maja, 5 i 19 czerwca, 3, 17 i 31 lipca, 14 i 28 sierpnia, 11 i 25 września, 9 i 23 października, 6 i 20 listopada, 4 i 18 grudnia.

Tuchów, pow. Tarnów, co wtorek targ.

Tyczyn, pow. Rzeszów. Targi co poniedz., 10 jarmarków: 2 stycznia, 25 stycznia, 4 marca, 26 kwietnia, 3 maja, w poniedziałek po Bożem Ciele, 22 lipca, 17 sierpnia, 28 października, 25 listopada.

Tylicz, pow. Nowy Sącz, w następujące poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Palmowej, po Ziel. świątkach, po św. Piotrze i Pawle, po św. Jędrzeju, po Wszystkich Świętych. Targi: 11 paźdz., 25 paźdz. i co drugi czwartek naprzemiennie z targami w Łabowej.

Tymbark, pow. Limanowski: Jarmarki co drugi poniedziałek.

Ujanowice, pow. Limanowa, targi co drugi czwartek.

Uście Ruskie, pow. gorlicki. 14 targów, daty oznacza się na każdy rok.

Uście solne, pow. bocheński. Jarmarki: 2, 16 i 30 stycznia, 13 i 27 lutego, 12 i 26 marca, 9 i 23 kwietnia, 7 i 21 maja, 4 i 13 czerwca, 2, 16 i 30 lipca, 13 i 27 sierpnia, 10 i 24 września, 8 i 22 paźdz., 5 i 19 listop., 3, 17 i 31 grudnia.

Wadowice, miasto pow. Jarmarki: Pierwszy czwartek po 1-szym i pierwszy czw. po 15-tym każdego miesiąca. Co czwartku targ.

Wieliczka, miasto pow.: w 4-ty poniedz. każdego miesiąca. Co drugi poniedziałek targ. Targi odbywają się w jednym tygodniu.

Wielopole, pow. Ropczyce, co drugi poniedziałek targ.

Wiśnicz nowy, Targi w każdą środę. Jarmarki: 4 i 25 stycznia, 15 lutego, 7 i 28 marca, 18 kwietnia, 9 i 30 maja, 20 czerwca, 11 lipca, 1 i 22 sierpnia, 12 września, 3 i 24 października, 14 listopada, 5 i 26 grudnia.

Stary Sącz, pow. Nowy Sącz, Targi: 10 paźdz., 24 paźdz. i co drugą środę naprzemian z targami w Piwnicznej.

Strzyżów, miasto pow., targi co wtorek.

Wiśniowa, pow. Wieliczka, co 2-gi czw. targ. Targi odbywają się w jednym tygodniu.

Wojnicz, pow. Brzesko. Targi co drugi poniedziałek.

Zakliczyn, pow. Brzesko. Targi co drugi poniedziałek.

Zator, pow. Oświęcim. Targi co poniedziałek.

Zassów, pow. Pilzno. Targi co wtorek.

Zabno, pow. Dąbrowa. Jarmarki co drugi poniedziałek.

Zawoja, pow. Maków. Targi co drugi wtorek.

Zdynia, pow. gorlicki: 9 targów, daty oznaczają się na każdy rok.

Zmigród Nowy, miasteczko, pow. Jasielski Jarmarki: we wtorki po M. B. Gromn., w Środopociu, po św. Wojciechu, po św. Janie, po św. Jakobie, po św. Jadwidze i po św. Łucji.

Żywiec, miasto pow.: 9 jarmarków: w poniedziałek po Trzech Królach, w Wniebowst. Pańsk., po św. Piotrze i Pawle, po św. Michale, po św. Bartłomieju, po św. Macieju, po św. Marcinie, przed Świętami Wielkanocnymi i 21 grudnia. Targi co środę.

Zolynia, pow. Łańcut. Jarmarki: 25 stycznia, 24 lutego, 19 marca, w poniedziałek Wielkiego Tygodnia, 1 maja, poniedziałek po św. Trójcy, 24 czerwca, 22 lipca, 10 sierpnia, 8 września, 21 września, 28 października, 25 listopada, 21 grudnia (w razie święta w dniu następn.).

Woj. Lubelskie.

Aleksandrów, osada Józefów, pow. Biłgoraj. Jarmarki: poniedział. po: 1 stycz., 2 lut., 19 marca, 13 lipca, 26 lipca, 15 sierp., 21 września, 1 paźdz. i 8 grudnia każdego roku. Targ poniedz. (w razie święta, piątek) każdego tygodnia.

Annapol, pow. Janów Lubelski, osada Annapol. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Bełżyce, osada Bełżyce, pow. Lublin. Dni jarmarków środa po: niedz. Białej, 8 maja, 13 lipca, 29 września, 1 listopada i 13 grudnia. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Biała Podlaska, miasto pow. Dni targów czwartek każdego tygodnia. Dni jarmarków pierwszy czwartek każdego miesiąca.

Biłgoraj, miasto pow. Dni jarmarków czw. po: 6 stycz., 24 lut., 25 marca, 22 lipca, 15 sierpnia i 4 paźdz. każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Brzeziny, osada Milejów, pow. Lublin, targ czwartek każdego tygodnia.

Brzozówka, stacja kol. Szastarka powiat Janów Lubelski, targ środa każdego tygodnia.

Białopole, pow. Hrubieszów, targ każdy poniedziałek.

Bukowa, osada Sawin, pow. Chełm. targi poniedziałek każdego tygodnia, jarmarki pierwszy poniedziałek każdego drugiego tygodnia.

Bychawa, pow. Lublin, dni jarmarków środa po: 6 stycz., niedz. śród., 22 lip., 21 września i 21 października oraz przed 1 maja każdego roku.

Chełm, miasto pow., dni jarmarków: pierwszy wtorek każdego drugiego miesiąca. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Chudowola, osada Michów, pow. Lubartów targi środa każdego tygodnia.

Cyców, wieś Cyców, pow. Chełm. Jarmarki wtorek po: 19 marca i 6 grudnia każdego roku, targi wtorek każdego drugiego tygodnia.

Czajki, osada Krasnyczyn, pow. Krasnystaw targi poniedziałek każdego tygodnia.

Czemierniki, osada Czemierniki, pow. Lubartów, jarmarki wtorek po: 21 stycz., 24 lut., 25 mar., 8 maja, 29 czerwca, 15 sierp., 28 paźdz. i 30 listopada.

Drzewce, osada Wawolnica, pow. Puławy, targi środa każdego tygodnia.

Dubienka, pow. Hrubieszów, targ czwartek każdego tygodnia.

Frampol, osada Frampol, pow. Biłgoraj jarmarki poniedziałek po: 6 lut., 4 mar., 25 kwiet., 13 czerw., 16 lipca i 18 paźdz. każdego roku. Targ poniedziałek każdego tygodnia.

Garwolin, miasto pow., jarmarki środa po: 24 lut., niedzielę przewodniej, 10 czerw., 24 sierp., 25 września i 21 grudnia każdego roku. Targi środa każdego tygodnia.

Goraj, osada Goraj, pow. Biłgoraj, targi środa każdego tygodnia.

Gorzków, osada Gorzków, pow. Krasnystaw, jarm. 1, we wtorek po 8 maja każdego roku, targi czwartek każdego tygodnia.

Grabowiec, osada Grabowiec, powiat Hrubieszów, targi poniedziałek każdego tygodnia.

Gułów, osada Adamów, pow. Łuków, jarmarki poniedziałek po: 4 marca, 24 sierp., 15 paźdz. i 30 listopada oraz przed 1 maja i 24 czerwca. Targi poniedziałek każdego tygodnia.

Horodło, osada Horodło, pow. Hrubieszów, targi poniedziałek każdego tygodnia.

Horodyszcze, osada Wisznice, powiat Włodawa, jarmarki poniedziałki po: 24 kw., 24 czerw. i 15 sierp. Targi poniedziałek po 15-ym każdego miesiąca.

Hrubieszów, miasto pow., targi wtorek każdego tygodnia.

Irena, osada Irena, pow. Puławy, targi środa każdego tygodnia.

Izbiica, osada Izbiica, pow. Krasnystaw, dni jarmarków pierwsza środa na początku każdego kwartału. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Janów Podlaski, miasto J. P., pow. Konstantynów z siedzibą w Janowie Podlaskim, dni jarmarków wtorek po 10 i 25 każdego miesiąca. Dni targów wtorek po 10 każdego miesiąca.

Janów Lubelski, miasto pow., dni jarmarków: 2 stycznia, 3 lutego 4 marca, 4 maja, 24 czerwca, 14 września, 2 listop., 9 grudnia. Targi czwartek każdego tygodnia.

Jarczów, osada Jarczów, pow. Tomaszów Lub., targi środa każdego tygodnia.

Jarosławiec, osada Uchanie, powiat Hrubieszów, targi środa każd. drugiego. tyg.

Jaszczów, Biskupice, pow. Lublin, dni jarmarków 7 stycz., 8 maja, 27 września i 11 listop. Targi poniedziałek każdego tygodnia.

Kazimierz, osada K., powiat Puławy. Dni jarmarków wtorek każdego tygodnia. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Kock, miasto Kock, powiat Łuków. Dni jarmarków: wtorek po 2 lut. 19 mar., 28 kwiet., 4 paźdz., 4 listop. i 13 grudnia. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Kodeń, osada K., powiat Biała. Dni jarmarków wtorek po 15-ym każdego miesiąca, wtorek po 11, po 12, po Zielon. Świąt. — roczne.

Komarów, osada K., powiat Tomaszów Lub. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Kosów, osada Kosów, pow. Sokółów. Dni jarmarków wtorek po: 1-ym i 15-ym każdego miesiąca. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Końskowola, osada K., powiat Puławy. Dni jarmarków wtorek każdego tygodnia.

Kraśnik, miasto Kraśnik, pow. Janów Lubelski. Dni jarmarków: 7 stycz., 24 lut., następny dzień po niedzieli Palm., 13 maja, 13 czerw., w lipcu na św. Kiljana, nast. dzień po 15 sierp., nast. dzień po 14 września, 4 paźdz., 11 listop. i 4 grud. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Krasnobród, osada Krasnobród, pow. Zamość. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Krasnystaw, miasto pow. Dni jarmarków: wtorek po 1-ym każdego miesiąca. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Kryłów, osada Kryłów, pow. Hrubieszów. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Krzyszów, osada Krzyszów, pow. Białogóra. Dni targów środa każdego tygodnia.

Krzczonów, wieś K., pow. Lublin. Dni jarmarków 8 stycz., 5 marca, 14 kwiet., 2 lipca, 10 września i 5 list. Dni targów czwartek każdego drugiego tygodnia.

Kurów, osada K., pow. Puławy dni targów czwartek każdego tygodnia.

Laskarzew, osada Ł., pow. Garwolin, dni targów wtorek każdego tygodnia.

Łaszczów, osada Ł., pow. Tomaszów Lub., dni targów wtorek każdego tygodnia.

Łęczna, miasto Ł., powiat Lubarów. Dni jarmarków poniedziałek każdego tygodnia, ponadto na „Boże Ciało“ oraz 1 września każdego roku. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Lubartów, miasto pow. Dni jarmarków wtorek po: 6 stycz., Niedz. Palm., 8 maja, 26 lipca, 24 sierpnia, św. Dionizy, ponadto wtorek każdego drugiego tygod. Dni targowe wtorek i piątek każdego tygodnia.

Łomazy, osada Ł., powiat Biała Podlaska. Dni jarmarków pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.

Łosice, miasto Łosice, pow. Konstytynów. z siedzibą w Janowie Podl. Dni jarmarków środa po: 21 stycz., niedzieli Palm., niedzieli przewodn., 8 maja, 24 czerw., 16 lip., 15 sierp., 29 września, 2 paźdz., 10 listop. i 8 grudnia oraz przed niedz. środop. Dni targów środa po 1 i 15-ym każdego miesiąca.

Luków, miasto pow. Dni jarmarków wtorek: w 1-ym tygodniu Wielk. Postu, ostatnim tygodniu przed Wielkanocą, 1-ym tygodniu po Wielkanocy, 1-ym tygodniu po Ziel. Świąt., w 1-ym tygodniu po 8 wrześ. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Lysobyki, pow. Luków. Dni jarmarków o ile nie będzie. Dni targów co drugi wtorek świąt rzym. kat.

Maciejowice, osada M., powiat Garwolin. Dni targów poniedz. każdego tygodnia.

Markuszów, osada M., powiat Puławy. Dni jarmarków poniedz. każdego tyg.

Międzyrzec, miasto M., powiat Radzyń. Dni jarmarków: czwartek po 1-ym i 15-ym (wzgl. 1-go i 15-go) każdego miesiąca. Dni targów wtorek, czwartek każdego tygodnia.

Modliborzyce, osada M., powiat Janów Lubelski. Dni jarmarków: 21 stycznia, 24 lut., 12 marca, 26 marca, 25 kwietnia, 9 maja, pierwszy dzień po Ziel. Świąt.,

30 czerwca, 22 lipca, 10 sierp., 24 sierp., 9 września, 22 września, 15 paźdz., 28 paźdz., 13 list., 25 list. i 21 grudnia. Dni targów poniedziałek każdego tyg.

Mordy, miasto M., powiat Siedlice. Dni jarmarków: poniedziałek po: 1-ym każdego miesiąca, oraz czwartek po: 4 marca, i 29 września każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Niedzwica Kościelna, wieś N. K., pow. Lublin. Dni targów pierwszy poniedziałek każdego miesiąca. Dni jarmarków poniedziałek po: Wniebowst. Pańsk. i św. Bartłomieju.

Opole, wieś Podedworze. Dni targów środa po 10-ym każdego mies.

Opole, osada O., powiat Puławy. Dni jarmarków poniedziałek każdego tygodnia.

Osieck, osada O., powiat Garwolin. Dni jarmarków czwartek po 6 stycz., niedzieli świętopustnej, Ziel. Świąt., 16 lip. i 1-ej niedzieli adwentu, oraz przed 1 września każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Ostrów Siedlecki, pow. Włodawa, dni jarmarków poniedziałek po: 26 maja, 28 czerwca, 13 lipca, 15 paźdz. i 20 list., oraz przed 10-ym sierpnia. Targi w czwartek każdego tygodnia.

Parczew, miasto P., powiat Włodawa. Dni jarmarków wtorek po: 6 stycz., 2 lut., 4 marca, 23 kwiet., 8 maja, 30 maja, 24 czerw., 5 września, 2 październ. i 8 grudnia, oraz w 2 tygodniu po 15 sierp.

Parysów, osada P., powiat Garwolin. Dni jarmarków wtorek każdego drugiego tygodnia.

Puławy, miasto pow. Dni jarmarków: środa każdego tygodnia. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Pawłów, osada Pawłów, powiat Chełm. Dni jarmarków środa po: 25 marca, oplece św. Józefa, Zielon. Świąt., Bożem Ciele, 15 sierp. i 4 grudnia każdego roku. Dni targów środa każdego tygodnia.

Piaszki Wielkie, osada P. W., powiat Lublin. Dni jarmarków środa po: 24 lutego, niedzieli Palm., św. Kiljanie, 14 wrześ., i 1 listop., oraz przed 29 grudnia. Dni targów środa każdego tygodnia.

Piszczac, osada P., pow. Biała Podlaska. Dni jarmarków pierwsza środa każdego miesiąca. Dni targów środa każdego tygodnia.

Radecznica, wieś R., powiat Zamość. Dni targów środa każdego drugiego tygodnia.

Radzyń, miasto pow. Dni jarmarków poniedziałek po 1-ym każdego miesiąca. Dni targów środa każdego tygodnia.

Rejowiec, osada R., powiat Chełm. Dni jarmarków poniedziałek po: 17 lut. i przed 24 kwietnia każdego roku; środa po: Zielon. Świąt. i 15 sierp. każdego roku. Dni targów poniedziałek każdego tyg.

Rososz, osada R., powiat Biała Podlaska. Dni jarmarków środa po 10-ym każdego miesiąca.

Ruchna, osada Liw. pow. Węgrów. Jarmarki 4 rocznie. Dni targów pierwszy czwartek każdego miesiąca.

Rybitów, osada Józefów, pow. Puławy. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Ryki, osada R., pow. Garwolin. Dni jarmarków czwartek każdego tygodnia.

Sarnaki, osada S., pow. Konstytynów z siedzibą w Janowie Podl. Dni jarmarków wtorek po 21 stycz., niedzieli środopustnej, 23 kwiet., 8 maja, 29 wrześ. i 18 paźdz. Dni targów wtorek po 1 i 15 każdego miesiąca

Siedlce, miasto pow. Dni jarmarków wtorek po: 6 stycz., 2 lut., wstępy czyli środop., 4 maja, św. Trójcy, 24 czerw., 26 lip., 21 wrześ. i 11 listop., tudzież wtorek po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Siedliszcze, osada S., pow. Chełm. Dni jarmarków czwartek po: 2 lut., 19 marca, Bożm Ciele, 15 sierp., 29 września i 11 list. każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Skierbieszów, wieś S., pow. Zamość. Dni jarmarków 8 lipca każdego roku. Dni targów pierwsza środa każdego miesiąca.

Sadowne, osada S., pow. Węgrów, dni targów: od 1 kwietnia do 30 września, wtorek każdego tygodnia od 1 paźdz. do 30 marca każdego tyg.

Skupie, osada Mokobody, pow. Siedlce, dni jarmarków pierwsza środa każdego miesiąca oraz pierwsza środa po 15-ym października każd. roku (jarmark roczny).

Slawatycze, osada S., pow. Włodawa. dni jarmarków poniedziałek po 1-szym każdego mies. Dni targów poniedz. każdego tygodnia.

Sobibór, Maroszyń Mały, pow. Włodawa, dni targów każda środa o ile nie będzie świąt rz. kat.

Sobirów, Wola Uhruska, dni targów czwartek każdego tygodnia.

Sobienie Jeziory, osada S. J., pow. Garwolin, dni targów wtorek każdego tygodnia.

Sobolew, osada S., pow. Garwolin, dni targów czwartek każdego tygodnia.

Sokołów, miasto pow., dni jarmarków czwartek po: 6 stycz., Bożem Ciele, 16 sierp., 29 września, 30 paźdz. oraz w Wielki Czwartek. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Sterdyń, osada St., pow. Sokołów, dni jarmarków poniedziałek po: 21 stycz., 24 lut., 10 marca, 1 maja, 15 czerw., 25 lip., 24 sierp., 21 wrześ, 15 i 28 paźdz., 11 listop. i 21 grudnia. Dni targów poniedziałek każdego miesiąca.

Stoczek, osada St., pow. Węgrów, dni jarmarków: poniedziałek każdego tygodnia.

Stoczek, miasto St., pow. Łuków dni jarmarków wtorek każdego drugiego tygodnia.

Swierze, osada Ruda Huta, powiat Chełm. Dni targów czwartek każdego drugiego tygodnia.

Swierze, osada S., pow. Chełm, dni targów środa każdego drugiego tygodnia.

Szczubreszyn, miasto S., pow. Zamość dni targów wtorek każdego tygodnia.

Tarnogród, osada T., pow. Bilgoraj, dni jarmarczne, wtorek po: 6 stycz., Niedzieli Palmowej, 2 lipca i 14 września, oraz przed 10 sierp. i 28 paźdz. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Tomaszów miasto T., pow. T. Lub., dni targów czwartek każdego tygodnia.

Turka, osada Dorohusk, pow. Chełm, dni targów czwartek każdego tygodnia.

Turobin, osada T., pow. Krasnystaw, dni jarmarków wtorek po: 25 stycz., 19 mar., 23 kwietnia, św. Trójcy, 29 czerwca, 16 sierpnia, 15 paźdz. i 4 grudnia. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Tyszowce, os. T., p. Tomaszów Lub., dni jarmarków środa po: 11 stycz., 1 lut., 19 i 22 lut., 29 marca, 10 maja, 21 maja, 31 maja, 21 czerwca, 5 lipca, 9 sierpnia, 13 września i 8 list. Dni targów środa każdego tygodnia.

Urzędów, osada U., pow. Janów Lub., dni jarmarków pierwszy poniedziałek po Popielecu, pierwszy poniedziałek po Wielkanocy, 15 czerwca, 10 sierp., 18 paźdz. i 9 grudnia. Dni targów poniedziałek każdego drugiego tygodnia.

Węgrów, miasto pow., dni jarmarków wtorek każdego tygodnia 2 roczne w marcu i listopadzie. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Werbkowie, wieś W., pow. Hrubieszów, dni (jarmarków) targów czwartek każdego tygodnia.

Włodawa, miasto pow., dni jarmarków czwartek po Wielkanocy prawosław. 4 lipca, 28 sierpnia i 14 października. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Wohyn, osada W., pow. Radzyn, dni jarmarków poniedziałek, o ile nie będzie świąt rz. kat. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Wojślawice, osada W., pow. Chełm, dni jarmarków środa po: 19 mar., św. Trójcy, 24 kwiet., 8 wrześ., 29 wrześ i 25 listop. każdego tygodnia. Dni targów środa drugiego każdego tygodnia.

Wola Czołnowska, osada Baranów, pow. Puławy, dni targów wtorek każdego tygodnia.

Wola Wereszczyńska, wieś Wereszyn, dni targów środa każdego drugiego tygodnia.

Wysokie, osada W., pow. Krasnystaw, dni jarmarków pierwsza środa każdego miesiąca, o ile nie będzie świąt rz. kat.

Zakanałe, osada Konstantynów, pow. Konstantynów z siedzibą w Janowie Podl. dni jarmarków wtorek po 5-ym każdego miesiąca.

Zaklików, osada Z., pow. Janów Lub., dni jarmarków 22 stycz., nast. dzień po niedz. środopostnej, 27 lipca, 25 sierp., 2 listop i 14 grudnia. Dni targów środa każdego tygodnia.

Zakrzówek, osada Z., pow. Janów Lub., dni targów czwartek każdego tygodnia.

Zamość, miasto pow., dni jarmarków poniedziałek po: 7 lut., 9 marca, Wniebow. Pańskim, 12 lipca, 21 września. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Żelechów, miasto Z., pow. Garwolin, dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Zembożyce, os. Głusk, pow. Lublin, dni targów co drugi poniedziałek, o ile nie będzie św. rz. kat.

Zółkiewka, osada Z., pow. Krasnystaw, dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Zwierzyniec, wieś Z., pow. Zamość dni targów środa każdego tygodnia.

Woj. Lwowskie.

Baligród, pow. liski: Każdego poniedziałku targ tygodniowy; w razie święta targi nie odbywają się.

Baranów, pow. tarnobrzski: co wtorku targ.

Bełż, pow. sokalski: Co czwartku targ. W pierwszy dzień po św. Stefanie, mucz. ruskim, w pierwszy poniedziałek Zapust. grec.-kat., w pierwszy poniedziałek po Niedzieli kwietniej rusk., po Przewodniej Niedzieli rusk., Wielkanocnych świątach rusk., w pierw. wtorek po Ziel. Świątach rusk., 2 lipca, 2 sierp., 13 paźdz., 27 list. 13 grud.

Bircza miasto, pow. dobromilski: 2 stycz., 29 czerw., 6 paźdz.; co środe targ.

Błażowa, pow. rzeszowski: 6 stycznia, 12 marca, 2 lipca, 8 sierpnia, 11 i 29 wrześ., 13 grudnia. Każdej środy targ.

Bóbrka, miasto pow.: 16 stycz., 17 marca, 8 maja, 26 lipca, 31 paźdz., 7 grudnia. Co czwartku targ.

Brozów, miasto pow.: w poniedziałek wzgl. wtorek po 3 Królach, w dzień św. Doroty, — zawsze w poniedziałek, wzgl. poniedziałek po środopociu (w razie święta wtorek), w dzień św. Wojciecha, wzgl. wtorek po Ziel. Świątach, w dzień św. Piotra i Pawła, poniedz. w dzień

- św. Magdaleny, poniedz. w dzień św. Bartłomieja, w dz. św. Krzyża, w dzień św. Franciszka, w dz. W. Świętych, 4 grudnia. Każdego poniedziałku targ.
- Bukowsko**, pow. Sanok. Co czwartek targ.
- Chodorów**, pow. Bóbrka. Jarmarki 14 października.
- Cieszanów**, m. pow. Co wtorku targ.
- Czudec**, pow. Strzyżów. Co środy targ.
- Domoradz**, pow. Brzozów: 7 stycz., w pierw. środę po św. Walentym, 4 marca w pierwszą środę po św. Kazimierzu, 1 maja w pierwszą środę po św. Filipie i Jakóbie, 2 lipca w pierwszą środę po Naw. N. P. Marji, 5 wrześ. w pierwszą środę po św. Wawrzyniu, 11 list. w pierwszą środę po św. Marcinie.
- Dobromil**, miasto pow.: 19 stycz., od 1 do 18 sierp. Każdy poniedz. targ.
- Drohobycz**, miasto pow. Co poniedz. targ.
- Dubiecko**, pow. przemyski. 25 stycz., 20 lut., 27 marca, 6 i 30 czerw., 4 września, 4 paźdz., 2 i 27 listopada, 21 grudnia.
- Dukla**, pow. krośnieński: 7 stycz., 24 lutego, 19 marca, po Wniebowst., Bożem Ciele, 24 czerw., 22 lipca, 30 wrześ., 20 listop., 20 grudnia. Co czwartku targ.
- Dynów**, pow. Brzozów: 10 stycz., w dzień św. Pawła, czwartek, 2 lut., w dzień św. Pawła, czwartek, 2 lut., w dzień N. P. M. Gromn., czwartek, 19 marca, w dzień św. Wojciecha, czwartek, 14 kwiet., w dzień św. Walerjana, czwartek, w nast. dzień po Wniebowst. Pańsk., 13 czerwca, w dzień św. Antoniego, czw., 25 lipca, w dzień św. Jakóba, czwartek, 20 sierp., w dzień św. Stefana, czwartek, 9 września, w dzień po Matce Boskiej Siewnej, 10 paździer. w dzień M. B. Różanecowej, 5 listop., w dzień św. Elżbiety, czwartek, 6 grudnia, w dzień św. Mikołaja. Co czwartku targ (w razie święta w piątek).
- Fryszak**, pow. Strzyżów. Co czwartku targ.
- Głogów i Jawornik polski**, pow. Rzeszów, mimo, że posiadają koncesje na targi i jarmarki, targi i jarmarki po wojnie nie odbywają się.
- Gródek Jagiell.**, miasto pow. Każdego czwartku targ.
- Jacimierz**, powiat Sanok. — Jarmarki w poniedz. i wtorek po niedzieli środop., 8 i 9 maja, 24 i 25 czerw. (podług kalendarza pol.).
- Jarosław**, miasto pow. Co piątku targ.
- Jaryczów nowy**, pow. lwowski: 21 stycznia, 30 maja, 19 wrześ., 11 listopada. Co środy targ.
- Jawornik**, pow. rzeszowski. Co poniedz. targ.
- Jaworów**, miasto pow.: 13 maja, 1 sierp., 6 października, 6 grudnia. Co poniedz. targ.
- Kamień**, pow. Nisko. Co wtorku targ.
- Kaneczuga**, pow. przeworski. Targi odbywają się co wtorku. Jarmarki odbywają się w najbliższy wtorek po: Trzech Królach, Niedzieli staropustnej, św. Grzegorza, Niedzieli czarnej, Zielonych Świąt, św. Piotrze i Pawle, św. Marji Magdaleny, Wniebowzięciu, św. Rozalii, św. Michała Karolu, Barbarze.
- Kolbuszowa**, miasto pow. Co wtorku targ.
- Komarno**, pow. Rudki. Co pon. targ.
- Korczyna**, pow. Krosno. Co piątek targ.
- Krakowiec**, pow. jaworowski. Jarmarki odbywają się: pierwszy czwartek po: rusk. Nowym Roku, Rus. Świtenju, św. Józefie, rusk. Wielkiej Nocy, św. Jakobie, rusk. Czesnym chrzeście, św. Łukaszu, ruskim Dwytrze, św. Katarzynie, rusk. Mikołaju. Co czwartek targ.
- Krosno**, miasto pow.: pierwszy poniedz. po Nowym Roku, 3 kwiet., w poniedz. po św. Trójcy, 31 lipca, pierwszy poniedz. działek w miesiącu na św. Szymona i po 22 paźdz. pierwszy poniedz. działek.
- Kulików**, pow. żółkiewski: 14 stycz., 14 lut., 14 kwiet., 5 maja, 21 czerw., 20 lipca, 28 sierpnia, 27 wrześ., 12 paźdz., 10 list., 20 grudnia.
- Leżajsk**, pow. łańcucki. 21 stycznia, 23 kwiet., 9 maja, 24 sierp., 14 września, 4 paźdz., 6 grudnia. Co wtorku targ.
- Lubaczów**, pow. cieszanowski. Co poniedz. działek targ.
- Lwów**, miasto stoł. Małopolski. Co piątku targ.
- Lutowiska**, pow. liski. Według obrządku gr.-kat.: Po Nowym Roku, po Strydni, w środę środopustną, po św. Jurze, po Wniebowstąpieniu, po Zielonych Świątach, w piątek po 9-tym czwartku od Świąt Wielkiej Nocy, po św. Piotrze, po Przemienieniu Pańskim, po Nar. NMP., w dniu Łuki (31 paźdz. rzym.-kat.), po św. Mikołaju. Co czwartku targ.
- Łąka**, pow. Sambor. Od czasu wybuchu wojny targi ani jarmarki nie odbywają się.
- Łancut**, miasto pow.: 7 stycz., 3 lutego, 13 czerw., 13 lipca, 24 sierpnia., 4 paźdz., 11 i 30 listopada. Uwaga: Prócz tego odbywają się jarmarki w terminie następującym: 1. Czwarty wtorek po wielkim poście, 2. poniedz. działek po Wniebowstąpieniu. Co wtorku targ.
- Lisko**, pow. Lisko. Co wtorku targ. W razie święta targi w dzień nast.
- Majdan**, pow. Kolbuszowa. Co poniedz. działek targ.
- Mikołajów**, pow. Bóbrka. Jarmarki odbywają się: 1. Następnego dnia po rusk. św. Stefanie, 10 stycz., 2. następnego dnia po Trzech Świętych, 13 lut., 3. następnego dnia po Palmowej niedzieli, 4. W dniu ruskiego Bożego Ciała, 5. 15 maja (rzym.-kat.), 6. 10 czerwca (rzym.-kat.), 7. W dniu rusk. Uspania Anny 7 sierpnia, 8. 10 wrześ. (rzym.-kat.), 9. W dniu rusk. Pokrowy 14 paźdz. 10. 15 list. (rzym.-kat.).
- Mosty wielkie**, pow. żółkiewski. Co środy targ.
- Mrzygłód**, pow. sanocki. Jarmarki odbywają się po ruskiej: Matce Bosk. Gromnicznej, Zwiastowaniu, Przewodniej niedzieli, Boż. Ciele (pol.), Matce Boskiej Zielnej, Wzniesieniu Krzyża, św. Michała, św. Mikołaju. W razie święta najbliższy poniedz.
- Narol**, pow. Lubaczów. Co czwartek targ.
- Nawarja**, pow. lwowski: 18 stycz., 14 lut., 11 lipca, 18 sierp., 26 wrz., 10 listopada. Co środy targ.
- Niebylec**, pow. strzyżowski. Co poniedz. działek targ.
- Niemirów** pow. rawski. W razie święta polskiego, ruskiego jarmark odbywa się w następny dzień. Co czwartku targ.
- Co poniedz. środy i piątku na artykuły Oleszyce, pow. Lubaczów. Co środy targ.
- Podbiuz**, pow. Drohobycz. Od czasu wybuchu wojny targi ani jarmarki nie odbywają się.
- Pruchnik**, pow. jarosławski. Jarmarki odbywają się 23 stycznia, 24 lutego, 20 marca, 10 i 24 kwiet., 8 maja, 16 czerw., 13 lipca, 26 lipca, 7 sierpnia, 11 wrześ., 16 paźdz., 13 listop., 7 i 27 grudnia.
- Przemysł**, miasto pow.: 13 stycz., 6 kwiet., 6 maja. Co piątku targ.
- Przeworsk**, miasto pow.: 2 stycz., 19 marca, 1 maja, 27 lipca, 4 paźdz., 19 listopada. Co poniedz. środy i piątku na artykuły spożyw. targ.
- Radomyśl**, pow. Tarnobrzeg. Co poniedz. działek targ.

Radymno, pow. jarosławski: 2 stycz., 14 lut., 4 marca, 10 marca, 23 kwietnia, 8 maja, 16 lipca, 10 i 24 sierpnia, 21 wrześ., 18 paźdz., 21 listop., 22 grudnia. Co poniedziałku targ.

Ranizów pow. Kolbuszowa. Co czwartku targ.

Rawa ruska, miasto pow. W razie święta polskiego, ruskiego jarmark odbywa się w następny dzień. Co poniedz. targ.

Rogi, pow. Krosno: 26 lipca, 24 sierpnia, 6 grudnia.

Rozwadów, pow. Tarnobrzeg. Co wtorku targ.

Rudki, miasto pow. Co wtorku targ.

Rudnik, p. Nisko. Co czwartku targ.

Rymanów, pow. sanocki. Co poniedziałek targ. W poniedziałki, w których odbywają się jarmarki w Krośnie, odpadają targi w Rymanowie.

Rzeszów, miasto pow.: 19 marca, 23 kwiet., na św. Trójcę, 2 lipca, 21 wrześ., 2 list., 21 grudnia. Co piątku targ.

Sambor, miasto pow. Co czwartku targ.

Sanok, miasto pow. Co środy targ. (w razie święta w piątek).

Sądowa Wisznia, pow. mościcki: 2 stycz., 6 czerw., 28 sierpn., 21 paźdz. Targi tygodniowe każdej środy.

Sieniawa, pow. jarosławski. Co czwartku targ.

Sokal, miasto pow.: 18 stycz., 24 lut., 18 lipca, 4 paźdz., 2 i 22 list., 13 grudnia. Co poniedziałku targ.

Sokołów, pow. Kolbuszowa: 25 marca, 29 czerw., 25 lipca, 11 paźdz. Co środy targ.

Stary Sambor, miasto pow. Każdego wtorku targ.

Strzeliska nowe, pow. bóbrecki. Następne dnia po św. Jordanie rusk., następne dnia po ruskich Ziel. Świętach. W sierpniu nast. dnia po gr. K. Usp. Boh. W grudniu po gr. K. Uwedeniu Boh. nast. dnia. Co poniedziałek targ.

Strzyżów, miasto pow. Co wtorek targ.

Szczercz, pow. lwowski: 2 stycznia, pierwszy wtorek po Ziel. Święt., 13 lipca. 30 wrześ. Co czwartku targ.

Tarnobrzeg (Dzików), miasto pow., W każdą środę targ.

Tyczyn, pow. rzeszowski: 24 stycznia, 4 marca, na Zwłastowanie NMP., w piątek po Bożem Ciele, 22 lipca, 17 sierpn., 21 paźdz., 28 paźdz., 25 listopada.

Uhnów, pow. rawski: W razie święta polskiego, ruskiego lub żydowskiego jarmark odbywają się w następny dzień. 20 stycz., 20 lut., 13 czerwca, 13 lipca, 20 wrześ., 31 paźdz. Każdego piątku targ.

Ulanów, pow. Nisko. Co poniedz. targ.

Ustrzyki dolne, pow. Łisko. Według obrz. gr.-kat.: Po Nowym Roku, po Strydni, w środę środopustną, po św. Jurze, po Wniebowstąpieniu, po Zielonych Św., w piątek po 9-ym czwartku od świąt Wielkiejnocy, po św. Piotrze, po Przemienieniu Pańskim, po Nar. N. P. Marji, w dniu Łuki (31 paźdz. rzym.-kat.), po św. Mikołaju. Co środy targ.

Wielka Ocz, pow. jaworowski: 4 stycz., 8 lut., 29 marca, 31 maja, 19 lipca, 23 sierpn., 4 paźdz., 6 grud. Co środy targ.

Winiki, p. lwowski. Co soboty targ.

Zołynia, pow. łańcucki: 25 stycznia, 24 lut., 19 marca, 1 i 31 maja, 24 czerwca, 27 lipca, 10 sierpnia, 24 września, 28 paźdz., 25 listopada i 21 grudnia; prócz tego odbywa się jarmark o takz. linie niestałym w poniedziałek po niedzieli palmowej.

Zółkiew, miasto pow.: 2 i 20 stycznia, 3 i 27 lutego, w środę 4-go tygodnia rusk. wielk. Postu, 3 maja, 30 czerwca, 14 sierpnia, 14 września, 2 i 11 listopada, 5 grudnia. Co wtorku targ.

Woj. Łódzkie.

Powiat Brzeziński.

Będków: a) Jarmarki w środy: po św. Agnieszce, po św. Józefie, przed Znalezieniem św. Krzyża, po św. Bartłomieju, przed św. Szymonem i Judą, po św. Katarzynie, b) Targi w środy.

Brzeziny: a) Jarmarki w czwartki: po 10 i 21-ym każdego miesiąca, b) Targi w czwartki.

Głowno: a) Jarmarki we wtorki: po Trzech Królach, po Oczyszczeniu N. M. P. po św. Jakobie, przed św. Idzimi, po św. Katarzynie, b) Targi we wtorek.

Jeżów: a) Jarmarki w środy: po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca, b) Targi w środy.

Katarynów: Targi we wtorki.

Stryków: a) Jarmarki w czwartki, po 1-ym każdego miesiąca, b) Targi w czwartki.

Tomaszów Mazowiecki: Targi we wtorki i piątki.

Ujazd: Jarmarki w poniedziałki.

Powiat Kaliski.

Błaszki: a) Jarmarki we wtorki: po 2-gim lutego, po Przewodnej Niedzieli, po 13 czerwca, po 16 sierpnia, po 28 wrześ., po 25 listopada oraz po 8-ym stycznia, marca, maja, lipca, września i listopada. b) Targi w poniedziałki, z wyjątkiem poniedziałków w tygodniach, w których odbywają się jarmarki.

Ceków: Jarmarki w poniedziałki po 14-ym każdego miesiąca.

Godziesze-Wielkie: Jarm. w czwartki po 14-ym każdego miesiąca.

Chocz: a) Jarmarki we wtorki: przed 1 stycznią, przed 1 marca, przed 1 maja, przed 1 lipca, przed 1 września, przed 1 listopada. b) Targi we wtorki przed 1-ym każdego parzystego miesiąca, t. j. przed 1 lutego, przed 1 kwietnia itd.

Iwanowice: Jarmarki we wtorki: po Trzech Królach, po św. Kazimierzu, po św. Trójcy, po Przemienieniu Pańskim, po Nar. N. M. P., po św. Andrzeju.

Kalisz: a) Jarmarki we wtorki: po 2 lutego przed św. M. rkiem, 19, 20 i 21 maja (3 dni), przed św. Idzimi, po św. Jadwidze, po św. Marcinie, b) Targi we wtorki i piątki.

Koźminek: a) Jarmarki w środy: po 1-ym każdego miesiąca, b) Targi w środy.

Opatówek: Jarmarki w poniedziałki: po po pierwszym każdego miesiąca.

Stawiszyn: a) Jarmarki w poniedziałki po 8-ym każdego miesiąca, b) Targi w czwartki, wyjąwszy czwartki w tygodniach, w których odbywają się jarmarki.

Strzałków: Jarmarki w czwartki: po 1 stycznią, po 1 marca, po 1 maja, po 1 lipca, po 1 września, po 1 listopada.

Powiat Kolski.

Babiak: a) Jarmarki we wtorki: po 5 lutego, po 5 kwietnia, po 5 czerwca, po 5 sierpnia, po 5 października, po 5 grudnia. b) Targi w poniedziałki po 15 każdego miesiąca.

Brudzew: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca.

Dąbie: a) Jarmarki w czwartki: po 1-ym każdego miesiąca, b) Targi w poniedziałki i czwartki.

Koło: a) Jarmarki we wtorki: po 1-ym każdego miesiąca i po Oczyszczeniu NMP., po niedzieli śródpustnej, po św. Stanisławie, pod podwyższeniu św. Krzyża, po św. Szymonie i Judzie, po św. Katarzynie, b) Targi we wtorki i piątki.

Kłodawa: a) Jarmarki we wtorki: po 7 każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Izbiica: a) Jarmarki w czwartki: po Trzech Królach, po św. Kazimierzu, po św. Stanisławie, po Nawiedzeniu NMP., po św. Franciszku Borg., przed św. Mikołajem. b) Targi w czwartki.

Sompolno: a) Jarmarki w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedzieli Kwietniowej, po Zielonych Świątkach, przed św. Janem, po Podwyższeniu Krzyża św., przed Bożym Narodzeniem. b) Targi w czwartki.

Powiat Koniński.

Golina: a) 12 jarmarków rocznie w środy po 14-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Grodziec: Jarmarki we wtorki po 14-ym każdego miesiąca.

Konin: a) Jarmarki we wtorki: po 7-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Kramsk: Jarmarki w poniedziałki: po 15 stycznia, po 15 marca, po 15 maja, po 15 lipca, po 15 września, po 15 listopada. Krzymów: Jarmarki w poniedziałki po 15 lut., 15 kwiet., 15 kwiet., 15 czerwca, 15 sierpnia, 15 listopada i 15 grudnia.

Rychtal: a) Jarmarki w poniedziałki przed 1 każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Rzgów: Jarmarki w poniedziałki po 20-ym każdego parzystego miesiąca, t. j. po 20-ym lutego, po 20-ym kwietnia itd., po 15 stycznia, po 15 kwietnia, po 15 lipca, po 15 paźdz.

Ślesin: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Tuliszów: Jarmarki w środy przed 15-ym każdego miesiąca.

Władysławów: a) Jarmarki w środy: przed św. Józefem, przed Zielonemi Świątkami, przed św. Janem, przed św. Bartłomiejem, przed WW. Świętymi, przed pierwszą Niedzielą Adwentu. b) Targi w rody.

Powiat Łaski.

Lutomiersk: a) Jarmarki w środy: po św. Błażeju, po Niedzieli Palmowej, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po św. Jadwidze, przed św. Barbarą. b) Targi w środy.

Łask: a) Jarmarki w czwartki: po Trzech Królach, po Niedzieli Palmowej, po Zielonych Świątkach, po Nawiedzeniu NMP., po Wniebowzięciu NMP., po św. Michałe. b) Targi w czwartki.

Pabjanice: a) Jarmarki w poniedziałek po św. Agnieszce, we wtorek po św. Józefie, w poniedziałek po św. Alojzym, w poniedziałek przed św. Wawrzyniec, w czwartek przed św. Szymonem i Judą, w czwartek przed św. Tomaszem. b) Targi we wtorki i piątki.

Szczerców: a) Jarmarki we czwartki: po św. Agatonie, po św. Józefie, po św. Urbanie, po św. Jakobie, po Narodzeniu NMP., po WW. Świętych. b) Targi w czwartki.

Widawa: a) Jarmarki: 23 lutego, 16 marca, 2 kwietnia, 13 lipca, 16 listopada, 21 grudnia. b) Targi w poniedziałki.

Zelów: Targi w środy.

Powiat Łęczycki.

Grabów: a) Jarmarki w środy: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Łęczyca: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Ozorków: a) Jarmarki w poniedziałki: po 7-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki i piątki.

Poddębice: a) Jarmarki we wtorki: po Trzech Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Marji Magdalenie, po św. Tekli, po św. Marcynie. b) Targi we wtorki.

Piątek: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Wartkowice: Jarmarki w poniedziałki: po 20 stycznia, po 20 marca, po 20 maja, po 20 lipca, po 20 września, po 20 listopada.

Powiat Łódzki.

Aleksandrów: a) Jarmarki w czwartki: po 10-ym każdego miesiąca, b) Targi w piątki.

Chojny: Targi w środy.

Kazimierz: Jarmarki we wtorki po 5-ym stycznia, po 5-ym marca, po 5-ym maja, po 5-ym lipca, po 5-ym września, po 5-ym listopada.

Konstantynów: a) Jarmarki w poniedziałki: po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Łódź: a) Jarmarki we wtorki: przed Oczyszczeniem NMP. przed Niedzielą Kwiet., przed św. Antonim, przed św. Hipolitem, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem, b) Targi we wtorki i piątki.

Ruda Pabjanicka: Targi w czwartki.

Tuszyn: Jarmarki we wtorki.

Zgierz: a) Jarmarki w środy: po 15 każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Powiat Piotrkowski.

Bełchatów: a) Jarmarki w poniedziałki: po Niedzieli Śródpustnej, przed św. Stanisławem, po św. Erazmie, przed Narodzeniem NMP., po św. Aniołach Stróżach, po Bożym Narodzeniu. b) Targi w poniedziałki.

Gorzkowice: Targi w poniedziałki.

Kamieńsk: a) Jarmarki w środy: po Oczyszczeniu NMP., po św. Józefie, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Marji Magdalenie, po św. Franciszku Serafickim, przed św. Tomaszem Apostołem. b) Targi w środy.

Kleszczów: Targi we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Piotrków: a) Jarmarki w poniedziałki: po św. Stanisławie, po św. Janie Chrzcielu, po św. Jakobie, po św. Marcynie. b) Targi we wtorki i piątki.

Ręczno: Targi we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Rozprza: Targi w czwartki.

Srocko: Targi w poniedziałki.

Sulejów: a) Jarmarki w poniedziałki: po św. Agnieszce, po św. Grzegorz, we wtorek po św. Stanisławie, w poniedziałek po Wniebowst. NMP., po Podwyższeniu św. Krzyża, po św. Leonardzie. b) Targi w środy.

Wolbórz: a) Jarmarki we wtorki: po św. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańskim, po św. Piotrze i Pawle, po św. Rochu, po św. Jadwidze, po św. Mikołaju. b) Targi w wtorki.

Powiat Radomskowski.

Brzeżenica: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym i 15-ym każdemu mies. b) Targi w poniedziałki po 15-ym każdego mies.
Koniecpol: a) Jarmarki w czwartki po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.
Pajęczno: a) Jarmarki we wtorki po 15 każdego miesiąca. b) Targi we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Pławno: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki po 15-ym każdego miesiąca.
Radomsko: a) Jarmarki w czwartki po 1-ym każdego mies. b) Targi w czwartki.
Sulmierzyce: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15 stycznia, po 15 marca, po 15 maja, po 15 września, po 15 listopada. b) Targi w poniedziałki przed 1 i 15 każdego miesiąca.
Wielgomłyn: a) Jarmarki w poniedziałki: po 1 stycznia, po 1 marca, po 1 maja, po 1 lipca, po 1 września, po 1 listopada. b) Targi w poniedziałki.
Żytno: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Powiat Sieradzki.

Brasewice: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca.
Burzenin: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.
Sieradz: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.
Szadek: a) Jarmarki w środy po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.
Warta: a) Jarmarki w czwartki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.
Zdzin: Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca.
Zduńska Wola: a) Jarmarki we wtorki po 20 każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.
Złoczew: a) Jarmarki w poniedziałki po 14-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Powiat Słupski.

Kazimierz-Biskupi: a) Jarmarki w środy, po 20 stycznia, po 20 marca, po 20 maja, po 20 lipca, po 20 września, po 20 listopada.
Kleczew: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.
Pyzdry: a) Jarmarki w czwartki po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.
Skulsk: Jarmarki w poniedziałki po 8-ym każdego miesiąca.
Słupca: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.
Wilczyn: Jarmarki w środy: po 15 lutego, po 15 kwietnia, po 15 czerwca, po 15 sierpnia, po 15 października, po 15 grudnia.
Zagorów: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Powiat Turecki.

Dobra: a) Jarmarki w poniedziałki: po św. Walentym, po Przewodniej Niedzieli, po św. Trójcy, po św. Mateuszu, po WW. Świętych, przed św. Tomaszem. b) Targi w środy.
Turek: a) Jarmarki we wtorki po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.
Uniejów: a) Jarmarki we wtorki: po św. Macieju, po Przewodniej Niedzieli, przed Zielonemi Świątkami, po św. Wawrzynca, przed św. Michałem, przed św. Andrzejem. b) Targi w czwartki.

Powiat Wieluński.

Bolesławiec: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15 stycznia, po 15 marca, po 15 maja, po 15 lipca, po 15 września, po 15 listopada. b) Targi w poniedziałki.
Działoszyń: a) Jarmarki w czwartki: po Trzech Królach, po Wielkanocy, przed Zielonemi Świątkami, po św. Jakobie, po WW. Świętych, przed Bożem Narodzeniem. b) Targi w czwartki.
Kraszewice: Jarmarki we wtorki po 14-ym każdego miesiąca.
Lututów: a) Jarmarki w czwartki: przed 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.
Osieków: a) Jarmarki w poniedziałki: po 1 stycznia, po 1 marca, po 1 maja, po 1 lipca, po 1 września, po 1 listopada. b) Targi w poniedziałki.
Praszk: a) Jarmarki w środy po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.
Rudniki: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki po 15-ym każdego miesiąca.
Skomlin: a) Jarmarki w czwartki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki po 15-ym każdego mies.
Wieluń: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki.
Wieruszów: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca. — b) Targi w środy. — Jarmarki i targi przypadające na uroczyste dni świąteczne, odbywać się będą dnia następnego.

Woj. Nowogródzkie.

Powiat Baranowicze.

Baranowicze: Jarmarki: 3 stycz., 23 kwiet. i 1 paźdz. Targi w poniedziałki i czwartki.
Lachowicze: Targi w środy i piątki. Jarmarki: 25 maja, 21 czerwca, 27 października.
Mleczadz: Targi w środy. Jarmarki: 23 kwiet., 12 lipca, 2 sierp., 27 września.
Horodyszcze: Targi w poniedziałek. 3 jar. dorocznie, 7 maja, 4 czerwca i 10 paźdz.
Ostrów: Targi w dniu 15 każdego miesiąca. Jarmarki: 8 i 19 stycz., 7 kwiet., 22 maja, 12 lipca, 19 i 28 sierpnia, 21 września, 14 października, 10 listopada, 27 listopada, 14 i 19 grudnia każdego roku.
Stolcwiec: Jarmarki: 28 sierpnia i 24 września.

Powiat Lida.

Lida: Targi w poniedziałki.
Ejszyski: Targi w czwartki. Jarmarki: 18—20 maja, 8—10 czerwca.
Woronowo: Targi we wtorki.
Iwje: Targi w środy. Jarmarki: 2 stycznia, 1 lutego, 18 maja, 8 czerwca, 30 czerw., 29 września, 1 i 2 listopada.

Powiat Szczuczyn.

Szczuczyn: Targi w poniedziałki i czwartki.
Wasiliszi: Targi w wtorki. Jarmarki 2 w roku, 24 kwiet. i 5 czerwca.
Ostryna: Targi w poniedziałki.
Zoludek: Targi w poniedziałki.
Biela: Targi w środy.
Sobakińce: Targi w środy.
Sobotniki: Targi w poniedziałki. Jarmarki pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.
Bieniaki: Targi w środy.
Nowy-Dwór: Targi w czwartki.
Raduń: Targi w środy.
Lipniski: Targi w czwartki. Jarmarki: 7 stycznia, 5 marca, 11 czerwca, 16 i 26 lipca, 16 sierpnia, 9 września.
Skrzybowce: Targi w środy.

Powiat Nieszwie.

Nieszwie: Targi w srody i piatki.
Kleck: Targi w poniedzialki.
Snów: Targi we wtorki.
Horodziej: Targi w czwartki.
Sienlawka: Targi w czwartki.
Zaostrowiecze: Targi w czwartki. Jarmarki
22 maja i 1 wrzesnia.

Powiat Nowogrodek.

Nowogrodek: Targi w poniedz. i czwartki.
Jarmarki: 1 marca, 22 czerwca, 19 sier-
pnia, 17 grudnia.
Zdziecior: Targi we wtorki i piatki.
Lubcza: Targi we wtorki i piatki.
Korelicze: Targi w srody. Jarmarki: 5 sty-
cznia, 18 kwietnia, 6 czerwca, 29 czerwca,
6 sierpnia i 8 wrzesnia.
Nowojelnia: Targi w srody.
Dworzec: Targi w poniedzialki.

Powiat Slonim.

Slonim: Targi w poniedz. i czwartki.
Byten: Targi 20 kazdego miesiaca. Jar-
marki: 12 lipca i 27 pazdzienika.
Dereczyn: Targi we wtorki i 23 kazdego
miesiaca.
Kozlowszczyzna: Targi w poniedzialki.

Powiat Stolpce.

Stolpce: targi w wtorki i piatki i czwartki:
Jarmarki: 6 marca, 14 kwietnia, 22 maja,
12 wrzesnia, 9 pazdzienika, 8 listopada,
19 grudnia.
Mir: Targi w poniedzialki. Jarmarki: 24
lutego, 8 czerwca, 22 lipca.
Derewne: Targi w czwartki.
Rubiezowice: Targi w poniedzialki.
Turzec: Targi we wtorki. Jarmarki: 6 maja
i 9 grudnia.

Powiat Wolozyn.

Wolozyn: Targi w poniedzialki i czwartki.
Jarmarki: 12 stycznia, 23 lutego, 12
kwietnia, 14 czerwca, 17 wrzesnia.
Traby: Targi we wtorki.
Wiszniew: Targi we srody. Jarmarki: we
srode po Trzech Krolach, w srode po-
pielowca, w srode pierwsza i druga postu,
po wszystkich swietych.
Naliboki: Targi w poniedzialki.
Iwieniec: Targi w srody.
Wołma: Targi w czwartki.

Woj. Poleskie.

Powiat Brzeski.

Brześć n. B.: Targi wielkie 1 i 16 kazdego
miesiaca. Targi male sroda i piatek kaz-
dego tygodnia.
Wysokie Litewskie: Targi male w czwartek
kazdego tygodnia. Targi wielkie 20 kaz-
dego miesiaca, oraz 9 lutego, 24 maja,
2 lipca, 11 wrzesnia i 4 grudnia.
Kamieniec Litewski: Targi wielkie 5 sty-
cznia, 13 stycznia, 3 lut., 5 lut., 5. 14
i 25 marca, 5 kwiet., 5 i 6 maja, 15 maja,
5 i 25 czerw., 12 i 15 lip., 15 sierpnia,
19 sierp., 5 i 14 wrzesnia, 5 pazdzienika,
14 pazdzienika, 5 i 21 listopada, 5 i 17
grudnia. — Targi male w czwartek kaz-
dego tygodnia.
Czernawczyce, gm. Turna: 10 kazdego
miesiaca, 28 sierpnia, 10 listopada i 19
grudnia.
Czerniany: 22 kazdego miesiaca.
Wielkoryta: Targi wielkie: 8 stycznia,
8 marca, 8 kwietnia, 8 maja, 8 lipca,
8 sierpnia, 8 wrzesnia, 8 pazdzienika,
8 listopada.
Pozezyn-Masiewiczze, gm. Wielkoryta: Targi
wielkie 4 kazdego miesiaca.

Maloryta: Targi wielkie 15 i 28 kazdego
miesiaca.

Domaczewo: Targi wielkie w kazda srode
po 15-ym kazdego miesiaca i w czasie
swiat prawoslawnych, w Wniebowstap-
lenia P. i sw. Lukasz.

Mokran, gm. Wielkoryta: Targi wielkie:
25 kwiet., 25 czerw., 25 lipca i 25 wrzes.

Powiat Drohiczyn.

Drohiczyn: Targi wielkie kazdego 15 mie-
siaca, oraz w kazdy poniedzialek wiel-
kiego postu (prawosl.) Jarmarki: 15 lu-
tego kazdego roku. Kazdego poniedzial-
ku po prawoslawnej niedzieli przewo-
dniej, oraz kazdego 22 maja, 6 sierpnia,
14 wrzesnia, 19 lipca. Targi male w po-
niedzialki kazdego miesiaca.

Wolowel. Jarmarki 5-go dnia kazdego
miesiaca.

Odryzyn: Jarmarki: 8 jarmarkow rocznych
w dn. 12 lutego, 22 marca, 3 maja, 25
czerwca, 2 i 14 sierpnia, 9 pazdzienika
i 17 grudnia kazdego roku.

Janow: Targi male w srode kazdego ty-
godnia. Jarmarki: 5 jarmarkow rocz-
nych — 4 stycznia, 6 maja, 7 lipca,
14 i 27 pazdzienika kazdego roku. 12
jarmarkow miesiecznych 5-go kazdego
miesiaca. Jarmarki dodatkowe: 2 kwiet.,
12 wrzesnia, 22 listopada kazdego roku.

Chomsk: Jarmarki: w dniach 2 i 19 sty-
cznia, 1 lutego, 1 marca, 1 kwietnia,
1 czerwca, 1 i 12 lipca, 2 i 28 lipca,
1 i 27 wrzesnia, 14 pazdzienika, 21 listo-
pada, 22 grudnia kazdego roku, oraz
w srode przed wielkim postem (prawosl.),
t. z. „maslennica” i w srode srodoposcia
kazdego roku.

Motol: Targi wielkie: 9 stycznia, 12 sty-
cznia, 22 marca, 7 kwietnia, 15 maja,
14 sierpnia, 22 wrzesnia, 9 pazdzienika,
8 listopada, 7 grudnia, 17 grudnia kaz-
dego roku i w dziesiaty tydzien po
Wielkiej Nocy „Dziesiatucha”. Targi
male we czwartek kazdego tygodnia.

Powiat Kamien-Koszyrski.

Kamien Koszyrski: 52 jarmarki rocznie
w kazdy wtorek.

Soszyco: 24 jarmarki w pierwsza i trze-
cia srode kazdego miesiaca.

Rzeczycza: Targi wielkie 15-go kazdego
miesiaca.

Werchy: 12 jarmarkow 1-go kazdego mie-
siaca.

Wielka Glusza: 24 jarmarkow 1 i 10 kaz-
dego miesiaca.

Krymno: 12 jarmarkow 3 dnia kazdego
miesiaca.

Lubieszow: 12 jarmarkow. 10-go kazdego
miesiaca i tradycyjne 15 maja, 13 lipca,
21 wrzesnia i 19 grudnia.

Lubiaz: 4 jarmarki rocznie w kazda osta-
tnia srode przed swietami W. Nocy
i Bozego Narodzenia, oraz 30 lipca i 15
wrzesnia.

Pniewno: 12 jarmarkow 2 kazdego mie-
siaca.

Powiat Kobrynski.

Kobryń: 1. Rynek, 2. pl. 3 Maja. Targi
male w poniedzialki i czwartki. 1. Rynek.
2. pl. 3 Maja, 3. Targowica. Jarmarki
10, 20 i 30 kazdego miesiaca.

Antopol: Targi male co poniedzialek. Jar-
marki: 1-go kazdego miesiaca, 20 sty-
cznia, 22 marca, pierwsza sroda po Wiel-
kiejnocy, 10-ty poniedz. po Wielkiejnocy,
2 sierpnia, 27 wrzesnia, 27 pazdzienika,
9 grudnia.

Dywin: Jarmarki 4 i 17 kazdego miesiaca.

Horodec: Jarmarki: 5 kazdego miesiaca,
drugi dzien po Wniebowst. Pańskim,
12 wrzesnia.

Samary: Jarmarki 12 każdego miesiąca.
Lelików: Jarmarki 25 każdego miesiąca.
Tewle: Jarmarki 7 i 26 każdego miesiąca.
Czerniany: Jarmarki 23 każdego miesiąca.
Mokransy: 25 każdego miesiąca.
Nowosiółki: Jarmarki: 2 stycznia, 1 marca, 1 maja, 1 lipca, 1 września, 10 listopada.
Zabinka: Jarmarki: 15 i 25 każdego miesiąca, 28 października i 14 października jarmark odpustowy.

Powiat Kosowski.

Kosów-Poleski: Targi małe w czwartki każdego tygodnia z wyjątkiem przypadających w tym dniu świąt.

Różana: Jarmarki: 15 rocznic, które odbywają się 10 dnia każdego miesiąca, w środę czwartego tygodnia wielkiego postu. 12 lipca i 19 sierpnia. Targi małe: W każdy poniedziałek z wyjątkiem przypadających w dniu świąt. Targi duże: 12 listopada i 19 sierpnia, oraz w 4-ym tygodniu wielkiego postu.

Telechany: Targi duże 20 stycznia, 7 kwietnia, 6 maja, 7 lipca, 11 września, 21 listopada. Targi małe co czwartek, oprócz dni świątecznych.

Iwacewicz: Jarmarki duże 15 lutego, 6 maja, 27 września, 9 listopada. Targi małe w każdą środę oprócz dni świątecznych.

Św. Wola: Jarmarki duże: 9 stycznia i 27 września i poniedziałek przewodni, według starego stylu. Targi małe: W pierwszy wtorek miesiąca a jeśli w dniu tym przypada święto — targ odbywa się w dniu poprzedzającym, czyli że w pierwszy poniedziałek danego miesiąca.

Powiat Luniniecki.

Luniec: Jarmark wielki 1 i 15 każdego miesiąca. O ile w wymienione dni wypadnie święto, jarmark odbywa się następnego dnia powszedniego. Targi małe każdego dnia z wyjątkiem sobót i dni świątecznych.

Lachwa: Targi wielkie 15 każdego miesiąca.

Kożanów: 22 maja i 19 grudnia każdego roku jarmarki małe.

Wiczyn: Na drugi dzień Ziel. Świąt według starego stylu i 28 sierpnia jarmarki małe.

Hancewicz: Targi wielkie 12 razy do roku. Odbywają się w 1-szy czwartek każdego miesiąca, o ile w dzień jarmarczny wypadnie święto, jarmark odbywa się dnia następnego i 40 targów małych w każdy pozostały czwartek.

Powiat Piński.

Pohost-Zahorodki: Targi wielkie: 20 stycznia, 22 maja, 2 sierpnia, 10 października.

Moroczno: Targi wielkie 20 stycznia, 7 kwietnia, 12 września, 12 listopada. Targi małe 27 każdego miesiąca.

Pińsk: Targi wielkie 8 kwietnia, 21 września, 19 grudnia, wg. star. stylu, drugi dzień Złotykh Świąt, dziesiąty piątek po Wielkanocy i 15 sierpnia każdego roku. — Targi małe w poniedziałki, środy i piątki.

Lahiszyn: Targi wielkie 15 stycznia, 15 lutego, 7 kwietnia, 12 lipca, 19 sierpnia, 14 października, — Targi małe 1-go każdego miesiąca.

Lemieszewicz: Targi wielkie: 22 maja, 21 września.

Serniki: 15 każdego miesiąca, 22 maja, 7 lipca, 8 listopada, 19 grudnia.

Sudcz: Co drugi miesiąc 15-go.

Powiat Prużański.

Prużana: Targi wielkie: 19 sierpnia, 27 października i 10 listopada każdego roku. Targi małe w poniedziałki i czwartki każdego tygodnia.

Szereszów: Targi małe w czwartek każdego tygodnia. Targi wielkie: 23 stycznia, 22 marca, 4 sierpnia, 14 października, 14 listopada.

Sielec: Targi wielkie: 23 stycznia, 22 marca, 4 sierpnia, 14 października, 14 listopada.

Małecz: Targi wielkie: 12 lipca, 14 września, 21 listopada, 9 grudnia.

Bereza Kartuska: Targi wielkie: 1 stycznia, 23 kwietnia, 29 czerwca, 15 sierpnia, 8 września, 14 października, w ostatni czwartek przed popielcem, po Wielkanocy, według starego stylu, 5 każdego miesiąca. — Targi małe w czwartek każdego tygodnia.

Linowo: Targi małe w środę każdego roku. Targi wielkie 3 listopada każdego roku.

Powiat Stoliński.

Stolin: Targi wielkie: 15 stycznia, 15 lutego, 15 i 21 marca, 15 kwietnia, 6 i 15 maja, 15 i 30 czerwca, 15 lipca, 15 i 19 sierpnia, 15 września, 15 października, 15 i 29 listopada, 15 grudnia. 52 targi małe co czwartek.

Dawidgród: Targi wielkie 1-go każdego miesiąca. Targi małe co środa i piątek każdego tygodnia.

Płotnica: Targi wielkie 14 października.

Woj. Stanisławowskie.

Bohorodczany, miasto pow.: Jarmarki: 15 stycznia, 8 lutego, 6 kwiet., 19 maja, 22 czerwca, 8 lipca, 29 sierpnia, 22 września, 14 października, 9 listopada. Targi co drugą środę.

Bolchów, pow. Doliwa: Co poniedziałek targ.

Bolszowce, pow. Peczenizyn: Jarmarki 16 lipca. Co poniedziałki targ.

Bukaczowce, pow. Rohatyn: Jarmarki: 2 stycznia, 25 lutego, 26 marca, 5 maja, 22 czerwca, 8 lipca, 10 sierpnia, 13 września, 2 listopada, 6 grudnia. Targi w czwartek.

Bursztyn, pow. Rohatyn: Targi we wtorek.
Delatyn, pow. Nadwórna: Co poniedziałek targ. — Jarmarki: 16 stycz., 24 marca, 24 kwietnia, 1 czerwca, 27 sierpnia, 9 września, 20 września, 20 listopada, 20 grudnia.

Dolina, m. pow.: 18 stycz., 16 lut., 9 mar., 13 kwiet., 14 maja, 8 czerwca, 8 lipca, 3 sierpnia, 7 września, 15 paźdz., 16 listopada, 27 grudnia. Każdego wtorku targ.

Halicz, pow. stanisławowski: 25 marca, 5 lipca, 14 października. Targi w środę.
Gwoździec, pow. Turka: Co poniedziałek targ.

Horodenka, miasto pow.: 13 stycznia, 14 lutego, 1 marca, 6 kwietnia, 7 maja, 2 czerwca, 11 lipca, 27 sierpnia, 20 listop., Targ we wtorek.

Jablów, pow. Peczenizyn: 31 stycznia, 15 lutego, 14 maja, 29 sierpnia, 14 października, 30 grudnia.

Kalusz, miasto pow.: Co poniedz. targ.

Kolomyja, miasto pow.: 13 stycznia, 21 lutego, 2 sierpnia, 4 września, 31 paźdz., 18 grudnia. — Targi w środę.

Kosów, miasto pow.: Każdej środy targ tygodniowy.

Lanczyn: Jarmarki: 10 stycznia, 30 marca, 25 lipca.

Mikołajów n. D., pow. Żydaczów: Targi we wtorek.

Ładowna, miasto pow.: Jarmarki: 20 i 21 stycznia, 7 i 8 kwietnia, 5 czerwca, 10 i 11 lipca, 7 sierpnia, 15 i 16 października, 5 grudnia. — Co wtorku targ.

Obertyn, pow. horodeński: Co poniedziałek targ.

Ottynia, pow. tłumacki: 20 i 29 stycznia, 16 lutego, 22 marca, 19 kwietnia, 14 maja, 28 czerwca, 21 lipca, 20 sierpnia, 13 września, 2 i 29 listopada, 23 grudnia. — Targi tygodniowe co wtorku.

Peczeniżyn, miasto pow.: Jarmarki: 20 stycznia, 16 lutego, 22 marca, 8 kwietnia, 6 maja, 8 lipca, 29 sierpnia, 14 października, 9 listopada, 17 grudnia. Targi we wtorek.

Rohatyn, miasto pow.: Jarmarki 17, 18 i 19 marca. Targi w środę.

Różnialów, pow. Dolina: Jarmarki: 15 stycznia, 16 lutego, 3 maja, 13 lipca, 14 sier., 22 września, 20 października, 22 listopada. Targ w środę.

Sokole, miasto pow.: Targi w środę.

Smorze, pow. Skole: Jarmarki we wtorki co 2—3 tygodnie.

Śniatyn: Jarmarki 8 lutego, 14 października, 5 listopada, 17 grudnia. Targi w środę.

Solotwina, pow. Bohorodczany: Jarmarki: 10 stycznia, 16 lutego, 14 marca, 10 maja, 11 czerwca, 2 sierpnia, 3 października, 22 listopada, 20 grudnia.

Stanisławów, miasto pow.: Jarmarki 15 lut., 30 marca, 15 maja, 16 czerwca, 7 sier., 14 września, 5 grudnia. Targi w czwartek.

Stryj, miasto pow.: Targi w czwartek. Tlumacz, miasto pow.: Targi w poniedziałek.

Turka, miasto pow.: Jarmarki: 1 stycznia, 1 lutego, 1 kwietnia, 1 maja, 1 lipca, 1 sierpnia, 1 września, 1 października, 1 listopada, Targi w środę.

Wysocko, pow. Turka: Jarmarki pierwsze każdego miesiąca.

Zablótów, p. Śniatyn: Targi we wtorek.

Zurawno, pow. Żydaczów: Jarmarki: 29 stycznia, 27 sierpnia, 13 października, 21 listop. Targi w środę każdego tygodnia.

Żydaczów, miasto pow.: Jarmarki: 20 stycznia, 11 września, 9 listopada. Targi w środę.

Woj. Tarnopolskie.

Powiat Borszczów.

Borszczów: Targi w poniedziałki.

Jezierzany: Targi w piątki.

Mielnica: Targi we wtorki.

Korołówka: Targi w czwartki. Jarmarki w śródo-poście i Wniebowstap. obrz gr.-kat.

Skala: Targi w środy.

Powiat Brody

Brody: Targi w poniedziałki.

Podkamień: Targi w czwartki.

Powiat Brzeżany.

Brzeżany: Targi w środy.

Kozowa: Targi w poniedziałki.

Narejów miasto: Targi w czwartki Jarmarki: 20 stycznia, 8 kwietnia.

Powiat Buczac.

Buczacz: Targi w czwartki.

Jazłowiec: Targi we wtorki.

Kolopiec: Targi co drugi wtorek.

Monasterzyska: Targi w środy.

Potok Złoty: Targi w środy.

Uścicie Zielone: Targi w czwartki.

Powiat Czortków.

Czortków: Targi w poniedziałki. Jarmarki: 21 maja, 12 lipca, 28 sierpnia, 20 grudnia.

Powiat Kopyczyńce.

Chorostków: Targi w poniedziałki.

Probużna: Targi we wtorki.

Kopyczyńce: Targi w środy.

Powiat Kamionka Str.

Kamionka Str.: Targi we wtorek.

Busk: Targi we wtorki.

Milatin Nowy: Targi w czwartki.

Powiat Podhajce.

Podhajce: Targi w czwartki.

Horozanka: Targi w środy.

Zawalów: Targi we wtorki.

Powiat Przemyślan.

Przemyślan: Targi w poniedziałki.

Gliniany: Targi w czwartki.

Powiat Radziechów.

Toporów: Targi co drugi czwartek.

Radziechów: Targi w poniedziałki.

Witków Nowy: Targi co drugą środę.

Stojanów: Targi co drugi wtorek.

Lopatyn: Targi co drugą środę.

Powiat Skalat.

Skalat: Targi we wtorki.

Grzymałów: Targi w czwartki.

Podwołoczyska: Targi w czwartki.

Powiat Tarnopol.

Kozłów: Targi w czwartki.

Tarnopol: Targi w środy. Jarmarki: 2 stycznia, 14 lutego, 24 czerwca, 26 lipca, 18 sierpnia, 26 września.

Mikulince: Targi w poniedziałki.

Powiat Trembowla.

Budzanów: Targi w czwartki.

Trembowla: Targi we wtorki. Jarmarki 7 i 16 lipca.

Powiat Zaleszczyki.

Thuste: Targi w czwartki.

Zaleszczyki: Targi we wtorki.

Powiat Zbaraż.

Zbaraż: Targi w poniedziałki.

Powiat Zborów.

Pomorzany: Targi w środy.

Zależce: Targi w poniedziałki.

Zborów: Targi we wtorki.

Jezierna: Targi w poniedziałki.

Powiat Złoczów.

Złoczów: Targi w poniedziałki.

Olesko: Targi co drugi wtorek.

Sokołówka: Targi co drugą środę.

Woj. Warszawskie.

Baranów, jarm. 6, w poniedziałki po św. Agnieszce, po Niedz. Zapustnej, po Niedz. Kwietniej, po św. Marji Magdalenie, po Wniebowzięciu NMP. przed św. Szymonem i Judą.

Biała, pow. Rawa Mazow., jarm. w piątki po św. Wojciechu, po bł. Jakóbie Strzeli, po Podn. Krzyża św., przed św. Tomaszem ap. Co piątek targ.

Belawy, pow. Łowicz, jarm. 5, we wtorki: po św. Józefie, przed św. Filipem, po Nawiedzeniu NMP., przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.

Bielsk, pow. Płock, Jarmarków 6, w środy: po Niedzieli Kwiet., po Wniebowstap. Pańskim, przed św. Janem Chrz., po św. Annie, po święciu św. Jana, po św. Urszuli.

Bieżuń, pow. Sierpe, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po św. Stanisławie, po św. Małgorz., po Nar. NMP., po św. Mikołaju.

Błonie, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Kwietnej, po św. Trójcy, po św. Augustynie, po św. Łukaszu, po św. Katarzynie.

Bobrowniki, pow. Lipno, jarm. 5, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po św. Wojciechu, po Wniebowzięciu NMP., po św. Franciszku Seraf., po św. Andrzeju.

Bodzanów, pow. Płock, jarm. 6, w czwartki po Nawróceniu św. Pawła, w środy po Niedzieli Środopust., po św. Stanisławie, po św. Kosmie i Damajanie, po św. Łukaszu Ewang., po św. Klemensie.

Bolimów, pow. Łowicz, jarmark 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Urbanie, po św. Annie, po Nar. NMP., po św. Marcynie.

Brześć Kujawski, pow. Włocławek, jarmarków 6, we wtorki: po Nowym Roku, po św. Walentym, przed św. Stanisławem biskupem, po św. Józefie Kal., po św. Stefanie, po Wszystkich Świętych; z pozostałymi dni jednego dnia jarmarcznego w tygodniu zamiast w piątek także we wtorek.

Chodecz, pow. Włocławek, jarm. 6, w poniedziałek po Oczyszczeniu NMP., we wtorek po św. Józefie, w poniedziałki przed św. Filipem i Jakobem, po św. Dominiku, po św. Jadwidze i Teresie, przed św. Tomaszem Apostołem.

Chorzele, pow. Przasnysz, jarmarków 6, poniedziałki: przed Zapustami, po Niedzieli Kwiet., po Bożem Ciele, po Nar. NMP., po Wsz. Świętych, po Niepokal. Poczęciu NMP.

Chrostkowo, pow. Rypin, jarmarki w poniedziałki: przed bł. Andrzejem Bobolą, przed bł. Bogumilem, po bł. Bronisławie, po NMP. Łoretąńskiej. Co trzeci poniedziałek targu.

Ciechanowiec, pow. Wysoko Mazowiecki, jarmarków 6, w poniedział. po: M. B. Gromniczej, św. Wojciechu, Bożem Ciele, św. Wawrzyńcu, św. Mateuszu, św. Andrzeju.

Ciechanów, miasto pow., jarmarków 6, w środy: po św. Weronice, po Niedz. Środop., po św. Stanisławie, po św. Marji Magdalenie, po Nar. NMP., po św. Marcynie.

Czernikowo, pow. Lipno, w pierwszą środę każdego miesiąca targ.

Czersk, jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, przed św. Janem Chrz., po św. Jakobie Apostole, po św. Michale, przed św. Szymonem i Judą, przed Tomaszem Apost.

Czerwińsk, pow. Płońsk, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Wojciechu, po św. Małgorzacie, po Nar. NMP., przed św. Szymonem i Judą, po św. Marcynie.

Dobre, pow. Mińsk-Mazowiecki, co poniedziałek targ.

Dobrzyń nad Drwęcą, pow. Rypin, jarmarków 12, we wtorki: po Nowym Roku, po św. Kazimierzu, po Niedzieli Kwiet., po św. Stanisławie, przed św. Janem Chrzc., po Nawiedzeniu NMP., po św. Bartłomieju, po św. Mateuszu, po św. Jadwidze, po św. Marcynie, po św. Katarzynie i po św. Leokadii.

Dobrzyń nad Wisłą, pow. Lipno, jarm. 6, w poniedziałki: po św. Macieju, po Niedz. Środop., po Wniebowst. Pańsk., po św. Marji Magdalenie, po św. Franciszku Seraf., po św. Andrzeju.

Drobin, pow. Płock, jarmarków 6, w środy po Zwiast. NMP., we wtorek po św. Stanisławie, wśrody po św. Antonim Pad., po św. Marji Magd., we wtorki przed św. Szymonem i Judą, po św. Katarzynie.

Dzierzgowo, pow. Przasnysz, jarmarki w środy: po bł. Andrzeju Boboli, po Zwiastowaniu NMP., przed bł. Jolantą, po św. Bronisławie. Co środę targ.

Falenica, pow. Warszawa, co czwartek targ. Gombin, pow. Gostynin, jarmarków 6, we wtorki: przed Niedzielą Zapustną, przed Niedz. Palmową, przed Wnieb. Pańskim, po B. Ciele, po Narodz. NMP., przed św. Mikołajem. Ustanowione że tygodniowe jarmarki, odbywać się będą w czwartki zamiast w piątki.

Gliniołek, pow. Ciechanów, jarmarki w środy: po Dobrostawie, po św. Anasztazym, przed bł. Szymonem z Lipnicy i po św. Jadwidze. — Co środę targ.

Golym, pow. Ciechanów, jarmarki w poniedziałki: po Zwiast. NMP., po św. Władysławie, po św. Bartłomieju, po św. Salomei. Co trzeci poniedziałek targ. Gostynin, miasto pow.: jarmarków 6, we wtorki: po św. Weronice, po św. Gertrudzie, po św. Stanisławie, po św. Jakobie, po św. Andrzeju, przed św. Tomaszem Apostołem.

Góra Kalwaria, pow. Grójec, jarmarki 4 w środy: po 3 Królach, po Wielkiejnocy, po Zielonych świątkach, po Bożem Ciele.

Grodzisk, pow. Błonie, jarmarków 6, w poniedziałek po Niedzieli Zapustnej, we wtorek po św. Wojciechu, w poniedziałki po św. Annie, po św. Marcynie, przed św. Tomaszem Apostołem.

Grójec, miasto pow.: jarmarków 6, po św. Marku, po św. Annie, przed św. Idzimą, w czwartki: po św. Walentym, po św. Marku, po św. Annie, przed św. Idzimą, po św. Jadwidze, przed św. Mikołajem.

Ilów, pow. Sochaczew, jarm. 6, w czwartki: po św. Walentym, po 40 męczennikach, po św. Bazylu, przed św. Idzimą, po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem.

Jabłonna, pow. Warszawa, odbywają się targi dla sprzedaży produktów spożywczych i wyrobów wlejskich, we wtorki każdego tygodnia, a także 6 jarmarków w ciągu roku, w czwartki, a mianowicie: 1. po Oczyszczeniu NMP., 2. po św. Wojciechu, 3. po św. Antonim, 4. po św. Jakobie, 5. po św. Michale, 6. po św. Łukaszu.

Jadów, pow. Radzymin, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, w poniedziałek po św. Helenie, w środę po św. Stanisławie, w poniedz. po św. Józefie Kat., po Narodz. NMP., po św. Bor.

Janów, pow. Przasnysz, jarm. 6, w poniedziałek po św. Kazimierzu, w środę po św. Stanisławie, w poniedziałek przed św. Janem Chrz., po św. Bartłomieju, po Podwyż. Krzyża św., po św. Andrzeju. Jeziora Królów, pow. Warszawa, co poniedziałek targ.

Kaluszyn, pow. Mińsk Mazow., jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Macieju, po Niedzieli Kwiet., po św. Bartłomieju, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.

Karczew, pow. Warszawa, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Walentym, po Niedz. Kwiet., po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wszyst. Świętych, po św. Łucji.

Kiernozia, pow. Łowicz, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Oczyszczeniu NMP., po Zwiastow. NMP., po św. Małgorzacie, po Podwyższeniu Krzyża św., po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Kikół, pow. Lipno, jarmarków 6, po św. Wojciechu, w poniedz. po św. Trójcy, po św. Rochu, po św. Mateuszu, po Wsz. Świętych, przed św. Tomaszem Aposto-lem.

Końbierz, jarmarków 6, w środy: przed św. Karolem Wielkim, po św. Winc. Ferar-juszu, po św. Trójcy, po św. Michale, po św. Marcinie, po Niepokalanem Po-częciu NMP.

Kowal, pow. Włocławek, jarmarków 6, w środy: po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrz., po św. Jakobie Ap., po Nar. NMP., po św. Urszuli, przed św. Mikołajem.

Krasnosielec, pow. Mińsk-Mazowiecki, jar-marki: we wtorki: przed św. Agnieszka, św. Józefem, po św. Stanisławie, św. Piotrze i Pawle, przed św. Mateuszem, po Wszystkich Świętych. Co wtorek i so-botę targ.

Krośnice, pow. Kutno, jarmarków 6, w poniedziałek po Oczyszczeniu NMP., we wtorki po św. Józefie, po św. Anto-nim, po św. Michale, po św. Marcinie, po 3-ciej niedzieli Adwentu. Co czwartek targ.

Kutno, miasto pow., jarmarków 6, w czwar-ty: przed św. Walentym, po Niedz. Śro-dopost., przed św. Filipem i Jakobem, na Zielone świątki, 10 dni od wtorku, w czwartki po św. Franciszku Seraf., i po św. Elżbiecie.

Kuczborg, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dionizym, po św. Klotyldzie, po św. Elżbiecie, po św. Tekli, przed św. Szy-monem i Judą, przed św. Wiktorem.

Latowicz, pow. Mińsk Mazowiecki jarmar-ków 12: na św. Dorotę, na Wniebowstą-pienie Pańskie, na św. Wawrzyńca, na św. Franciszka, na św. Katarzynę męcz., na św. Małgorzatę, na Wielki Czwartek, na św. Rocha, na św. Sebastjana i Fa-bjana, na św. Jakóba, na Zielone świątki i na 3 Króli, oprócz tego odbywa się jeszcze 14 targów stosownie do przywile-jów miasta.

Leoncin, pow. Sochaczew, jarmarki w po-niedziałki: po św. Andrzeju Boboli, po św. Zofii, po M. B. Zielnej, po Ofiaro-waniu NMP. Co drugi poniedziałek targ.

Lipno, miasto pow., jarmarków 6, w po-niedziałki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietnej, po Wniebowstąpieniu Pańsk., po NMP. Szkaplerznej, po św. Michale, po św. Szymonie i Judzie.

Lubicz, pow. Lipno, jarmarki: w środę przed bł. Andrzejem Bobolą, po św. Janie Nep., po bł. Szymonie z Lipnicy, po św. Jadwidze. Co środę i sobotę targ.

Lubień, pow. Włocławek, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, we wtorek po Niedz. Przewod., w poniedziałki po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wsz. Świętych, po św. Lucji.

Lubraniec, pow. Włocławek, jarmarków 6, w poniedziałki po św. Błażeju i po Niedz. Kw., we wtorek po św. Julji, w ponie-działki po św. Alkysm, po św. Piotrze i Emiljanie, po św. Leonardzie.

Łowicz, miasto pow., jarmarków 6, w po-niedziałki po Niedz. Staropust., we wto-rek po Niedz. Kwiet., na św. Jana Chrz. 3-dniowy, w poniedziałki po Wniebo-wzięciu NMP., na św. Mateusza 8-dniowy, w poniedziałek po św. Andrzeju.

Łyszkowice, pow. Łowicz, jarmarki w po-niedziałki przed bł. Andrzejem Bobolą, po św. Bonifacym, po M. B. Zielnej, po św. Jadwidze. Co poniedziałek targ.

Maków, miasto pow., jarmarki w środy: po św. Macieju, św. Marku, przed św. Jan-em Chrz., po św. Bartłomieju, św. Łukaszu, przed św. Tomaszem. Co środę targ.

Mińsk Mazowiecki, miasto pow., jarmarki 2, w poniedziałki po Niedzieli Białej i przed Zielonemi Świątkami.

Mława, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki po św. Macieju, przed św. Filipem i Jakobem, po św. Trójcy, po św. Plo-trze i Pawle, po św. Michale, przed św. Mikołajem.

Mogielnica, pow. Grójec, jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., po Zielonych świątkach, po Wniebow. NMP., po św. Franciszku Seraf., po św. Elżbiecie.

Mrozy, pow. Mińsk-Mazow., co wtorek targ.

Mszczonów, pow. Błonie, jarmarków 6, w poniedziałki: po Nawróceniu św. Pa-wła, po św. Marku, przed św. Janem Chrzc., po św. Bartłomieju, po św. Mi-chale, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Nadarzyn, pow. Błonie, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Środogost., po św. Annie, po Podwyż-szeniu Krzyża św., po św. Leonardzie, po św. Lucji.

Nasielsk, powiat Pułtusk, jarmarków 6, we wtorki po Niedz. Środogost., po św. Wojciechu, po św. Jakobie, po św. Mi-chale, po Wszystkich Świętych, po Niep. Poczęciu NMP.

Nieszawa, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Fabjanie i Sebastianie, po św. Józefie, przed św. Janem, po św. Bartłomieju, po św. Michale, po św. Marcinie.

Nowe Miasto, pow. Płońsk, jarmarków 6, w poniedziałek po Niedz. Wstęp., w czw. przed Niedz. Kwietnią, w środę przed Wniebowstąpieniem Pańskim, w czwar-tek po św. Rochu, w poniedziałek po Nar. NMP., w czwartek po św. Jadwidze.

Nowe miasto nad Pilicą, pow. Rawa Ma-zowiecka, jarmarki w czwartki po M. B. Gromnicznej, po św. Kazimierzu, po św. Małgorzacie, przed św. Wawrzyńcem, po św. Tekli, przed św. Marcinem. Co czwar-tyk targ.

Nowy-Dwór, jarmarków 6, w środy: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Józefie, po św. Serwacym, po św. Henryku, po św. Nikodemie, po św. Marcinie.

Okuniew, pow. Warszawa, podczas lata, od 1 kwietnia do 1 października, targi w czwartki każdego tygodnia; w pozo-stających zaś miesiącach roku, w czwartki co 2-gi tydzień, po 1 i 15 każdego mie-siaca, a oprócz tego jarmarków 6, w po-niedziałek po Niedz. Przewod., we wto-rki przed Nowym Rokiem, przed świętem Bożego Ciała, przed św. Rochem, przed św. Michałem, po św. Mikołaju.

Osięcin, pow. Nieszawa, jarmarków 6, w środę po 3 Królach, w pierwsze wtorki kwietnia i cz. rwca, w pierwszy ponie-działek lipca, w trzeci poniedziałek wrze-sznia i października.

Osmolin, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po św. Kazimierzu, po św. Jakobie Apost., po św. Stanisławie, po św. Kundydze czyli po dniu 3 paźdz., po św. Marcinie.

Otwock, pow. Warszawa, co czwartek targ.

Ożarów, pow. Warszawa, co środę targ.

Piasечно, pow. Warszawa, jarmarków 6, w poniedziałki: po Niedz. Starozap., po Niedz. Kwiet., po św. Jakobie, po św. Michale, po Wszystkich Świętych, po św. Lucji.

- Piotrków**, pow. Nieszawa, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, w pierwszą niedzielę, postu, w piątek przed Niedz. Kw., w poniedziałki po Wniebowst. Pańsk., po św. Jakobie, po Wszystkich Świętych.
- Płock**, miasto pow., jarmarki 2, we wtorki: przed św. Janem Chrzcic., i po św. Michale. Co wtorek i piątek targ.
- Płońsk**, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po Niedz. Kwiet., po Zielonych Świątkach, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Święt., po Niepokalanem Poczęciu NMP.
- Popowo Kościelne**, pow. Pultusk, 1-szy czwartek każdego miesiąca targ.
- Pruszków**, pow. Warszawa, co czwartek targ.
- Przasnysz**, miasto pow. jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Kwiet., po Wniebowst. Pańskiem, po św. Jakobie, po Narodz. NMP., po św. Katarzynie.
- Przedecz**, pow. Włocławek, jarmarków 6, we wtorki: po św. Walentym, po Niedz. Kwiet., po św. Antonim, przed św. Wawrzynem, po św. Łukaszu, przed św. Mikołajem.
- Pultusk**, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po Zielonych Świątkach, po Narodzeniu NMP., po św. Jadwidze, po św. Elźbiecie.
- Puszm Marjański**, pow. Skierniewice, 1 i 3 poniedziałek targ.
- Raciąż**, pow. Sierpc, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po Niedz. Kw., po Zielonych Świątkach, po Wniebowzięciu NMP., po św. Michale, po św. Andrzeju.
- Radzanów**, pow. Mława, jarmarków 6, we wtorki: po Zwiast. NMP., po św. Wojciechu, po Wniebowst. Pańskiem, po św. Antonim, po św. Jakobie, po ścięciu św. Jana.
- Radziejów**, pow. Nieszawa, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kiet., po św. Trójcy, po Wniebowzięciu NMP., po św. Jadwidze, po Niepokal. Poczęciu NMP.
- Radzymin**, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po św. Joachimie, po św. Juwenejuszu, po Wniebowzięciu NMP., po św. Remigiuszu, po Niepokal. Poczęciu NMP.
- Rawa Mazowiecka**, miasto pow., jarmarki: we wtorek przed św. Maciejem, po św. Stanisławie, przed bł. Czesławem Odroważem, po M. B. Siewnej, po św. Barbarze, co wtorek targ.
- Raciążek**, pow. Maków, jarmarki w poniedziałki: po św. Trójcy, po NMP. Szkapl., po Nar. NMP., po Wsz. Świętych.
- Rypin**, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Ignacym, po św. Michale, po Wszystkich Świętych.
- Serock**, pow. Pultusk, jarmarki 4, w 1 wtorek po św. Mateuszu, w środy: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Piotrze i Pawle.
- Sierpc**, miasto pow., jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po św. Grzegorz, po św. Marku, po św. Wicie, po Wszyst. Świętych, po św. Łucji.
- Skempe**, p. Lipno jarmarków 6, w czwartek po św. Macieju, w środy po św. Stanisławie, w czwartek po św. Małgorzacie, po Narodz. NMP., po św. Franciszku, po św. Marcinie.
- Sienica**, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., we wtorek po św. Stanisławie, w poniedziałki po Narodzeniu NMP., po św. Jadwidze, po Wszystkich Świętych.
- Skierniewice**, miasto pow., jarmarków 6, w czwartki po 3 Królach, i po Niedz. Środop., w środy przed św. Filipem i Jakóbem, w czwartek po św. Jakobie Apostole, po św. Franciszku Seraf., po św. Elźbiecie.
- Skrwino**, pow. Rypin, jarmarki w czwartki: po 3 Królach, po bł. Wincentym Kadłubku, po M. B. Snieżnej, przed św. Stanisławem Kostką. Co czwartek targ.
- Śłużew**, pow. Nieszawa, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po św. Józefie, po Zielonych Świątkach, po św. Annie, przed św. Szymonem i Judą, po św. Łucji.
- Sobota**, pow. Łowicz, jarmarków 6, we wtorek po 3 Królach, w W. Czwartek, w czwartek po Ziel. Świątkach, po św. Wicie, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych.
- Sochaczew**, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki po św. Pryscy czyli po dniu 18 stycznia, po Niedz. Kwiet., po św. Wojciechu, po Zielonych św., po św. Marii Magdalenie, po św. Urszuli.
- Sochocin**, pow. Płońsk, jarmarków 6, w środy po św. Błażeju, po św. Stanisławie, przed św. Janem Chrzcic., w czwartki po św. Dominiku, po Podw. Krzyża św., po św. Klemensie.
- Stanisławów**, pow. Mińsk Mazowiecki, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateuszu, po św. Marcynie, po św. Łucji.
- Strzegowo**, pow. Mława, jarmarki w poniedziałki: po św. Marii Kleofasowej, po bł. Bogumile, po św. Zuzannie, przed św. Józefem. Co poniedziałek targ.
- Szreńsk**, pow. Mława, jarmarków 6, w czwartki: po 3 Królach, po Niedz. Kw., w środy: przed św. Janem Chrzcic., po św. Jakobie, przed św. Idzium, po św. Jadwidze.
- Tarczyn**, pow. Grójec, jarmarków 6, w środy: po św. Kazimierzu, po Niedz. Przewod., po św. Bogumili, po św. Mateuszu, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.
- Tłuszcz**, pow. Radzymin, jarmarki we wtorki po św. Andrzeju Boboli, po św. Anastazym, po bł. Jolancie, przed św. Bronisławą, po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem. Co wtorek targ.
- Warka**, pow. Grójec, jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Środ., po św. Stanisławie, po św. Tekli, po św. Leonardzie, po Niepokalanem Poczęciu NMP.
- Warszawa**, jarmarki 2, w maju w 2-gi poniedziałek po św. Filipie i Jakobie, w listopadzie, w poniedziałek po Wszyst. Świętych. Każdy trwa trzy tygodnie: pierwszy tydzień wstępny, drugi właściwy targowy, a trzeci tydzień wypłat się zowie. — Prócz tego jarmark na wełnę od dn. 15 czerwca, trwający przez dni 3. Kontrakty na św. Jana Chrzc. — Jarmark chmielny od 25 września 10 dni trwający.
- Wiskitki**, pow. Białe, jarmarków 6, we wtorki: po św. Józefie, po św. Stanisławie, po Bożem Ciele, po Wniebow. NMP., po św. Kosmie i Damjanie, po Wszystk. Świętych.
- Włocławek**, miasto pow., jarmarków 6, w czwartki po 3 Królach i po św. Janie Boż., we wtorek po św. Stanisławie, w czwartki po św. Dominie, przed Nar. NMP., po św. Leonardzie.
- Wolmin**, p. Radzymin, jarmarki w czwartek przed św. Janem Złotoustym, po św. Klemensie, po św. Paschalinie, po św. Szymonie z Lipnicy, po św. Eustachym, po św. Gertrudzie. Co czwartek targ.

Wyszów, pow. Pułtusk, jarmarków 6, we wtorki: po św. Apolonji, po św. Grzegorz, po św. Antonim, po Przemienieniu Pańskim, po św. Justynie, po św. Łucji.

Wyszogród, pow. Płock, jarmarków 6, we wtorki: po św. Józefie, po Wniebowstap. Pańskim, po Bożem Ciele, po św. Jakobie, po św. Michale, po św. Łucji.

Zakroczym, pow. Warszawa, jarmarków 6, we wtorki: po św. Pawle pustelniku, po św. Katarzynie Sen., po św. Marku i Marcellin, po św. Kunegundzie, po Narodzeniu NMP., po św. Marcinie.

Zawidz, pow. Sierpc, jarmarki: w 1 poniedziałek każdego miesiąca.

Zduny, pow. Łowicz, jarmarki w piątek: po św. Wincentym Kadłubku, przed św. Stanisławem, po św. Elżbiecie. Co 1 piątek targ.

Zielon, pow. Miawa, jarmarki we wtorek: przed bł. Andrzejem Bobolą, po św. Zofji, przed św. Ładysławem, przed św. Salomeą. Co wtorek targ.

Zuromin, pow. Sierpc, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Plotrze i Pawle, po Nar. NMP., po Wszystkich Świętych.

Zychylin, pow. Kutno, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Grzegorz, we wtorek po św. Wojciechu, w poniedziałki po św. Plotrze i Pawle, po św. Mateuszu, przed św. Szymonem i Judą.

Zyrardów, pow. Błonie, jarmarki w pierwsze środy: w lutym, kwietniu, czerwcu, sierpniu, październiku i grudniu. Co środę i sobotę targ.

Woj. Wileńskie.

Brasław, miasto pow. Jarmarki w najbliższą środę po 2-gim lutym, 23 kwietnia i 2 października. Targi w środy i piątki każdego tygodnia.

Budział, pow. Wilejka. Co poniedziałek targ.

Daugieliszki, pow. Święciany. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Dothinów, pow. Wilejka. Co czwartek targ.

Druja, pow. brasławski. Co wtorek i piątek targ.

Drujsk, pow. Brasław. Jarmarki: 7 stycznia, 9 maja i 12 sierpnia. Co wtorek targ.

Dryświaty, pow. brasławski: Targi we czwartki każdego tygodnia. Jarmarki w 1-szy czwartek po 1 (Nowym Roku), 2 św. Kazim'erzu, 1 maja, 11 i 12 lipca, w 1-szy czwartek po 1 październiku oraz ostatni czwartek listopada.

Dukla, pow. Święciany. Targi we środy każdego tygodnia.

Duniłowicze, pow. postawski. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Dziwieniszki, pow. Oszmiana. Jarmarki: 23 kwietnia, 9 września i 1-go października. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Dzisna, miasto pow. Co wtorek i piątek targ. Jarmarki: piątki przed Bożem Narodzeniem, Wielkiejnocy wg. nowego i starego stylu.

Głębokie, pow. Dzisna. Co poniedziałek, czwartek i piątek targ. Jarmarki we czwartki przed św. Bożego Narodzenia, t. zw. „Kraśnik”.

Gródek, pow. mołodecki. Co wtorek targ. Jarmarki w 1-szy wtorek po niedzieli Przewodniej wg. starego stylu.

czwartki każdego tygodnia.

Hoduciszki, pow. Święciany. Targi we

Holszany, pow. Oszmiana. Jarmarki 23 marca, ostatni poniedziałek po Wielkiejnocy, 23 kwietnia, 13 i 24 czerwca, 16 sierpnia, 8 września i 9 grudnia. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Holubicze, pow. dziśnieński. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Hruzdowo, pow. postawski. Targi we środy każdego tygodnia.

Ignalino, pow. Święciany. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Ilja, pow. Wilejka. Co środę targ. Jarmarki: 19 stycznia i 2 sierpnia.

Jaszun, pow. wileńsko-trocki: Targi 20-go każdego miesiąca.

Jody, pow. brasławski. Co wtorek targ.

Kiemieliszki, pow. Święciany. Targi we środy każdego tygodnia.

Kobylniki, pow. postawski. Jarmarki: 4 stycznia, 5 lutego, 4 marca, 24 marca, 11 czerwca, 22 lipca, 16 sierpnia, 29 września i 10-go listopada. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Komaje, pow. Święciany. Targi we środy każdego tygodnia. Jarmarki: 3 lutego, 20 marca, 24 kwietnia, 30 czerwca, 2 października, 2 listopada oraz w trzeci dzień Zielonych Świąt.

Koziany, pow. brasławski. Targi we środy każdego tygodnia.

Krzywicz, pow. Wilejka. Co środę targi.

Kurzniec, pow. Wilejka. Jarmarki: Drugi wtorek po Wielkiejnocy, pierwszy wtorek po Bożem Narodzeniu, ostatni wtorek przed Wielkim Postem, oraz 6 sierpnia, 8 września i 9 grudnia.

Landwarów, pow. wileńsko-trocki. Każdego tygodnia co poniedziałek targ.

Lebiedziewo, pow. mołodecki. Jarmarki zaś pierwszy poniedziałek po Nowym Roku oraz w dniach 29 lutego, 15 maja, 29 lipca, 7 października i 8 grudnia. Co poniedziałek targ.

Łużki, pow. dziśnieński. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Łyntupy, pow. Święciany, Jarmarki 1 maja, w trzeci dzień po Wielkiej Nocy i w dzień Zielonych Świąt. — Targi we czwartki każdego tygodnia.

Mejszagoła, pow. wielsko - trocki. Każdego tygodnia co poniedziałek targ.

Miadziół, pow. postawski. Jarmarki: 19 stycznia, 15 lutego, 15 maja, 6 lipca, 14 sierpnia, 14 i 29 października, 21 listopada, 21 grudnia. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Miory, pow. brasławski. Targi w poniedziałek każdego tygodnia i we czwartek każdego tygodnia. Jarmarki: w najbliższą środę, czwartek i piątek po 6 stycznia. (Trzech Króli) 27 czerwca (św. Jana) i 1 listopada (Wszystkich Świętych).

Mielgiany, pow. Święciany. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Michaliszki, pow. wileńsko-trocki. — Jarmarki 29 września, targi 14 i 28 każdego miesiąca.

Niemenczyn, pow. wileńsko-trocki. Targi we czwartek każdego tygodnia.

Nowa Wilejka, pow. wileńsko-trocki. Targi we wtorek i piątek każdego tygodnia.

Nowo-Swęciany, pow. Święciany. Jarmarki 2 lut., 19 marca, 29 czerwca, 13 października. Targi we wtorki i piątki każdego tygodnia.

Nowe Troki, miasto pow. Targi we czwartek każdego tygodnia i w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca. Jarmarki 6 stycznia, 19 marca, 13 czerwca, 28 października.

Nowy Pohost, pow. brasławski. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Olkieniki, pow. wileńsko-trocki. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Olkowicze, pow. Wilejka. Targi w poniedziałki.

Opsa, pow. brąslawski. Targi w poniedziałki. Jarmarki 24 i 25 czerwca i w poniedziałki i wtorki ostatniego tygodnia Adwentu.

Orany, pow. wileńsko-trocki. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Ostrowiec, pow. wileńsko-trocki. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Oszmiana, miasto pow. Jarmarki: 23 kwietnia i każdego następnego dnia po następujących świątach: Wniebowstąpienie, Wniebowzięcie Najśw. Marii Panny, Bożego Ciała, oraz 15 sierpnia, 29 i 30 września. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Plissa, pow. dzisieński. Targi we środy każdego tygodnia.

Podbrodzie, pow. święciański. Targi w poniedziałki każdego tygodnia. Jarmarki: w pierwszy czwartek każdego miesiąca, w poniedziałek po niedzieli palmowej, we wtorki po niedzieli różańcowej.

Postawy, miasto pow. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Prozoroki, pow. dzisieński. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Rudziszki, pow. wileńsko-trocki. Targi we środy każdego tygodnia.

Słobódka, pow. brąslawski. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Smorgonie, pow. Oszmiana. Jarmarki: 26 lutego, 28 maja, 29 czerwca, 6 sierpnia, 10 września, 1 października, w każdą środę przed Bożym Narodzeniem, oraz 24 grudnia.

Świr, pow. święciański. Jarmarki: 20 kwiet., 2 i 30 czerwca, 12 paźd., 2 listopada i 7 grudnia. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Święciański, miasto pow. Jarmarki: od 1-go do 5-go stycznia i od 1-go do 7-go września. Targi we wtorki i piątki każdego tygodnia.

Szarkowszczyzna, pow. dzisieński. Targi we środy każdego tygodnia.

Szemetowszczyzna, pow. święciański. Targi we środy każdego tygodnia.

Szumsk, pow. wileńsko-trocki. Targi w każdą środę.

Taboryszki, pow. wileńsko-trocki. Targi 25-go każdego miesiąca.

Turgiele, pow. wileńsko-trocki. Jarmarki 8 maja, targi 10-go każdego miesiąca.

Turmin, pow. brąslawski. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Widze, pow. Brąslaw. Jarm.: w pierwszy wtorek po 6 stycznia (Trzech Króli), dniu Bożego Ciała po 16 lipcu (N. P. Marii Szkaplerznej) po dniu Matki Boskiej Różańcowej, po Przewodniku Niedzieli i we środę w połowie Wielkiego Postu (Środopust.). Targi we wtorki każdego tygodnia.

Wielkie Sołeczniaki, pow. wileńsko-trocki. Targi 1-go każdego miesiąca.

Wilejka miasto pow. — Targi we czwartki każdego tygodnia.

Wilno, miasto pow. Jarmarki: 1. Plac Łukiski 4 marca, na św. Kazimierza, 2. ul. Ponarska 54, 4 marca przez dni kilka, 3. przy kościele św. Piotra 29 czerwca, 4. przy kościele św. Jerzego 23 kwietnia, 5. przy kościele św. Jana 24 czerwca. Targi we wtorki i piątki.

Wojstom, pow. Wilejka. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Wolkołata, pow. postawski. Targi we środy każdego tygodnia.

Worniany, pow. wileńsko-trocki. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Zuprany, pow. Oszmiana. Jarmarki: 30 czerwca, 25 lipca, 2 listopada.

Woj. Wołyńskie.

Aleksandria, pow. rówieński. Targ 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Berestečko, pow. horochowski. Co czwartek targ.

Berezno, pow. kostopolski. Jarmarki: 19 stycznia, 22 czerwca, 22 lipca 22 września. Targi w każdą środę.

Bereźce, pow. Krzemieniec. Targ w każdy poniedziałek.

Białozórka, gm. Białozórka, pow. Krzemieniec. Co poniedziałek targ.

Boremel, gm. Boremel, pow. Dubno. 5 i 20 każdego miesiąca targ.

Bucyn, pow. Kowel. Targi 13 i 28 każdego miesiąca.

Czartorysk, pow. łucki. Targi 1 i 5 poniedz. każdego miesiąca.

Derażne, pow. kostopolski. Targi w każdy czwartek.

Dubno, miasto pow. Co poniedz. targ.

Hołoby, pow. Kowel. Targi w każdy wtorek.

Horochów, miasto pow. Co czwartek targ.

Hoszcza, gm. Hoszcza, pow. Równe. Targ w każdą środę.

Jeziorany, gm. Warkowicze, pow. Dubno. Targi drugi czwartki wtorek każdego miesiąca.

Katerburg, pow. krzemieniecki. Targ w każdy czwartek.

Kiwerce, pow. łucki. Targi każdy wtorek.

Klewań, pow. rówieński. Co czwartek targ.

Kniahinin, pow. dubieński. Jarmarki 12 i 24 każdego miesiąca.

Kołodno, pow. krzemieniecki. Targ w każdy wtorek.

Kolki, pow. łucki. Targ każdy wtorek.

Korzec, pow. Równe. Jarmarki w dniu popielca, 9 marca, 9 maja, 24 czerwca, 20 lipca, 15 sierpnia, 6 października i 15 każdego miesiąca targ.

Kostopol, miasto pow. Targi w każdy wtorek.

Kowel, miasto pow. Co czwartek targ. (w razie święta dnia następnego.)

Kozin, pow. dubieński. Targi w każdą środę.

Krymno, pow. Kowel. Targi co drugi wtorek.

Krzemieniec, miasto pow. Targ w każdy wtorek.

Kupiczów, pow. kowelski. Targi w każdą środę.

Lubomi, miasto pow. Co poniedziałek targ.

Ludwipol, pow. kostopolski. 7 i 21 każdego miesiąca targ.

Lanowce, pow. Krzemieniec. Targ w każdą środę.

Lokacze, pow. horochowski. Targi w każdą środę.

Łuck, miasto pow. Co czwartek targ. (w razie święta dnia następnego.)

Maciejów, pow. Kowel. Co środę targ.

Maniewiczze, pow. Kowel. Targ co drugi wtorek miesiąca.

Miedwieże, pow. łucki. Targi 2 i 4 poniedz. każdego miesiąca.

Miedyrzec, pow. Równe. 10 i 25 każdego miesiąca targ. Jarmarki 10 marca, 29 maja, 11 lipca, 27 września i 22 grudnia.

Mielnica, pow. kowelski. Targi w każdą środę.

Młynów, pow. dubieński. Jarmarki 14 i 28 każdego miesiąca.

Murawica, pow. dubieński. Jarmarki 7 i 21 każdego miesiąca.

Mielec, pow. kowelski. Targi każdego 5 dnia miesiąca, 22 czerwca, 25 lipca, 19 sierpnia i 19 grudnia.

Niesuchoń, pow. kowelski. Targi w każdy poniedziałek.

Nieświcz, pow. łucki. Targ w każdy poniedziałek.

Mizocz, pow. zdołbunowski. Targi 1 i 15 każdego miesiąca, oraz 2 lut., 11 marca, 23 kwietnia, 6 sierpnia, 11 września, 23 października, 25 listopada i 9 grudnia według starego stylu.

Ołyka, przedm. Zaworocie, pow. łucki. Targ w każdą środę.

Ostróg, pow. zdołbunowski. Co czwartek targ.

Ostroń, pow. dubieński. Targi we wtorek każdego tygodnia.

Oździutycz, pow. horochowski. Targi w każdy piątek.

Począjów, pow. krzemieniecki. Targ w każdy czwartek.

Poryck, pow. Włodzimierz. Co wtorek targ.

Powursk, pow. kowelski. Targi 13 i 27 każdego miesiąca.

Radziwiłłów, pow. dubieński. Targi małe w każdy wtorek.

Ratno, pow. kowelski. Jarmarki 6 i 21 każdego miesiąca.

Rożyszcze, pow. łucki. Targ w każdy poniedziałek.

Równe, miasto pow. Targi w każdy poniedziałek.

Sienkiewiczówka, pow. łucki. Targ w każdą środę.

Stepań, pow. kostopolski. Targi w każdą środę.

Szumsk, pow. krzemieniecki. Targi w każdy poniedziałek.

Szack, pow. lubomelski. Targ co drugą środę.

Torczyn, pow. Łuck. Co wtorek targ.

Tuczyn, pow. Równe, Jarmarki 5 i 20 każdego miesiąca.

Turysk, pow. kowelski. Targi w każdy poniedziałek.

Uściług, pow. Włodzimierz. Co środę targ.

Jarmarki 11 i 12 marca, oraz 14 i 15 października każdego roku.

Warkowice, pow. Dubno. Targi w czwartek każdego tygodnia.

Wiśniowiec, pow. krzemieniecki. Targ w każdy poniedziałek.

Włodzimierz, miasto pow. Targi w każdy poniedziałek i czwartek.

Wyszogród, pow. krzemieniecki. Targ w każdy czwartek.

Zdołbunów, miasto pow. Co środa targ.

Zofjówka, pow. łucki. Targ w każdy wtorek.

W razie świąt przypadających w te dni — targi przenoszą się na dzień następny.

RÓŻAŃCE, MEDALIKI KRZYŻYKI, ŁANCU- SZKI, KSIĄŻECZKI DO NABOŻEŃSTWA, KRUCYFIKSY, LICHTA- RZE, KROPIELNICZKI

i t. p.

d o s t a r c z a n a z a m ó w i e n i a l i s t o w n e d o p o s z c z e g ó l n y c h p a r a f j i

Skład Dewocjonaljów

p r z y

Instytucie Różańcowym

Dla WKsięży Proboszczów
udzielamy 6-cio tygodniowego
kredytu na połowę należności
od każdego zamówienia.

Z a m a w i a ć p o d a d r e s e m :

INSTYTUT RÓŻAŃCOWY

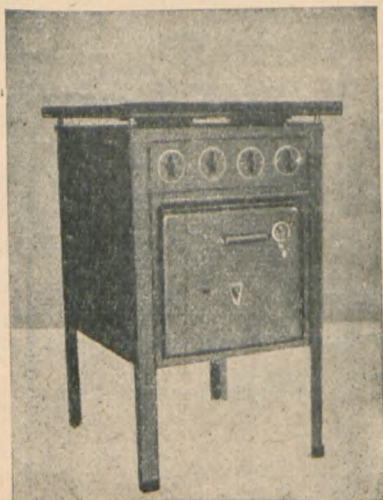
Toruń, Rybaki 59. P. K. O. 68 616

DZIAŁ OGŁOSZEŃ

Cheasz mieć w domu wygodę
zelektryfikuj
mieszkanie!!!

ELEKTRYCZNE:

||| żelazka do prasowania,
||| imbryki i samowary,
||| grzałki nurkowe,
||| kuchenki,
||| kuchnie kompletne,
||| piekarniki,

||| warki od 5 do 600 litr.
||| plecyki,
||| płytki do podgrzewania
||| talerzy,
||| podnóżki grzejne,
||| inne grzejniki do domo-
||| wego użytku

||| do nabycia

W FABRYCE GRZEJNIKÓW ELEKTRYCZNYCH
„GRÓDEK” S. A.

Toruń, Fosa Staromiejska 1, Telefon 23-11
lub we wszystkich większych elektrowniach.

„GRÓDEK” posiada uprawnienie używania Znak Przepisowego SEP-u (Stowarzyszenie Elektryków Polskich) oraz Instytutu Gospodarstwa Domowego, co jest najlepszym dowodem świadczącym o **JAKOŚCI** i **SOLIDNOŚCI** wykonania grzejników „Gródka”.

Sp. Akc. Fabryk Metalowych pod firmą

NORBLIN, BŁA BUCH i T. WERNER

w WARSZAWIE i GŁÓWNIĘ koło ŁOWICZA

Zarząd: Warszawa Żelazna 51. Tel 618-80 i 569-90

*Polaca nowoczesne,
wykwintne i trwałe*

ROK ZAŁOŻENIA 1809

Platery

Specjalny dział przedmiotów kościelnych:

MONSTRANCJE, KIELICHY, PUSZKI DO KOMUNIKANTÓW, KRZYŻE, LICHTARZE, LAMPY i t. p.

Krycie kościołów blachą miedzianą, jedynie wiecznie trwałą, gwarantowanej dobroci o 99,5% czystszej miedzi.

Magazyny fabryczne w Warszawie:

Bracka 16. Tel. 618-81 – Marszałkowska 127. Tel. 630-82

Nalewki 2a. Tel. 1118-83

w Łodzi, Piotrowska 11. – w Krakowie, Św. Jana 2.

w Gdyni, Świętojańska 53.

D. K. W.

SAMOCHODY I MOTOCYKLE

Najekonomiczniejsze w zużyciu paliwa. Niezawodne i trwałe.

Motocykle od złotych 865.-

Samochody od złotych 4 850.-

Najtańsze ceny części zamiennych

Warszawska Spółka Samochodowa, Warszawa

SALON WYSTAWY

Mazowiecka 11 — tel. 519-34

STACJA OBSŁUGI I SKŁAD CZĘŚCI

Twarda 64 — tel. 519-33

Znanej i wyborowej jakości

NASIONA

warzywne, gospodarcze, kwiatowe

ROŚLINY

drzewka, krzewy, byliny, róże

CEBULKI I KŁĄCZE KWIATOWE

dale, gladiole, begonie, hiacynty, tulipany, narcyzy i t. p.

oraz NARZĘDZIA OGRODNICZE

i preparaty chemiczne do zwalczania chorób i szkodników roślinnych.

poleca

B. HOZAKOWSKI, TORUŃ

Skrzynka pocztowa 1

Skład i Hodowla Nasion — Zakłady Ogrodnicze

Rok założenia 1885

Telefon 1174, 2181 i 2172

Ilustrowane katalogi oraz oferty na życzenie bezpłatnie.

NASIONA

WARZYWNE
KWIATOWE
PASTEWNE
I ROLNE

ROŚLINY

DRZEWA
KRZEWY
BYLINY
I RÓŻE

CEBULKI KLĄCZE KWIATOWE

NARZĘDZIA OGRODNICZE

i środki chemiczne
do zwalczania chorób i szkodników roślinnych

NAWOZY

poleca firma

BRACIA HOSER

Rok założenia 1848

WŁASNA HODOWLA I PLANTACJA

Warszawa, Al. Jerozolimskie 43

-- Telefony: 7-05-81, 9-05-81, 9-81-74 --

Wysyłamy każdą zamówioną ilość.

KATALOG I NA ŻYCZENIE BEZPŁATNIE.

Z. KILTYNOWICZ

Warszawa, Mazowiecka 16
Telefon 614.12 i 614.17

Oddział — Marszałkowska 87, Tel. 982.80

poleca —————> Dywany — Materiały meblowe —
Firanki — Narzuty — Tapczany.

Dla Przewielebnych Księży — specjalne rabaty.

WŁOSKA SPÓŁKA AKCYJNA

RIUNIONE ADRIATYCA DI SICURTA

ADRIATYCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ W TRYJEŚCIE

DYREKCJA DLA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
w WARSZAWIE, MONIUSZKI 10.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ „PIAST”

SPÓŁKA AKCYJNA

w WARSZAWIE, MONIUSZKI 10.

Przyjmują wszelkiego rodzaju ubezpieczenia

Oddziały i reprezentacje we wszystkich miastach R. P.

Bank Związku Spółek Zarobkowych

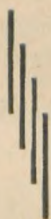
Spółka Akcyjna

Oddział Toruński
Toruń, Szeroka 14

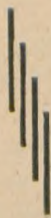
CEGIELNIE GRĘBOCIŃSKIE

inż. Józef Chrzanowski

właśc. inż. Józef i Gertruda Chrzanowscy
Grębocin, powiat Toruń. Telefon—Lubicz Nr. 3.

TARTAK I WYTWÓRNIA WYROBÓW Z DRZEWA „PIŁA”

Biuro Zarządu obydwóch Przedsiębiorstw
w Toruniu

Bydgoska 33.

Telefon 16-11.

WYDAWNICTWA I POMOCY ORGANIZACYJNE

do prowadzenia Żywego Różańca w parafii

KSIĄŻKI

Żywy Różaniec — Ks. Fr. Nowakowski. Książeczka z ilustrowanymi Tajemnicami różańcowymi — dla dorosłych, str. 72	0.30
Ta sama książeczka, w języku niemieckim	0.30
Żywy Różaniec Dzieci — Książeczka z ilustrowanymi Tajemnicami różańcowymi — dla dzieci od 8—14 lat. Str. 48.	0.20
Unja Żywego Różańca — Ks. Fr. Nowakowski. Podręcznik (na wyczerpaniu)	1.50
Różaniec i Godzinki — Książeczka z poprawionym tekstem Różańca i Godzinek	0.30
Ku uzdrowieniu Polski — Ks. Fr. Nowakowski. Aktualne odczyty, referaty, przemówienia. Str. 266	2.—
Promienną drogą — Ks. Fr. Nowakowski. Materiał do odczytów i pogadanek. Str. 160	1.50
Kalendarz Królowej Różańca św. — Wydawany każdego roku w październiku, na rok następny	0.70
Żywy Różaniec w Parafii — Praktyczny podręcznik do zakładania i prowadzenia Stowarzyszeń Żywego Różańca w parafii. Wyjdzie z druku w listopadzie 1937 r.	
Śpiewajmy wszyscy razem... — Zbiorek najpopularniejszych pieśni na procesje, manifestacje, zjazdy, kongresy	0.10

CZASOPISMA

Żywy Różaniec — Miesięcznik. Czasopismo dla Członków Żywego Różańca wraz z bezpłatnym dodatkiem: „Wiara i życie w przykładach“. Cena za pojedynczy egzemplarz 3 gr. miesięcznie, a 36 groszy rocznie. Prenumerować należy w kompletach po 15 egzemplarzy. Prenumerata roczna za komplet (15 egzemplarzy)	5.00
Informator Różańcowy — Kwartalnik. Czasopismo religijno-społeczne dla WKs. Proboszczów i Kierowników Stowarzyszeń Żywego Różańca w parafii. Prenumerata roczna 1 zł.	

KSIĘGOWOŚĆ

Księga główna kasowa (dla Kółek Ż. R. Bractw i Urzędów Parafialnych. Str. 200	4.00
Księga ogólnej kontroli wpłat	1.00
Księga członków Żywego Różańca. Str. 200	4.00
Księga zebrani (ogólnych, zelatorskich, zarządu, Rady)	1.75
DRUKI	
Kartoteka (teczka)	0.30
Karty do kartoteki (1 kartonik dla jednego Kółka Ż. R.)	0.03
Lista kontroli miesięcznej (dla zelator.)	0.03
Kartki do losowania (komplet 15 numerków)	0.03
Teczka (do przechowywania „Czytańek Różańcowych“)	0.15
Dyplom zelatorski, trójbarwny (dekret nominacyjny, obejmujący obowiązki zelatora)	0.25
Dyplom uznania, dwubarwny, złożony, za gorliwą pracę, za długoletnią pracę w Żywym Różańcu)	0.50

ODZNAKI

Odnaka brązowa — dla członków Ż. R.	0.30
Krzyż brązowy — dla zelator. Ż. R.	0.5
Odnaka emaliowana, pozłocana — dla nadzelatorów i członków Zarządu Stowarzyszenia Ż. R.	2.00

ŻYWY RÓŻANIEC w PARAFJI

Praktyczny podręcznik do prowadzenia i zakładania
Stowarzyszeń Żywego Różańca w parafii

Podręcznik „Żywy Różaniec w parafii”

będzie składał się z 3-ch części:

Część I. „W Żywym Różańcu – modlimy się”

W tej części zostaną omówione wszystkie formy i obrzędy, związane z założeniem Żywego Różańca w parafii; uwzględnione będą gotowe teksty modlitw do nabożeństw miesięcznych i wreszcie podane będą obowiązki, przewidziane dla członków Żywego Różańca, odnośnie strony ascetycznej tego Stowarzyszenia.

Część II. „W Żywym Różańcu-pracujemy społecznie”

W tej części omówiona jest strona organizacyjna Stowarzyszeń Żywego Różańca w parafii; formy i przejawy pracy na odcinku społecznym; uwzględnione są gotowe plany pracy religijno-społecznej Żywego Różańca; przewidziane są typy zebrań dla Ż. R. wraz z gotowym porządkiem dziennym poszczególnych zebrań; formy i przejawy współdziałania z różnymi organizacjami i instytucjami na terenie parafii.

Część III. „W Żywym Różańcu – manifestujemy”

W tej części omówione są różne formy manifestacji religijnych; organizacja zjazdów i kongresów różańcowych; podane są gotowe programy zjazdów wzgl. kongresów jako wzory; szkice przemówień na zjazdach i kongresach; tematy referatów na zjazdy i kongresy oraz dyspozycje niektórych referatów; pieśni najpopularniejsze na kongresy i zjazdy; organizacja i przeprowadzenie poświęcenia sztandarów.

Podręcznik „Żywy Różaniec w Parafii”

jest opracowany praktycznie i popularnie

Wyjdzie z druku w grudniu 1937 roku.

Zamówienia należy nadsyłać pod adres:

INSTYTUT RÓŻAŃCOWY
TORUŃ, RYBAKI 59.

Dla świątyń, kaplic i domów

d o s t a r c z a m y

Figury Św. Pańskich

z drzewa, masy mozaikowej i sztucznego kamienia (na pomniki i cmentarze)

o r a z

wszelki sprzęt kościelny: ołtarze, ambony, ławki, konfesjonały, ferytry i t. p. według projektów własnych i ostarzczanych.

DRUKARNIA I KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA W POZNANIU

Aleje Marcinkowskiej 22
DZIAŁ WYTWÓRNI SPRZĘTÓW
KOŚCIELNYCH

Najlepsze szkła okularowe
„PERFA PUNKTUALNE”

poleca

NAJSTARSZY I PIERWSZY POLSKI ZAKŁAD OPTYCZNY
FRANCISZEK SEIDLER, TORUŃ
OPTYK I BANDAŻYSTA
Staromiejski Rynek – Tel. 1574

Dostawca dla Kas Chorych, klinik ocznych i dla wojska.

KLISZE DO DRUKU

z rysunków i fotografii jedno i wielobarwne do cenników, prospektów, pism ilustrowanych i t. p.

PRZEZROČA DO KIN

gustownie kolorowane podług własnych lub podanych projektów wykonuje

„Fotochemigrafia”

Największy zakład na Pomorzu

właściciel: **EDWARD PIAZZA, Toruń, Żeglarska 27, Tel. 27-47**

Dla pism i wydawnictw katolickich wykonuje wszelkiego rodzaju klisze, dając odpowiedni rabat.

Przewiałbnemu Duchowieństwu

Polecam:

birety, piuski, kołnierzyki, pasy z mory i rypsu,
ojozyki, kapelusze czorne, gładkie i welurowe,
koszule dzienne i nocne, skarpety, pończochy
i wszelkie rodzaje trykotaże.

LEON KUCZYŃSKI

POZNAŃ, Nowa 8, Tel. 33-34 – TORUŃ, Szeroka 37, Tel. 14-96

MAGAZYN
UBIORÓW MĘSKICH

egzystuje od 1900 r

JÓZEF ORZECHOWSKI i Syn

poleca ubiorv gotowe i na
zamówienie. Ceny przystępne.

Warszawa, Świętokrzyska róg Szkolnej, Telefon nr. 530-09

Obrazki ksząieczkowe i komunijne

Medaliki srebrne i złote

Łańcuszki srebrne i złote

Ryngrafy srebrne różnych wielkości

Pasje cynkowe galwanizowane na
bronz i niklowane w różnych wielkościach

o r a z

wszelkie aparaty kościelne
po bardzo przystępnych cenach

poleca

DZIAŁ DEWOCJONALIÓW

DRUKARNI I KSIĘGARNI ŚW. WÓJCIECHA

W POZNANU, Aleje Marcinkowskiego 22

W. NOGA I S-ka

FABRYKA ŚWIEC I WYROBÓW WOSKOWYCH
GNIEWKOWO K/TORUNIA
TELEFON 45

Firma szczerze katolicka, znana
chlubnie w całej Polsce od lat 44

Wysoką jakość wyrobów firmy „Noga” stwierdza wiele listów
uznania, jakie firma stale otrzymuje. Oto niektóre z nich:

... Proszę o podanie cennika, bym mógł firmę polecić w piśmie diecezjalnym

X. Franciszek Lisowski
biskup Tarnowski

...J. E. Ksiądz Biskup jest bardzo zadowolony, że świece które dobrze się
palą i nie kopia.

Z poważaniem

Kapelan J. E. Ks. Bp. A. Łosińskiego

...Będziemy nadal Szanowaną Firmę wspierać, gdyż dotychczas jesteśmy
z towaru zupełnie zadowoleni.

Z prawdziwym poważaniem

Ks. P. Zawada
Rektor Seminarium

...Firma Panów jest mi znana oddawna z dostarczania dobrych świec
z dobrych stosunków z zarządami kościołów...

Bp. Stanisław Łukomski

...Stwierdziłem, że świece palą się równo, nie dymią i nie krzywią się.
Firmę Panów mogę wobec tego sumiennie polecić,

X. Karol Radoński
Biskup Włocławski

...Wypróbowałem również inne wyroby firmy „Noga i S-ka”, jak węgielki,
kadzidła i o św. do lampy wiecznej, i przekonałem się o ich wartości dobrej
i pierwszorzędnej jakości. Firma „Noga i S-ka”, która w Wielkopolsce i na
Pomorzu pozyskała sobie zaufanie Sz. Klienteli wśród Duchowieństwa świeckiego
i zakonnego jest jedyną katolicką i rdzennie polską, a przytem solidną i za
sługuje zdaniem mojemu na zupełne zaufanie i poparcie na terenie miasta sto-
łecznego Warszawy i województw centralnych

Proboszcz

Ks. St. Szadko

...Jeżnocześnie Kuria donosi, że J. F. X. Arcybiskup życzy P. T. Firmie
jak największego rozwoju i przesyła swe błogosławieństwo.

Kanclerz Kurii
Metropolitalnej w Wilnie

Przyjeżdżając do Warszawy

zamieszkaj

w HOTELU MAZOWIECKIM

(ul. Nowogródzka 37, róg Marszałkowskiej przy Dworcu Głównym)

Dlaczego właśnie

HOTEL MAZOWIECKI?

Bo

Tanio!

Czysto!

Wygodnie!

Telefony w wielu pokojach!

Spokój mimo centralnego punktu!

Obsługa staranna!

Centrala telefoniczna: Nr. Nr. 9-84-65, 9-88-66, 9-93-89.

Sprawa kiosków parafialnych

do rozsprzedaży czasopism i wydawnictw
katolickich oraz dewocjonalistów –

to zagadnienie ideowe

które każda parafia powinna rozwiązać
pozytywnie

Jeżeli gdziekolwiek samodzielne
zrobienie kiosku napotyka trudności

gotowe kioski

dostarcza: *Instytut Różańcowy w Toruniu*

i zaopatruje je na dogodnych warunkach
w dewocjonała i wydawnictwa.

Ceny: Kiosk o rozmiarach 125 × 125 × 215 kosztuje zł. 95,–

Kiosk o rozmiarach 155 × 125 × 255 kosztuje zł. 115,–

Do cen tych dochodzi koszt transportu kolejowego.

Prosimy żądać prospektów.

ORGANY

najnowszych systemów, buduje solidnie
tanie i na dogodnych warunkach firma

ZYGMUNT KAMIŃSKI

nagrodzona Wielkim Medalem Złotym na Powszechnej Wystawie Kościelnej w Radomiu.

Warszawa 26, ul. Młódzka 15. tel. 10-18-06

Własny wyrób piszchołek metalowych.

„CZYTANKI RÓŻAŃCOWE”

wraz z bezpłatnym dodatkiem

„Wiara i życie w przykładach”

Miesięcznik dla Kółek Żywego Różańca. Cena za 1 egzemplarz 3 gr. miesięcznie, co wynosi 36 gr. rocznie. Należy prenumerować kompletami po 15 egzemplarzy. Prenumerata 1 kompletu (15 egz.) — 5 zł. rocznie.

Opinie i głosy o „Czytankach Różańcowych”

Z zadowoleniem muszę donieść, iż piśmko to cieszy się u nas wielką wziętością i wszyscy chętnie go czytają. „Czytanki” te są dzisiaj bardzo na czasie i z powodzeniem spełniają swoje religijno-wychowawcze zadanie.

(Ks. Babski — Odolanów)

... w wymianie zdań zwrócono szczególną uwagę na „Czytanki Różańcowe”, wydawane przez ks. dyr. Nowakowskiego. Podniesiono wielką ich wartość i znaczenie dla ożywienia Kółek Żywego Różańca.

(spr. z Kongresu Różańcowego w Mogielnicy)

... w „Czytankach Różańcowych” ks. Fr. Nowakowski, co miesiąc stara się dostarczać całe bogactwo myśli żywotnych i w sposób przystępny porusza bardzo poważne zagadnienia, obrazując różne niedomagania, jakie świat dzisiejszy przeżywa, a zarazem wskazuje prawdziwe lekarstwo na te choroby czasu.

(Róża Duchowna)

... zaznaczam, że jak w S... tak i tutaj będę starał się rozszerzać to cenne piśmko.

(Ks. S. Mrajca — Ciecina)

Wydawnictwo Instytutu Różańcowego
Toruń, Rybaki 59

Tytuły i N-ry „Czytanek Różańcowych”,

które dotychczas wyszły z druku i są na składzie do nabycia w Instytucie w cenie 2 zł. za 100 egzemplarzy

Nr. okazowy. Chwała na wysoko-
ści Bogu, a na ziemi pokój lu-
dziom dobrej woli.

1. Żywy Różaniec wobec Akcji Katolickiej.
2. Apostolstwo świeckich w Ży-
wym Różańcu.
3. Duch Boży i duch pogaństwa.
(wyczerpane)
4. Żywy Różaniec w walce z bez-
wstydem i niemoralnością.
(wyczerpane)
5. Nabożeństwo Majowe w Kół.
Ż. R. (wyczerpane)
6. Żywy Różaniec, a Boże Ciało
(o Najśw. Sakramencie).
7. Odrodzić wszystko w Chrystu-
sie.
8. Apostolstwo Chorych a Żywy
Różaniec.
9. Śladami św. Dominika.
10. Różaniec św. — czcigodne na-
bożeństwo.
11. Pogaństwo zalewa świat.
12. Żywy Różaniec w walce z sek-
ciarstwem.
14. Żywy Różaniec a dobra prasa.
15. Żywy Różaniec a św. Bernadeta
16. Prawdziwe przyczyny dzisiej-
szego kryzysu.
17. O katolicką Polskę.
18. Królowo Korony Polskiej, módl
się za nami.
19. Bóg Panem naszym.
20. Przyjdź Królestwo Twoje.
21. Cud nad Wisłą.
22. Różaniec przeciw bezbożnictwu
23. Chryste, króluj nam.
24. W Chrystusie zbawienie — w
Chrystusie odrodzenie.
25. Pokój Chrystusowy w Króles-
twie Chrystusowem.
26. Za Wiarę i Ojczyznę.
27. Polska musi się odrodzić.
28. Do szeregów Akcji Katolickiej.
29. Błogosławieni miłośnierni.
30. Katolicy na front.
31. Uzdrawienie Polski przez
katolickie rodziny.
32. Potrzeba rycerzy ducha.
33. Odpust czy rozpust.
34. O katolicką opinię.
35. W Różańcu siła i zwycięstwo.
36. Pamiętajmy o zmarłych.
37. O rekolekcjach zamkniętych.
38. Budujmy nową Polskę.
39. Prawda o księżach w Polsce
40. Życie katolickie w parafii.
41. Proboszcz i parafianie.
42. My chcemy Boga.
43. Niedziela i święto w parafii.
44. Kościół katolicki w Polsce.
45. Wielka rocznica.
46. Ratujmy dusze młodzieży.
47. Październik miesiąc Maryi.
48. Chorzy i ubodzy w parafii.
49. Kolęda w parafii.
50. Chrystus i Wiera ponad wszyst-
ko.
51. Rzym czy Moskwa?
52. Czym jest parafia?
53. Misje i rekolekcje w parafii
54. Dlaczego komuniści prze-
śladowują księży?
55. Chrystus w szkole i wycho-
waniu.
56. Powszedni dzień w parafii.
57. Twórzmy Front Różańcowy.
58. Zaufajmy Księdzu Kato-
lickiemu.
59. Żywy Różaniec Dzieci.
60. Kapłan u łóża chorego.

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa	3
Kalendarium	4
Alfabetyczny spis świętych	28
Tablica święt ruchomych	32
Hierarchia Kościoła katolickiego	33
Potęga Różańca św. — wiersz	35
Encyklika Papieża Piusa XI., O Różańcu św. Najśw. Maryi Panny	36
O Żywym Różańcu	41
O bolszewickim „raju“	45
Z działalności Instytutu Różańcowego	47
Kłęczący generał	51
O co się biją w Hiszpanii?	53
Żywot św. Dominika	55
O św. Filomenie	57
Żydostwo chce zapanować nad światem	58
Handel musi przejść w ręce polskie	60
Opatrzność czuwa	61
święty Różaniec — wiersz	66
Front bezbożniczy w Polsce	67
Lurd — miejsce cudowne	68
Kościół katolicki wobec komunizmu	70
Żywy Różaniec Dzieci w parafii	72
Wyjątek z powieści „Quo Vadis“	76
W maju — wiersz	79
Nowy najazd komunizmu na Polskę	80
Proboszcz i parafianie	82
Czerwona trucizna	86
To jest skandal	89
Franek powrócił	91
Kto sieje — ten zbiera	94
Różne rady praktyczne	95
Przepowiednie pogody	104
Wiadomości z astronomii	104
Taryfa pocztowa	105
Miary i wagi	106
Jarmarki w Polsce	107
Ogłoszenia	129